

# **शिक्षणावर दृष्टिक्षेप**

**१९९९-२०००**

**EDUCATION AT A GLANCE**

**1999-2000**

**LIBRARY & DOCUMENTATION CENTER**

National Institute of Educational  
Planning and Administration.

17-B, Sri Aurobindo Marg,

New Delhi-110016

DOC, No .... D-11467  
Date ..... 30-04-2002.

## प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्य शिक्षण क्षेत्रातील एक अग्रेसर राज्य असून, “सर्वसाठी शिक्षण” हे राज्य शासनाचे ध्येय आहे व सन २०१० पर्यंत प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकरणाचे उद्दिष्ट पूर्ण करण्याचा शासनाचा निर्धार आहे.

राज्यात सर्व मुलांना इयत्ता १० वी पर्यंत व सर्व मुलांना इयत्ता १२ वी पर्यंत मोफत शिक्षणाची सुविधा यापूर्वीच उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. या व्यतिरिक्त शाळेबाहेरील सर्व मुलांना शाळेत दाखल करण्यासाठी खास प्रयत्न करण्यात येत असून, ग्रामीण व दुर्गम भागातील, मागासवर्गीय व आर्थिक दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना शाळेत टिकून राहण्यास उत्तेजन देण्याकरिता विविध योजना राबविण्यात येत आहेत व या सर्व योजनांचे यशापूर्यश विद्यार्थ्यांची गळती कमी करून त्यांना शाळेत टिकून ठेवण्यावर अवलंबून आहे.

विविध योजनांच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेणे, नवीन योजना राबविण्याचे नियोजन करणे व शैक्षणिक प्रगतीचे मोजमाप करण्यासाठी अद्यावत सांख्यिकीय माहितीचे महत्त्व अनन्य--साधारण आहे. मर्वच स्तरावरील माहितीच्या आवश्यकतेचा विचार करून “शिक्षणावर दृष्टिक्षेप” हे प्रकाशन तयार करण्यात आले आहे. या प्रकाशनात जिल्हानिहाय शैक्षणिक संस्था, विद्यार्थी व त्यातील शिक्षक संख्या या बाबीच्या माहितीसह शैक्षणिक प्रगतीचा आढावा घेण्यासाठी महत्वाच्या बाबीवरील तुलनात्मक आकडेवारीसुद्धा देण्यात आली आहे.

सदर प्रकाशनातील माहिती शालेय शिक्षण विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील विभाग प्रमुख व कार्यालयांव्यतिरिक्त इतर विभागांना, शिक्षणतज्ज्ञांना व या क्षेत्रात संशोधन करणाऱ्या व्यक्ती व संस्थांना उपयुक्त ठरेल असा मला विश्वास आहे.

मुंबई : ४०००३२

दिनांक : २ फेब्रुवारी, २००२

ज. मो. फाटक  
सचिव,  
शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय.

## PREFACE

Maharashtra is a leading State in the field of Education, and 'Education for All' is a main goal of the Government. The State endeavours to achieve universal elementary education by the year 2010.

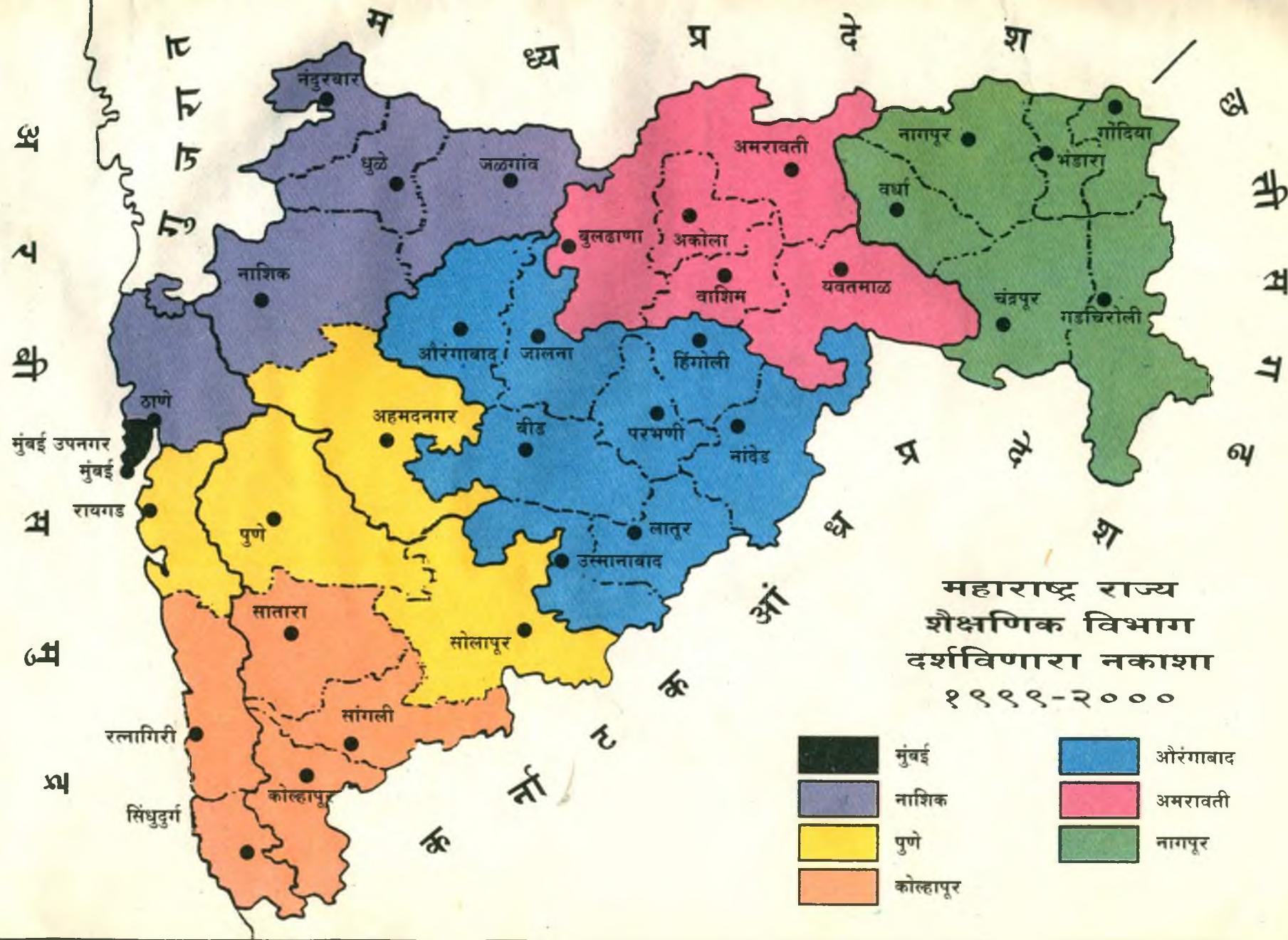
The State has already made education free for all students up to the 10th standard and for girls up to the 12th standard. In addition all efforts are being made to enrol all children in rural, remote and tribal areas in schools. To encourage backward class, EBC and other depressed class students to continue their education, many schemes are being implemented. The success of such schemes depends on reduction in dropout rate.

To review the progress and to plan for implementation of new schemes and also for the measurement of the progress in the field of education, reliable and up to date data plays a significant role. After considering this need felt at different levels, this publication 'Education at a Glance' has been brought out. In this publication, an efforts have been made to present districtwise data on number of institutions, enrolment figures and teachers numbers along with a comparative data on important indicators.

I am confident that this publication will be useful to all Administrative Heads, Office Heads under the control of school education department and also to other departments, educationists and persons and institutions working in the field of educational research.

Mumbai : 400 032  
*Date : 2nd February, 2002*

J. M. PHATAK  
Secretary,  
School Education Department,  
Maharashtra.





## शिक्षणावर दृष्टिक्षेप १९९९-२०००

### अनुक्रमणिका CONTENTS

अ. क्र. Sr. No.	विषय Subject	पृष्ठानुक्रम Page No.
1.	<b>राज्यतरीय शैक्षणिक माहितीचे दर्शक तक्ते</b> <b>STATE LEVEL INDICATORS OF EDUCATIONAL STATISTICS.</b>	1
1.1	प्रशासनिक रचना १९९९-२००० Administrative set up 1999-2000 .. .. ..	3
1.2	गोकसंख्या (प्रक्षेपित) १९९९-२००० Population (Projected) 1999-2000 .. .. ..	3
1.3	व्योगटनिहाय प्रक्षेपित लोकसंख्या १९९९-२००० Age Groupwise Projected Population 1999-2000 .. .. ..	4
1.4	शिक्षणातील प्रगती (१९६०-६१ ते १९९९-२०००) Progress in Education (1960-61 to 1999-2000) .. .. ..	5
1.5	शैक्षणिक संस्थांची संक्षिप्त सांख्यिकी Summary of Educational Institutions .. .. ..	6
1.6	बद्धस्थापनानुसार व प्रकारानुसार प्राथमिक शाळा विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Managementwise and Typewise Primary Schools, Enrolment & Teachers .. ..	7
1.7	बद्धस्थापनानुसार व प्रकारानुसार माध्यमिक शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Managementwise and Typewise Secondary Schools, Enrolment and Teachers .. ..	8
1.8	स्तरनिहाय प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण Sagewise Primary, Secondary and Higher Secondary Education .. ..	8
1.9	प्रकारानुसार, इयत्तानिहाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या Typewise, Standardwise and Stagewise Enrolment .. ..	9
1.10	प्रथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व महाविद्यालयीन मागासवर्गीय (जातवार) विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Bickward Class (castewise) Enrolment and Teachers in Primary, Secondary & Higher Secondary Schools & Colleges .. ..	10
1.11	जंतीनिहाय इयत्तानिहाय व स्तरनिहाय मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Cistewise Standardwise & Stagewise backward class Enrolment .. ..	12
1.12	केंद्रासनाऱ्या व्याख्येनुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी (१९८० ते १९९९) Stagewise Enrolment as per definition of Central Government (1980-1999) .. ..	14
1.13	केंद्रासनाऱ्या व्याख्येनुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या व संबंधित व्योगटाशी त्यांचे प्रमाण Stagewise Enrolment and Coverage in corresponding Age group as per definition of Central Government .. ..	14
1.14	महाराष्ट्र शासनाऱ्या व्याख्येप्रमाणे स्तरनिहाय विद्यार्थी (१९८० ते १९९९) Stagewise Enrolment as per definition of Government of Maharashtra (1980 to 1999) .. ..	15
1.15	विद्यार्थीचे गळतीचे प्रमाण (१९९९-२०००) Drop-out Rate (1999-2000) .. ..	15
1.16	१९९१ चे जनगणनेप्रमाणे जिल्हावार लोकसंख्या व साक्षरतेचे प्रमाण Districtwise Population and Literacy Rates .. ..	16
1.17	पटनोंदणीचे व्योगटातील लोकसंख्येशी प्रमाण Enrolment Ratio with corresponding Age group population .. ..	20
1.18	माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळान्त परीक्षांचे निकाल १९९९-२००० Result of Secondary & Higher Secondary School Examination 1999-2000 .. ..	24

सं. क्र. Sr. No.	विषय Subject	पृष्ठांनुसार Page No.
1. 19	जिल्हानिहाय नागरी घटक जहरे आणि खेड्यांची संख्या Districtwise No. of Cities Towns and Villages	26
1. 20	जिल्हानिहाय अेवरकळ, लोकसंख्येची घनता जन्म-मृत्युदर, बाल-मृत्युदरस्ती पुरुष प्रभाण आणि नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येची टक्केवारी (जनगणना ११) Districtwise Area, Density of population Birth-Rate, Infant Mortlity Rate, Sex Ratio & percentage of rural & urban population. (population 91 Census)	28
1. 21	जिल्हावार १९९९ ची प्रक्षेपित लोकसंख्या व प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च भाष्यमिक शाळेमार्गे लोकसंख्या Districtwise Projected population-1999 & Population covered by per Primary, Secondary & Higher Secondary School.	30
2.	<b>प्राथमिक शैक्षणिक संस्था</b> <b>PRIMARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS</b>	
2. 1	पूर्व-प्राथमिक शिक्षण .. .. .. ..	33
2. 2	प्रकाशनुसार प्राथमिक शाळा व विद्यार्थी संख्या Typewise Primary Schools and the Enrolment .. .. .. ..	34
2. 3	व्यवस्थापनानुसार प्राथमिक शाळा व विद्यार्थी संख्या Managementwise Primary Schools and the Enrolment .. .. .. ..	36
2. 4	प्राथमिक शाळेतील प्रकाशनुसार जिक्षक व शिक्षक विद्यार्थी प्रभाण .. .. .. ..	40
2. 5	व्यवस्थापनानुसार प्राथमिक शाळेतील शिक्षक संख्या Managementwise Teachers in Primary Schools .. .. .. ..	42
2. 6	व्यवस्थापनानिहाय आश्रम शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक मंस्या Managementwise Ashram Schools and their Enrolment and Teachers .. .. .. ..	46
2. 7	जिल्हानिहाय आश्रम शाळा व त्यांमधीन विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Districtwise Ashram Schools and their Enrolment and Teachers .. .. .. ..	48
2. 8	माझ्यमनिहाय प्राथमिक शाळा, इयत्तानिहाय विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Mediumwise Primary Schools, Standardwise Enrolment & Teachers .. .. .. ..	52
2. 9	माझ्यमनिहाय प्राथमिक शाळा, त्यामधीन विद्यार्थी आणि जिक्षक संख्या Mediumwise Primary Schools, Enrolment & Teachers .. .. .. ..	54
3.	<b>माध्यमिक शैक्षणिक संस्था</b> <b>SECONDARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS</b>	
3. 1	प्रकाशनुसार माध्यमिक शाळा व विद्यार्थी संख्या .. .. .. ..	64
3. 2	व्यवस्थापनानुसार माध्यमिक शाळा व विद्यार्थी संख्या (उच्चमाध्यमिकसह) Managementwise Secondary Schools and the Enrolment (Including Higher Secondary) .. .. .. ..	66
3. 3	माध्यमिक शाळांच्या प्रकाशनुसार जिक्षक संख्या व शिक्षक-विद्यार्थी प्रभाण .. .. .. ..	70
3. 4	व्यवस्थापनानुसार माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह) शाळामधील शिक्षक संख्या Managementwise No. of Teachers in the Secondary Schools (Including Higher Secondary) .. .. .. ..	72
3. 5	उच्च माध्यमिक शाळेतील इयत्ता ११ वी ध०१२ वी च्या शास्त्रानिहाय तुकड्या विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Facultywise Divisions Students & Teachers in the Higher Secondary Schools .. .. .. ..	76
3. 6	कनिष्ठ महाविद्यालयातील शास्त्रानिहाय तुकड्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Facultywise Divisions & Enrolment in Junior Colleges .. .. .. ..	78
3. 7	उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील इयत्ता ११ वी व १२ वी च्या शास्त्रानिहाय तुकड्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Facultywise Divisions, Enrolment & Teachers in the XIth & XIIth standard of Higher Secondary Schools & Junior Colleges .. .. .. ..	80
3. 8	माध्यमनिहाय माध्यमिक शाळा (उच्च माध्यमिकसह) इयत्तानिहाय विद्यार्थी व शिक्षक संख्या. Mediumwise Secondary Schools, (including Higher Secondary Schools) Enrolment & No. of Teachers .. .. .. ..	82
3. 9	माध्यमनिहाय माध्यमिक शाळा (उच्च माध्यमिकसह) त्यामधील विद्यार्थी आणि शिक्षक संख्या Mediumwise Secondary Schools, (including Higher Secondary Schools) Enrolment & No. of Teachers .. .. .. ..	84

अ. क्र. S. No.	विषय Subject	पृष्ठानुक्रम Page No.
4. एकत्रित माहितीचे तस्ते <b>COMBINED TABLES</b> (प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळा व वर्निष्ठ महाविद्यालये) (Primary, Secondary, Higher Secondary Schools & Junior Colleges)		
4.1.1 इयत्तावार तुकड्या व विद्यार्थी संख्या Standardwise divisions & the Enrolment	.. .. ..	96
4.1.2 अनुसूचित जातींची (नव-बीदासह) इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Scheduled Caste (including Neo-buddhists) Enrolment	.. .. ..	100
4.1.3 अनुसूचित जमाती इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Scheduled Tribes Enrolment	.. .. ..	104
4.1.4 भटक्या जमाती इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Nomadic Tribes Enrolment	.. .. ..	108
4.1.5 विमुक्त जाती इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Vimukta Jatis Enrolment	.. .. ..	112
4.1.6 इतर मागासवर्गीय इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Other Backward Class Enrolment	.. .. ..	116
4.1.7 एकूण मागासवर्गीय इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Total Backward Class Eurolment	.. .. ..	120
4.2.1 व्यवस्थापनानिहाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या Managementwise and Stagewise Enrolment	.. .. ..	124
4.2.2 प्रकारानुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या Typewise and Stagewise Enrolment	.. .. ..	132
4.3 केंद्रशासनाच्या व्याख्येनुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या Stagewise Enrolment as per definition of Central Government	.. .. ..	140
4.4 प्रकारानुसार मुलींच्या शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Typewise Girls Schools, Students and Teachers	.. .. ..	142
4.5 शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग ३, वर्ग ४ Non Teaching Employees Class 3 & Class 4	.. .. ..	144
5. उच्च शिक्षण (महाविद्यालयीन) <b>HIGHER EDUCATION</b>		
5.1 शाखानिहाय वरिष्ठ महाविद्यालयांची संख्या Facultywise No. of Senior Colleges	.. .. ..	146
5.2 वरिष्ठ महाविद्यालयातील शाखानिहाय व विद्यार्पीठनिहाय विद्यार्थी संख्या Facultywise and Universitywise No. of Students in Senior Colleges	.. .. ..	148
5.3 वरिष्ठ महाविद्यालयातील नागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Backward Class Students in Senior Colleges	.. .. ..	150
5.4 स्नातकोत्तर स्तरावरील पट्टनोंदणी Enrolment at Post-Graduate Level	.. .. ..	152
5.5 वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्पीठनिहाय, शाखानिहाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या Universitywise, Facultywise & Stagewise No. of Students in the Senior Colleges	.. .. ..	154
5.6 व्यवस्थापनानुसार अध्यापक विद्यालये, एकूण व मागासवर्गीय विद्यार्थी आणि शिक्षक संख्या Managomentwise D. Ed. Colleges, total & backward class Students & Teachers	.. .. ..	156
5.7 व्यवस्थापनानुसार विधी महाविद्यालये एकूण व मागासवर्गीय विद्यार्थी आणि शिक्षक संख्या Managementwise Law Colleges, total and backward class Students & Teachers	.. .. ..	158

अ. क्र. Sr. No.	विषय Subject	पृष्ठानुक्रम Page No.
5.8	ब्यवस्थापनानुसार अध्यापक महाविद्यालये, एकूण व मागासवर्गीय विद्यार्थी आणि शिक्षक संख्या Managementwise B. Ed. Colleges, total and backward class Students & Teachers	160
5.9	ब्यवस्थापनानुसार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, एकूण व मागासवर्गीय विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Managementwise B. P. Ed. Colleges, total and backward class Students & Teachers	162
5.10	ब्यावसायिक शिक्षण संस्था, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Professional Educational Institutions, Students & Teachers	164
5.11	इतर उच्च शिक्षण संस्था व त्यातील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Other Higher Educational Institutions, Students & Teachers	166
5.12	शालेय व पदवीपूर्वे स्तरावरील व्यावसायिक शिक्षण Professional Education (Under Graduate & school Level)	168
5.13	शासकीय कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालये विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Government Arts, Science, Commerce Colleges, Students and Teachers	169
6.	<b>आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील शैक्षणिक संस्था</b> <b>EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN TRIBAL SUB-PLAN AREA</b>	
6.1	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील गावांची व शहरांची संख्या (जनगणना १९९१) Villages and Cities in Tribal Sub-Plan Area (As per Census 1991)	173
6.2	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील जिल्हानिहाय आदिवासीची प्रक्षेपित लोकसंख्या—१९९९ व प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळेमागे आदिवासी लोकसंख्या Districtwise Tribals projected population—1999 & Tribal pop. covered by Primary, Secondary, Higher Secondary Schools in the Tribal Sub-Plan Area	174
6.3	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील प्रकारानुसार प्राथमिक शाळा व त्यातील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Typewise Primary Schools, Enrolment and Teachers in Tribal Sub-Plan Area	176
6.4	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील प्रकारानुसार माध्यमिक शाळा व त्यातील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या Typewise Secondary Schools Students and Teachers in Tribal Sub-Plan Area	178
6.5	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील प्राथमिक व माध्यमिक शाळेतील इयत्तावार, व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या Standardwise and Stagewise Enrolment in Primary and Secondary Schools in Tribal Sub-Plan Area	181
6.6	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील इयत्तावार, व स्तरनिहाय मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Standardwise and Stagewise Enrolment of backward class Students in Tribal Sub-Plan Area	182
6.7	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालये व व्यावसायिक शिक्षण संस्था Arts, science & Commerce Colleges, Professional Educational Institutions in Tribal Sub-Plan Area	184
6.8	आदिवासी उप-योजना क्षेत्रातील उच्च शिक्षण Higher Education in Tribal Sub-Plan Area	186
7.	<b>प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम</b> <b>ADULT EDUCATION PROGRAMME</b>	
7.1	प्रौढ शिक्षणावर दृष्टिक्षेप Adult Education at a glance	188
7.2	प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम १९९९-२००० (भौतिक लक्ष्य व साध्य) Adult Education Programme 1999-2000 (Physical Target and Achievement)	190

---

---

**१ राज्यस्तरीय दर्शक तक्ते**  
**1 STATE LEVEL INDICATORS**

---



## शिक्षणावर दृष्टिकोप (महाराष्ट्र राज्य) १९९९-२०००

EDUCATION AT A GLANCE (MAHARASHTRA STATE) 1999-2000

### १.१ (अ) प्रशासनिक रचना—(१९९९) / १.१ (A) Administrative set up—(1999)

अ. क्र. Sr. No.	बाब Item	माहिती Particulars	अ. क्र. Sr. No.	बाब Item	माहिती Particulars
1	2	3	4	5	6
(i) भूक्तल (चौ. कि. मी.) (हजारात)/Area Sq. Km. (000') ..	308	*(vi) शहर/Cities .. .. ..	6	(vii) ग्रामपंचायती/Village Panchayats ..	27627
(ii) प्रशासनिक विभाग/Administrative Divisions ..	..	*(viii) लेडी (वस्तीची)/Villages (inhabited) ..	7	*(ix) कुटुंबे (हजारात)/Families (000') ..	15344
(ii) शिक्षणिक विभाग/Educational Regions ..	..	*(x) वस्त्या (मूळ लेडी धरून)/ .. ..	35	Habitations (including Villages) .. .. ..	65,032
(i) जिल्हे/Districts ..	..	*(xi) आदिवासी उपयोजनेतील पंचायत समित्या/ .. .. ..	320	Panchayat Samities in T. S. P. Area .. .. ..	109
(v) पंचायत समित्या/ Panchayat Samities ..	..	*(xii) आदिवासी उपयोजनेतील लेडी/शहरे/ .. .. ..		Villages/Towns in T. S. P. Area .. .. ..	8,041/12

### १.१ ब) सर्वसाधारण

अ. क्र Sr. No.	बाब Item	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकुण Total
1	2	3	4	5
1) महाराष्ट्र राज्याची लोकसंख्या १९९१ जनगणनेप्रमाणे Population in lakh 1991 Census	408.25	381.12	789.37	
2) प्राक्तरता प्रमाण (१९९१ जनगणनेप्रमाणे) Literacy Percentage (1991 census)	76.6	52.3	64.09	
3) *स्त्री-पुरुष प्रमाण (Sex Ratio) 1999-2000			936	
4) जन्मदर (Birth Rate) 1999			22.3	
5) मृत्यूदर (Death Rate) 1999			7.6	
6) गालमृत्यूदर प्रति हजार जिवित जन्मप्रणाणे (Infant mortality Rate) 1999			49	

### १.२ प्रक्षेपित लोकसंख्या १९९९ (लाखात)/1.2 Projected Population 1999 (in lakhs)

अ. क्र. Sr. No.	बाब Item	एकुण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female
1	2	3	4	5
1) महाराष्ट्र राज्य/ Maharashtra State	..	948.02	490.31	457.71
2) नागरी/Urban	..	366.80	195.62	171.18
3) ग्रामीण/Rural	..	581.22	294.69	286.53
4) अनुसूचित जाती (नवबौद्धांसहित)/Scheduled Castes (including Neo-Buddhists)	105.14	54.38	50.76	
5) अनुसूचित जमाती/ Scheduled Tribes	..	87.88	45.45	42.43

\* आधार—जनगणना संचालनालय, मुंबई Source—Directorate of Census Operation, Mumbai.

१.३ वयोगटाप्रवाणे १९९९-२००० करिता प्रक्षेपित लोकसंख्या (लाखात)

1.3 Age-groupwise Projected Population 1999-2000 (in lakhs)

अ. क्र. Sr. No.	वाब Item	राज्य सरकारच्या व्याख्येनुसार वयोगट				भारत सरकारच्या व्याख्येनुसार वयोगट			
		Age-group as per Govt. of Maharashtra definition		Age-group as per Govt. of India definition		वयोगट		एकूण	
		दयोगट Age Group	Total 4	पुरुष Male 5	स्त्रीया Female 6	Age Group 7	Total 8	पुरुष Male 9	स्त्रीया Female 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एकूण / Total	.. 6 to 10 11 to 13 6 to 14 6 to 15	90.91 71.48 179.11 198.12	46.50 37.09 92.26 102.28	44.41 34.39 86.85 95.84	6 to 11 12 to 14 6 to 14 6 to 15	119.66 59.45 179.11 198.12	61.22 31.04 92.26 102.28	558.44 228.41 886.85 995.84
2	अनुसूचित जाती (नववीदांसहित) / Scheduled Castes (including Neo-Buddhists)	.. 6 to 10 11 to 13 6 to 14 6 to 15	10.09 7.92 19.86 21.97	5.16 4.11 10.23 11.34	4.93 3.81 9.63 10.63	6 to 11 12 to 14 6 to 14 6 to 15	13.27 6.59 19.86 11.97	6.79 3.44 10.23 11.34	6.48 3.15 9.63 110.63
3	अनुसूचित जमाती / Scheduled Tribes	.. 6 to 10 11 to 13 6 to 14 6 to 15	8.43 6.63 16.61 18.37	4.31 3.44 8.56 9.49	4.12 3.19 8.05 8.88	6 to 11 12 to 14 6 to 14 6 to 15	11.10 5.51 16.61 18.37	5.68 2.88 8.56 9.49	5.42 2.63 8.05 8.88

टोय :- जनगणना १९९१ च्या वरील वयोगटाच्या माहितीवरून सन १९९९ साठी वरील वयोगटाकरिता लोकसंख्येची प्रक्षेपित आकडेवारी काढलेली आहे.

Note :- Projected population of the above Age groups for the year 1999 is worked out on the basis of 1991 age group population.

आधार :- जनगणना संचालनाळय म. रा. मुंबई Source :- Directorate of Census Operation M. S., Mumbai.

१.४ शिक्षणातील प्रगती  
1.4 PROGRESS IN EDUCATION

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या—(हजारात्)  
Enrolment & Teachers—('000')

वर्ष Year	संस्थानी संख्या No. of Institutions	विद्यार्थी संख्या Enrolment			शिक्षक संख्या Teachers																											
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	निया Female																											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11																						
<b>प्राथमिक शाळा</b> (Primary Schools)																																
<b>माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा</b> (Secondary and Higher Secondary Schools)																																
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">उच्च माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">उच्च माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">उच्च माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">उच्च माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> <th style="width: 15%;">माध्यमिक</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td><td>माध्यमिक</td></tr> </tbody> </table>											माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक												
माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	उच्च माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक																						
माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक	माध्यमिक																						
१९६०-६१	34594	..	4178	..	1495	..	113	..	25	..																						
६५-६६	41781	..	5535	..	2092	..	153	..	38	..																						
७०-७१	44535	..	6539	..	2567	..	178	..	47	..																						
७५-७६	48018	..	7367	..	3040	..	220	..	64	..																						
८०-८१	51045	..	8392	..	3605	..	222	..	70	..																						
८५-८६	54406	..	9418	..	4206	..	245	..	88	..																						
९०-९१	57744	..	10424	..	4799	..	268	..	103	..																						
९५-९६	62342	..	11717	..	5562	..	302	..	124	..																						
९६-९७	63240	..	11972	..	5700	..	304	..	125	..																						
९७-९८	64050	..	12170	..	5830	..	315	..	132	..																						
९८-९९	64918	..	12291	..	5904	..	320	..	133	..																						
९९-००	65586	..	12042	..	5779	..	314	..	132	..																						
<b>उच्च शिक्षण-कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालये</b> (Higher Education-Arts, Science and Commerce Colleges)																																
१९६०-६१	81	..	75	..	18	..	3	..	1	..																						
६५-६६	94	..	134	..	34	..	5	..	1	..																						
७०-७१	264	..	239	..	61	..	9	..	2	..																						
७५-७६	353	..	347	..	95	..	12	..	2	..																						
८०-८१	407	..	492	..	156	..	18	..	4	..																						
८५-८६	517	..	737	..	238	..	24	..	6	..																						
९०-९१	650	..	1020	..	354	..	30	..	8	..																						
९५-९६	803	..	756	..	293	..	24	..	6	..																						
९६-९७	826	..	732	..	297	..	25	..	6	..																						
९७-९८	847	..	736	..	310	..	24	..	6	..																						
९८-९९	866	..	774	..	331	..	24	..	6	..																						
९९-००	866	..	806	..	346	..	23	..	6	..																						

टोटा :- ( ) कंसातील धाकडे कर्तिष्ठ नाहाविषाळयाच्या संख्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या दर्शवितात.

Note :- ( ) Figures in bracket indicates the total No. of Institutions, enrolment & teachers of Junior Colleges.

**१.५ शैक्षणिक संस्थांची संक्षिप्त सांख्यिकी (१९९९-२०००)**

**1.5 SUMMARY OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS (1999-2000)**

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या—(हजारात)  
Enrolment & Teachers—('000')

संस्था प्रकार Type of Institutions	1	संस्था Number of Institutions	विद्यार्थी Enrolment	शिक्षक Teachers	
			2	3	4
प्राथमिक शाळा	Primary Schools	.. ..	65586	12042	314
माध्यमिक शाळा	Secondary Schools	.. ..	11447	4877	144
उच्च माध्यमिक शाळा	Higher Secondary Schools	.. ..	3060 (2943)	3456 (668)	91
कनिष्ठ महाविद्यालये	Junior Colleges	.. ..	566	539	13
विशेष शिक्षणाच्या संस्था (शालेय पातळी)	Institutions for Special Education (School Level)	.. ..	73	8	[330]
पदवीपूर्व स्तरावरील व्यावसायिक शिक्षण संस्था	Institutions for Professional Education (Under-Graduate Level)				
(अ) अध्यापन संस्था	(D. Ed + D. T. C. + Anglo Indian)	.. ..	295	30	2
(ब) व्यावसायिक शिक्षण संस्था	(Professional Education Institutions)	.. ..	92	9	[707]
उच्च शिक्षण	Higher Education				
कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालये	Arts, Science & Commerce Colleges	.. ..	866	806	23
पदवीस्तरावरील उच्च शिक्षण	Higher Education on Degree Level				
(अ) अध्यापन संस्था	(B. Ed + B. P. Ed.)	.. ..	241	29	2
(ब) व्यावसायिक शिक्षण संस्था	(Professional Education Institutions)	.. ..	291	98	9
(क) इतर उच्च शिक्षणाच्या संस्था	Other Higher Education	.. ..	36	35	2
(संशोधन संस्था, विद्यापीठ संलग्न विभाग व इतर प्रकार)	(Research Institutions, U. T. D. and other Types)				

टीप :— १) या तक्त्यामध्ये तंत्रशिक्षण विभाग व व्यवसाय विभाग यांच्या अखत्यारीतील संस्थांचा समावेश करण्यात आलेला नाही.

Note :- 1) The Institutions controlled under Directorate of Technical Education are not included in this table

2) कंसातील आकडे उच्च माध्यमिक शाळांतील ११ वी व १२ वी च्या संस्था, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या दर्शवितात.

2) The figures in bracket indicate the No. of Institutions, Enrolment and Teachers of Higher Secondary Schools.

3) हजारापेक्षा कमी असणाऱ्या आकड्यांकिता मूळ संख्या [ ] कंसात दर्शविल्या आहेत.

3) Figures less than thousand are shown as absolute figures in [ ] bracket.

## १.६ व्यवस्थापनामुळे आणि प्रकारानुसार प्राथमिक शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

1.6 Managementwise and Typewise Primary Schools, Enrollment and Teachers (1999-2000)

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या - (हजारत)

Enrolment &amp; Teachers - ('000')

अ.क्र. Sr. No.	संस्था प्रकार Type of Institution	केंद्र शासन Central Govt.	राज्य शासन State Govt.	नि.प. प्रामीण Z.P. Rural	नि.प. नागरी Z.P. Urban	नगर पालिका Municipal	खाजगी मदतीच्या Pvt. Aided	खाजगी विन मदतीच्या Pvt. Unaided	एकूण Total	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>((१) फलेष्ट प्राथमिक शाळा/Lower Primary Schools -</b>										
१)	संस्था Institutions ..	22	183	34516	549	2154	2298	2145	41867	
२)	विद्यार्थी Enrolment ..									
अ)	मुले Boys ..	3	19	1328	85	230	519	355	2539	
ब)	मुली Girls ..	2	14	1282	88	216	447	281	2330	
	एकूण Total	5	33	2610	173	446	966	636	4869	
<b>((२) उपरिष्ट प्राथमिक शाळा/Upper Primary Schools -</b>										
१)	संस्था Institutions ..	10	263	18247	294	2150	1694	1061	23719	
२)	विद्यार्थी Enrolment ..									
अ)	मुले Boys ..	1	48	2182	162	588	497	245	3725	
ब)	मुली Girls ..	4	29	2053	174	591	409	190	3448	
	एकूण Total	5	77	4235	336	1179	906	435	7173	
<b>((३) एकूण प्राथमिक शाळा/Total Primary Schools -</b>										
१)	संस्था Institutions ..	32	446	52763	843	4304	3992	3206	65586	
२)	विद्यार्थी Enrolment ..									
अ)	मुले Boys ..	6	67	3510	247	818	1016	600	6264	
ब)	मुली Girls ..	4	43	3335	262	807	856	471	5778	
	एकूण Total	10	110	6845	509	1625	1872	1071	12042	
<b>((४) शिक्षक / Teachers -</b>										
अ)	पुरुष Male	(106)	2	142	2	14	15	6	181	
ब)	स्त्रिया Female	(163)	1	62	4	24	22	20	133	
	एकूण Total	(269)	3	204	6	38	37	26	314	
	प्रशिक्षित शिक्षक Trained Teachers	(248)	3	198	6	38	35	20	300	

टिप्पणी :- १. हजारांपेक्षा कमी असणा-या आकड्यांकरिता मूळ संख्या () दर्शविल्या आहेत.

Note :- 1. Figures less than thousand are shown as absolute figures in () brackets.

2. आकडे संक्षिप्तात लिहिल्यामुळे काही ठिकाणी बेरजा जुळणार नाहीत.

2. Totals may not tally due to rounding.

**१.७ व्यवस्थापनानुसार आणि प्रकारानुसार माध्यमिक शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)**  
**1.7 Managementwise and Typewise Secondary Schools, Enrolment and Teachers (1999-2000)**  
**विद्यार्थी व शिक्षक संख्या—(हजारत) Enrolment and Teachers—('000')**

अ. क्र. Sr. No.	संस्था प्रकार Type of Institution	व्यवस्थापन Management									
		केंद्र शासन Central Govt.	राज्य शासन State Govt.	जिल्हा परिषद Z. P. (Ex.-Govt.)	जिल्हा परिषद Z. P. (Aided)	नगर- पालिका Municipal pal	ज्ञाजगी मदतीच्या Pvt. Aided	खाजगी मदतीच्या Pvt. Unaided	लाजगी एकूण Total		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>माध्यमिक शाळा/Secondary Schools—</b>											
१)	संस्था Institutions	..	19	302	378	118	166	7523	2941	11447	
२)	विद्यार्थी Enrolment										
अ)	पुले Boys	..	6	53	131	25	80	1958	405	2658	
ब)	मुली Girls	..	4	30	95	21	71	1695	303	2219	
३)	एकूण Total	..	10	83	226	46	151	3653	708	4877	
<b>उच्च माध्यमिक शाळा/Higher Secondary Schools—</b>											
१)	संस्था Institutions	..	45	11	47	67	42	2695	153	3060	
२)	विद्यार्थी Enrolment										
अ)	पुले Boys	..	27	4	25	30	32	1805	57	1980	
ब)	मुली Girls	..	20	1	21	23	24	1348	39	1476	
३)	एकूण Total	..	47	5	46	53	56	3153	96	3456	
<b>एकूण माध्यमिक शाळा/Total Secondary Schools—</b>											
१)	संस्था Institutions	..	64	313	425	185	203	10218	3094	14507	
२)	विद्यार्थी Enrolment										
अ)	पुले Boys	..	33	57	156	55	112	3763	462	4638	
ब)	मुली Girls	..	24	31	116	44	95	3043	342	3695	
३)	एकूण Total	..	57	88	272	99	207	6806	804	8333	
<b>शिक्षक / Teachers</b>											
१)	पुरुष Male	..	1	2	6	2	3	135	14	163	
२)	स्त्रिया Female	..	2	1	2	(458)	3	52	12	72	
अ)	एकूण Total	..	3	3	8	2	6	187	26	235	
ब)	प्रशिक्षित Trained	..	3	3	8	5	5	186	25	232	

**टोप :- १)** हजारपेक्षा कमी असणाऱ्या आकड्यांकिता मूळ संख्या ( ) कंसात दर्शविल्या आहेत.

**Note :- १)** Figures less than thousand are shown as absolute figures in brackets.

**२)** आकडे संक्षिप्तात लिहिल्यामुळे काही ठिकाणी बेर्जा जुळणार नाहीत. २) Figures may not tally due to rounding.

**१.८ स्तरनिहाय प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण (१९९९-२०००)**

**1.8 Stagewise Primary, Secondary and Higher Secondary Education (1999-2000)**

**तुकड्या, विद्यार्थी आणि शिक्षक संख्या—(हजारत) Divn. Enrolment and Teachers—('000')**

अ. क्र. Sr No.	स्तर Stage	तुकड्याची संख्या		विद्यार्थी/Enrolment			शिक्षक/Teachers	
		No. of Divisions	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	प्रशिक्षित Trained	प्रशिक्षित कांची टक्केवारी % of Td. Teachers	
		1	2	3	4	5	6	7
१)	(इयत्ता १ ते ४) (I-IV)	304(2)	9401	4506	239	227	95.0	
			(83)	(36)	(2)	(2)	(100.0)	
२)	(इयत्ता ५ ते ७) (V-VII)	138(60)	6017	2803	153	149	97.5	
			(3292)	(1499)	(76)	(74)	(97.4)	
३)	(इयत्ता ८ ते १०) (VIII-X)	80(80)	4188	1837	140	139	99.0	
			(4188)	(1837)	(140)	(139)	(99.0)	
४)	(इयत्ता ११ व १२) (XI-XII)	17(11)	1308	546	30	30	100.0	
			(770)	(323)	(18)	(17)	(94.4)	
	एकूण Total ..	539(153)	20914	9657	567	545	97.0	
			(8333)	(3695)	(254)	(250)	(98.4)	

**टोप :- १)** कंसातील आकडे माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांतील तुकड्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या दर्शवितात.

**Note :- १)** Figures in bracket indicate No. of Divisions Enrolment, and Teachers in Secondary and Higher Secondary Schools.

**२)** आकडे संक्षिप्तात लिहिल्यामुळे काही ठिकाणी बेर्जा जुळणार नाहीत. २) Figures may not tally due to rounding.

**३)** प्रशिक्षित शिक्षकांचे प्रताण प्रत्यक्ष आकडेवारीदरम्यान घाठले आहे.

**३)** Percentage of trained teachers is worked out on actual figures.

**१.९ प्रकारानुसार व इयत्तावार एकूण विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)**

**1.9 Typewise and Standardwise Enrolment (1999-2000)**

इयत्ता Standard	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या		माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या		उच्च माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या		*कनिंघ महाविद्यालया. तील विद्यार्थी संख्या		एकूण विद्यार्थी			
	Enrolment in Primary Schools		Enrolment in Secondary Schools		Enrolment in Hr. Secondary Schools		*Enrolment in Junior Colleges		Total Enrolment			
1	एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	मुले Boys 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	
I	2393614	1145703	16104	6754	5232	2389	..	..	1260113	1154837	2414950	
II	2257141	1084813	15013	6516	5132	2409	..	..	1183548	1093738	2277286	
III	2294128	1102634	16104	6877	4813	2198	..	..	1203336	1111709	2315045	
IV	2372968	1136683	15912	6713	4978	2313	..	..	1248049	1145709	2393758	
V	1103763	531021	739729	345588	421483	183709	..	..	1204657	1060318	2264975	
VI	874037	421845	688782	323157	404830	176133	..	..	1046514	921135	1967649	
VII	746594	356742	65172	301676	336155	168299	..	..	957314	826717	1784031	
VIII	..	..	1050597	480118	534122	228579	..	..	876022	708697	1584719	
IX	..	..	945324	415718	505715	215434	..	..	819887	631152	1451039	
X	..	..	737726	326041	414094	170667	..	..	655112	496708	1151820	
XI	..	..	..	..	418125	176686	287118	118075	410482	294761	705243	
XII	..	..	..	..	351515	146588	251575	104772	351730	251360	603090	
I—IV	9317751	4169833	63133	26851	20155	9309	..	..	4895046	4505993	9401039	
V—VII	2724394	1309608	2079783	970421	1212478	528141	..	..	3205485	2808170	6016653	
I—VII	12042145	5779441	2142916	997272	1232633	537450	..	..	8103531	7314163	15417694	
VIII—X	..	..	2733647	1221877	1453931	614680	..	..	2351021	1836557	4187578	
I—V	10421514	5000854	802862	372439	441638	193018	..	..	6099703	5566311	11666014	
VI—VIII	1620631	778587	2390651	1104951	1325117	573011	..	..	2879850	2456549	5336399	
I—VIII	12042145	5779441	3193513	1477390	1766755	766029	..	..	8979553	8022860	17002413	
IX—X	..	..	1683050	741759	919809	386101	..	..	1474999	1127860	2602859	
XI—XII	..	..	..	..	769640	323274	538693	222847	762212	546121	1308333	
Total I—XII	12042145	5779441	4876563	2219149	3456204	1475404	538693	222847	11216764	9696841	20913605	

**टोप:-** \*यामध्ये कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालये आणि गृहशास्त्र व समाजसेवा संस्थांमध्ये इयत्ता ११ वी व १२ वी तील विद्यार्थी संख्येचा समावेश केलेला आहे.

**Note :-** \*Includes Enrolment in Stds. XI and XII of Arts / Science, Commerce Colleges and Home Science and Social Services Institutions.

**१.१० प्राथमिक व माध्यमिक शाळा आणि कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालयातील  
मागासवर्गीय विद्यार्थी व शिक्षक (१९९९-२०००)**

**1.10 Backward class (Caste wise) Enrolment and Teachers in Primary, Secondary  
Schools and Arts / Science / Commerce Colleges (1999-2000)**

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या—(हजारात)  
Enrolment & Teachers—('000')

अनुक्रमांक Sr. No.	प्रकार Type	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Backward Class Enrolment			मागासवर्गीय शिक्षक संख्या Backward Class Teachers		
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female		
		3	4	5	6		
a) प्राथमिक शाळा—	Primary Schools—						
1) अनुसूचित जाती (नव-बौद्ध)	Scheduled Castes Neo-Buddhists	.. 1884	910	39 (36)	14 (113)		
2) अनुसूचित जमाती	Scheduled Tribes	.. 1326	618	19 (19)	5 (4)		
3) भटक्या जमाती	Nomadic Tribes	.. 837	397	15 (15)	5 (5)		
4) विमुक्त जाती	Vimukta Jatis	.. 463	213	7 (7)	2 (2)		
5) इतर मागास वर्ग	Other Backward classes	2582	1250	82 (80)	33 (33)		
एकूण मागास वर्ग	Total Backward classes	7092	3388	162 (155)	59 (57)		
b) माध्यमिक शाळा— (उच्च माध्यमिक सह.)	Secondary Schools— (Inclu. High Sec.)						
1) अनुसूचित जाती (नव-बौद्ध)	Scheduled Castes Neo-Buddhists	.. 1149	501	27 (27)	7 (7)		
2) अनुसूचित जमाती	Scheduled Tribes	.. 541	224	7 (7)	2 (2)		
3) भटक्या जमाती	Nomadic Tribes	.. 510	207	12 (12)	2 (2)		
4) विमुक्त जाती	Vimukta Jatis	.. 205	80	5 (5)	1 (1)		
5) इतर मागास वर्ग	Other Backward classes	1778	817	52 (51)	12 (12)		
एकूण मागास वर्ग	Total Backward classes	4183	1829	103 (102)	24 (24)		
c) कला/शास्त्र/वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालये	Arts/Science/Commerce Jr. Colleges—						
1) अनुसूचित जाती (नव-बौद्ध)	Scheduled Castes Neo-Buddhists	.. 65	21				
2) अनुसूचित जमाती	Scheduled Tribes	.. 13	4				
3) भटक्या जमाती	Nomadic Tribes	.. 25	7				
4) विमुक्त जाती	Vimukta Jatis	.. 8	2				
5) इतर मागास वर्ग	Other Backward classes	96	39				
एकूण मागास वर्ग	Total Backward classes	207	73	.. ..	.. ..		
d) कला, शास्त्र व वाणिज्य वरिष्ठ महाविद्यालये—	Arts/Science/Commerce Senior Colleges—						
1) अनुसूचित जाती (नव-बौद्ध)	Scheduled Castes (Neo-Buddhists)	.. 93	36	4	[665]		
2) अनुसूचित जमाती	Scheduled Tribes	.. 21	7	[595]	[147]		
3) भटक्या जमाती	Nomadic Tribes	.. 37	10	1	[150]		
4) विमुक्त जाती	Vimukta Jatis	.. 11	3	[456]	[48]		
5) इतर मागास वर्ग	Other Backward Classes	150	66	5	1		
एकूण मागास वर्ग	Total Backward Classes	312	122	10 [105]	1 [1010]		

Note:- 1) ( ) कंसातील आकडे प्रशिक्षित शिक्षकांची संख्या दर्शविलात/Figures in ( ) bracket indicate Trained Teachers.  
2) [ ] हजारापेक्षा कमी असणाऱ्या आकड्यांची वरिष्ठ सूळ संख्या चौकटी कंसात दर्शविल्या आहेत. / Figures less than thousands are shown as absolute Figures in square bracket.

टीप :- 3) आकडे संक्षिप्तात लिहिल्यानुढे काही ठिकाणी बेरजा जुळणार नाहीत./Total may not tally due to rounding.  
4) \* वरिष्ठ महाविद्यालयांच्या मागासवर्गीय गिशकांगड्यांची संख्या विद्यार्थी विद्यार्थी शिक्षकांचा समावेश आहे. Backward class teachers of Junior Colleges are included in backward class Teachers of Senior Colleges.

तब्ता १-११  
TABLE 1-11

१. ११ जातीनिहाय, इयत्तानिहाय व स्तरनिहाय  
1.11 Castewise, Standardwise And Stagewise

इयत्ता Standards	अनुभूचित जाती + नवबौद्ध			अनुसूचित जमाती		भटक्या जमाती	
	Scheduled Castes + Neo-Buddhist		Scheduled Tribes	Nomadic Tribes			
1	2	3	4	5	6	7	
I ..	364370	176088	302988	143154	171099	81538	
II ..	345507	167679	266967	125708	160456	77233	
III ..	358099	173415	258306	121674	165089	79177	
IV ..	371218	178736	248818	115892	168691	79743	
V ..	344239	161381	190480	85029	151851	69104	
VI ..	298025	138306	158110	70251	127549	57003	
VII ..	262834	121468	134654	58816	110912	48353	
VIII ..	227124	98919	102178	42518	94462	38835	
IX ..	202585	87629	91416	35982	84214	33044	
X ..	161758	67583	71648	27684	66241	24016	
XI ..	87556	33262	29989	10490	38891	12586	
XII ..	75243	27857	24329	8391	32568	10371	
I—IV ..	1439194	695918	1077079	506428	665335	317691	
V—VII ..	905098	421155	483244	214096	390312	174460	
I—VII ..	2344292	1117073	1560323	720524	1055647	492151	
VIII—X ..	591467	254131	265242	106184	244917	95895	
I—V ..	1783433	857299	1267559	591457	817186	386795	
VI—VIII ..	787983	358693	394942	171585	332923	144191	
I—VIII ..	2571416	1215992	1662501	763042	1150109	530986	
IX—X ..	364343	155212	163064	63666	150455	57060	
XI—XII ..	162799	61119	54318	18881	71459	22957	
Total I to XII ..	3098558	1432323	1879883	845589	1372023	611003	

टीप:- या तब्त्यामध्ये प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळांमधील व काळा / शास्त्र / वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालयातील तसेच, गृहशास्त्र व

Note :- This table includes castewise enrolment in Primary, Secondary, Higher Secondary Schools and in

( ) अशा कंसातील आकडे प्राथमिक शाळेतील आणि [ ] अशा कंसातील आकडे कनिष्ठ महाविद्यालयातील

The Figures in such Bracket ( ) indicate enrolment in Primary School and the figures in such bracket [ ]

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची पटसंख्या (१९९९-२०००)

Enrolment of Backward Class Students (1999-2000)

(आकडे प्रत्यक्षात) (Figures Actuals)

विमुक्त जाती Vimukta Jatis		इतर मागास वर्ग Other Backward Classes		एकूण मागास वर्ग Total Backward Classes		
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total
8	9	10	11	12	13	14
95331	44852	489542	235524	742174	681156	1423330
90999	42977	476108	228941	697499	642538	1340037
93546	44544	487552	235498	708284	654308	1362592
90085	41375	523804	252431	734439	668177	1402616
71774	30805	476704	227535	661194	573854	1235048
57903	25081	428854	205817	573983	496458	1070441
48948	20634	391420	185969	513528	435240	948768
39795	15418	330811	153165	445515	348855	794370
34797	12850	310154	140772	412889	310277	723166
28265	9503	257289	117650	338765	246436	585201
13158	3907	152270	66594	195025	126839	321864
11727	3357	130949	56143	168697	106119	274816
369961	173748	1977006	952394	2882396	2646179	5528575
178625	76520	1296978	619321	1748705	1505552	3254257
548586	250268	3273984	1571715	4631101	4151731	8782832
102857	37771	898254	411587	1197169	905568	2102737
441735	204553	2453710	1179929	3543590	3220033	6763623
146646	61133	1151085	544951	1533026	1280553	2813579
588381	265686	3684795	1724880	5076616	4500586	9577202
63062	22353	567443	258422	751654	556713	1308367
24885	7264	283219	122737	363722	232958	596680
676328	295303	4455457	2106039	6191992	5290257	11482249

ग्रामीण सेवा संस्थांतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा समावेश केलेला आहे.

Arts/Science/Commerce Jr. Colleges so also, Home Science and Social Services Institutions.

तसेच गृहशास्त्र व ग्रामीण सेवा संस्थांतील इ. ११ वी व १२ वी ची विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

indicate enrolment in std. XI & XII of Jr. Colleges. and, Home Science & Social Services Institutions.

**१.१२ केंद्र शासनाच्या व्याख्येनसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या--(लाखांत)**  
**1.12 STAGEWISE ENROLMENT AS DEFINED BY GOVT. OF INDIA-(‘000,00’)**

वर्ष Years	१ ते ५ I to V		६ ते ८ VI-VIII		१ ते ८ I-VIII		९ ते १० IX-X		११ ते १२ XI-XII		१ ते १२ I-XII		
	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1960-61	..	40.49	15.53	7.48	1.95	47.97	17.48	2.65	0.60	0.72	0.17	51.34	18.25
1965-66	..	51.96	20.21	12.21	3.49	64.17	23.70	4.83	1.19	1.33	0.34	70.33	25.23
1970-71	..	61.00	24.55	15.38	4.85	76.38	29.40	6.80	1.80	2.53	0.76	85.71	31.96
1975-76	..	71.78	29.86	18.13	6.29	89.91	36.15	7.50	2.30	2.18	0.78	99.59	39.23
1980-81	..	83.12	35.71	22.89	8.32	106.01	44.04	9.10	2.91	3.71	1.10	118.85	48.04
1985-86	..	92.92	41.51	31.09	11.85	124.01	53.34	13.19	4.39	5.77	1.77	142.98	59.51
1990-91	..	102.16	46.94	37.79	15.59	139.96	62.53	17.88	6.59	8.00	2.73	165.84	71.86
1995-96	..	114.56	54.09	46.60	20.49	161.17	74.88	21.22	8.62	10.94	4.19	193.33	87.38
1996-97	..	116.62	55.23	48.49	21.57	165.11	76.81	22.03	9.13	11.02	4.32	198.16	90.26
1997-98	..	118.27	56.34	50.84	22.91	169.12	79.25	23.68	9.94	10.72	4.29	203.51	93.48
1998-99	..	119.14	56.87	52.10	23.85	171.24	80.72	24.98	10.70	11.33	4.63	207.55	96.05
1999-2000	..	116.66	55.65	53.38	24.58	170.04	80.23	26.02	11.28	13.08	5.46	209.14	96.97

**१.१३ केंद्र शासनाच्या व्याख्येप्रमाणे स्तरनिहाय शालेय विद्यार्थी संख्या व संबंधित वयोगटाशी प्रमाण (१९९९-२०००)  
पटसंख्या-(‘००’)**

**1.13 STAGEWISE ENROLMENT AND ENROLMENT RATIO IN CORRESPONDING AGE-GROUP  
AS DEFINED BY GOVT. OF INDIA (1999-2000)**

ENROLMENT-(000)

बाब Item	विद्यार्थी वयोगटाशी विद्यार्थी वयोगटाशी विद्यार्थी वयोगटाशी विद्यार्थी वयोगटाशी											
	Enrol- ment १ ते ५ I-V	प्रमाण Enrol- ment १ ते ५ ratio	प्रमाण Enrol- ment ६ ते ८ VI-VIII ratio	प्रमाण Enrol- ment १ ते ८ I-VIII ratio	प्रमाण Enrol- ment ९ ते १० IX-X ratio	प्रमाण Enrol- ment १ ते १२ I-XII ratio						
1	2	3	4	5	6	7	8	9				
<b>मर्वसाधारण</b>												
एकूण	Total	..	116.66	97.5	53.38	89.7	170.04	94.9	26.02	72.8		
मुले	Boys	..	61.01	99.6	28.80	92.8	89.81	97.3	14.74	71.2		
मुली	Girls	..	55.65	95.2	24.58	86.5	80.23	92.3	11.28	66.2		
अनुसूचित जाती नव बौद्धांसहित	Scheduled Castes including Neo Buddhists.											
एकूण	Total	..	17.83	134.4	7.88	118.3	25.71	129.4	3.64	91.9		
मुले	Boys	..	9.26	136.3	4.29	124.7	13.56	132.5	2.09	99.0		
मुली	Girls	..	8.57	132.2	3.59	114.0	12.15	126.16	1.55	82.0		
अनुसूचित जमाती	Scheduled Tribes											
एकूण	Total	..	12.68	114.2	3.95	71.7	16.63	90.5	1.63	49.2		
मुले	Boys	..	6.77	119.2	2.23	77.4	9.00	94.8	0.99	56.9		
मुली	Girls	..	5.91	109.0	1.72	65.4	7.63	85.9	0.64	40.8		

टीप :- १) आकडे संक्षिप्तात लिहिल्यामुळे काही ठिकाणी वेरजा जुळणार नाहीत.

- Note :- १) Totals may not tally due to rounding.  
 २) इयता १ ते ५, ६ ते ८ आणि ९ व १० मध्ये अनुक्रमे सर्वसाधारण ६ ते ११, १२ ते १४ आणि १५ व १६ या वयोगटातील विद्यार्थी असतात.  
 ३) The Children of age-group of 6-11, 12-14 & 15, 16 are generally in Standard 1 to 5, 6 to 8, 9 & 10.  
 ४) काही ठिकाणी वर निर्दिष्ट केलेल्या वयोगटातील विद्यार्थी अपेक्षित इथत्तेमध्ये नसून ते त्यापेक्षा खालच्या इयत्तेत असतात त्यामुळे काही वयोगटातील टक्केवारी शांभरापेक्षा अधिक आलेली आहे.  
 ५) Generally the Children of different age-group as stated above should be in Std. 1 to 5, 6 to 8, 9 & 10 but sometimes they are in lower classes. Hence the percentage of some age-group is more than 100.

१.१४ राज्य शासनाच्या व्याख्येनुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (लाखांत)

1.14 STAGEWISE ENROLMENT AS DEFINED BY STATE GOVERNMENT ('000,00')

वर्ष Year	स्तर/Stage											
	१ ते ४ I-IV		५ ते ७ V-VII		९ ते ७ I-VII		८ ते १० VIII-X		११ ते १२ XI-XII		१ ते १२ I-XII	
	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1960-61	36.33	14.34	9.73	2.69	46.06	17.03	4.56	1.05	0.72	0.17	51.34	18.25
1965-66	45.54	18.18	15.39	4.69	60.93	22.87	8.07	2.02	1.33	0.34	70.33	25.23
1970-71	53.59	21.96	18.42	6.24	72.01	28.20	11.16	3.00	2.53	0.76	85.71	31.96
1975-76	62.89	26.53	22.12	8.06	85.01	34.59	12.39	3.85	2.18	0.78	99.59	39.23
1980-81	72.18	31.45	27.57	10.50	99.75	41.95	15.37	5.00	3.71	1.10	118.85	48.04
1985-86	78.90	35.75	36.10	14.44	115.00	50.19	22.20	7.54	5.77	1.77	142.98	59.51
1990-91	85.95	39.91	42.64	18.23	128.59	58.14	29.25	10.99	8.00	2.73	165.84	71.86
1995-96	94.96	45.22	52.76	23.69	147.72	68.91	34.66	14.28	10.94	4.19	193.33	87.38
1996-97	96.74	46.12	54.18	24.60	150.93	70.73	36.20	15.21	11.02	4.32	198.16	90.26
1997-98	97.61	46.75	56.37	25.91	153.97	72.66	38.82	16.53	10.72	4.29	203.51	93.48
1998-99	97.64	46.85	57.94	26.99	155.58	73.84	40.63	17.58	11.33	4.63	207.55	96.05
99-2000	94.01	45.06	60.17	28.08	154.17	73.14	41.88	18.36	13.08	5.46	209.14	96.97

प्रेष :—आकडे संक्षिप्तात लाखांत लिहिल्यामुळे काही ठिकाणी बेरजा जुळणार नाहीत.

Note:-Totals may not tally due to rounding in lakh.

१.१५ महाराष्ट्र राज्यातील इयत्तानिहाय गळतीचे शेकडा प्रमाण १९९९-२०००

1.15 Standardwise Percentage of dropout in Maharashtra State 1999-2000

प्र. नं. Sr. No.	इयत्ता Standard	विद्यार्थी Students			एकूण विद्यार्थ्यांपैकी अनु. जातीचे विद्यार्थी of which S.C.			एकूण विद्यार्थ्यांपैकी अनु. जमातीचे विद्यार्थी of which S.T.		
		मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total	मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total]	मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	इयत्ता १ वी I	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता २ वी II	10	10	10	11	10	10	13	13	13
3	इयत्ता ३ वी III	11	11	11	9	8	9	20	20	20
4	इयत्ता ४ वी IV	12	12	12	9	11	10	28	28	28
5	इयत्ता ५ वी V	14	17	16	17	17	17	40	45	43
6	इयत्ता ६ वी VI	25	26	25	24	32	28	46	52	49
7	इयत्ता ७ वी VII	30	34	32	29	38	34	54	59	56
8	इयत्ता ८ वी VIII	35	42	38	40	49	44	63	69	66
9	इयत्ता ९ वी IX	41	48	44	46	53	49	64	72	68
10	इयत्ता १० वी X	51	58	54	56	63	59	73	78	75

१.१६ १९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हावार  
1.16 DISTRICTWISE POPULATION & LITERACY

जिल्हा / District 1	पुरुष Male 2	स्त्रीय Female 3	१९९१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या (लाखात) Population 1991 Census (in lakhs)	
			एकूण Total 4	
वृत्तहन्मुबई व विभाग	Gr. Mumbai & Division	.. 54.60	44.66	99.26
नाशिक	Nashik	.. 19.85	18.66	38.51
धुळे	Dhule	.. 7.57	7.16	14.73
नंदुरवार	Nandurbar	.. 5.38	5.25	10.63
जळगाव	Jalgaon	.. 16.43	15.45	31.88
ठाणे	Thane	.. 27.93	24.56	52.49
नाशिक विभाग	Nashik Division	.. 77.16	44.66	148.24
पुणे	Pune	.. 28.62	26.71	55.33
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 17.31	16.42	33.73
सोलापूर	Solapur	.. 16.71	15.61	32.32
रायगड	Raigad	.. 9.08	9.17	18.25
पुणे विभाग	Pune Division	.. 71.72	67.91	139.63
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 15.25	14.65	29.90
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 7.00	8.44	15.44
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 3.89	4.43	8.32
सातारा	Satara	.. 12.08	12.43	24.51
तांगली	Sangli	.. 11.29	10.81	22.09
कोल्हापूर विभाग	Kolhapur Division	.. 49.51	50.76	100.26
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 11.52	10.62	22.14
जालनी	Jalna	.. 6.97	6.68	13.64
परभणी	Parbhani	.. 6.62	6.38	12.93
हिंगोली	Hingoli	.. 4.22	4.02	8.24
बीड	Beed	.. 9.37	8.85	18.22
नांदेड	Nanded	.. 11.98	11.32	23.30
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 6.59	6.17	12.76
लातूर	Latur	.. 8.63	8.13	16.77
ओरंगाबाद विभाग	Aurangabad Division	.. 65.90	62.10	128.00
अमरावती	Amravati	.. 11.36	10.64	22.00
बुलढाणा	Buldhana	.. 9.66	9.20	18.86
अकोला	Akola	.. 6.97	6.53	13.52
वार्सिम	Washim	.. 4.43	4.19	8.62
यवतमाळ	Yavatmal	.. 10.64	10.13	20.77
अमरावती विभाग	Amravati Division	.. 43.08	40.69	83.77
नागपूर	Nagpur	.. 17.10	15.17	32.87
वर्धा	Wardha	.. 5.50	5.17	10.67
भंडारा	Bhandara	.. 5.15	5.06	10.21
गोंदिंदा	Goindia	.. 5.45	5.41	10.86
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 9.10	8.62	17.72
गढीचिरोली	Gadchiroli	.. 3.98	3.89	7.87
नागपूर विभाग	Nagpur Division	.. 46.28	43.92	90.21
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 408.25	381.12	789.37

आधार :— जनगणना संचालनालय म. रा. मुंबई

लोकसंख्या व साक्षरतेचे प्रमाण—चालू

PERCENTAGE AS PER 1991 POPULATION CENSUS—Contd.

1991 च्या जनगणनेनुसार ०-६ वर्षांगटाची लोकसंख्या (लाखात)			1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातींची लोकसंख्या (लाखात)		
Total population age-group 0-6 (in lakhs)			Scheduled caste population 1991 Census (in lakhs)		
पुरुष Male 5	स्त्रिया Female 6	एकूण Total 7	पुरुष Male 8	स्त्रिया Female 9	एकूण Total 10
6.98	6.52	13.50	3.44	3.03	6.47
3.71	3.54	7.25	1.67	1.59	3.27
2.34	2.25	4.59	0.69	0.65	1.34
2.87	2.65	5.52	1.51	1.44	2.95
4.54	4.32	8.86	1.42	1.30	2.72
13.46	12.76	26.22	5.29	4.98	10.28
4.61	4.34	8.95	3.25	3.06	6.31
3.15	2.99	6.14	2.18	2.00	4.18
3.00	2.80	5.80	2.57	2.41	4.98
1.56	1.50	3.06	0.26	0.25	0.51
12.32	11.63	23.95	8.26	7.72	15.98
2.37	2.21	4.58	1.94	1.87	3.81
1.21	1.17	2.38	0.13	0.14	0.27
0.56	0.53	1.09	0.20	0.22	0.42
2.05	1.92	3.97	1.17	1.16	2.33
1.82	1.68	3.50	1.41	1.36	2.77
8.01	7.51	15.52	4.85	4.75	9.60
2.33	2.17	4.50	1.59	1.47	3.06
1.50	1.43	2.93	0.90	0.86	1.76
2.28	2.18	4.46	1.19	1.14	2.33
1.95	1.83	3.78	1.26	1.19	2.45
2.50	2.40	4.90	2.17	2.06	4.23
1.25	1.18	2.43	1.07	1.02	2.09
1.74	1.65	3.39	1.65	1.55	3.20
13.55	12.84	26.39	9.83	9.29	19.12
1.84	1.75	3.59	1.98	1.86	3.84
1.86	1.76	3.62	1.11	1.06	2.17
2.07	1.94	4.01	1.36	1.29	2.65
1.88	1.81	3.69	1.16	1.11	2.27
7.65	7.26	14.91	5.61	5.32	10.93
2.67	2.54	5.21	3.20	2.99	6.19
0.82	0.78	1.60	0.77	0.73	1.50
1.72	1.67	3.39	1.77	1.78	3.55
1.49.	1.44	2.93	1.54	1.46	3.00
0.72	0.70	1.42	0.49	0.47	0.96
7.42	7.13	14.55	7.77	7.43	15.20
69.39	65.65	135.04	45.05	42.52	87.58

Source : - Directorate of Census Operation Maharashtra State Mumbai.

१०१६ १९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हावार  
1.16 DISTRICTWISE POPULATION & LITERACY

१९९१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जमातीची  
लोकसंख्या (लाखात)

Scheduled Tribes population 1991 Census  
(in lakhs)

जिल्हा / District

		पुरुष Male 11	स्त्री Female 12	पैकूण Total 13
बृहन्मुंबई विभाग	Gr. Mumbai & Division	..	0.56	0.48
नाशिक	Nashik	..	4.70	4.61
धुळे	Dhule	..	5.20	5.16
नंदुरवार	Nandurbar	..		10.36
जळगाव	Jalgaon	..	1.61	1.53
ठाणे	Thane	..	4.81	4.70
नाशिक विभाग	Nashik Division	..	16.32	16.00
पुणे	Pune	..	1.11	1.05
अहमदनगर	Ahmednagar	..	1.21	1.19
सोलापूर	Solapur	..	0.25	0.23
रायगढ	Raigad	..	1.18	1.16
पुणे विभाग	Pune Division	..	3.75	3.63
रोल्हापूर	Kolhapur	..	0.08	0.07
कर्तनापौरी	Ratnagiri	..	0.07	0.08
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	0.02	0.02
सातारा	Satara	..	0.09	0.09
सांगली	Sangli	..	0.06	0.05
कोल्हापूर विभाग	Kolhapur Division	..	0.32	0.31
औरंगाबाद	Aurangabad	..	0.43	0.41
जालना	Jalna	..	0.14	0.14
परभणी {	Parbhani	..	0.57	0.54
हिंगोली }	Hingoli	..		1.11
बीड	Beed	..	0.11	0.10
नांदेड	Nanded	..	1.42	1.34
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	0.12	0.10
लातूर	Latur	..	0.19	0.18
औरंगाबाद विभाग	Aurangabad Division	..	2.98	2.81
अमरावती	Amravati	..	1.63	1.54
बुलढाणा	Buldhana	..	0.49	0.46
अकोला {	Akola	..	0.80	0.76
वाशिम } यवतमाळ	Washim	..		1.56
Yavatmal	Yavatmal	..	2.27	2.19
अमरावती विभाग	Amravati Division	..	5.19	4.95
नागपूर	Nagpur	..	2.36	2.22
वर्धा	Wardha	..	0.85	0.81
भंडारा {	Bhandara	..	1.55	1.55
गोंदिधा }	Gondia	..		3.10
चंद्रपूर	Chandrapur	..	1.77	1.72
गडचिरोली	Gadchiroli	..	1.53	1.52
नागपूर विभाग	Nagpur Division	..	8.06	7.82
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	37.18	36.00
				73.18

आधार :— जनगणना संचालनालय म. रा. मुंबई

लोकसंख्या व साक्षरतेचे शेकडा प्रमाण-समाप्त

PERCENTAGE AS PER 1991 POPULATION CENSUS—Concl.

१९९१ च्या जनगणनेनुसार साक्षरतेचे प्रमाण (सर्वसाधारण)			१९९१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीचे साक्षरतेचे प्रमाण			१९९१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जमातीचे साक्षरतेचे प्रमाण		
Literacy rate (General) 1991 Census			Literacy rate of Scheduled Caste 1991 Census			Literacy rate of Scheduled Tribes 1991 Census		
पुरुष Male 14	स्त्रिया Female 15	एकूण Total 16	पुरुष Male 17	स्त्रिया Female 18	एकूण Total 19	पुरुष Male 20	स्त्रिया Female 21	एकूण Total 22
87.9	75.8	82.5	82.1	59.4	71.6	77.6	56.9	68.2
74.0	49.9	62.3	75.7	44.7	60.6	41.2	18.3	29.8
63.1	38.8	51.2	73.4	37.0	55.7	33.7	13.3	23.6
62.1	37.9	51.1	69.8	34.0	52.4	48.4	20.3	34.7
77.5	50.3	64.3	76.3	52.5	65.1	36.8	14.5	25.8
77.6	60.3	69.5	73.7	42.7	58.6	38.2	15.8	27.1
74.2	51.7	63.4	72.1	46.0	59.5	58.0	29.6	44.3
81.6	59.8	71.1	66.5	35.8	51.9	44.1	15.8	30.1
75.3	46.0	61.0	62.3	29.7	46.5	63.1	30.9	47.7
70.1	41.8	56.4	76.8	52.9	64.8	34.0	17.3	25.7
76.0	52.2	63.9	67.7	38.5	53.6	46.1	21.2	33.9
76.7	51.3	64.3	68.2	39.9	54.3	76.4	45.2	61.1
80.3	53.1	66.9	76.7	51.6	63.5	44.8	20.1	32.2
76.6	51.6	62.3	80.8	59.8	69.7	71.9	53.0	62.5
86.2	66.9	75.8	73.6	41.9	57.8	64.6	39.6	52.4
80.6	53.3	66.7	68.6	39.1	54.1	66.4	40.4	54.1
74.8	49.9	62.6	41.4	56.0	62.5	38.7	50.8	50.8
79.1	53.4	66.0	50.3	31.3	50.3	47.5	17.2	32.9
72.9	39.6	56.9	53.1	18.1	35.9	48.0	15.5	32.1
64.4	27.3	46.2	47.6	19.7	37.8	50.7	15.8	33.8
68.3	29.4	47.6	55.2	24.1	41.7	54.2	21.0	38.4
62.4	29.5	47.6	56.9	23.1	40.5	52.1	19.1	36.1
66.3	32.3	49.8	58.3	27.2	43.5	54.0	23.4	39.5
64.4	31.0	48.2	58.8	27.4	43.9	58.8	26.2	43.1
68.4	39.1	54.3	59.3	43.4	57.6	55.1	27.3	41.4
70.5	39.7	55.6	58.8	24.8	42.3	51.3	19.2	35.7
67.4	34.0	51.2	73.4	48.9	61.6	55.9	32.5	44.6
78.1	61.1	70.1	68.0	31.5	50.1	57.1	24.7	41.4
76.5	46.1	61.7	71.1	39.1	55.5	65.3	36.0	51.0
77.6	53.3	65.9	84.3	54.5	69.3	68.5	35.4	51.9
78.5	50.2	65.8	75.4	49.6	62.9	60.4	33.8	47.3
71.3	46.8	59.4	68.1	38.3	53.4	42.1	17.8	30.0
56.6	28.9	42.9	78.8	56.0	67.6	62.7	36.9	50.0
76.5	54.2	65.7	70.5	41.6	56.5	40.1	24.0	36.8
76.6	52.3	64.9	73.7	41.6	56.5	40.1	24.0	36.8

Source :---Directorate of Census Operation Maharashtra State, Mumbai.

१.१७ जिल्हानिहाय ६ ते १४ वयोगटातील प्रक्षेपित लोकसंख्या (१९९९-२०००)  
1.17 DISTRICTWISE PROJECTED POPULATION (1999-2000) FOR THE

प्रक्षेपित लोकसंख्या १९९९ (लाखात)  
Projected Population 1999 (in lakhs)  
वयोगट ६ ते ११

Age group 6 to 11

जिल्हा/District 1		एकूण Total 2	स्त्रिया Female 3
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	11.98	5.80
नाशिक	Nashik	6.58	3.19
धुले	Dhule	2.23	1.19
नंदुरबार	Nandurbar	2.00	0.87
जळगाव	Jalgaon	5.11	2.44
ठाणे	Thane	9.17	4.44
पुणे	Pune	8.31	4.07
अहमदनगर	Ahmednagar	5.23	2.56
सोलापूर	Solapur	5.10	2.47
रायगढ	Raigad	2.59	1.28
कोल्हापूर	Kolhapur	3.96	1.95
रत्नागिरी	Ratnagiri	1.95	0.98
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	1.00	0.49
सातारा	Satara	3.33	1.65
सांगली	Sangli	3.07	1.49
औरंगाबाद	Aurangabad	4.19	2.01
जालना	Jalna	2.92	1.46
परभणी	Parbhani	2.09	1.04
हिंगली	Hingoli	1.34	0.66
बीड	Beed	3.03	1.50
नांदेड	Nanded	4.48	2.21
उस्मानाबाद	Osmanabad	2.03	1.00
लातूर	Latur	2.94	1.48
अमरावती	Amravati	2.94	1.44
बुलढाणा	Buldhana	3.02	1.49
अकोला	Akola	2.00	0.98
वाशिम	Washim	1.34	0.65
यवतमाळ	Yavatmal	3.25	1.57
नागपूर	Nagpur	4.55	2.22
वर्धा	Wardha	1.40	0.68
भंडारा	Bhandara	1.31	0.63
गोंदिया	Gondia	1.46	0.73
चंद्रपूर	Chandrapur	2.55	1.21
गडचिरोली	Gadchiroli	1.21	0.61
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	119.66	58.44

टीप :— जनगणना १९९१ च्या माहितीवरून सन १९९२ ची  
Note :— Projected population for the year 1999 is worked out on the

आधार — जनगणना संचालनालय

Source :— Directorate of Census Operation

व पटनोंदणीचे वयोगटातील लोकसंख्येशी प्रमाण—चालू

**AGE GROUP 6-14 & ENROLMENT RATIO TO THE CORRESPONDING AGE GROUP-Contd.**

एकूण Total 4	प्रक्षेपित लोकसंख्या १९९९ (लाखात)		प्रक्षेपित लोकसंख्या १९९९ (लाखात)	
	Projected Population 1999 (in lakhs) वयोगट १२ ते १४	Age group 12 to 14	Projected Population 1999 (in lakhs) वयोगट ६ ते १४	Age group 6 to 14
	स्त्रिया Female 5	एकूण Total 6	स्त्रिया Female 7	
6.53	3.12	18.51	8.92	
3.17	1.50	9.75	4.69	
1.35	0.60	3.58	1.79	
0.65	0.36	2.65	1.23	
2.49	1.18	7.60	3.62	
4.41	2.08	13.58	6.52	
4.22	2.07	12.53	6.14	
2.57	1.23	7.80	3.79	
2.33	1.11	7.43	3.58	
1.38	0.63	3.97	1.91	
2.20	1.06	6.16	3.01	
1.21	0.58	3.16	1.56	
0.51	0.25	1.51	0.74	
1.97	0.93	5.30	2.58	
1.47	0.72	4.54	2.12	
1.78	0.83	5.97	2.84	
1.15	0.53	4.07	1.99	
0.86	0.40	2.95	1.44	
0.56	0.24	1.90	0.90	
1.26	0.59	4.29	2.09	
1.82	0.84	6.30	3.05	
0.96	0.46	2.99	1.46	
1.42	0.67	4.36	2.15	
1.63	0.79	4.57	2.23	
1.52	0.71	4.54	2.20	
1.05	0.50	3.05	1.48	
0.67	0.32	2.01	0.97	
1.56	0.76	4.81	2.33	
2.56	1.26	7.11	3.48	
0.68	0.35	2.08	1.03	
0.73	0.36	20.4	0.99	
0.80	0.40	2.26	1.13	
1.33	0.66	3.88	1.87	
0.65	0.32	1.86	0.93	
59.45	28.41	179.11	86.85	

प्रक्षेपित लोकसंख्या तयार केलेली आहे.

basis of 1991 Population Census.

महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. (लोकसंख्या १९९१)

Maharashtra State, Mumbai. (Population 1991)

**१.१७ जिल्हानिहाय ६ ते १४ वयोगटातील प्रक्षेपित लोकसंख्या (१९९९)**  
**1.17 DISTRICTWISE PROJECTED POPULATION (1999) FOR THE**

इथता १ ते ५ मध्यील विद्यार्थी संख्येचे  
 वयोगटातील लोकसंख्येची प्रमाण (१९९९-२०००)  
 Enrolment Ratio in Standard I-V to the  
 corresponding age group Population (1999-2000)

जिल्हा/District		मुले Boys 8	मुळी Girls 9	एकूण Total 10
1				
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	94.4	88.8
नाशिक	Nashik	..	91.7	89.0
धुळे	Dhule	..	100.0	83.2
नंदुरवार	Nandurbar	..	77.8	88.5
जळगाव	Jalgaon	..	94.7	90.2
ठाणे	Thane	..	94.7	89.6
पुणे	Pune	..	91.7	86.7
अहमदनगर	Ahmednagar	..	101.8	97.8
सोलापूर	Solapur	..	98.4	95.9
रायगढ	Raigad	..	114.5	110.1
कोल्हापूर	Kolhapur	..	97.0	89.7
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	98.9	93.9
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	84.3	83.7
सातारा	Satara	..	97.0	91.5
सांगली	Sangli	..	103.1	103.5
औरंगाबाद	Aurangabad	..	103.2	102.9
जालना	Jalna	..	91.8	85.6
परभणी	Parbhani	..	122.8	112.2
हिंगोला	Hingoli	..	117.6	113.6
बीड	Beed	..	121.5	114.7
नंदिड	Nanded	..	98.2	96.4
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	99.0	97.0
लातूर	Latur	..	108.9	101.3
अमरावती	Amravati	..	114.6	107.6
बुलढाणा	Buldhana	..	101.3	95.7
अकोला	Akola	..	113.7	102.0
वाशिम	Washim	..	110.1	106.1
यवतमाळ	Yavatmal	..	102.9	100.6
नागपूर	Nagpur	..	100.4	100.0
वर्धा	Wardha	..	97.2	94.11
भंडारा	Bhandara	..	100.0	100.0
गोंदिया	Gondia	..	101.0	97.3
चंद्रपूर	Chandrapur	..	95.5	100.8
गडचिरोली	Gadchiroli	..	113.3	103.2
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	99.6	95.2

टोप :— जनगणना १९९१ च्या माहितीवरून सन १९९८ ची  
 Note :— Projected population for the year 1998 is worked out on the

आधार :—जनगणना संचालनालय

Source :—Directorate of Census Operation

व पटनोदणीचे वयोगटातील लोकसंख्येशी प्रमाण-समाप्त

AGE GROUP 6-14 & ENROLMENT RATIO TO THE CORRESPONDING AGE GROUP—Concl.

इथता ६ ते ८ मधील विद्यार्थी संख्येचे वयोगटातील लोकसंख्येशी  
प्रमाण (१९९९-२०००)

Enrolment Ratio in Standard VI-VIII to the  
Corresponding age group Population (1999-2000)

इथता १ ते ८ मधील विद्यार्थी संख्येचे वयोगटातील लोकसंख्येशी  
प्रमाण (१९९९-२०००)

Enrolment Ratio in Standard I-VIII to the  
Corresponding age group Population (1999-2000)

मुले Boys 11	मुली Girls 12	एकूण Total 13	मुले Boys 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16
100.5	93.9	97.4	99.7	90.5	93.9
85.0	78.0	81.7	89.5	85.5	87.6
68.0	65.0	66.7	91.6	77.0	84.3
89.6	58.3	72.3	80.9	78.8	80.0
90.8	82.2	86.7	93.7	87.5	90.8
88.4	85.6	87.9	92.6	88.3	88.6
94.8	86.0	92.5	92.9	86.4	89.8
91.7	84.5	88.3	98.5	93.4	96.0
102.4	89.2	96.1	99.7	93.8	96.9
90.6	90.5	90.6	105.8	103.6	104.8
95.6	91.5	93.18	96.5	90.4	93.5
87.3	77.6	82.6	93.7	88.4	91.1
96.1	92.0	94.1	113.2	86.4	87.4
85.5	81.7	83.8	92.2	88.3	90.3
104.0	94.4	99.3	103.4	95.9	99.7
95.7	89.1	92.7	100.6	98.9	99.8
75.8	62.2	69.6	87.5	79.3	83.5
104.3	90.0	97.7	116.6	106.9	111.8
90.6	91.7	91.0	109.0	107.7	108.4
110.4	98.3	104.1	118.6	110.0	114.4
83.7	80.7	82.4	93.8	92.1	93.0
94.0	91.3	92.7	97.3	95.2	96.3
106.6	107.4	107.0	108.5	103.7	106.1
89.3	87.3	88.3	105.1	100.4	102.8
86.4	77.4	81.6	96.1	90.0	93.1
90.9	90.0	90.5	105.0	98.6	101.9
91.4	81.2	86.6	104.8	96.9	100.1
88.7	77.5	84.0	97.9	93.1	95.6
90.7	89.7	90.2	96.9	96.2	96.6
109.0	100.0	104.4	100.9	96.1	98.5
94.5	94.4	94.5	97.1	97.9	97.5
92.5	92.5	92.5	98.2	95.5	96.9
97.0	92.4	94.7	96.5	97.8	97.1
90.9	81.2	86.15	105.3	95.6	100.5
92.8	86.5	89.8	97.3	92.3	94.9

प्रक्षेपित लोकसंख्या दिल्ली जाहे.

basis of 1991 Population Census.

महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

Maharashtra State, Mumbai

## १.१८ माध्यमिक शालांत व उच्च माध्यमिक

## 1.18 THE RESULTS OF THE SECONDARY AND HIGHER

माध्यमिक  
S. S. C.

जिल्हा/District 1		ऑक्टोबर ९९ October 99			मार्च २००० March 2000		
		परीक्षेस बसलेले Appeared 2	उत्तीर्ण ज्ञालेले Passed 3	टक्केवारीत %	परीक्षेस बसलेले Appeared 5	उत्तीर्ण ज्ञालेले Passed 6	टक्केवारीत %
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	31879	6448	20.2	160544	92109	58.0
नाशिक	Nashik	..	15360	3655	23.6	66653	36897
धुळे	Dhule	..	3813	770	20.19	25634	15242
नंदुरबार	Nandurbar	..	1689	443	26.22	12888	8743
जळगाव	Jalgaon	..	14162	2882	20.35	54579	29576
ठाणे	Thane	..	19744	3831	19.40	95802	52149
पुणे	Pune	..	24356	4579	18.80	101829	52413
अहमदनगर	Ahmednagar	..	13352	2693	20.16	55885	29494
सोलापूर	Solapur	..	12003	2170	18.07	46473	23695
रायगड	Raigad	..	8019	1267	15.8	28437	12293
कोल्हापूर	Kolhapur	..	15286	2924	19.14	56045	30963
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	3774	557	14.75	20242	9329
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	2471	440	17.80	13536	5750
सातारा	Satara	..	11848	2190	18.48	45918	24102
सांगली	Sangli	..	9852	1587	16.10	38470	20440
औरंगाबाद	Aurangabad	..	12911	1901	14.72	44895	21523
जालना	Jalna	..	5203	1053	20.23	17744	8719
परभणी	Parbhani	..	10678	1417	13.27	28683	11724
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..	..	..
बीड	Beed	..	7074	1423	20.11	31868	20678
नंदेड	Nanded	..	9859	1957	19.84	37711	20932
उसमानाबाद	Osmanabad	..	7142	1585	22.19	21246	8943
लातूर	Latur	..	6287	1054	16.76	32086	17933
अमरावती	Amravati	..	13794	2298	16.64	46996	20241
बुलढाणा	Buldhana	..	7659	1549	20.22	29248	13717
अकोला	Akola	..	9273	1541	16.61	29752	13234
वाशिम	Washim	..	..	..	..	15341	9357
यवत्तमाळ	Yavatmal	..	8251	1139	13.8	34334	14552
नागपूर	Nagpur	..	26494	3738	14.1	83159	30574
वर्धा	Wardha	..	7663	1086	14.17	29309	9247
भंडारा	Bhandara	..	8930	1308	14.64	53678	20109
गोंदिया	Gondia	..	..	..	..	..	..
चंद्रपूर	Chandrapur	..	10831	1246	11.5	41051	13246
गडचिरोली	Gadchiroli	..	2687	407	15.14	15666	6880
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	342344	61138	17.85	1415702	704804
							49.8

आधार :—महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व  
Source :—Maharashtra State Board of

\* मार्च १९९८ पासून लातूर विभाग

\*Separate Latur Divisionis

प्रमाणपत्र परीक्षांचे निकाल (ऑक्टोबर १९९९ व मार्च २०००)  
 SECONDARY CERTIFICATE EXAMINATION (OCTOBER 1999 AND MARCH 2000)

उच्च माध्यमिक  
 H. S. C.

परीक्षेस वसलेले Appeared 8	ऑक्टोबर ९९ October 99			मार्च २००० March 2000		
	उत्तीर्ण ज्ञालेले Passed 9	टक्केवारीत %	परीक्षेस वसलेले Appeared 11	उत्तीर्ण ज्ञालेले Passed 12	टक्केवारीत %	
13217	3440	26.02	105529	79743	75.6	
5900	991	16.8	36870	22453	60.9	
1561	436	27.9	17466	11257	64.4	
973	212	21.8	9626	5756	59.8	
4701	765	16.2	27845	16451	59.0	
5369	1336	24.9	43641	32385	74.2	
7664	1511	19.7	56682	41141	72.5	
3658	835	22.8	26984	17939	66.4	
4365	611	13.9	23549	15084	64.0	
2550	457	18.0	12186	7469	61.29	
5416	1100	20.3	29283	19344	66.0	
873	139	16.1	6924	4851	70.0	
468	86	18.3	5624	4334	77.0	
3520	696	17.1	23178	14674	63.3	
2656	397	15.1	19531	12705	65.0	
6974	855	12.2	27304	12863	47.1	
1010	92	9.5	8690	4084	46.9	
2924	450	15.4	12695	6059	47.7	
	..	16.1	..	..	..	
4013	646	..	21363	14196	66.4	
3410	431	12.7	24762	13393	54.0	
2909	209	7.1	11829	5486	46.3	
1961	224	11.4	20841	12504	59.9	
5390	503	9.3	26730	13055	48.8	
2283	260	11.3	14481	7111	49.0	
3229	497	15.3	16419	8846	53.8	
	..	..	9324	6210	66.0	
3388	296	8.7	16566	6707	40.0	
11734	1613	13.74	47920	25312	52.09	
3156	259	8.2	17000	6268	36.8	
4979	464	9.3	29083	11897	40.9	
	..	..	..	..	..	
5060	513	10.1	21393	9004	42.0	
1224	63	5.1	8844	3633	31.7	
126535	20387	16.11	780162	472214	60.52	

उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, शिवाजीनगर, पुणे.

Secondary & Higher Secondary Education Board, Shivajinagar, Pune.

वेगळा सुरु ज्ञालेला आहे.

started from March 2000.

१०.१९ १९९१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हानिहाय नागरी घटक/शहरे  
 1.19. DISTRICTWISE NUMBER OF TOWNS/CITIES,

लोकसंख्येच्या आकारमानानुसार  
 Towns/Cities Classified

जिल्हा/District	एकूण नागरी घटक/शहरे Total Towns/ Cities	A-वर्ग A-Class	B-वर्ग B-Class	
		1	2	3
बृहस्पति	Gr. Mumbai	..	1	1
नाशिक	Nashik	..	17	2
धुळे	Dhule	..	8	1
जळगाव	Jalgaon	..	17	2
ठाणे	Thane	..	23	8
पुणे	Pune	..	34	2
अहमदनगर	Ahmednagar	..	13	1
सोलापूर	Solapur	..	10	1
रायगड	Raigad	..	19	..
कोल्हापूर	Kolhapur	..	12	2
रत्नाचिरी	Ratnagiri	..	8	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	4	..
सातारा	Satara	..	11	..
सांगली	Sangli	..	8	2
ओरंगाबाद	Aurangabad	..	8	1
जालना	Jalna	..	4	1
परभणी	Parbhani	..	11	1
बीड	Beed	..	7	1
नांदेड	Nanded	..	13	..
उस्मानाबाद	Osmianabad	..	8	..
लातूर	Latur	..	5	1
अमरावती	Amaravati	..	11	1
बुलढाणा	Buldhana	..	13	..
अकोला	Akola	..	10	1
यवतमाळ	Yavatmal	..	10	1
नागपूर	Nagpur	..	23	1
बघी	Wardha	..	6	1
भंडारा	Bhandara	..	8	..
चंद्रपूर	Chandrapur	..	12	1
गढचिरोली	Gadchiroli	..	4	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	336	33
				31

लोकसंख्या आकारमानानुसार शहरांचे / नागरी घटकांचे वर्गीकरण

अ-वर्ग-१००००० आणि त्यावरील लोकसंख्या

इ-वर्ग-१००००० ते १९९९९ लोकसंख्या

ब-वर्ग-५०००० ते १९९९९ लोकसंख्या

इ-वर्ग-५००१ ते ९९९९ लोकसंख्या

क-वर्ग-२०००० ते ४९९९९ लोकसंख्या

फ-वर्ग-५००० पेक्षा कमी लोकसंख्या

आधार:- जनगणना संचालनालय महाराष्ट्र राज्य मुंबई

व खेड्यांची संख्या आणि नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण

VILLAGES & RATIO OF URBAN POPULATION ACCORDING TO 1991 POPULATION CENSUS

नागरी घटक/शहरांची संख्या by Population Size				लोकसंख्येच्या आकारभानानसार खेड्यांची संख्या Villages Classified by Population Size				एकूण लोक- संख्येशी नागरी लोकसंख्येची टक्केवारी	
क्र-वर्ग C-Class	ड-वर्ग D-Class	इ-वर्ग E-Class	फ-वर्ग F-Class	२०० पर्यंत लोकसंख्या upto 200 Pop.	२०१ ते १००० लोकसंख्या 201-1000 Pop.	१००१ व त्यापेक्षा जास्त लोकसंख्या 1001 & above Pop.	एकूण सेई Villages	एकूण लोक- संख्येशी नागरी लोकसंख्येची टक्केवारी	प्रतिशत Percentage of Urban Pop. to the Total Pop.
5	6	7	8	9	10	11	12	13	
..	..	..	..	..	..	..	..	100.0	
7	6	2	..	49	868	897	1814	35.6	
5	..	1	..	92	784	710	1586	20.5	
10	1	1	1	59	664	757	1480	27.4	
3	4	4	1	95	976	608	1679	64.6	
10	11	8	1	107	837	900	1844	50.7	
6	3	2	..	13	571	970	1554	15.8	
2	5	..	..	11	328	795	1134	28.8	
2	7	8	1	163	1254	434	1851	18.0	
4	3	2	1	26	467	695	1188	26.3	
1	1	4	1	71	931	513	1515	8.9	
1	3	..	..	29	430	277	736	7.6	
2	6	1	..	94	737	716	1547	12.9	
4	1	1	..	11	212	500	723	22.7	
3	3	1	..	107	674	519	1300	32.8	
1	2	..	..	40	472	444	956	16.9	
7	2	..	..	73	799	597	1469	22.5	
2	1	1	..	29	696	544	1269	17.9	
5	7	1	..	53	788	674	1515	21.7	
2	5	..	..	13	305	398	716	15.2	
3	..	..	..	13	394	507	914	20.4	
5	3	..	1	331	931	419	1681	32.6	
5	3	..	..	141	619	539	1299	20.6	
4	2	..	..	194	866	514	1574	28.7	
5	3	..	..	202	1061	573	1836	17.2	
5	10	5	2	302	1002	331	1635	61.8	
2	2	..	..	187	545	235	967	26.6	
3	1	1	..	145	835	674	1654	13.1	
3	4	3	2	213	869	391	1473	28.0	
1	2	1	..	598	735	170	1503	8.7	
113	101	47	11	3461	20650	16301	40412	38.7	

Classification of Cities/Towns as per Population size

- |                                |                             |
|--------------------------------|-----------------------------|
| A Class—1,00,000 & above. Pop. | D Class—10,000–19,999. Pop. |
| B Class—50,000–99,999. Pop.    | E Class—5,001–9,999 Pop.    |
| C Class—20,000–49,999. Pop.    | F Class—below—5,000. Pop.   |

Source--Directorate of Census Operation Maha. State Mumbai.

१०.२० १९९१ च्या जनगणनेनुसार

## 1.20 DISTRICTWISE AREA'

१९९१ जनगणनेनुसार जन्म आणि मृत्यू दर, बाल मृत्यू दर

## BIRTH &amp; DEATH RATE, INFANT MORTALITY RATE &amp; SEX

जिल्हा / District	क्षेत्रफळ चौ. कि. मी.	जन्म दर		मृत्यू दर
		Area in Sq. Km.	Birth Rate	
1	2	3	4	
बूहमुंबई	Gr. Mumbai	603	..	..
नाशिक	Nashik	15530	27.7	8.8
धुळे	Dhule	13150	28.9	8.2
जलगाव	Jalgaon	11765	26.0	8.5
ठाणे	Thane	9558	29.1	8.8
पुणे	Pune	15643	29.7	7.8
अहमदनगर	Ahmednagar	17048	27.1	5.9
सोलापूर	Solapur	14895	23.1	6.5
रायगड	Raigad	7152	28.6	7.6
कोलाहला पूर	Kolhapur	7685	28.4	7.4
रत्नगिरी	Ratnagiri	8208	26.4	10.0
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	5207	25.0	9.8
सातारा	Satara	10480	26.1	8.2
सांगली	Sangli	8572	24.5	8.3
औरंगाबाद	Aurangabad	10107	28.1	7.7
जालना	Jalna	7718	28.9	8.0
परभणी	Parbhani	11041	23.6	6.1
बीड	Bid	10693	26.1	6.4
नांदेड	Nanded	10528	26.5	6.0
उसमानाबाद	Osmanabad	7569	31.3	8.8
लातूर	Latur	7157	27.1	6.3
अमरावती	Amravati	12210	26.1	8.8
बुलढाणा	Buldhana	9661	27.3	7.6
अकोला	Akola	10574	25.8	7.9
यवतमाळ	Yavatmal	13582	25.8	8.5
नागपूर	Nagpur	9892	24.1	7.5
वर्धा	Wardha	6309	24.2	8.1
भंडारा	Bhandara	9321	27.6	10.0
चंद्रपूर	Chandrapur	11443	26.1	8.1
गढचिरोली	Gadchiroli	14412	27.8	7.7
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	307713	26.9	7.9

जाधार :—जनगणना संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

Source :—Directorate of Census Operation, Maharashtra State, Mumbai.

जिल्हानिहाय क्षेत्रफल, लोकसंख्येची घनता

DENSITY OF POPULATION

माणि स्त्री-पुरुष प्रमाण—(दर हजार लोकसंख्येमागे)

RATIO ACCORDING TO 1991 POPULATION CENSUS—(Per Thousand Population)

बाल मृत्यू दर Infant Mortality Rate	स्त्री-पुरुष प्रमाण Sex Ratio	नागरी लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी शेकडा प्रमाण Percentage of Urban Popu- lation to Total Population	ग्रामीण लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी शेकडा प्रमाण Percentage of Rural Popu- lation to Total Population	लोकसंख्येची घनता (प्रति चौ. कि. मी.) Density of Pop. (Per Sq. Km.)
5	6	7	8	9
..	820	100.0	..	16461
63	949	35.6	64.4	248
55	959	20.5	79.5	193
68	942	27.4	72.6	271
67	880	64.6	35.4	549
55	937	50.7	49.3	354
47	952	15.8	84.2	198
55	936	28.8	71.2	217
53	1011	18.0	82.0	255
55	966	26.3	73.7	389
62	1211	8.9	91.1	188
63	1140	7.6	92.4	160
59	1035	12.9	87.1	234
62	966	22.7	77.3	258
53	926	32.8	67.2	219
52	958	16.9	83.1	177
53	966	22.5	77.5	192
50	947	17.9	82.1	170
58	946	21.7	78.3	221
56	943	15.2	84.8	169
48	944	20.4	79.6	234
68	938	32.6	67.4	180
65	955	20.6	79.4	195
67	940	28.7	71.3	209
56	949	17.2	82.8	153
56	923	61.8	38.2	332
67	941	26.6	73.4	169
54	989	13.1	86.9	226
53	948	28.0	72.0	155
50	976	8.7	91.3	55
57	936	38.7	61.3	257

१.२१ सन १९९९ ची जिल्हावार प्रक्षेपित लोकसंख्या व  
1.21 DISTRICTWISE PROJECTED POPULATION (1999) & POPULATION

प्रक्षेपित लोकसंख्या—  
Projected Population—

जिल्हा / District 1		पुरुष Male 2	स्त्रिया Female 3	एकूण Total 4
मुंबई	Gr. Mumbai	.. 62.58	51.29	113.87
नाशिक	Nashik	.. 24.23	22.83	47.06
धुले	Dhule	.. 8.86	8.51	17.37
नंदुरबार	Nandurbar	.. 6.41	6.16	12.57
जळगाव	Jalgaon	.. 19.16	18.04	37.20
ठाणे	Thane	.. 39.46	35.49	74.95
पुणे	Pune	.. 35.75	33.10	68.85
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 20.58	19.53	40.11
सोलापूर	Solapur	.. 19.75	18.47	38.22
रायगढ	Raigad	.. 10.63	10.75	21.38
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 17.48	16.80	34.28
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 7.59	9.18	16.77
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 4.23	4.86	9.09
सातारा	Satara	.. 13.74	14.35	28.29
सांगली	Sangli	.. 13.07	12.49	25.56
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 15.00	13.86	28.86
जालना	Jalna	.. 10.08	9.70	19.78
परभणी	Parbhani	.. 7.39	7.05	14.44
हिंगोली	Hingoli	.. 4.73	4.51	9.24
बीड	Beed	.. 10.96	10.37	21.33
नांदेह	Nanded	.. 15.63	14.18	29.81
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 7.87	7.38	15.25
लातूर	Latur	.. 11.06	10.43	21.49
अमरावती	Amravati	.. 12.93	12.10	25.03
बुलढाणा	Buldhana	.. 11.48	10.95	22.43
अकोला	Akola	.. 8.09	7.59	15.68
वाशिम	Washim	.. 5.16	4.86	10.02
यदरानाळ	Yavatmal	.. 12.23	11.65	23.88
नागपूर	Nagpur	.. 20.63	19.04	39.67
वर्द्दी	Wardha	.. 6.11	5.74	11.85
भंडारा	Bhandara	.. 5.64	5.59	11.23
गोंदिया	Gondia	.. 6.12	6.05	12.17
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 10.83	10.25	21.08
गढीचिरोली	Gadchiroli	.. 4.65	4.56	9.21
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 490.31	457.71	948.02

प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शालेमारे प्रक्षेपित लोकसंख्या

COVERED BY PER PRIMARY, SECONDARY & HIGHER SECONDARY SCHOOL

1998 (लाखात) 1998 (in lakhs)							प्रति शालेमारे प्रक्षेपित लोकसंख्या (1999) Projected Population-per School (1999)			
अनुसूचित जाती Scheduled Caste			अनुसूचित जमाती Scheduled Tribe			ननिष्ठ प्राथमिक Lower Primary		वरिष्ठ प्राथमिक Upper Primary		माध्यमिक Secondary
पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकुण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकुण Total	11	12	13	14	उच्च माध्यमिक Higher Secondary
5	6	7	8	9	10					
4.04	3.50	7.54	0.67	0.54	1.21	9228	12998	10991	60569	
2.04	1.90	3.94	5.76	5.50	11.26	1948	4832	8964	38260	
0.47	0.45	0.92	3.61	3.47	7.08	1780	8495	7391	19517	
0.37	0.30	0.67	2.57	2.55	5.12	1114	6004	7726	31675	
1.77	1.69	3.46	1.88	1.76	3.64	2676	5590	9323	31525	
1.99	1.79	3.78	6.75	6.31	13.06	2844	4534	11271	55943	
4.08	3.77	7.85	1.37	1.26	2.63	2473	4748	9766	31875	
2.60	2.38	4.98	1.43	1.35	2.78	1660	6124	7865	31093	
3.06	2.84	5.90	0.33	0.24	0.57	1956	4323	7039	40660	
0.34	0.32	0.66	1.39	1.31	2.70	1098	2700	8451	31441	
2.24	2.13	4.37	0.10	0.07	0.17	3150	3428	6267	34280	
0.14	0.14	0.28	0.09	0.08	0.17	1055	1514	6628	34224	
0.21	0.23	0.44	0.04	0.02	0.06	964	1617	6020	25250	
1.34	1.33	2.67	0.11	0.09	0.20	1665	3249	6641	29165	
1.66	1.59	3.25	0.08	0.05	0.13	2205	3844	6709	26905	
2.07	1.90	3.97	0.57	0.49	1.06	2960	3444	8317	48915	
1.27	1.22	2.49	0.22	0.19	0.41	3446	2778	12761	59939	
0.82	0.78	1.60	0.39	0.38	0.77	2640	2750	9316	43758	
0.52	0.51	1.03	0.28	0.21	0.49	2484	2026	8800	57750	
1.48	1.40	2.88	0.13	0.10	0.23	1716	2806	5703	34967	
2.71	2.55	5.26	1.76	1.62	3.38	2570	2619	9554	33875	
1.29	1.22	2.51	0.14	0.10	0.24	3337	2550	5798	38125	
2.11	1.96	4.07	0.28	0.21	0.49	3316	2989	6037	17760	
2.27	2.11	4.38	1.86	1.71	3.57	2095	3703	7151	16576	
1.31	1.24	2.55	0.59	0.53	1.12	2441	3977	10433	26388	
0.98	0.91	1.89	0.57	0.53	1.10	2139	4148	7538	18892	
0.62	0.59	1.21	0.38	0.32	0.70	1946	3329	7007	17276	
1.33	1.28	2.61	2.64	2.48	5.12	1857	2977	7393	30228	
3.97	3.67	7.64	2.87	2.60	5.47	2281	5427	7629	22669	
0.86	0.82	1.68	0.96	0.90	1.86	1542	4158	7270	17426	
0.96	0.94	1.90	0.84	0.82	1.66	1871	4222	10594	8573	
1.03	1.02	2.05	0.90	0.89	1.79	1803	2954	7903	16903	
1.86	1.73	3.59	2.10	2.01	4.11	1804	3724	7895	27377	
0.57	0.55	1.12	1.79	1.74	3.53	946	2263	6674	17056	
54.38	50.76	105.14	45.45	42.43	87.88	2264	3997	8282	30981	

---

---

**शालेय शिक्षण**

**SCHOOL EDUCATION**

**२. प्राथमिक शैक्षणिक संस्था**

**PRIMARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS**

---

## २.१ पूर्व-प्राथमिक शिक्षण (१९९९-२०००)

## 2.1 PRE-PRIMARY EDUCATION (1999-2000)

जिल्हा / District	शाळांची संख्या No. of School	विद्यार्थी संख्या/Enrolment			
		एकूण विद्यार्थी Total Enrolment		एकूण शिक्षक संख्या No. of Teachers	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 5	स्त्रिया Female 6
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai & Dist.	300	15485	7048	300
नाशिक	Nashik	..	385	1869	385
धुळे	Dhule	..	1106	58755	1102
नंदुत्तार	Nandurbar	..	1204	106367	1287
जळगाव	Jalgaon	..	2364	129768	2365
ठाणे	Thane	..	2348	218775	4690
पुणे	Pune	..	2685	66425	2657
अहमदनगर	Ahmednagar	..	2755	137014	2888
सोलापूर	Solapur	..	2017	84234	2017
रायगड	Raigad	..	2322	122640	2338
कोल्हापूर	Kolhapur	..	1929	86754	1897
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	952	24381	1018
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	1106	26556	1094
सातारा	Satara	..	2334	90523	2320
सांगली	Sangli	..	1360	61928	1360
औरंगाबाद	Aurangabad	..	2139	140508	2245
जालना	Jalna	..	501	22374	527
परभणी	Parbhani	..	453	18149	453
हिंगोली	Hingoli	..	1657	64330	1657
बीड	Beed	..	638	21190	638
नांदेड	Nanded	..	503	13027	503
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	1411	116389	1411
लातूर	Latur	..	235	7473	235
अमरावती	Amravati	..	970	23912	970
बुलढाणा	Buldhana	..	553	17997	564
अकोला	Akola	..	1656	85787	1667
वाशिम	Washim	..	887	26610	887
यवतमाळ	Yavatmal	..	2207	199152	2225
नागपूर	Nagpur	..	813	34521	702
वर्धा	Wardha	..	932	24639	932
भंडारा	Bhandara	..	999	52579	992
गोंदिया	Gondia	..	1010	41316	1004
चंद्रपूर	Chandrapur	..	1981	23597	1987
गडचिरोली	Gadchiroli	..	1361	120402	1362
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	46073	2287925	48679

टोप:- १) पूर्व-प्राथमिक शिक्षणाबाबतची माहिती पूर्णपणे उपलब्ध होत नाही.

Note:- १) Information regarding Pre-Primary Education is not completely available.

२.२ प्रकारानुसार प्राथमिक शाळा व  
2.2 TYPEWISE PRIMARY SCHOOLS

जिल्हा/District	संस्था/Institutions							
	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools		वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools		एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools			
	एकूण शाळा Total Schools	मुलीच्या शाळा- Schools for Girls	एकूण शाळा Total Schools	मुलीच्या शाळा Schools for Girls	मुला-मुलीच्या शाळा Schools for Boys-Girls	मुलीच्या शाळा Schools for Girls	एकूण शाळा Total Schools	
1	2	3	4	5	6	7	8	
बृहमुंबई	Gr. Mumbai	1234	63	876	..	2047	63	2110
नाशिक	Nashik	..	2365	39	974	81	3219	120
धुळे	Dhule	..	976	42	208	20	1122	62
नंदुरबार	Nandurbar	..	1137	23	211	4	1321	27
जलगाव	Jalgaon	..	1390	90	667	85	1882	175
ठाणे	Thane	..	2635	21	1653	17	4250	38
पुणे	Pune	..	2788	66	1450	142	4030	208
अहमदनगर	Ahmednagar	..	2416	32	655	6	3033	38
सोलापूर	Solapur	..	1954	48	884	42	2748	90
रायगड	Raigad	..	1946	10	792	11	2717	21
कोल्हापूर	Kolhapur	..	1088	67	1000	97	1924	164
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	1590	5	1108	11	2682	16
सिंधुरुंग	Sindhudurg	..	943	2	562	4	1499	6
सातारा	Satara	..	1699	25	880	14	2540	39
सांगली	Sangli	..	1159	84	665	86	1654	170
ओरंगाबाद	Aurangabad	..	975	27	838	17	1769	44
जालना	Jalna	..	574	9	712	9	1268	18
परभणी	Parbhani	..	547	7	525	17	1048	24
हिंगोली	Hingoli	..	372	14	456	7	807	21
बीड	Beed	..	1243	28	760	25	1950	53
नंदेड	Nanded	..	1160	17	1138	30	2251	47
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	457	16	598	22	1017	38
लातूर	Latur	..	648	10	719	28	1329	38
अमरावती	Amravati	..	1195	63	676	19	1789	82
बुलढाणा	Buldhana	..	919	47	564	9	1427	56
अकोला	Akola	..	733	56	378	11	1044	67
वाशिम	Washim	..	515	12	301	1	803	13
यवतमाळ	Yavatmal	..	1286	32	802	20	2036	52
नागपूर	Nagpur	..	1739	72	731	22	2376	94
वर्धा	Wardha	..	768	61	285	1	991	62
भंडारा	Bhandara	..	600	14	266	3	849	17
गोंदिया	Gondia	..	675	25	412	11	1051	36
चंद्रपूर	Chandrapur	..	1168	42	566	3	1689	45
गढचिरोली	Gadchiroli	..	973	16	407	5	1359	21
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	41867	1185	23719	880	63521	2065	65586

टोप:- ( ) कसातील आकडे मुलीच्या प्राथमिक  
Note:- Figures in bracket ( ) indicate

त्रिमासील विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)  
AND THEIR ENROLMENT (1999-2000)

विद्यार्थी संख्या/Enrolment						
कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools		वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools		एकुण प्राथमिक शालेतील विद्यार्थी Total Enrolment in Primary Schools		
एकुण Total Std. I to IV	मुली Girls Std. I to IV	एकुण Total	मुली Girls	मुले Boys	मुली Girls	एकुण Total
9	10	11	12	13	14	15
544106	246580	529791	265121	562196	511701	1073897
285094	136125	319618	153742	314845	289867	604712
139362	66008	56347	25907	103794	91915	195709
101339	48656	58478	25506	85655	74162	159817
227954	105983	227284	108303	240952	214286	455238
282972	134099	636446	299666	485713	433705	919418
298768	142693	475234	227469	403840	370162	774002
283115	136680	208012	10405	253982	237145	491127
217559	105888	292666	138167	266170	244055	510225
138073	67286	161256	78366	153677	145652	299329
125310	59144	280954	135201	211919	194345	406264
65692	32464	158061	76899	114390	109363	223753
29951	14645	65068	32068	48306	46713	95019
130069	62498	194394	94735	167230	157233	324463
115958	56969	202112	93137	167964	150106	318070
151851	73941	317238	150440	244708	224384	469089
73058	34593	201434	97566	142333	132159	274492
79807	36453	186301	90313	139342	126766	266108
46287	23560	123998	59592	87133	83152	170285
126479	62398	240902	114674	190309	177072	367381
118426	58983	328117	160758	226802	219741	446543
62259	29002	153088	76991	109354	105993	215347
97656	50493	234255	111965	169453	162458	331911
146997	72623	180650	85088	169936	157711	327647
131344	63134	173863	83260	158813	146394	305207
108138	49117	111621	53577	117065	102694	219759
64843	30920	83739	40170	77492	71090	148582
128805	61470	231387	110725	187997	172195	360192
218252	106956	231756	111386	231666	218342	450008
70354	34625	61357	28788	68298	63413	131711
57574	27697	78760	38656	69981	66353	136334
51525	26300	112435	54589	83071	80889	163960
102036	49561	162299	80163	134611	129724	264335
48147	23265	94064	45239	73707	68504	142211
4869160	2330809	7172985	3448632	6262704	5779441	12042145
(314813)	(304420)	(337559)	(316302)	(31650)	(620722)	(652372)

स्त्रील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

Enrolment in Girls Primary Schools.

LIBRARY & DOCUMENTATION CENTRE

National Institute of Educational

Planning and Administration,

17-B, Sri Aurobindo Marg,

New Delhi-110036

DOC, No..... D-11407

Date----- 30-04-2002

२.३ व्यवस्थापनानुसार प्राथमिक शाळा व  
2.3 MANAGEMENTWISE PRIMARY SCHOOLS

जिल्हा District		संस्था/Institutions								
		केंद्र शासन	राज्य शासन	जिल्हा परिषद		नगरपालिका		खाजगी		एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools
				ग्रामीण	नागरी	Zilla Parishad	Municipal	मदतीच्या	बिन- मदतीच्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
बूहमुंबई	Gr. Mumbai	..	..	..	..	1188	342	580	2110	
नाशिक	Nashik	..	4	65	2690	63	278	165	74	3339
धूळे	Dhule	..	..	14	948	..	60	135	27	1184
नंदूरबार	Nandurbar	..	..	56	1144	20	32	71	25	1348
जळगाव	Jalgaon	..	6	19	1613	78	133	129	79	2057
ठाणे	Thane	..	4	72	2784	159	391	382	496	4288
पुणे	Pune	..	1	16	3344	15	418	203	241	4238
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	15	2836	..	62	92	66	3071
सोलापूर	Solapur	..	1	1	2344	29	148	246	69	2838
रायगड	Raigad	..	1	18	2531	13	75	29	71	2738
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	11	1710	20	152	125	70	2088
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	4	2574	53	20	16	31	2698
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	5	1431	29	..	25	15	1505
सातारा	Satara	..	1	5	2362	20	58	70	63	2579
सांगली	Sangli	..	1	4	1524	37	95	89	74	1824
औरंगाबाद	Aurangabad	..	1	9	1403	27	100	148	125	1813
जालना	Jalna	..	1	..	1158	16	21	63	27	1286
परभणी	Parbhani	..	1	..	923	22	17	80	29	1072
हिंगोली	Hingoli	..	..	2	753	7	2	38	26	828
बीड	Beed	..	1	4	1789	53	..	87	69	2003
नांदेड	Nanded	..	..	20	1843	60	11	252	112	2298
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	..	893	14	29	89	30	1055
लातूर	Latur	..	..	..	1093	3	23	196	52	1367
अम्रावती	Amravati	..	..	20	1578	7	113	96	57	1871
बुलढाणा	Buldhana	..	..	4	1286	23	83	46	41	1483
अकोला	Akola	..	..	3	865	22	114	37	70	1111
वाशिम	Washim	..	..	1	727	10	22	29	27	816
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	23	1822	1	91	95	56	2088
नागपूर	Nagpur	..	5	5	1517	..	346	334	263	2470
वर्धा	Wardha	..	2	4	896	7	63	46	35	1053
भंडारा	Bhandara	..	2	2	708	2	31	83	38	866
गोंदिया	Gondia	..	..	8	941	..	32	66	40	1087
चंद्रपूर	Chandrapur	..	..	9	1482	4	96	38	105	1734
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	27	1251	29	..	50	23	1380
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	32	446	52763	843	4304	3992	3206	65586
		(—)	(6)	(1093)	(191)	(541)	(139)	(95)	(2065)	

( ) कंसातील आकडे फक्त मुळीच्या शाळांची संख्या आणि त्यांतील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात

त्यामधील विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) – चालू  
 AND THEIR ENROLMENT (1999-2000)–Contd.

विद्यार्थी संख्या/Enrolment

केंद्रशासन Central Government		राज्य शासन State Government		जिल्हा परिषद (ग्रामीण) Zilla Parishad (Rural)	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
10	11	12	13	14	15
..	—	..	..	..	..
770	348	14740	6463	341552	164932
..	..	3571	1396	122932	60612
..	—	15105	5978	104085	50609
1883	861	4662	1200	292991	140302
1543	710	17439	6242	246972	117719
206	108	3435	1555	366309	178810
..	..	3470	1507	400609	195806
661	302	161	45	322815	157944
1037	493	4468	1615	229405	113027
..	..	2433	846	282341	137660
..	..	1227	397	196325	96832
..	..	567	256	87878	43334
29	14	1394	512	269019	132453
461	196	524	180	227812	108958
46	23	2687	925	295630	141389
231	99	..	..	225301	109114
28	14	..	..	182413	87117
..	..	689	251	143493	70494
143	71	1190	459	274501	133591
..	..	5501	2241	285758	143896
..	..	..	..	167168	83098
..	..	..	..	218872	110133
..	..	7014	2947	230333	112720
..	..	1138	427	241164	116588
..	..	808	302	145641	68632
..	..	172	71	120171	58382
..	..	4870	2049	280745	136640
1678	824	1264	604	177693	85064
188	99	816	370	94281	45794
385	180	473	229	100190	49586
..	..	1623	804	134849	67132
..	..	1628	886	191340	95349
..	..	7353	2605	108966	54174
9289	4342	110422	43362	7109554	3467891
(-)	(-)	(1230)	(1124)	(300937)	(293274)

( ) Bracketed figures indicate only No. of Girls Schools and their enrolment.

## २.३ व्यवस्थापनानुसार प्राथमिक शाळा व

## 2.3 MANAGEMENTWISE PRIMARY SCHOOLS

जिल्हा/District	जिल्हा परिषद (नागरी) Zilla Parishad (Urban)			अधिकृत नगरपालिका Authorised Municipalities	
	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	
	16	17	18	19	
बह्नमुंबई	Gr. Mumbai	..	..	616753	309699
नाशिक	Nashik	21747	11319	99644	49635
धुळे	Dhule	..	..	12069	6287
नंदुरबार	Nandurbar	4302	2036	6581	3356
जळगाव	Jalgaon	27592	13511	38151	19956
ठाणे	Thane	43401	21539	161326	82432
पुणे	Pune	3645	1836	176680	89622
बहमदनगर	Ahmednagar	..	..	18615	9514
सोलापूर	Solapur	7266	3562	37032	18447
रायगढ	Raigad	2616	1346	19499	9857
कोल्हापूर	Kolhapur	6278	3082	50646	23716
रत्नागिरी	Ratnagiri	8701	4353	5482	2648
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	2168	1089	..	..
सातारा	Satara	3123	1614	14798	7287
सांगली	Sangli	9965	4779	29816	15332
ओरंगाबाद	Aurangabad	9058	4649	32791	16480
जालना	Jalna	7519	3824	5571	2889
परभणी	Parbhani	13576	6940	5353	2651
हिंगोली	Hingoli	4420	2402	429	175
बीड	Beed	16602	8179	..	..
नांदेड	Nanded	20000	10232	4276	2085
उस्मानाबाद	Osmanabad	3250	1832	7417	3593
लातूर	Latur	2144	1096	1533	651
अमरावती	Amravati	1938	1660	41139	19018
बुलढाणा	Buldhana	6288	4785	31321	13971
अकोला	Akola	6848	5586	37106	15137
वाशिम	Washim	3572	2530	10480	4642
यवतमाळ	Yavatmal	352	352	31997	15288
नागपूर	Nagpur	..	..	82178	40349
वर्धा	Wardha	1273	1252	11005	4828
भंडारा	Bhandara	315	205	5953	2821
गोरींदिया	Gondia	..	..	5973	2746
चंद्रपूर	Chandrapur	1245	714	23576	11823
गडचिरोली	Gadchiroli	4601	2316	..	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	243805	128620	1625190	806935
		(59386)	(55353)	(194666)	(182610)

( ) कसातील आकडे फक्त मुलीच्या शाळांमधील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

स्थानधील विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) --समाप्त

AND THEIR ENROLMENT (1999-2000)--Concl.

खाजगी मदतीच्या Private Aided		खाजगी बिनमदतीच्या Private Unaided		एकूण विद्यार्थी Total Enrolment		
एकूण Total	मुली Female	एकूण Total	मुली Female	मुले Male	मुली Female	एकूण Total
20	21	22	23	24	25	26
177385	79671	279759	122331	562196	511701	1073897
87785	38640	38474	18530	314845	289867	604712
52046	21511	5091	2109	103794	91915	195709
26037	10556	3707	1627	85655	74162	159817
69101	29334	20858	9122	240952	214286	455238
218709	102707	230028	102356	485713	433705	919418
118278	54086	105449	44145	403840	370162	774002
50450	23169	17983	7149	253982	237145	491127
115777	51844	26513	11941	266170	244055	510225
14968	7203	27336	12111	153677	145652	299329
50376	23331	14190	5710	211919	194345	406264
4625	2240	7393	2893	114390	109363	223753
2148	1041	2258	993	48306	46713	95019
23487	10263	12613	5090	167230	157233	324463
38196	15895	11296	4766	167964	150106	318070
100180	48218	28697	12697	244708	224381	469089
29651	13857	6219	2376	142333	132159	274492
59041	27526	5697	2518	139342	126766	266108
19526	9145	1728	685	87133	83152	170285
59827	27870	15118	6902	190309	177072	367381
113705	53001	17303	8286	226802	219741	446543
32245	15218	5267	2252	109354	105993	215347
80771	36588	28591	13990	169453	162458	331911
34596	15895	12627	5471	169936	157711	327647
17643	7493	7653	3130	158813	146394	305207
13259	6344	16097	6693	117065	102694	219759
9985	3639	4202	1826	77492	71090	148582
32381	13574	9847	4292	187997	172195	360192
126324	63353	60871	28148	231666	218342	450008
15019	6968	9129	4102	68298	63413	131711
22789	10591	6229	2741	69981	66353	136334
15142	7366	6373	2841	83071	80889	163960
22748	10306	23798	10646	134611	129724	264335
17778	7831	3513	/ 1578	73707	68504	142211
1871978	856244	1071907	472047	6262704	5779441	12042145
(61059)	(53667)	(35094)	(34694)	(31650)	(620722)	(652372)

( ) Bracketed figures indicate the enrolment in Girls Schools only.

**२.४ प्राथमिक शाळांच्या प्रकारानुसार शिक्षक संख्या व  
२.५ TOTAL NO. OF TEACHERS IN TYPEWISE**

जिल्हा / District		कनिष्ठ प्राथमिक शाळांतील शिक्षक Teachers in Lower Primary Schools		वरिष्ठ प्राथमिक शाळांतील शिक्षक Teachers in Upper Primary Schools		प्राथमिक शाळांतील एकूण शिक्षक Total Teachers in Primary Schools		
		एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	स्त्रिया Female	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total
		1	2	3	4	5	6	7
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	12892	10964	12379	8005	6302	18969	25271
नाशिक	Nashik	.. 7608	2921	7729	3334	9082	6255	15337
धुळे	Dhule	.. 3771	1518	1493	569	3177	2087	5264
नंदूर बारा	Nandurbar	.. 2963	740	1431	324	3330	1064	4394
जळगाव	Jalgaon	.. 5854	1898	6022	2034	7944	3932	11876
ठाणे	Thane	.. 7053	3943	14793	10402	7501	14345	21846
पुणे	Pune	.. 9471	5493	11724	6745	8957	12238	21195
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 7911	2979	5040	1855	8117	4834	12951
सोलापूर	Solapur	.. 5977	2158	7434	2775	8478	4933	13411
रायगढ	Raigad	.. 4286	1981	4695	2312	4688	4293	8981
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 3820	1596	7458	2473	7209	4069	11279
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 2900	1220	5729	2532	4877	3752	8628
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 1655	872	2857	1347	2293	2219	4512
सातारा	Satara	.. 4483	2135	6058	2354	6052	4489	10541
सांगली	Sangli	.. 3543	1427	5752	2569	5299	3996	9295
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 4288	1965	5258	1796	5785	3761	9546
जालना	Jalna	.. 1576	429	3754	616	4285	1045	5330
परभणी	Parbhani	.. 2087	395	3549	1012	4229	1407	5636
हिंगोली	Hingoli	.. 1038	208	2638	411	3057	619	3676
बीड	Beed	.. 3360	649	5244	1466	6489	2115	8604
नांदेड	Nanded	.. 3199	784	7204	1507	8112	2291	10403
घस्सानाबाद	Osmanabad	.. 2106	503	3666	757	4512	1260	5772
लातूर	Latur	.. 2713	360	5246	1390	6209	1750	7959
अमरावती	Amravati	.. 4150	1824	4716	1793	5249	3617	8866
बुलढाणा	Buldhana	.. 3276	715	4250	757	6054	1472	7526
अकोला	Akola	.. 2642	1237	2622	1061	2966	2298	5264
वासिम	Washim	.. 1547	375	1933	355	2750	730	3480
यवतमाळ	Yavatmal	.. 3151	895	5384	1765	5875	2660	8535
नागपूर	Nagpur	.. 6102	3683	6919	4400	4938	8033	13021
वर्धा	Wardha	.. 2240	1009	1942	739	2434	1748	4182
भंडारा	Bhandara	.. 1692	747	2389	936	2398	1683	4081
गोंदिया	Gondia	.. 1657	461	3153	773	3576	1234	4810
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 3582	1194	4319	1218	5489	2412	7901
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 1813	323	2470	497	3463	820	4283
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	136406	59601	177250	72879	181176	132480	313656

( ) कंसातील आकडे प्रशिक्षित  
Note—The figures in bracket ( ) indicate

## शिक्षक-विद्यार्थी प्रमाण (१९९९-२०००)

## PRIMARY SCHOOLS AND TEACHER-PUPILS RATIO (1999-2000)

प्रशिक्षित शिक्षक Trained Teachers				प्रशिक्षित शिक्षकांचे शेकडा प्रमाण Percentage of Trained Teachers				शिक्षक-विद्यार्थी प्रमाण Teacher-Pupils Ratio			
कनिष्ठ प्राथमिक Lower Primary	वरिष्ठ प्राथमिक Upper Primary	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	कनिष्ठ प्राथमिक Lower Primary	वरिष्ठ प्राथमिक Upper Primary	एकूण प्राथमिक Total Primary			
एकूण स्त्रिया Total Female	एकूण स्त्रिया Total Female	एकूण स्त्रिया Total Female	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	18	19	20			
9	10	11	12	13	14	15	16	17			
12362	10599	12379	8005	24741	18604	98	98	98			
7299	2865	7544	3269	14843	6134	96	98	97			
3711	1497	1441	545	5152	2042	98	98	98			
2817	704	1336	307	4153	1011	95	95	95			
5698	1853	5911	1982	11609	3835	98	98	98			
6317	3538	13332	9235	19649	12773	92	89	90			
9024	5262	11112	6367	20136	11629	95	95	95			
7747	2921	4882	1769	12629	4690	98	97	98			
5882	2121	7350	2761	13232	4882	98	99	98			
3886	1767	4325	2099	8211	3866	93	90	91			
3746	1552	7417	2461	11163	4013	99	99	99			
2803	1165	5476	2372	8279	3537	97	94	96			
1612	861	2812	1331	4424	2192	97	99	98			
4360	2065	5976	2323	10336	4388	98	98	98			
3398	1367	5702	2538	9100	3905	98	98	98			
3997	1847	4890	1673	8887	3520	92	94	93			
1434	382	3569	596	5003	978	94	94	94			
1966	375	3295	949	5261	1324	94	94	94			
932	156	2403	357	3335	513	92	83	91			
3043	629	4837	1343	7880	1972	93	93	93			
2969	727	6806	1401	9775	2128	95	93	94			
2046	490	3568	739	5614	1229	96	98	97			
2244	318	4984	1237	7228	1555	91	89	91			
4032	1791	4631	1761	8663	3552	97	98	98			
3156	677	4112	721	7268	1398	97	95	97			
2383	1018	2502	968	4885	1986	98	86	93			
1486	345	1895	338	3381	683	98	94	97			
3078	872	5167	1672	8245	2544	97	95	97			
5005	3683	6774	4260	12779	7943	98	98	98			
2222	995	1880	687	4102	1682	99	96	98			
1656	732	2335	902	3991	1634	98	97	98			
1583	425	3057	707	4640	1132	98	92	96			
3320	1097	4004	1128	7324	2225	93	92	93			
1461	290	2133	442	3594	732	83	89	84			
129675	56986	169837	69245	299512	126231	96	95	95			
							38	42			
								38			

शिक्षकांची संख्या दर्शवितारत.  
No. of Trained Teachers.

२.५ व्यवस्थापनानुसार प्राथमिक शाळांमधील  
2.5 MANAGEMENTWISE TEACHERS IN

जिल्हा/ District	केंद्र सरकार Central Government			राज्य सरकार State Government		
	एकूण Total	स्त्रिया Female	प्रशिक्षित Trained	एकूण Total	स्त्रिया Female	प्रशिक्षित Trained
I	2	3	4	5	6	7
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	..	..	..	..
नाशिक	Nashik	22	15	21	430	129
धुळे	Dhule	..	..	..	107	41
नंदुरबार	Nandurbar	..	..	..	450	108
जलगाव	Jalgaon	76	28	75	165	29
ठाणे	Thane	49	44	39	455	146
पुणे	Pune	7	6	7	101	31
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	..	94	13
सोलापूर	Solapur	15	14	15	9	2
रायगढ	Raigad	9	9	1	137	56
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	..	85	19
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	35	13
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	27	15
सातारा	Satara	2	..	2	53	30
सांगली	Sangli	10	6	10	43	21
औरंगाबाद	Aurangabad	1	..	1	68	14
जालना	Jalna	3	1	3	..	..
परभणी	Parbhani	1	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	24	5
बीड	Beed	2	1	2	32	5
नांदेड	Nanded	..	..	..	153	31
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..	..
अमरावती	Amravati	..	..	..	134	40
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	33	11
अकोला	Akola	..	..	..	21	4
वाशिम	Washim	..	..	..	5	3
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	..	131	45
नागपूर	Nagpur	52	30	52	37	20
वर्धा	Wardha	4	1	4	32	15
भंडारा	Bhandara	16	8	16	17	9
गोंदिया	Gondia	..	..	..	41	19
चंद्रपूर	Chandrapur	..	..	..	61	15
गढचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	200	27
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	269	163	248 (155)	3180	916 (870)

टोप :- ( ) कंसातील आकडे प्रशिक्षित स्त्री  
Note :- ( ) Bracketed figures indicate

शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) - चाल  
 PRIMARY SCHOOLS (1999-2000) - Contd.

ज़िल्हा परिषद (प्रामीण) Zilla Parishad (Rural)			ज़िल्हा परिषद (नागरी) Zilla Parishad (Urban)		
एकूण Total	स्त्रिया Female	प्रशिक्षित Trained	एकूण Total	स्त्रिया Female	प्रशिक्षित Trained
8	9	10	11	12	13
..	..	..	..	..	..
10027	3357	9660	525	354	520
3563	1286	3531	..	..	..
3162	632	3012	116	73	103
8164	2164	7998	778	368	773
7686	3382	7140	1025	761	1006
12367	5016	11864	180	149	180
10896	3515	10753	..	..	..
9559	2639	9456	154	62	151
7251	3039	6761	81	63	77
8515	2399	8471	137	83	137
7808	3147	7604	301	220	296
4235	2017	4162	102	75	102
9086	3529	8992	87	41	86
7172	2690	7062	270	187	270
6097	1417	5728	190	117	185
4389	545	4186	152	94	147
4088	710	3924	245	107	231
3178	394	2912	93	61	89
6563	1157	6303	373	253	359
7011	963	6855	498	227	487
4614	796	4502	87	58	86
5973	1062	5890	67	40	65
6885	2634	6763	66	41	66
6228	965	6074	122	90	120
3442	1226	3432	129	112	129
2889	502	2867	72	47	72
6849	1956	6704	8	8	8
6020	2813	6020	..	..	..
3276	1209	3272	35	35	35
2964	1081	2935	9	8	9
3973	879	3924	..	..	..
6402	1730	6363	35	10	35
3528	625	3104	88	57	67
203860	61476	198224 (58402)	6025	3801	5891 (3611)

शिक्षिकांची संख्या दर्शवितात.  
 Trained Female Teachers.

## २.५. व्यवस्थापनानुसार प्राथमिक शाळांमधील

## 2.5. MANAGEMENTWISE TEACHERS IN

जिल्हा / District 1		नगरपालिका Municipal			खाजगी मदतीच्या Private Aided		
		एकूण Total 14	स्त्रिया Female 15	प्रशिक्षित Trained 16	एकूण Total 17	स्त्रिया Female 18	प्रशिक्षित Trained 19
वृहन्मुंबई	Gr.Mumbai	15736	10461	15736	3473	3199	3467
नाशिक	Nashik	2063	1164	2060	1590	844	1548
धुळे	Dhule	373	191	370	1075	503	1036
नंदुरबार	Nandurbar	132	48	130	452	152	429
जळगाव	Jalgaon	924	464	912	1236	555	1214
ठाणे	Thane	3263	2274	3221	4219	3174	4137
पुणे	Pune	3872	2967	3865	2167	1831	2160
अहमदनगर	Ahmednagar	430	273	428	1011	670	997
सोलापूर	Solapur	848	504	835	2311	1337	2277
रायगड	Raigad	515	340	496	230	167	215
कोल्हापूर	Kolhapur	1117	581	1107	976	633	968
रत्नागिरी	Ratnagiri	136	91	132	96	69	96
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	73	52	71
सातारा	Satara	355	238	354	513	331	511
सांगली	Sangli	752	448	749	752	425	734
ओरंगाबाद	Aurangabad	774	573	760	1734	1136	1654
जालना	Jalna	134	97	132	505	241	449
परभणी	Parbhani	113	93	101	1054	425	933
हिंगोली	Hingoli	8	8	5	330	133	294
बीड	Beed	..	..	..	1215	502	1059
नांदेड	Nanded	91	66	90	2158	830	1932
उस्मानाबाद	Osmanabad	177	95	168	740	247	713
लातूर	Latur	20	10	19	1454	431	1112
अमरावती	Amravati	847	285	846	682	432	642
बुलढाणा	Buldhana	605	196	590	330	90	308
अकोला	Akola	778	349	770	254	118	234
वाशिम	Washim	194	60	194	187	49	176
यवतमाळ	Yavatmal	657	253	654	628	227	593
नागपूर	Nagpur	2284	1596	2284	3068	2359	2955
वर्धा	Wardha	278	124	275	295	158	295
भंडारा	Bhandara	218	160	218	644	297	635
गोंदिया	Gondia	178	70	167	406	126	382
चंद्रपूर	Chandrapur	451	293	451	508	127	322
गढचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	316	51	184
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	38323	24372	38119 (23153)	36682	21921	34732 (20825)

( ) कंसातील आकडे प्रशिक्षित स्त्री  
( ) Bracketed figures indicate

शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) — समाप्त  
 PRIMARY SCHOOLS (1999-2000)—Concl.

खाजगी विनमदतीच्या Private Unaided			प्राथमिक शाळेतील एकूण शिक्षक Total Teachers in Primary Schools			
एकूण Total 20	स्त्रिया Female 21	प्रशिक्षित Trained 22	पुरुष Male 23	स्त्रिया Female 24	एकूण Total 25	प्रशिक्षित Trained 26
6062	5309	5538	6302	18969	25271	24741
680	392	635	9082	6255	15337	14843
146	66	108	3177	2087	5264	5152
82	51	54	3330	1064	4394	4153
533	324	475	7944	3932	11876	11609
5149	4564	3695	7501	14345	21846	19649
2501	2238	1966	8957	12238	21195	20136
520	363	361	8117	4834	12951	12629
515	375	489	8478	4933	13411	13232
758	619	530	4688	4293	8981	8211
448	354	395	7209	4069	11278	11163
253	212	116	4877	3752	8629	8279
75	60	62	2293	2219	4512	4424
445	320	342	6052	4489	10541	10336
296	219	232	5299	3996	9295	9100
682	504	494	5785	3761	9546	8887
147	67	86	4285	1045	5330	5003
135	72	97	4229	1407	5636	5286
43	18	27	3057	619	3676	3339
419	197	259	6489	2115	8604	8002
492	174	279	8112	2291	10403	9782
154	64	141	4512	1260	5772	5610
445	207	257	6209	1750	7959	7343
252	185	213	5249	3617	8866	8663
208	120	145	6054	1472	7526	7268
640	489	299	2966	2298	5264	4885
133	69	67	2750	730	3480	3381
262	171	165	5875	2660	8535	8245
1560	1265	1421	4938	8083	13021	12769
262	206	189	2434	1748	4182	4102
213	120	161	2398	1683	4081	3991
212	140	126	3576	1234	4810	4640
444	237	200	5489	2412	7901	7424
151	60	95	3463	820	4283	3594
25317	19831	19719 (18839)	181176	132480 (125355)	313656	299871 (125855)

शिक्षिकांची संख्या दर्शवितात.  
 Trained Female Teachers.

## २.६ व्यवस्थापनानिहाय आश्रम शाळा (प्राथमिक)

## 2.6 MANAGEMENTWISE ASHRAM SCHOOLS (PRIMARY) AND

व्यवस्थापनाचे नाव/ Name of the Management	शाळांची संख्या No. of Schools				इयत्तावार Standardwise			
	एकूण शाळा Total Schools	मुलीच्या शाळा Schools for Girls	इयत्ता १ ली Std. I		इयत्ता २ री Std. II			
			एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls		
1	2	3	4	5	6	7		
१) राज्य शासन	State Govt.	.. 392	6	14976	7347	17044	6911	
२) जिल्हा परिषद	Zilla Parishad	.. 417	4	9778	4778	8752	4282	
३) आदिवासी विकास सहकारी मंडळ	Tribal Development Co-op. Board	14	..	700	286	670	280	
४) खाजगी मदतीच्या	Private Aided	.. 647	2	33237	12851	30584	12048	
५) खाजगी बिनमदतीच्या	Private Unaided	.. 55	..	2647	1104	1945	803	
	एकूण	Total .. 1525	12	61338	26366	58995	24324	

व्यवस्थापनाचे नाव/ Name of the Management	इयत्ता ६ वी Std. VI				इयत्ता ७ वी Std. VII			
	एकूण Total	मुली Girls	इयत्ता ६ वी Std. VI		एकूण Total	मुली Girls	इयत्ता ७ वी Std. VII	
			एकूण Total	मुली Girls			एकूण Total	मुली Girls
1	2	3	4	5	6	7	8	9
१) राज्य शासन	State Govt.	.. 9365	3452	7846	2731			
२) जिल्हा परिषद	Zilla Parishad	.. 939	384	770	311			
३) आदिवासी विकास सहकारी मंडळ	Tribal Development Co-op. Board	576	237	497	162			
४) खाजगी मदतीच्या	Private Aided	.. 20240	6843	16341	5171			
५) खाजगी बिनमदतीच्या	Private Unaided	.. 205	72	168	61			
	एकूण	Total .. 31325	10988	25622	8436			

व त्यापधील विद्यार्थी संख्या व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

THEIR ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)

विद्यार्थी संख्या

Enrolment

इयत्ता ३ वी Std. III		इयत्ता ४ वी Std. IV		इयत्ता ५ वी Std. V	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
8	9	10	11	12	13
16215	6522	17418	6959	11911	4494
8244	4258	8302	4057	1869	845
690	278	558	227	623	239
29590	10867	30107	10814	24327	8507
1878	786	1452	621	249	88
56617	22711	57837	22678	38979	14173

विद्यार्थी मंख्या

Enrolment

एकूण शिक्षक  
Total No. of Teachers

एकूण Total		एकूण Total		प्रशिक्षित Trained	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	स्त्रिया Female
18	19	20	21	22	23
97775	38416	2751	741	2551	693
38654	18915	1220	251	1165	247
4314	1709	93	27	83	27
184426	67101	4312	790	3627	699
8544	3535	263	74	216	58
333713	129676	8639	1883	7642	1724

२.७ जिल्हानिहाय आश्रम शाळा (प्राथमिक) व त्यामधील इयत्तानिहाय  
 2.7 DISTRICTWISE ASHRAM SCHOOLS (PRIMARY) AND

जिल्हा/District	शाळांची संख्या Total No. of Schools			इयत्तावार Standardwise			
	एकूण Total 1	मुली Girls 2	इयत्ता १ वर्गी Std. I		इयत्ता २ वर्गी Std. II		
			एकूण Total 4	मुली Girls 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7	
वृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	..	..	..	..	..
नाशिक	Nashik	140	..	7008	2944	6465	2656
धुळे	Dhule	80	1	4058	1524	3558	1300
नंदुरबार	Nandurbar	500	4	15156	7028	13481	6261
जळगाव	Jalgaon	32	..	1992	631	2024	648
ठाणे	Thane	112	2	5269	1812	4872	1723
पुणे	Pune	18	..	609	263	620	277
अहमदनगर	Ahmednagar	30	..	859	369	864	367
सोलापूर	Solapur	28	..	1909	686	1921	711
रायगढ	Raigad	17	..	687	259	573	221
कोल्हापूर	Kolhapur	21	..	513	234	549	231
रत्नागिरी	Ratnagiri	4	..	139	54	110	40
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	1	..	12	7	6	3
सातारा	Satara	20	..	724	293	674	293
सांगली	Sangli	23	..	1212	498	1081	437
औरंगाबाद	Aurangabad	19	..	888	379	691	272
जालना	Jalna	8	..	355	123	305	112
परभणी	Parbhani	14	..	756	294	711	289
हिंगोळी	Hingoli	12	..	529	226	489	169
बीड	Beed	16	..	917	366	1055	425
नांदेड	Nanded	53	1	2797	1045	2637	1059
उस्मानाबाद	Osmanabad	20	..	1344	536	593	229
लातूर	Latur	22	..	1235	468	1137	509
अमरावती	Amravati	40	1	2911	1172	3643	1568
बुलढाणा	Buldhana	21	..	881	339	847	338
अकोला	Akola	15	..	642	257	579	216
वाशिम	Washim	21	..	897	340	777	305
यवतमाळ	Yavatmal	83	2	3766	1588	3351	1380
नागपूर	Nagpur	14	..	452	209	501	226
वर्धा	Wardha	7	..	121	43	143	45
भंडारा	Bhandara	9	..	275	109	230	101
गोंदिवारा	Gondia	31	..	1188	508	1168	515
चंद्रपूर	Chandrapur	51	1	2514	1056	1852	820
गडचिरोली	Gadchiroli	43	..	1743	706	1488	578
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	1525	12	64358	26366	58995	24324

विद्यार्थी संख्या व शिक्षक संख्या सन् १९९९-२०००-चालू

STANDARDWISE ENROLMENT AND TEACHERS 1999-2000—Contd.

विद्यार्थी संख्या

Enrolment

इयता ३ वी Std. III		इयता ४ वी Std. IV		इयता ५ वी Std. V	
एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13
..	..	..	..	..	..
6450	2715	6137	2468	4270	1588
3416	1267	3261	1143	1541	482
12494	5789	12425	5561	4882	1989
1714	542	1922	634	1459	414
4595	1695	5041	1843	3988	1405
712	332	746	319	599	279
941	379	967	397	974	373
1929	640	1942	682	1201	363
656	233	660	224	686	249
518	209	553	239	709	236
101	26	112	48	105	41
12	4	12	3	17	7
669	270	857	306	698	233
1097	417	1213	436	996	370
725	264	771	260	655	219
337	111	368	108	277	63
717	284	1015	338	606	142
496	185	528	170	455	205
958	337	1258	442	920	296
2654	993	2680	1015	1939	677
517	153	559	154	400	109
1164	403	1170	538	1175	536
2444	954	2344	945	1065	416
832	275	809	262	783	245
613	244	580	207	516	198
775	275	711	232	587	200
3397	1285	3505	1286	2843	976
514	218	434	187	398	154
184	68	202	76	218	81
272	123	333	172	251	99
1091	475	1057	497	593	259
2059	924	2013	860	1285	555
1564	622	1652	626	1888	714
56617	22711	57837	22678	38979	14173

२.७ जिल्हानिहाय आश्रम शाळा (प्राथमिक) व त्यामधील इयत्तानिहाय  
 2.7 DISTRICTWISE ASHRAM SCHOOLS (PRIMARY) AND

इयत्तावार  
 Standardwise

जिल्हा/District	1	इयत्ता ६ वी Std. VI		इयत्ता ७ वी Std. VII	
		एकूण Total 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17
गृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	..	..	..
नाशिक	Nashik	3615	1340	3107	1100
धूळे	Dhule	1310	431	1245	359
नंदुरबोर	Nadurdar	3199	1210	2776	1010
जळगाव	Jalgaon	712	157	632	134
थाणे	Thane	3076	1109	2381	744
पुणे	Pune	391	165	306	128
अहमदनगर	Ahmednagar	681	246	559	198
सोलापूर	Solapur	968	276	500	139
रायगड	Raigad	494	166	386	102
कोल्हापूर	Kolhapur	623	187	504	170
रत्नागिरी	Ratnagiri	72	26	96	38
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	8	3	11	4
सातारा	Satara	547	226	456	113
सांगली	Sangli	784	290	464	156
औरंगाबाद	Aurangabad	649	214	404	115
जालना	Jalna	200	46	231	24
परभणी	Parbhani	581	157	458	98
हिंगोली	Hingoli	373	98	395	109
बीड	Beed	774	188	651	156
नांदेड	Nanded	1859	603	1479	448
उस्मानाबाद	Osmanabad	446	129	286	60
लातूर	Latur	1195	533	904	435
अमरावती	Amravati	892	332	704	238
बुलढाणा	Buldhana	611	179	405	105
अकोला	Akola	440	176	382	131
वाशिम	Washim	466	144	400	97
यवतमाळ	Yavatmal	2288	764	2014	666
नागपूर	Nagpur	329	142	228	76
वर्धा	Wardha	186	87	181	71
भंडारा	Bhandara	226	96	122	46
गोंदिया	Gondia	556	234	481	214
चंद्रपुर	Chandrapur	1098	445	980	426
गढचिरोली	Gadchiroli	1676	589	1494	526
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	31325	10988	25622	8436

विद्यार्थी संख्या व शिक्षक संख्या सन् १९९९-२०००—समाप्त

STANDARDWISE ENROLMENT AND TEACHERS 1999-2000—Concl.

विद्यार्थी संख्या

Enrolment

एकूण विद्यार्थी Total Enrolment			एकूण शिक्षक Total Teachers		
मुले Boys 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	पुरुष Male 21	स्त्रिया Female 22	एकूण Total 23
..	..	..	..	..	..
22241	14811	37052	687	223	910
11883	6506	18389	338	127	465
35565	28848	64413	1455	400	1855
7295	3160	10455	201	57	258
18891	10331	29222	480	257	737
2220	1763	3983	103	36	139
3516	2329	5845	143	29	172
6873	3497	10370	229	39	268
2688	1454	4142	69	52	121
2463	1506	3969	99	20	119
462	273	735	16	6	22
47	31	78	3	..	3
2891	1734	4625	104	29	133
4243	2604	6847	137	39	176
3060	1723	4783	92	21	113
1486	587	2073	45	4	49
3242	1602	4844	115	4	119
2103	1162	3265	79	3	82
4323	2210	6533	159	14	173
10205	5840	16045	321	46	367
2775	1370	4145	70	13	83
4558	3422	7980	173	20	193
8378	5625	14003	198	71	269
3425	1743	5168	86	38	124
2323	1429	3752	82	7	89
3020	1593	4613	102	8	110
13219	7945	21164	377	123	500
1644	1212	2856	51	28	79
764	471	1235	29	20	49
963	746	1709	39	12	51
3432	2702	6134	115	56	171
6715	5086	11801	289	37	326
7144	4361	11505	270	44	314
204057	129676	333733	6756	1883	8639

## २.८ माध्यमनिहाय प्राथमिक शाळा—

## 2.8 MEDIUMWISE PRIMARY SCHOOLS

इयत्तावार विद्यार्थी संख्या  
Standardwise Enrolment

भाषा / Languages	शाळाची संख्या No. of Schools	इयत्ता १ ली Std. I		इयत्ता २ री Std. II	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 5	मुली Girls 6
1		3	4	5	6
मराठी	Marathi	.. 59582	1956390	931740	1836266
उर्दू	Urdu	.. 2541	165755	91695	162926
गुजराठी	Gujrathi	.. 379	15733	7915	16492
इंग्रजी	English	.. 1736	170486	72083	159380
हिंदी	Hindi	.. 893	69111	33741	65006
सिंधी	Sindhi	.. 46	1194	602	1907
कन्नड	Kannada	.. 277	7109	3676	7193
तामीळ	Tamil	.. 53	3318	1750	3094
तेलगु	Telgu	.. 76	4331	2406	4683
बंगाली	Bengali	.. 3	187	95	194
एकूण	Total	.. 65586	2393614	1145703	2257141
					1084813

इयत्तावार  
Standardwise

भाषा / Languages		इयत्ता ६ वी Std. VI		इयत्ता ७ वी Std. VII	
		एकूण Total 13	मुली Girls 14	एकूण Total 15	मुली Girls 16
1		13	14	15	16
मराठी	Marathi	.. 692113	335578	597387	282895
उर्दू	Urdu	.. 75723	42294	59565	32991
गुजराठी	Gujrathi	.. 6470	3034	5834	2836
इंग्रजी	English	.. 51807	18052	39693	16836
हिंदी	Hindi	.. 37962	17806	35698	16820
सिंधी	Sindhi	.. 855	388	439	215
कन्नड	Kannada	.. 4019	2020	3418	1653
तामीळ	Tamil	.. 2201	1070	1928	1008
तेलगु	Telgu	.. 2802	1563	2550	1442
बंगाली	Bengali	.. 85	40	82	46
एकूण	Total	.. 874037	421845	746594	356742

टोप - (१) ही माहिती सप्टेंबर १९-२००० च्या

This data is not tallied with the

(२) सदरची माहिती ही फक्त

This data is related with

इयत्तानिहाय विद्यार्थी व शिक्षक संख्या—( १९९९-२००० )

STANDARDWISE ENROLMENT AND TEACHERS-(1999-2000)

विद्यार्थी संख्या  
Enrolment

इयत्ता ३ वी Std. III		इयत्ता ४ वी Std. IV		इयत्ता ५ वी Std. V	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
7	8	9	10	11	12
1888141	902684	2035205	957246	897735	431989
156740	85349	140573	75074	88090	49622
17922	8897	18156	8974	7101	3450
148264	64974	102958	58338	55587	19444
66295	31795	61579	29535	43778	20576
1734	886	1316	657	999	492
7486	3892	6714	3470	4943	2579
3074	1621	2696	1371	2629	1336
4317	2482	3554	1957	2800	1483
155	54	117	61	101	50
2294128	1102634	2372868	1136683	1103763	531021

विद्यार्थी संख्या  
Enrolment

एकूण शिक्षक  
Total No. of Teacher

एकूण Total			एकूण Total		
मुले Boy	मुली Girls	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total
17	18	19	20	21	22
5180012	4723225	9903237	164708	101949	266657
384080	465292	849372	8257	10124	18381
44403	43305	87708	339	2095	2434
411826	316349	728175	2240	14122	16362
197677	181752	379429	4327	3111	7438
4264	4180	8444	80	153	233
19972	20910	40882	819	417	1236
9260	9680	18940	95	361	456
10733	14304	25037	286	158	444
477	444	921	15	..	15
6262704	5779441	12042145	181166	132490	313656

माहितीशी जुळणार नाही.

information of September 1999-2000

प्राथमिक शाळेशी निगडीत आहे.

Primary Schools only.

२.९ माध्यमिक प्राथमिक शाळा  
2.9 MEDIUMWISE PRIMARY SCHOOLS

जिल्हा 1	District	शाळांची संख्या Total No. of schools 2	विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers	
			एकूण Total 3	मुली Girls 4	एकूण Total 5	स्त्रिया Female 6
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	684	437112	204028	10189	8027
नाशिक	Nashik	..	3111	513945	245382	13518
धले	Dhule	..	1124	178981	83107	4787
नंदुरबार	Nandurbar	..	1311	155183	71686	4305
जळगाव	Jalgaon	..	1803	396136	184438	10357
ठाणे	Thane	..	3580	559721	265883	14345
पुणे	Pune	..	4013	620199	297277	18078
अहमदनगर	Ahmednagar	..	2952	469724	226515	12338
सोलापूर	Solapur	..	2620	465715	219252	12219
रायगड	Raigad	..	2545	278710	135838	8403
कोल्हापूर	Kolhapur	..	1983	389778	185989	10787
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	2495	204486	99503	7829
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	1465	92048	45277	4418
सातारा	Satara	..	2525	317004	154256	10256
सांगली	Sangli	..	1628	292846	136974	8485
औरंगाबाद	Aurangabad	..	1681	411051	194946	8431
जालना	Jalna	..	1256	254145	120882	4998
परभणी	Parbhani	..	1049	244331	109187	5177
हिंगोली	Hingoli	..	805	161595	82343	3527
बीड	Beed	..	1971	343211	163585	8280
नांदेड	Nanded	..	2227	397843	193129	9512
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	1031	210123	102580	5622
लातूर	Latur	..	1313	313257	150742	7294
अमरावती	Amravati	..	1656	221268	105982	7715
बुलढाणा	Buldhana	..	1326	266266	126389	6685
अकोला	Akola	..	894	167979	76365	4102
वाशिम	Washim	..	756	132797	62859	3095
यवतमाळ	Yavatmal	..	1990	336365	159426	7950
नागपूर	Nagpur	..	2041	318448	153221	10534
वर्धा	Wardha	..	992	120997	58432	3828
भंडारा	Bhandara	..	846	132458	64552	3991
गोंदिया	Gondia	..	914	132001	65555	3844
चंद्रपूर	Chandrapur	..	1672	233416	113484	7697
गडचिरोली	Gadchiroli	..	1323	134098	64161	4061
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	59582	9903237	4723225	266657	101828

टोप- (१) ही माहिती सप्ट. १९९९ च्या

Note- (1) This data is not tallied with

(२) सदरची माहिती ही फक्त

(2) This data is related with

व त्यामधील विद्यार्थी आणि शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) चालू  
 ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000) Contd.

			उर्दू				ગुजराठी			
			Urdu				Gujarathi			
शाळांची संख्या			विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers		विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers	
No. of schools	Total	एकूण Total	मुली Girls		एकूण Total	स्त्रिया Female	Total	शाळांची संख्या	एकूण Total	मुली Girls
7	8	9			10	11	12	No. of schools	13	14
242	134949	76663		3187	2466		272	56294	27690	1654
178	72782	35763		1611	824		2	200	102	14
49	13805	7553		390	211		..	..	..	..
27	3274	1783		57	25		5	208	203	8
215	47968	25150		1220	289		1	19	11	2
133	43117	22222		801	511		79	26257	12718	647
56	81199	41437		1872	1443		4	2564	1602	63
89	11395	6841		318	216		1	10	7	2
93	20661	12408		554	367		1	138	73	3
154	11992	6227		284	49		2	25	13	2
59	7378	4632		204	71		1	59	30	2
180	13723	7557		611	247		..	..	..	..
28	967	530		49	20		..	..	..	..
16	1533	919		48	33		..	..	..	..
56	6855	4734		213	88		1	199	94	5
69	46322	24996		809	523		..	..	..	..
21	15630	9238		283	131		1	263	124	4
28	20677	17177		426	322		..	..	..	..
11	8029	480		138	63		..	..	..	..
24	22413	13012		267	144		..	..	..	..
58	43631	24349		733	441		..	..	..	..
21	4925	3275		133	81		..	..	..	..
48	17261	11233		595	228		..	..	..	..
159	68786	33352		914	395		1	32	11	2
140	33638	17944		705	133		..	..	..	..
159	36970	20485		764	191		2	103	36	5
51	12599	7109		308	141		..	..	..	..
63	15245	9241		351	104		..	..	..	..
68	24426	14769		380	281		4	1208	530	16
25	1806	1097		81	43		1	93	47	1
3	570	367		21	13		..	..	..	..
1	188	117		9	5		1	36	14	4
14	4202	2382		26	14		..	..	..	..
3	456	250		19	11		..	..	..	..
2541	849372	465292		18381	10124		379	87708	43305	2434
										2095

माहितीशी जुळणार नाही.

the information of Sept. 1999

प्राथमिक शाळेशी निगडीत आहे.

Primary Schools only.

२.९ प्राथमिक शाळेमधील माध्यम निहाय शाळा  
2.9 MEDIUMWISE No. OF PRIMARY SCHOOLS

प्रिल्हा District		शाळांची संख्या Total No. of Schools	विद्यार्थी Enrolment			शिक्षक Teachers	
			एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female	
		1	17	18	19	20	21
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	491	247105	107496	5586	5192	
नाशिक	Nashik	41	16711	8073	173	113	
धूळे	Dhule	8	2495	1065	72	46	
नंदुरबार	Nandurbar	3	873	345	11	5	
जळगाव	Jalgaon	24	7087	2843	182	138	
ठाणे	Thane	325	200225	89269	4654	4231	
पुणे	Pune	149	65076	27470	1077	974	
अहमदनगर	Ahmednagar	27	9424	3503	281	199	
सोलापूर	Solapur	12	4826	2184	124	86	
रायगड	Raigad	35	7763	3190	282	244	
कोल्हापूर	Kolhapur	42	8492	3371	263	76	
रत्नागिरी	Ratnagiri	21	5544	2303	189	162	
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	12	2004	906	45	44	
सातारा	Satara	38	5926	2058	237	185	
सांगली	Sangli	26	5289	2035	157	124	
औरंगाबाद	Aurangabad	62	11244	4275	290	241	
जालना	Jalna	5	2341	631	12	12	
परभणी	Parbhani	4	1100	402	23	20	
हिंगोली	Hingoli	2	497	165	16	5	
बीड	Beed	8	1757	475	57	28	
नांदेड	Nanded	8	2841	1200	102	49	
उस्मानाबाद	Osmanabad	3	299	138	17	8	
लातूर	Latur	6	1393	483	70	59	
अमरावती	Amravati	32	20832	10370	190	70	
बुलढाणा	Buldhana	12	4752	1847	116	84	
अकोला	Akola	39	9981	4045	294	205	
वाशिम	Washim	7	1593	620	54	18	
यवतमाळ	Yavatmal	22	5634	2370	161	128	
नागपूर	Nagpur	198	50767	22458	1056	939	
वर्धा	Wardha	23	6036	2637	202	170	
भंडारा	Bhandara	7	1670	653	26	17	
गोंदिया	Gondia	14	3278	1352	205	152	
चंद्रपूर	Chandrapur	25	12562	5782	100	78	
गडचिरोली	Gadchiroli	5	758	335	38	20	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	1736	728175	316349	16362	14122	

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) चालू  
STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)-Contd.

		हिंदी Hindi				सिंधी Sindhi			
शासांची संख्या Total No. of Schools	विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers		शासांची संख्या Total No. of Schools	विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers	
	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female
	22	23	24	25	26	27	28	29	31
277	162926	77532	3691	1137	..	..	..	..	..
7	1074	547	21	16	..	..	..	..	..
2	351	152	8	8	1	77	38	7	..
..	..	..	..	..	2	279	145	13	..
8	3175	1407	77	50	6	853	437	38	8
112	72838	34735	1079	671	32	6184	3106	140	137
10	4233	2015	80	71	1	55	27	4	2
2	574	279	12	12	..	..	..	..	..
3	402	173	14	12	..	..	..	..	..
2	839	384	10	4	..	..	..	..	..
1	135	70	4	1	2	269	173	13	4
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
1	472	164	16	11	..	..	..	..	..
2	2080	1269	32	25	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
1	164	164	5	4	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
4	2168	1038	54	30	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
23	16729	7996	45	12	..	..	..	..	..
5	551	214	20	4	..	..	..	..	..
15	3999	1509	81	37	2	727	254	18	2
2	1593	502	23	5	..	..	..	..	..
13	2948	1158	73	35	..	..	..	..	..
158	55159	27364	1035	703	..	..	..	..	..
12	2779	1200	70	32	..	..	..	..	..
10	1636	781	43	24	..	..	..	..	..
157	28457	13851	748	168	..	..	..	..	..
17	7248	3490	32	12	..	..	..	..	..
49	6899	3758	165	27	..	..	..	..	..
893	379429	181752	7438	3111	46	8444	4180	233	153

२.९ प्राथमिक शाळेमधील साध्यमनिहाय शाळा  
2.9 MEDIUMWISE No. OF PRIMARY SCHOOLS

जिल्हा/District		शाळाची संख्या Total No. of Schools	कर्वड Kannad			
			विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers	
			एकूण Total	मुली Girls		
1		32	33	34	35	
2					36	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	50	8631	4263	265	230
नाशिक	Nashik	..	..	..	..	..
धूळे	Dhule	..	..	..	..	..
नंदुरबार	Nandurbar	..	..	..	..	..
जळगाव	Jalgaon	..	..	..	..	..
ठाणे	Thane	6	1725	843	38	21
पुणे	Pune	1	354	168	13	8
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	..	..	..
सोलापूर	Solapur	105	17138	9287	480	102
रायगढ	Raigad	..	..	..	..	..
कोल्हापूर	Kolhapur	2	153	80	5	..
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	..	..	..
सांगली	Sangli	113	12881	6269	435	56
औरंगाबाद	Aurangabad	..	..	..	..	..
जालना	Jalna	..	..	..	..	..
परभणी	Parbhani	..	..	..	..	..
हिंगाली	Hingoli	..	..	..	..	..
बीड	Beed	..	..	..	..	..
नांदेड	Nanded	..	..	..	..	..
उस्मानाबाद	Osmianabad	..	..	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..	..
अमरावती	Amravati	..	..	..	..	..
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	..	..	..
वाशिम	Washim	..	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	..	..	..
नागपूर	Nagpur	..	..	..	..	..
वर्धा	Wardha	..	..	..	..	..
भंडारा	Bhandara	..	..	..	..	..
गोंदिया	Gondia	..	..	..	..	..
चंद्रपूर	Chandrapur	..	..	..	..	..
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	..	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	277	40882	20910	1236	417

## विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) -- चालू

**STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)--*Contd.***

२.९ प्राथमिक शाळेमधील  
२.९ MEDIUMWISE NO. OF

जिल्हा/District	शाळांची संख्या Total No. of Schools	बंगाली Bangali		शिक्षक Teachers	
		विद्यार्थी Enrolment		एकूण Total	स्त्रिया Females
		एकूण Total	मुली Girls		
I	47	48	49	50	51
वृहत्सुंवर्द्दि	Gr. Mumbai	..	..	..	..
नाशिक	Nashik	..	..	..	..
धुळे	Dhule	..	..	..	..
नंदुरबार	Nandurbar	..	..	..	..
जळगाव	Jalgaon	..	..	..	..
ठाणे	Thane	..	..	..	..
पुणे	Pune	..	..	..	..
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	..	..
सोलापूर	Solapur	..	..	..	..
रायगढ	Raigad	..	..	..	..
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	..	..
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	..	..
सांगली	Sangli	..	..	..	..
आरंगाबाद	Auranagabad	..	..	..	..
जालना	Jalna	..	..	..	..
परभणी	Parbhani	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..
बीड	Beed	..	..	..	..
नारंदेड	Narded	..	..	..	..
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..
अमरावती	Amravati	..	..	..	..
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	..	..
वाशिम	Washim	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	..	..
नागपूर	Nagpur	..	..	..	..
वर्धा	Wardha	..	..	..	..
भंडारा	Bhandara	..	..	..	..
गोंदिया	Gondia	..	..	..	..
चंद्रपूर	Chandrapur	3	921	444	15
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	3	921	444	15

माध्यमिक शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या – समाप्त

PRIMARY SCHOOLS, STUDENTS & TEACHERS—Concl'd.

शालोची संख्या Total No. of Schools	विद्यार्थी Enrolment		एकूण Total	
	एकूण Total 52	मुली Girls 54	शिक्षक Teachers	
			एकूण Total 53	स्त्रिया Female 56
2110	1073897	511701	25271	18969
3339	604712	289867	15337	6255
1184	195709	91915	5264	2087
1348	159817	74162	4394	1064
2057	455238	214286	11876	3932
4288	919418	433705	21846	14345
4238	774002	370162	21195	12238
3071	491127	237145	12951	4834
2838	510225	244055	13411	4933
2738	299329	145652	8981	4293
2088	406264	194345	11278	4069
2698	223753	109363	8629	3752
1505	95019	46713	4512	2219
2579	324463	157233	10541	4489
1824	318070	150106	9295	3996
1813	469089	224381	9546	3761
1286	274492	132159	5330	1045
1072	266108	126766	5636	1407
828	170285	83152	3676	619
2003	367381	177072	8604	2115
2298	446543	219741	10403	2291
1055	215347	105993	5772	1260
1367	331911	162458	7959	1750
1871	327647	157711	8866	3617
1483	305207	146394	7526	1472
1111	219759	102694	5264	2298
816	148582	71090	3480	730
2088	360192	172195	8535	2660
2470	450008	218342	13021	8093
1053	131711	63413	4182	1748
866	136334	66353	4081	1683
1087	163960	80889	4810	1234
1734	264335	129724	7901	2412
1380	142211	68504	4283	820
65586	12042145	5779441	313656	132490



---

**शालेय शिक्षण**  
**SCHOOL EDUCATION**

**३. माध्यमिक शैक्षणिक संस्था**  
**SECONDARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS**

---

## ३.१ प्रकारानुसार माध्यमिक शाळा

## 3.1 TYPEWISE SECONDARY SCHOOLS

संस्था / Institutions

जिल्हा/District	माध्यमिक शाळा Secondary Schools	उच्च माध्यमिक शाळा Higher Secondary Schools		एकण माध्यमिक शाळा Total Secondary Schools			
		एकण All Schools	मुलीच्या For Girls	एकण All Schools	मुलीच्या For Girls	एकण Total	मुलीच्या For Girls
	1	2	3	4	5	6	7
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	.. 1036	96	188	9	1224	105
नाशिक	Nashik	.. 525	20	123	5	648	25
धुळे	Dhule	.. 235	22	89	9	324	31
नंदुरवार	Nnadrubar	.. 164	7	40	3	204	10
जळगाव	Jalgaon	.. 399	37	118	4	517	41
ठाणे	Thane	.. 665	15	134	9	799	24
पुणे	Pune	.. 705	32	216	15	921	47
भ्रहमदनगर	Ahmednagar	.. 510	37	129	5	639	42
सोलापूर	Solapur	.. 543	27	94	8	637	35
रायगड	Raigad	.. 253	7	68	1	321	8
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 547	52	100	14	647	66
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 253	6	49	..	302	6
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 151	2	36	..	187	2
सातारा	Satara	.. 426	28	97	5	523	33
सांगली	Sangli	.. 381	53	95	11	476	64
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 347	31	59	14	406	45
जालना	Jalna	.. 155	7	33	2	188	9
परभणी	Parbhani	.. 155	6	33	7	188	13
हिंगोली	Hingoli	.. 105	3	16	2	121	5
बीड	Beed	.. 374	20	61	8	435	28
नांदेड	Nanded	.. 312	35	88	5	400	40
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 263	23	40	2	303	25
लातूर	Latur	.. 356	26	121	16	477	42
अमरावती	Amravati	.. 350	43	151	8	501	51
बुलढाणा	Buldhana	.. 215	16	85	3	300	19
अकोला	Akola	.. 208	19	83	10	291	29
वाशिंग	Washim	.. 143	20	58	2	201	22
यवतमाळ	Yavatmal	.. 323	23	79	11	402	34
नागपूर	Nagpur	.. 520	60	175	20	695	80
वर्धा	Wardha	.. 163	16	68	7	231	23
भंडारा	Bhandara	.. 106	9	131	5	237	14
गोंदिवा	Gondia	.. 154	7	72	6	226	13
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 267	20	77	4	344	24
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 138	8	54	2	192	10
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 11447	833	3060	232	14507	1065

टीप :-( ) कंसातील आकडे मुलीच्या शाळेतील  
 Note :- Figures in bracket ( ) indicates

व त्यामधील विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)

AND THEIR ENROLMENT (1999-2000)

विद्यार्थी संख्या/Enrolment

माध्यमिक शाळा Secondary Schools		उच्च माध्यमिक शाळा Higher Secondary Schools		एकुण माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी Total Enrolment in Secondary Schools		
एकुण Total	मुली Girls	एकुण Total	मुली Girls	मुले Boys	मुली Girls	एकुण Total
8	9	10	11	12	13	14
776523	360242	262687	108413	570555	468655	1039210
231736	107660	161063	63962	221177	171622	392799
80466	34829	97672	41406	101903	76235	178138
42201	16951	44826	19995	50081	36946	87027
236301	108791	160987	61670	226827	170461	397288
341122	158038	191884	88901	286067	246939	533006
306627	141151	287163	127856	324783	269007	593790
227198	104454	171366	69547	224563	174001	398564
211782	90347	115672	47026	190081	137373	327454
99116	44570	94928	41835	107639	86405	194044
188523	85724	120355	49966	173188	135690	308878
66745	28003	50911	21201	68452	49204	117656
40087	18404	31191	14489	38385	32893	71278
159667	72318	112548	47985	151912	120303	272215
128227	61028	109121	47897	128423	108925	237348
153722	64025	64327	29044	124980	93069	218049
67463	24195	40106	15001	68373	39196	107569
63391	23095	39340	18561	61075	41656	102731
40466	14313	17589	6433	37309	20746	58055
138337	56474	68236	28436	121663	84910	206573
140779	61816	95158	36413	137708	98229	235937
80558	35602	43945	17919	70982	53521	124503
123326	57118	101279	42028	125459	99146	224605
111853	55111	130001	60300	126443	115411	241854
89185	39557	106707	42323	114012	81880	195892
75528	36261	81738	36644	84361	72905	157266
38936	16901	56272	21163	57144	88064	95208
99672	42547	78066	35925	99266	78472	177738
225406	114485	163128	69362	204687	183847	388534
60723	31811	69974	32791	66095	64602	130697
32906	17111	91186	42705	64276	59816	124092
50029	24367	63211	29749	59124	54116	113240
108701	54185	89401	39573	104344	93758	198102
39261	17665	44166	18885	46877	36550	83427
4876563	2219149	3456204	1475404	4638214	3694553	8332767
(410377)	(408543)	(231763)	(226364)	(7233)	(634907)	(642140)

विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

Enrolment in Girls Schools.

३.२ व्यवस्थापनानुसार माध्यमिक शाळा (उच्चमाध्यमिकसह)  
3.2 MANAGEMENTWISE SECONDARY SCHOOLS

जिल्हा/District	1	संस्था/Institutions									
		केंद्रशासन Central Govt.	राज्यशासन State Govt.	जिल्हा परिषद (पूर्व-शासकीय) Z.P.(Ex-Govt.)	जिल्हा परिषद मदतीच्या Z.P. Aided	नगरपालिका Municipal	खाजगी मदतीच्या Aided	खाजगी बिन- मदतीच्या Unaided	एकूण माध्यमिक शाळा	Total Secondary Schools	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	9	2	..	..	51	759	403	1224		
नाशिक	Nashik	..	4	29	1	3	447	163	648		
धूले	Dhule	..	..	23	..	2	275	24	324		
नंदुरबार	Nandurbar	..	1	49	..	2	119	33	204		
जळगाव	Jalgaon	..	2	14	..	9	414	77	517		
ठाणे	Thane	..	3	38	2	10	427	319	799		
पुणे	Pune	..	11	12	..	34	629	235	921		
अहमदनगर	Ahmednagar	..	4	14	..	1	449	171	639		
सोलापूर	Solapur	..	1	1	..	8	474	152	637		
रायगढ	Raigad	..	1	7	..	4	239	70	321		
कोल्हापूर	Kolhapur	..	1	1	3	1	484	154	647		
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	1	..	257	44	302		
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..	..	168	19	187		
सातारा	Satara	..	2	1	1	1	424	94	523		
सांगली	Sangli	..	..	..	..	1	386	89	476		
औरंगाबाद	Aurangabad	..	2	9	55	..	245	95	406		
जालना	Jalna	..	1	..	32	..	115	40	188		
परभणी	Parbhani	..	2	..	42	..	121	23	188		
हिंगोली	Hingoli	..	..	3	30	..	50	38	121		
बीड	Beed	..	1	6	50	67	273	98	435		
नांदेड	Nanded	..	1	9	62	9	266	53	400		
उस्मानाबाद	Osmanabd	..	1	..	50	..	190	62	303		
लातूर	Latur	..	..	..	45	5	371	56	477		
अमरगवती	Amravati	..	1	11	10	14	12	397	56	501	
बुलढाणा	Buldhana	..	1	..	8	27	8	208	48	300	
अकोला	Akola	..	..	1	7	4	3	220	56	291	
वाशिम	Washim	..	1	1	2	3	3	156	35	201	
यवतमाळ	Yavatmal	..	1	18	8	27	7	270	71	402	
नागपूर	Nagpur	..	5	3	5	1011	24	513	134	695	
वर्धा	Wardha	..	2	4	2	..	7	183	33	231	
भंडारा	Bhandara	..	1	2	2	30	5	170	27	237	
गोंदिया	Gondia	..	1	11	..	22	6	150	36	226	
चंद्रपूर	Chandrapur	..	3	12	5	16	4	247	57	344	
गडचिरोली	Gadchiroli	..	1	32	2	8	..	122	27	192	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	64	313	424	188	208	10218	3092	14507	
		(—)	(4)	(45)	(3)	(14)	(881)	(121)	(1065)		
		[19]	[302]	[378]	[118]	[166]	[7523]	[2941]	[11447]		

टीप :— ( ) कंसातील आकडे मुलींच्या शाळांची संख्या आणि त्यामधील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.  
टीप :— [ ] कंसातील आकडे माध्यमिक शाळांची संख्या आणि त्यामधील विद्यार्थी दर्शवितात.

व्याख्यातील विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू

Including Higher-Secondary) AND THEIR ENROLMENT (1999-2000)-Contd.

विद्यार्थी संख्या/Enrolment

केंद्र शासन Central Govt.		राज्य शासन State Govt.		जिल्हा परिषद (पूर्व-शासकीय) Zilla Parishad (Ex-Govt.)	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
10	11	12	13	14	15
16053	7151	930	224	....	....
5657	2669	9055	3754	959	959
..	..	4635	980	....	....
245	82	9052	2816	....	....
1214	471	5615	1305	....	....
2858	1325	9585	3373	763	550
12647	5700	2746	1069	....	....
2533	999	4170	1665	....	....
542	243	560	06	....	....
879	409	2271	723	....	....
386	135	199	76	2249	665
....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....
833	80	194	....	297	36
..	....	....	....	....	....
234	521	1753	262	38507	15028
339	95	....	....	21504	8030
168	721	1475	465	18827	7176
....	..	....	....	14807	5466
307	107	1383	276	34608	15724
277	103	3985	1666	46411	18373
341	103	....	....	23668	11277
....	....	....	....	29475	13289
316	106	2745	814	7736	3259
298	99	....	....	5124	1999
..	....	165	03	6393	3334
304	89	360	121	1965	830
208	70	4936	2124	7122	4341
3070	1185	1034	485	3346	1822
884	350	1252	568	1529	1094
652	275	744	324	2159	1058
806	373	3775	1777	....	....
1970	673	3932	1561	3160	1451
350	129	11510	4820	1073	399
56885	24263	88061	31257	271682	116160
(—)	(—)	(130)	(130)	(31663)	(31331)
16282]	[4143]	[83255]	[30009]	[225511]	[95190]

Note :-The figures in the bracket ( ) indicate No. of Girls Schools and enrolment their under.

Note :-The figures in the bracket [ ] indicate No. of Schools of Enrolment in secondary schools.

## ३.२ व्यवस्थापनानुसार माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह) शाळा

## 3.2 MANAGEMENTWISE SECONDARY (INCLUDING HIGHER SECONDARY) SCHOOLS

जिल्हा/District		विद्यार्थी संख्या/Enrolment			
		जिल्हा परिषद (मदतीच्या) Zillha Parishad (Aided)		नगरपालिका Municipal	
		एकूण Total 16	मुली Girls 17	एकूण Total 18	मुली Girls 19
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	..	78213	37973
नाशिक	Nashik	247	..	4920	2104
धुळे	Dhule	..	..	3623	1418
नंदुरऱ्हार	Nandurbar	..	..	1991	733
जळगाव	Jalgaon	2238	493	10444	3560
ठाणे	Thane	..	..	5414	2584
पुणे	Pune	..	..	21568	10427
भ्रह्मदनगर	Ahmednagar	..	..	781	256
सोलापूर	Solapur	1197	487	4202	1762
रायगड	Raigad	..	..	1301	772
कोल्हापूर	Kolhapur	292	101	2505	977
रत्नागिरी	Ratnagiri	407	153	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	1064	464
सांगली	Sangli	..	..	1879	622
औरंगाबाद	Aurangabad	..	..	..	..
जालना	Jalna	..	..	..	..
परभणी	Parbhani	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..
बीड	Beed	826	294	..	..
नांदेड	Nanded	2124	1059	..	..
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	..	..
लातूर	Latur	1838	1351	..	..
अमरावती	Amravati	5122	2181	9814	4349
बुलढाणा	Buldhana	17095	7272	9180	3978
अकोला	Akola	4465	1881	1382	877
वाशिम	Washim	2998	1324	3109	1434
यवतमाळ	Yavatmal	10731	4307	3073	733
नागपूर	Nagpur	6233	3026	21539	10645
वर्धा	Wardha	..	..	8561	3640
भंडारा	Bhandara	17834	8192	3804	1860
गोंदिया	Gondia	14864	6909	6174	2691
चंद्रपूर	Chandrapur	5931	2962	2310	1095
गढचिरोली	Gadchiroli	4117	1648	..	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	98559	43640	206851	94954
		(1492)	(1492)	(7057)	(7056)
		[45732]	[21043]	[150573]	[70871]

टोण :- ( ) कसातील आकडे मुलीच्या शाळांची  
Note :- The figures in the bracket ( )

[ ] कसातील आकडे  
The figure in the bracket

व त्यामधील विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)–समाप्त  
AND THEIR ENROLMENT (1999-2000)—Concl.

विद्यार्थी संख्या/Enrolment							
खाजगी मदतोच्चा Private Aided		खाजगी त्रिनमदतोच्चा Private Unaided		एकण विद्यार्थी Total Enrolment			
एकूण Total 20	मुली Girls 21	एकूण Total 22	मुली Girls 23	मुले Boys 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	
718487	332464	225527	90843	570555	468655	1039210	
340172	149840	31789	12296	221177	171622	392799	
165830	72017	4050	1820	101903	76235	178138	
73720	32535	2019	780	50081	36946	87027	
361965	157706	15812	6926	226827	170461	397288	
391962	184904	122424	54203	286067	246939	533006	
476087	217710	80742	34101	324783	269007	593790	
350119	153870	40961	17211	224563	174001	398564	
298720	125875	22233	9000	190081	137373	327454	
167122	75198	22471	9303	107639	86405	194044	
282476	124375	20771	9361	173188	135690	308878	
111302	46801	5947	2250	68452	49204	117656	
69488	32097	1790	796	38385	32893	71278	
254727	113340	15100	6383	151912	120303	272215	
225376	103765	10093	4538	128423	108925	237348	
159969	70609	16586	6649	124980	93069	218049	
77853	28191	7873	2880	68373	39196	107569	
78976	32690	3246	1069	61075	41656	102731	
33559	11655	8214	3160	37309	20746	58055	
158452	63961	10997	4548	121663	84910	206573	
173715	72514	9425	4514	137708	98229	235937	
93136	38988	7358	3153	70982	53521	124503	
181137	79662	12155	4844	125459	99146	224605	
204694	98762	11427	5940	126443	115411	241854	
156341	65430	7854	3102	114012	81880	195892	
132899	61570	11962	5240	84361	72905	157266	
80620	31634	5782	2632	57144	38064	95208	
142546	62917	9122	3980	99266	78472	177738	
325773	152063	27539	14621	204587	183847	388534	
114560	57170	3911	1780	66095	64602	130697	
94406	45921	4493	2186	64276	59816	124092	
83978	40707	3643	1659	59124	54116	113240	
165465	78509	15334	7507	104344	93758	198102	
60905	26898	5472	2656	46877	36550	83427	
6806607	3042348	804122	341931	4638214	3694553	8332767	
(572057)	(566646)	(29741)	(28252)	(7233)	(634907)	(642140)	
[ 3653384 ]	[ 1694786 ]	[ 707826 ]	[ 303107 ]	[ 2657414 ]	[ 2219149 ]	[ 4876563 ]	

संख्या आणि त्यामधील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

indicate No. of Girl's Schools and Enrolment thereunder.

माध्यमिक शाळांची संख्या आणि त्यामधील विद्यार्थी दर्शवितात.

indicate No. of Schools and Enrolment in Secondary Schools.

३.३ माध्यमिक शाळांच्या प्रकारानुसार शिक्षक संख्या व  
3.3 TOTAL NO. OF TEACHERS IN TYPEWISE

जिल्हा/District		एकूण शिक्षक / Total Teachers							
		माध्यमिक Secondary		उच्च माध्यमिक Higher Secondary		एकूण माध्यमिक Total Secondary			
		एकूण Total	स्त्रीया Female	एकूण Total	स्त्रीया Female	पुरुष Male	स्त्रीया Female	एकूण Total	
1	2	3	4	5	6	7	8		
बूहमुंबई	Gr. Mumbai	.. 22321	14778	7663	4501	10705	19279	29984	
नासिक	Nashik	.. 6390	1940	3965	894	7521	2834	10355	
धूळे	Dhule	.. 2835	467	2806	472	4702	939	5641	
नंदुरवार	Nandurkar	.. 1503	166	1252	225	2364	391	2755	
जलगाव	Jalgaon	.. 6906	1037	3926	606	9189	1643	10832	
ठाणे	Thane	.. 9210	4885	4510	2217	6618	7102	13720	
पुणे	Pune	.. 9384	3552	7529	3014	10347	6566	16913	
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 6297	1303	4556	913	8637	2216	10853	
सोलापूर	Solapur	.. 6097	1165	2881	550	7263	1715	8978	
रायगड	Raigad	.. 3100	946	2583	783	3954	1729	5683	
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 5846	1293	3113	592	7074	1885	8959	
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 2314	530	1431	312	2903	842	8745	
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 1495	369	958	209	1875	578	2453	
सातारा	Satara	.. 5217	1239	3260	740	6498	1979	8477	
सांगली	Sangli	.. 4006	960	2804	699	5151	1659	6810	
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 4199	1252	1457	501	3903	1753	5656	
जालना	Jalna	.. 1810	253	935	177	2315	430	2745	
परभणी	Parbhani	.. 1820	248	1008	240	2340	488	2828	
हिंगोली	Hingoli	.. 1204	105	452	63	1488	168	1656	
बीड	Beed	.. 4097	574	1626	212	4937	786	5723	
नांदेड	Nanded	.. 3813	640	2313	327	5159	967	6126	
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 2513	305	1180	157	3231	462	3693	
लातूर	Latur	.. 3702	631	2717	343	5445	974	6419	
अमरावती	Amravati	.. 3422	1036	3604	1072	4918	2108	7026	
बुलढाणा	Buldhana	.. 2325	267	2593	359	4292	626	4918	
अकोला	Akola	.. 2204	644	2129	457	3232	1101	4333	
वाशिम	Washim	.. 1119	164	1304	174	2085	338	2423	
यवतमाळ	Yavatmal	.. 2897	558	2015	499	3855	1057	4912	
नागपूर	Nagpur	.. 7250	3238	4911	1749	7174	4987	12161	
वर्धा	Wardha	.. 1935	544	1949	516	2824	1060	3884	
भंडारा	Bhandara	.. 1084	172	2424	548	2788	720	3508	
गोंदिया	Gondia	.. 1726	334	1595	274	2713	608	3321	
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 3112	807	2366	581	4090	1388	5478	
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 1283	190	1239	169	2163	359	2522	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 144436	46592	91054	25145	163753	71737	235490	

## शिक्षक-विद्यार्थी प्रमाण (१९९९-२०००)

## SECONDARY SCHOOLS AND TEACHER-PUPILS RATIO (1999-2000)

प्रशिक्षित शिक्षक / Trained Teachers							प्रशिक्षित शिक्षकांचे शेकडा प्रमाण (माध्यमिक + उच्च माध्यमिक) % of Trained Teachers (Secondary + Hr. Secondary Schools)							शिक्षक-विद्यार्थी प्रमाण Teacher-Pupils Ratio				
माध्यमिक Secondary		उच्च माध्यमिक Hr. Secondary		एकूण माध्यमिक Total Secondary									माध्य- मिक माध्यमिक Secon- dary Secon- dary			एकूण माध्यमिक Total Second-		
एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	स्त्रिया Female	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total			
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	9	10	11	12		
21735	14401	7440	4360	10414	18761	29175	97.28	97.31	97.30	35	34	35	21735	14401	7440	4360		
6276	1882	3937	886	7445	2768	10213	98.98	97.67	98.62	36	41	38	6276	1882	3937	886		
2793	451	2754	462	4634	913	5547	98.55	97.23	98.33	28	35	32	2793	451	2754	462		
1482	162	1251	225	2346	387	2733	99.23	99.00	99.00	28	36	32	1482	162	1251	225		
6882	1031	3917	603	9165	1634	10799	99.73	99.45	99.69	34	41	37	6882	1031	3917	603		
8892	4657	4363	2127	6471	6784	13255	98.00	95.50	96.61	37	43	39	8892	4657	4363	2127		
9225	3480	7479	3004	10220	6484	16704	98.77	98.75	98.76	33	38	23	9225	3480	7479	3004		
6109	1231	4524	906	8496	2137	10633	98.36	96.43	97.97	36	38	37	6109	1231	4524	906		
6025	1150	2849	541	7183	1691	8874	98.89	98.60	98.84	35	40	37	6025	1150	2849	541		
2901	871	2534	761	3903	1632	5535	98.71	94.38	97.39	32	37	34	2901	871	2534	761		
5804	1285	3102	592	7029	1877	8906	99.36	99.57	99.40	32	39	34	5804	1285	3102	592		
2293	518	1428	312	2891	830	3721	99.58	98.57	99.35	29	36	31	2293	518	1428	312		
1495	369	958	209	1875	578	2453	100.00	100.00	100.00	27	33	29	1495	369	958	209		
5143	1205	3243	734	6447	1939	8386	99.21	97.97	98.92	31	35	32	5143	1205	3243	734		
3985	953	2797	695	5134	1648	6782	99.66	99.33	99.58	32	39	35	3985	953	2797	695		
4156	1243	1453	501	3865	1744	5609	99.02	99.98	99.16	37	44	39	4156	1243	1453	501		
1761	242	932	177	2274	419	2693	98.22	97.44	98.10	37	43	39	1761	242	932	177		
1727	245	999	239	2242	484	2726	95.81	99.18	96.39	35	39	36	1727	245	999	239		
1125	98	436	60	1403	158	1561	94.28	94.04	94.26	34	39	35	1125	98	436	60		
4032	566	1610	208	4868	774	5642	98.60	98.47	98.58	34	42	36	4032	566	1610	208		
3748	627	2293	323	5091	950	6041	98.68	98.24	98.61	37	41	39	3748	627	2293	323		
2480	296	1175	156	3203	452	3655	99.13	97.83	98.97	32	37	34	2480	296	1175	156		
3701	631	2707	342	5435	973	6408	99.81	99.89	99.82	33	37	35	3701	631	2707	342		
3369	1004	3584	1064	4885	2068	6953	99.32	98.10	98.96	33	36	34	3369	1004	3584	1064		
2299	263	2583	359	4260	622	4882	99.25	99.36	99.26	38	41	40	2299	263	2583	359		
2138	616	2108	455	3175	1071	4246	98.23	97.28	97.99	34	38	36	2138	616	2108	455		
1069	154	1286	171	2030	325	2355	97.36	96.15	97.19	35	43	39	1069	154	1286	171		
2848	551	2009	499	3807	1050	4857	98.75	99.33	98.88	34	39	36	2848	551	2009	499		
7069	3151	4903	1745	7076	4896	11972	98.63	98.18	98.45	31	33	32	7069	3151	4903	1745		
1921	539	1949	516	2815	1055	3870	99.68	99.53	99.64	31	36	34	1921	539	1949	516		
1058	166	2416	547	2761	713	3474	99.03	99.03	99.03	30	38	35	1058	166	2416	547		
1683	326	1586	273	2670	599	3269	98.42	98.52	98.43	29	40	34	1683	326	1586	273		
3029	791	2350	574	4014	1365	5379	98.14	98.34	98.19	35	38	36	3029	791	2350	574		
1170	173	1232	166	2063	339	2402	95.38	94.43	95.24	30	36	33	1170	173	1232	166		
141523	45328	90187	24792	161590	70120	231710	98.68	97.75	98.39	34	38	35	141523	45328	90187	24792		

## ३.४ माध्यमिक (उच्च याध्यमिकसह)

## 3.4 MANAGEMENTWISE TEACHERS IN SECONDARY

ज़िल्हा/District 1		केन्द्र शासन Central Government			राज्य शासन State Government		
		एकूण Total 2	स्त्रीया Female 3	प्रशिक्षित Trained 4	एकूण Total 5	स्त्रीया Female 6	प्रशिक्षित Trained 7
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	782	594	733	49	09	49
नाशिक	Nashik	266	147	266	272	29	265
धुळे	Dhule	..	..	..	209	25	202
नंदुरबार	Nandurbar	17	03	17	355	26	348
जळगाव	Jalgaon	44	23	44	137	25	137
ठाणे	Thane	143	83	143	329	68	306
पुणे	Pune	607	443	607	103	19	101
अहमदनगर	Ahmednagar	112	59	112	153	23	149
सोलापूर	Solapur	23	17	23	14	05	14
रायगढ	Raigad	32	12	32	79	22	78
कोल्हापूर	Kolhapur	20	07	20	15	03	15
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	44	09	41	12	01	11
सांगली	Sangli	..	..	..	..	..	..
ओरंगावाड	Aurangabad	45	20	45	61	12	61
जालना	Jalna	23	05	23	..	..	..
परभणी	Parbhani	48	14	48	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	46	08	46
बीड	Beed	18	02	18	47	01	44
नांदेड	Nanded	20	02	20	125	17	125
उस्मानाबाद	Osmanabad	22	05	22	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..	..	..
अमरावती	Amravati	22	09	22	109	26	106
बुलढाणा	Buldhana	23	09	23	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	..	30	..	30
वाशिम	Washim	16	04	16	11	..	11
यवतमाळ	Yavatmal	13	06	13	180	46	178
नागपूर	Nagpur	152	90	152	40	17	40
वर्धा	Wardha	48	18	48	52	18	51
भंडारा	Bhandara	31	17	31	42	10	42
गोंदिया	Gondia	37	11	37	111	28	111
चंदपूर	Chandrapur	85	31	83	127	19	118
गडचिरोली	Gadchiroli	24	06	24	392	61	329
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	2717	1646	2663	3100	518	2967
		[405]	[198]	(1629)	[2912]	[482]	(493)

टीप :—अशा ( ) कंसातील आकडे प्रशिक्षित स्त्री शिक्षिकांची संख्या दर्शविलात.  
अशा [ ] कंसातील आकडे माध्यमिक शाळामधील शिक्षक संख्या दर्शविलात.

ग्रामीण व्यवस्थापन नियुक्ति संस्था (१९९९-२०००) - चालू  
 (INCLUDING HIGHER SECONDARY) SCHOOLS (1999-2000)-Contd.

ज़िल्हा परिषद (पूर्व-शासकीय) Zilla Parishad (Ex-Government)			ज़िल्हा परिषद (मदतीच्या) Zilla Parishad (Aided)			नगरालिका Municipal		
एकूण Total 8	स्त्रिया Female 9	प्रशिक्षित Trained 10	एकूण Total 11	स्त्रिया Female 12	प्रशिक्षित Trained 13	एकूण Total 14	स्त्रिया Female 15	प्रशिक्षित Trained 16
..	..	..	..	..	..	2211	1435	2209
20	20	20	11	01	11	130	65	130
..	..	..	..	..	..	95	16	95
..	..	..	..	..	..	56	11	56
..	..	..	41	10	41	337	55	337
19	05	19	..	..	..	136	78	134
..	..	..	..	..	..	679	380	678
..	..	..	..	..	..	21	06	21
..	..	..	31	07	31	116	34	116
..	..	..	..	..	..	30	14	30
62	14	62	08	03	08	70	23	70
..	..	..	12	03	12	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..
13	05	13	..	..	..	23	07	23
..	..	..	..	..	..	47	13	47
939	254	921	..	..	..	..	..	..
543	78	540	..	..	..	..	..	..
600	109	579	..	..	..	..	..	..
437	54	430	..	..	..	..	..	..
1074	302	1062	29	01	29	..	..	..
1170	225	1155	59	09	57	..	..	..
757	136	748	..	..	..	..	..	..
919	216	919	60	13	60	..	..	..
230	97	230	133	27	133	235	41	235
155	41	155	395	38	393	211	41	211
203	80	198	91	11	91	36	11	36
47	09	47	68	12	68	69	22	69
207	78	207	315	62	286	81	21	81
115	60	115	188	62	188	521	235	521
43	16	43	..	..	..	219	69	219
58	28	58	422	80	421	103	31	103
..	..	..	370	56	368	171	42	168
79	26	79	231	45	231	64	17	64
27	07	27	108	18	108	..	..	..
7717	1860	7627	2572	458	2536	5661	2667	5653
6484 ]	[ 1457 ]	(1846)	[ 1329 ]	[ 247 ]	(451)	[ 4177 ]	[ 2232 ]	(2664)

Note.—The figures in ( ) bracket indicate No. of Trained Female Teachers.

The figures in such [ ] bracket indicates No. of Teachers in Secondary Schools.

३.४ माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह)  
3.4 MANAGEMENTWISE TEACHERS IN SECONDARY

जिल्हा/District		एकूण Total	वाज्रगी मदतीच्या Private Aided	
			स्त्रिया Female	प्रशिक्षित Trained
1	17	18	19	
बूहनमुवई	Gr. Mumbai	20413	12479	20258
नाशिक	Nashik	7755	2189	7659
धुळे	Dhule	5165	852	5087
नंदुरवार	Nandurbar	2244	346	2229
जलगाव	Jalgaon	9754	1411	9731
ठाणे	Thane	9454	4295	9363
पुणे	Pune	12888	4473	12744
अहमदनगर	Ahmednagar	9430	1849	9315
सोलापुर	Solapur	7968	1494	7913
रायगड	Raigad	4861	1324	4798
कोल्हापुर	Kolhapur	7985	1652	7961
रत्नागरी	Ratnagiri	3487	754	3470
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	2371	557	2371
सातारा	Satara	7677	1665	7658
सांगली	Sangli	6360	1528	6352
औरंगाबाद	Aurangabad	4005	1225	3997
जालना	Jalna	1916	302	1902
परभणी	Parbhani	2047	362	1979
हिंगोली	Hingoli	899	87	857
बीड	Beed	4094	428	4070
नांदेड	Nanded	4415	658	4369
उस्मानाबाद	Osmanabad	2591	280	2587
लातूर	Latur	5205	717	5194
अमरावती	Amravati	5910	1758	5863
बुलढाणा	Buldhana	3885	461	3870
अकोला	Akola	3586	867	3554
वाशिम	Washim	1999	259	1974
यवतमाळ	Yavatmal	3808	791	3787
नागपूर	Nagpur	10165	4044	10127
वर्धा	Wardha	3335	850	3332
भंडारा	Bhandara	2687	512	2671
गोंदिया	Gondia	2494	447	2473
चंद्रपूर	Chandrapur	4401	995	4342
गढचिरोली	Gadchiroli	1772	225	1739
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	187026 [ 105226 ]	52136 [ 31090 ]	185602 ( 51710 )

टीच :—अशा ( ) कंसातील आकडे प्रक्षिप्त स्त्री-शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.  
अशा [ ] कंसातील आकडे माध्यमिक शाळांमध्यील शिक्षक संख्या दर्शवितात.

शास्त्रांतरीक व्यवस्थापनानुसार शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त  
 INCLUDING HIGHER SECONDARY) SCHOOLS (1999-2000)—Concl.

खाजरी विनम्रदीर्घा Private Unaided			इकाई माध्यमिक शास्त्रांतरीक शिक्षक Total Teachers in Secondary Schools			
पुरुष Total 20	स्त्रीय Female 21	प्रशिक्षित Trained 22	पुरुष Male 23	स्त्रीय Female 24	पुरुष Total 25	प्रशिक्षित Trained 26
6529	4762	5926	10705	19279	29984	29175
1901	383	1862	7521	2834	10355	10213
172	46	163	4702	939	5641	5547
83	5	83	2364	391	2755	2733
519	119	509	9189	1643	10832	10799
3639	2573	3290	6618	7102	13720	13255
2636	1251	2574	10347	6566	16913	16704
1137	279	1036	8637	2216	10853	10633
826	158	777	7263	1715	8978	8874
681	357	597	3954	1729	5683	5535
799	183	770	7074	1885	8959	8906
246	85	239	2903	842	3745	3721
82	21	82	1875	578	2453	2453
708	292	640	6498	1979	8477	8386
403	118	383	5151	1659	6810	6782
606	242	585	3903	1753	5656	5609
263	45	228	2315	430	2745	2693
133	3	120	2340	488	2828	2726
274	19	228	1488	168	1656	1561
461	52	419	4937	786	5723	5642
337	56	315	5159	967	6126	6041
323	41	298	3231	462	3693	3655
235	28	235	5445	974	6419	6408
387	150	364	4918	2108	7026	6953
249	36	224	4292	626	4918	4882
387	132	337	3232	1101	4333	4246
213	32	170	2085	338	2423	2355
308	53	305	3855	1057	4912	4857
980	479	829	7174	4987	12161	11972
187	89	177	2824	1060	3884	3870
165	42	148	2788	720	3508	3474
138	24	112	2713	608	3321	3269
491	255	462	4090	1388	5478	5379
199	42	175	2163	359	2522	2402
26697	12452	24662	163753	71737	235490	231710
[23903]	[10886]	(11321)	[97844]	[46592]	[144456]	(70120)

Note :—The figures in ( ) brackets indicates No. of Trained Female Teachers.

The figures in [ ] indicates No. of Teachers in Secondary Schools.

३.५ उच्च माध्यमिक शाळांमधील इ. ११ वी व

## 3.5 FACULTYWISE DIVISIONS, ENROLMENT &amp; TEACHERS IN HIGHER SECONDARY

जिल्हा / District	Institution	संस्था		कला			शास्त्र		
				Arts			Science		
		1	2	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls
बूहन्मुर्बई	Gr. Mumbai	..	188	117	7390	3697	191	13125	4880
नाशिक	Nashik	..	123	277	19497	8848	125	5718	2497
धुळे	Dhule	..	89	237	15466	6783	54	4446	1419
नंदुरबार	Nandurbar	..	40	109	7873	3296	31	2522	714
जलगाव	Jalgaon	..	118	361	20688	7644	79	4844	1393
ठाणे	Thane	..	134	266	19535	10273	134	10337	4034
पुणे	Pune	..	216	290	19930	9184	221	13352	5880
अहमदनगर	Ahmednagar	..	129	273	22125	9738	100	7343	2552
सोलापूर	Solapur	..	94	126	8246	3545	79	5802	1982
रायगढ	Raigad	..	68	117	8228	4191	71	4710	1797
कोल्हापूर	Kolhapur	..	100	269	22532	9692	81	4889	1555
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	49	91	5733	2365	26	2032	702
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	36	70	5205	2648	24	1666	690
सातारा	Satara	..	97	236	16981	8208	82	5440	1629
मांगली	Sangli	..	95	174	13307	6768	99	7221	2583
औरंगाबाद	Aurangabad	..	59	147	13746	6012	16	1417	388
जालना	Jalna	..	33	95	8554	2697	10	868	258
परभणी	Parbhani	..	33	60	4318	2057	16	1354	570
हिंगोली	Hingoli	..	16	37	2757	982	13	1387	360
बीड	Beed	..	61	164	17366	6883	44	3703	1319
नांदेड	Nanded	..	88	269	21818	7655	64	3495	1012
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	40	111	8178	3286	36	2463	875
लातूर	Latur	..	121	217	18994	7505	65	3815	1180
अमरावती	Anravati	..	151	297	18589	10188	69	4055	1695
बुलढाणा	Buldhana	..	85	183	13807	5351	67	4977	1409
अकोला	Akola	..	83	175	12799	6422	48	2984	1049
वाशिम	Wahsim	..	58	110	9379	3004	34	2045	513
यवतमाळ	Yavatmal	..	79	179	12154	5659	39	2775	1048
नागपूर	Nagpur	..	175	292	16307	8855	153	9485	3646
वर्धा	Wardha	..	68	173	12733	6840	41	2776	1064
भंडारा	Bhandara	..	131	208	15724	7521	53	4046	1343
गोंदिया	Gondia	..	72	204	14818	6894	29	2389	900
चंद्रपूर	Chandrapur	..	77	222	17129	7935	58	3726	1367
गढचिरोली	Gadchiroli	..	54	147	10308	3915	24	1496	396
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	3060	6303	462214	206541	2306	152703	54699
				(3185)	(248436)	(112288)	(1205)	(80044)	(28935)

दैष :- ( ) कंसातील आकडे इयत्ता ११ वी तील शाखानिहा

Note :- Figures in ( ) bracket indicate

१२ वी तील शाखानिहाय तुकड्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

CLASSES ATTACHED TO SECONDARY SCHOOLS (1999-2000)

वाणिज्य Commerce			शेतकी Agriculture			तांचिक Technical			एकूण Total			एकूण शिक्षक Total Teachers		
तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female										
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
739	47705	17491	..	..	..	12	597	44	1059	68817	26112	1849	872	
17	2784	1084	..	..	..	..	..	..	419	27999	12429	398	96	
18	1049	433	..	..	..	..	..	..	309	20961	8635	489	66	
14	806	281	..	..	..	..	..	..	154	11201	4291	224	31	
32	1520	429	2	167	75	2	60	..	476	27279	9541	557	135	
293	21410	10588	..	..	..	2	153	16	725	51435	24911	1033	458	
211	15432	7614	..	..	..	16	709	133	738	49423	22811	1125	430	
38	2708	1008	12	544	100	8	377	50	431	33097	13448	865	130	
136	10574	4306	..	..	..	..	..	..	341	24622	9833	555	89	
77	5560	2537	..	..	..	10	308	39	275	18806	8564	388	67	
85	5445	1771	7	424	124	12	860	364	454	34150	13506	758	123	
23	1483	587	2	179	69	2	152	60	144	9579	3783	209	26	
19	1177	509	..	..	..	..	..	..	113	8048	3847	194	17	
58	4004	1698	8	764	39	2	89	..	386	27278	11574	690	127	
21	1746	898	1	86	9	2	215	79	297	22575	10337	564	115	
17	711	162	..	..	..	12	214	3	192	16088	6565	253	73	
12	916	373	..	..	..	..	..	..	117	10338	3328	183	21	
13	1142	435	..	..	..	..	..	..	89	6814	3062	161	25	
..	..	..	..	..	..	2	105	21	52	4249	1363	106	4	
18	915	394	..	..	..	6	129	22	232	22113	8618	381	49	
28	1375	427	..	..	..	6	72	16	367	26760	9110	584	53	
15	738	245	..	..	..	..	..	..	162	11379	4406	292	34	
34	2649	1072	12	826	340	16	542	174	344	26826	10271	729	63	
31	1578	619	2	95	29	9	455	85	408	24772	12616	703	218	
21	1300	533	..	..	..	..	..	..	271	20084	7293	396	37	
15	761	239	2	121	46	8	446	177	248	17111	7933	409	73	
12	547	148	2	47	18	8	458	109	166	12476	3792	249	21	
11	468	291	..	..	..	..	..	..	229	15397	6998	338	53	
83	5592	2484	..	..	..	8	471	104	536	31855	15089	971	308	
7	366	177	..	..	..	2	113	44	223	15988	8125	365	80	
13	1044	326	4	140	58	..	..	..	278	20954	9248	471	96	
12	634	119	4	180	38	..	..	..	249	18021	7951	360	61	
5	233	176	2	50	..	..	..	..	287	21138	9478	417	84	
4	203	95	..	..	..	..	..	..	175	12007	4406	258	21	
2132	144575	59549	60	3623	945	145	6525	1540	10946	769640	323274	17524	4156	
(1162)	(84040)	(34019)	(29)	(1848)	(472)	(78)	(3757)	(972)	(5659)	(418125)	(76686)	..	..	

तुकड्या आणि विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

Facultywise Divisions & Enrolment in Std. XI.

३.६ कनिष्ठ महाविद्यालयातील शास्त्रानिहाय  
3.6 FACULTYWISE DIVISIONS,

कनिष्ठ महाविद्यालयातील वर्ग  
Junior College Classes

जिल्हा / District	संस्था Institutions	कला Arts				शास्त्र Science		
		तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	
1	2	3	4	5	6	7	8	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	74	223	14069	300	32281	18887	
नाशिक	Nashik	.. 23	89	3552	59	6989	2460	
धुळे	Dhule	.. 8	26	558	26	2540	595	
नंदुरबार	Nandurbar	.. 5	20	468	10	951	163	
जाळगाव	Jalgaon	.. 22	119	4832	64	7309	2066	
ठाणे	Thane	.. 18	85	4526	69	6636	2674	
धुणे	Pune	.. 40	115	4989	104	10255	3441	
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 20	108	3732	69	6846	1753	
सोलापूर	Solapur	.. 19	92	2951	45	4592	1425	
रायगढ	Raigad	.. 6	11	566	10	1186	355	
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 30	111	4026	59	6225	1711	
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 6	16	905	14	1388	493	
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 5	13	507	8	676	239	
सातारा	Satara	.. 18	82	3043	54	5715	1677	
सांगली	Sangli	.. 23	58	5690	37	3644	1300	
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 18	103	4407	69	7872	2572	
जालना	Jalna	.. 4	12	304	10	830	263	
परभणी	Parbhani	.. 9	31	904	25	2368	612	
हिंगोली	Hingoli	.. 2	12	202	10	1294	286	
बोंड	Bond	.. 20	77	2370	42	4372	1361	
नांदेड	Nanded	.. 15	67	1822	47	4333	1239	
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 12	46	1346	25	2070	603	
लातूर	Latur	.. 12	60	1766	47	4443	1145	
अमरावती	Amravati	.. 26	96	3987	37	2811	1118	
बुलढाणा	Buldhana	.. 12	31	861	6	609	116	
अकोला	Akola	.. 15	48	2359	27	2554	834	
वाशिम	Washim	.. 6	22	734	4	480	93	
यवतमाळ	Yavatmal	.. 15	64	2901	20	2148	617	
नागपूर	Nagpur	.. 41	149	14640	66	6323	2887	
वर्धा	Wardha	.. 13	58	3052	6	572	188	
भंडारा	Bhandara	.. 5	18	610	2	234	50	
गोंडिया	Gondia	.. 5	18	1015	14	903	376	
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 13	51	2209	28	2702	811	
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 6	18	735	2	113	35	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	566	2149	90588	1415	144264	5445	
		(1112)	(118833)	(48631)	(726)	(74658)	(27705)	

टीप : ( ) कंसातील आकडे इत्ता ११ वी तील शास्त्रानिहाय  
Note : Figures in ( ) bracket indicates

तुकड्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)  
 ENROLMENT AND TEACHERS IN JUNIOR COLLEGES (1999-2000)

इयता ११ वी-१२ वी  
 Std. XI & XII

तुकड्या Divi. 9	वाणिज्य Commerce		गृहशास्त्र व इार समाजसेवा संस्था Home Sci. & Others Social Services				सलान अध्यासक्रम Attached Classes			एकूण Total			शिक्षक Teachers	
	एकूण Total 10	मुली Girls 11	तुकड्या Divi. 12	एकूण Total 13	मुली Girls 14	तुकड्या Divi. 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17	तुकड्या Divi. 18	एकूण Total 19	मुली Girls 20	एकूण Total 21	स्त्रिया Female 22	
630	70518	41642	14	1279	1279	2	307	307	1169	128413	76184	2645	1730	
63	6778	2702	..	..	..	16	629	131	227	24344	8845	569	131	
14	848	237	..	..	..	..	..	..	66	5532	1390	165	26	
4	118	22	..	..	..	..	..	..	34	2837	653	95	10	
51	5188	1593	..	..	..	6	141	133	240	26669	8624	558	78	
90	11521	5860	..	..	..	..	..	..	244	25715	13060	634	317	
188	14704	5816	4	402	402	22	621	171	433	37212	14819	1005	421	
50	4169	1203	..	..	..	12	203	39	239	22201	6727	623	84	
38	3175	887	..	..	..	8	109	40	183	17894	5303	430	73	
2	210	45	..	..	..	..	..	..	23	2635	966	48	12	
77	7309	2460	..	..	..	14	227	7	261	25517	8204	534	113	
22	2115	773	..	..	..	4	85	32	56	5319	2203	115	27	
10	542	195	..	..	..	2	118	48	33	2362	989	75	4	
41	3949	1129	..	..	..	..	..	..	177	18488	5849	454	92	
6	3750	1319	..	..	..	..	..	..	161	13084	4575	434	111	
48	3728	1029	..	..	..	4	226	67	224	24579	8075	510	179	
12	1254	170	..	..	..	6	204	44	40	3824	781	94	7	
18	1097	200	..	..	..	26	436	63	100	7306	1785	203	15	
4	308	36	..	..	..	..	..	..	26	3030	524	57	7	
26	1485	346	..	..	..	8	53	22	153	14307	4099	424	54	
20	971	241	..	..	..	..	..	..	134	11804	3302	337	48	
22	1771	616	..	..	..	29	442	100	122	8370	2665	277	37	
16	1117	248	..	..	..	4	195	45	127	11172	3204	389	46	
25	1901	877	..	..	..	6	251	44	164	12291	6026	359	128	
24	1420	308	..	..	..	2	88	6	63	5451	1291	105	11	
16	839	292	..	..	..	..	..	..	91	8603	3485	218	51	
12	420	103	..	..	..	4	123	25	42	3579	955	92	21	
25	1425	304	..	..	..	8	189	10	117	10541	3832	234	38	
110	9273	3004	..	..	..	18	380	161	343	30616	14376	666	221	
13	636	286	4	361	87	..	..	..	81	7104	3613	182	35	
6	291	35	..	..	..	2	125	..	28	2369	695	42	7	
5	326	52	..	..	..	2	34	1	39	2834	1444	68	18	
16	1529	303	..	..	..	8	307	84	103	10522	3407	238	40	
5	301	127	..	..	..	2	44	..	27	2169	897	39	7	
1769	164986	74466	22	2042	1768	215	5537	1580	5570	538693	222847	12918	4199	
(914)	(89492)	(39958)	(11)	(1028)	(880)	(108)	(3107)	(901)	(2871)	(287118)	(118075)	..	..	

तुकड्या आणि विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

faculty wise Divisions & Enrolment in Std. XI.

## ३.७ उच्च माध्यमिक शाळांमधील व कनिष्ठ महाविद्यालयातील इयता ११ वी व १२ वी च्या

## 3.7 THE STATEMENT SHOWING THE INSTITUTIONS FACULTYWISE DVS. ENROLMENT &amp; TEACHERS

जिल्हा / District 1	मंस्था Institutions 2	कला Arts			शास्त्र Science		
		तुकड्या Divisions 3	एकूण Total 4	मुळी Girls 5	तुकड्या Divisions 6	एकूण Total 7	मुळी Girls 8
बृहन्मुंबई	.. Gr. Mumbai	.. 262	340	31418	17766	491	45406
नाशिक	.. Nashik	.. 146	366	29445	12400	184	12707
धुळे	.. Dhule	.. 97	263	17610	7341	80	6986
नंदुरऱ्यार	.. Nandurbar	.. 45	129	9641	3764	41	3473
जळगाव	.. Jalgaon	.. 140	480	34719	12476	143	12153
ठाणे	.. Thane	.. 152	351	27093	14799	233	16973
पुणे	.. Pune	.. 256	405	31160	14173	325	23607
भ्रह्मदत्तगार	.. Ahmednagar	.. 149	381	33108	13470	169	14189
सोलापूर	.. Solapur	.. 113	218	18264	6496	124	10394
रायगढ	.. Raigad	.. 74	128	9467	4757	81	5896
कोल्हापूर	.. Kolhapur	.. 130	380	34288	13718	140	11114
रत्नगिरी	.. Ratnagiri	.. 55	107	7464	3270	40	3420
सिंधुदुर्ग	.. Sindhudurg	.. 41	83	6231	3155	32	2342
सातारा	.. Satara	.. 115	318	25805	11251	136	11155
सांगली	.. Sangli	.. 118	232	18997	8724	136	10865
ओरंगाबाद	.. Aurangabad	.. 77	250	26499	10419	85	9289
लालना	.. Jalna	.. 37	107	10090	3001	20	1698
परभणी	.. Parbhani	.. 42	91	7723	2961	41	3722
हिंगोली	.. Hingoli	.. 18	49	4185	1184	23	2681
बोढ	.. Beed	.. 81	241	25763	9253	86	8075
नांदेड	.. Nanded	.. 103	336	28318	9477	111	7828
उस्मानाबाद	.. Osmanabad	.. 52	157	12265	4632	61	4533
लातूर	.. Latur	.. 133	277	24411	9271	112	8258
अमरावती	.. Amravati	.. 177	393	25917	14175	106	6866
बुलढाणा	.. Buldhana	.. 97	214	17141	6212	73	5586
अकोला	.. Akola	.. 98	223	18009	8781	75	5538
वाशिम	.. Washim	.. 64	132	11935	3738	38	2525
यवतमाळ	.. Yavatmal	.. 94	243	18933	8560	59	4923
नागपूर	.. Nagpur	.. 216	441	30947	17179	219	15808
वर्धा	.. Wardha	.. 81	231	18268	9892	47	3348
भंडारा	.. Bhandara	.. 136	226	17443	8131	55	4280
गोंदिया	.. Gondia	.. 77	222	16389	7909	43	3292
चंदपूर	.. Chandrapur	.. 90	273	23113	10144	86	6428
गढचिरोली	.. Gadchiroli	.. 60	165	12019	4650	26	1609
महाराष्ट्र राज्य	.. Maharashtra State	.. 3626	8452	684078	297129	3721	296967
							109144

टीप :—इतर या रकात्यामध्ये गृहशास्त्र/समाजसेवा संस्थांमधील तसेच उच्च माध्यमिक शाळाताळ शेतकी व तांत्रिक शिक्षणाच्या

Note :—Other column includes Divisions, Enrolment in Std. XIth & XIIth of Home Science &

संस्था व शाखानिहाय तुकड्या, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या दर्शविणारा तक्ता (१९९९-२०००)

OF XI & XII<sup>th</sup> STANDARD IN HIGHER SECONDARY SCHOOLS & JUNIOR COLLEGES (1999-2000)

वाणिज्य Commerce			इतर Others			एकूण Total			एकूण शिक्षक Total Teachers		
तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रीया Female	19
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
1369	118223	59133	28	2183	1630	2228	197230	102296	4494	2602	
80	9562	3786	16	629	131	646	52343	21274	967	227	
32	1897	670	..	..	..	375	26493	10025	654	92	
18	924	303	..	..	..	188	14038	4944	319	41	
83	6708	2022	10	368	208	716	53948	18165	1115	213	
383	32931	16448	2	153	16	969	77150	37971	1667	775	
399	30136	13430	42	1732	706	1171	86635	37630	2130	851	
88	6877	2211	32	1124	189	670	55298	20175	1488	214	
174	13749	5193	08	109	40	524	42516	15136	985	162	
79	5770	2582	10	308	39	298	21441	9530	436	79	
162	12754	4231	33	1511	495	715	59667	21710	1292	236	
45	3598	1360	8	416	161	200	14898	5986	324	53	
29	1719	704	2	118	48	146	10410	4836	269	21	
99	7953	2827	10	853	39	563	45766	17423	1144	219	
87	5496	2217	3	301	88	458	3565	14912	998	226	
65	4439	1191	16	440	70	416	40667	14640	763	252	
24	2170	543	6	204	44	157	14162	4109	277	28	
31	2239	641	26	436	63	189	14120	4847	364	40	
4	308	36	2	105	21	78	7279	1887	163	11	
44	2400	740	14	182	44	385	36420	12717	805	103	
48	2346	668	6	72	16	501	38564	12412	921	101	
37	2509	861	29	442	100	284	19749	7071	569	71	
50	3766	1320	32	1563	559	471	37998	13475	1118	109	
56	3479	1496	17	801	158	572	37063	18642	1062	346	
45	2720	841	2	88	6	334	25535	8584	501	48	
31	1600	531	10	567	223	339	25714	11418	627	124	
24	967	251	14	628	152	208	16055	4747	341	42	
36	1893	595	8	189	10	346	25938	10830	572	91	
193	14865	5488	26	851	265	879	62471	29465	1637	529	
20	1002	463	6	474	131	304	23092	11738	547	115	
19	1335	361	6	265	58	306	23323	9943	513	103	
17	960	171	6	214	39	288	20855	9395	428	79	
21	1762	479	10	357	84	390	31660	12885	655	124	
9	504	222	2	44	..	202	14176	5303	297	28	
3901	309561	134015	442	17727	5833	16516	1308333	546121	30442	8355	

इथता ११ वी व १२ वी च्या तुकड्या, व विद्यार्थी यांचा समावेश आहे.

social services institutions and also Divisions & Enrolment of Agriculture and Technical of Higher Secondary Schools

**३.८ माध्यमनिहाय माध्यमिक शाळा (उच्च माध्यमिकसह)**  
**3.8 MEDIUMWISE SECONDARY SCHOOLS (Including Higher Secondary)**

भाषा/ Languages		शाळांची संख्या No. of Schools		इयत्तावार विद्यार्थी संख्या Standardwise Enrolment					
		एकूण शाळा		इयत्ता १ ली Std. I		इयत्ता २ री Std. II		इयत्ता ३ री Std. III	
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
1	2	3	4	5	6	7	8		
मराठी	Marathi	..	11969	12720	5419	12156	5408	13148	5740
उर्दू	Urdu	..	698	1186	455	1041	416	1093	408
गुजराठी	Gujarathi	..	157	143	68	145	66	137	63
इंग्रजी	English	..	1247	7263	3180	6782	3022	6521	2856
हिंदी	Hindi	..	324	..	..	..	..	..	..
सिंधी	Sindhi	..	24	..	..	..	..	..	..
कन्नड	Kannad	..	75	..	..	..	..	..	..
तामील	Tamil	..	1	..	..	..	..	..	..
तेलगू	Telgu	..	10	..	..	..	..	..	..
बंगाली	Bengali	..	1	..	..	..	..	..	..
तिबेटीयन	Tibetian	..	1	24	12	21	13	18	8
एकूण	Total	..	14507	21336	9136	20145	8925	20917	9075

भाषा/ Languages		इयत्ता ९ वी Std. IX		इयत्ता १० वी Std. X		इयत्ता ११ वी Std. XI		इयत्तावार Standardwise	
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls		
		19	20	21	22	23	24		
मराठी	Marathi	..	1225985	525269	978381	414190	350474	145612	
उर्दू	Urdu	..	52096	29386	37601	21324	14167	7447	
गुजराठी	Gujrathi	..	14253	7162	11515	5932	3807	1677	
इंग्रजी	English	..	114324	49389	92751	41158	42138	18511	
हिंदी	Hindi	..	38273	17226	26890	11952	5819	2644	
सिंधी	Sindhi	..	1879	1056	1749	942	683	509	
कन्नड	Kaonad	..	3371	1266	2193	874	1007	271	
तामील	Tamil	..	111	69	80	38	..	..	
तेलगू	Telgu	..	700	304	608	270	30	15	
बंगाली	Bengali	..	47	25	52	28	..	..	
तिबेटीयन	Tibetian	..	..	..	..	..	..	..	
एकूण	Total	..	1451039	631152	1151820	496708	418125	176686	

**इयत्तानिहाय विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)**  
**STANDARDWISE ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)**

**विद्यार्थी संख्या  
ENROLMENT**

इयत्ता ४ वी Std. IV		इयत्ता ५ वी Std. V		इयत्ता ६ वी Std. VI		इयत्ता ७ वी Std. VII		इयत्ता ८ वी Std. VIII	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
12922	5497	954895	434437	904572	412531	855731	384080	1328277	588451
968	361	44834	23885	41307	22835	38559	21433	62925	35135
135	63	12983	6346	11875	5633	11950	5857	16093	7684
6849	3098	115626	49605	105583	44613	102939	45971	123762	53927
..	..	30073	13722	27460	12304	25293	11298	46473	20232
..	..	1605	828	1701	915	1849	940	2541	1326
..	..	1075	422	1044	430	1040	365	3664	1455
..	..	..	..	..	..	..	..	153	61
..	..	101	40	57	23	55	21	748	385
..	..	..	..	..	..	..	..	52	24
16	7	20	12	13	6	21	10	31	17
20890	9026	1161212	529257	1093612	499290	1037437	469975	1584719	708697

इयत्ता १२ वी Std. XII				एकूण विद्यार्थी Total I to XII			एकूण शिक्षक Total Teachers	
एकूण Total	मुली Girls	मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	
25	26	27	28	29	30	31	32	
296970	121191	3898406	3047825	6946231	145470	50519	195989	
12323	6054	138961	169139	308100	5572	3265	8837	
3892	1574	44803	42125	86928	878	1684	2562	
32010	14694	426524	330024	756548	7431	13586	21017	
4927	2413	113417	91791	205208	3713	2051	5764	
499	430	5560	6946	12506	155	372	527	
880	228	8963	5311	14274	452	230	682	
..	..	176	168	344	4	5	9	
14	4	1251	1062	2313	71	22	93	
..	..	74	77	151	3	1	4	
..	..	79	85	164	4	2	6	
351515	146588	4638214	3694553	8332767	163753	71737	235490	

## ३.९ माध्यमिक शाळा (उच्च माध्यमिकसह)

## 3.9 MEDIUMWISE SECONDARY SCHOOLS (INCLUDING HIGHER SECONDARY)

जिल्हा / District	शाळांची संख्या Total No. of Schools	विद्यार्थी Enrolment		प्राक्षक Teachers	
		पुरुष Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female
1	2	3	4	5	6
बूहन्मुंबई	Gr. Mumbai	376	483434	217458	13784
नाशिक	Nashik	..	570	143521	9358
धूळे	Dhule	..	299	69289	5290
नंदुरबार	Nandurbar	..	189	80866	2594
जळगाव	Jalgaon	..	462	161328	10196
ठाणे	Thane	..	455	147140	8195
पुणे	Pune	..	730	216939	13477
अहमदनगर	Ahmednagar	..	603	382635	10323
सोलापूर	Solapur	..	584	167363	1950
रायगड	Raigad	..	244	128150	8378
कोल्हापूर	Kolhapur	..	610	75134	1426
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	270	4994	1447
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	182	70750	5229
सातारा	Satara	..	491	32631	1782
सांगली	Sangli	..	423	263742	743
औरंगाबाद	Aurangabad	..	336	116053	1747
जालना	Jalna	..	336	189608	4779
परभणी	Parbhani	..	165	70669	1201
हिंगोली	Hingoli	..	167	33713	314
बीड	Beed	..	110	93227	330
नांदेड	Nanded	..	397	55868	142
नांदेड	Nanded	..	376	19665	656
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	287	5739	798
लातूर	Latur	..	446	121914	410
अमरावती	Amravati	..	449	217246	905
बुलढाणा	Buldhana	..	268	222831	1883
अकोला	Akola	..	246	188915	4503
वाशिम	Washim	..	184	60456	302
यवतमाळ	Yavatmal	..	357	34847	921
नागपूर	Nagpur	..	207	160628	4095
वर्धा	Wardha	..	224	69490	2242
भंडारा	Bhandara	..	211	3627	669
गोंदिया	Gondia	..	224	50849	931
चंदपूर	Chandrapur	..	182	3135	1003
गढचिरोली	Gadchiroli	..	182	529	331
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	11969	79474	331
			6946231	34852	50519
				3047825	50519
				195989	

## व त्यामधील विद्यार्थी आणि शिक्षण संस्था (१९९९-२०००)–चालू ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)—Contd.

શાળાઓચી સંખ્યા Total No. of schools	વિદ્યાર્થી Enrolment		શિક્ષક Teachers		શાળાઓચી સંખ્યા Total No. of Schools	વિદ્યાર્થી Enrolment		શિક્ષક Teachers	
	એકૂણ Total 7	મુલી Girls 8	એકૂણ Total 10	સ્ત્રીયા Female 11		એકૂણ Total 13	મુલી Girls 14	એકૂણ Total 15	સ્ત્રીયા Female 16
92	52871	30630	1578	559	126	68770	32921	2055	1364
41	10904	4113	266	46	1	1556	777	30	21
17	9370	4604	233	85	..	..	..	..	..
9	4209	2306	96	19	1	117	564	50	10
36	11908	4858	380	90	..	..	..	..	..
36	29430	16071	652	328	20	14293	7300	370	257
16	7106	4595	204	130	3	197	86	10	10
10	4219	2764	134	65	..	..	..	..	..
19	9748	5984	283	138	..	..	..	..	..
33	9746	4906	331	95	1	95	56	5	4
10	1832	1157	73	22	1	139	69	10	1
23	7234	3610	239	44	..	..	..	..	..
3	442	225	20	3	..	..	..	..	..
5	732	536	46	11	..	..	..	..	..
7	1801	1356	48	27	1	306	158	17	8
42	18804	11721	511	310	..	..	..	..	..
15	6281	3266	173	72	..	..	..	..	..
17	7715	4342	254	136	..	..	..	..	..
7	1023	689	34	10	..	..	..	..	..
30	10677	6079	306	115	..	..	..	..	..
17	9575	5669	260	109	..	..	..	..	..
12	2301	1623	89	44	..	..	..	..	..
26	5111	2819	211	63	..	..	..	..	..
37	16648	9241	447	140	..	..	..	..	..
26	10838	5691	357	129	..	..	..	..	..
26	18381	8805	468	125	..	..	..	..	..
14	5530	3004	154	22	..	..	..	..	..
30	12426	7071	386	101	..	..	..	..	..
29	16770	8431	462	183	2	349	169	12	7
4	2062	1307	55	15	..	..	..	..	..
3	607	425	23	7	..	..	..	..	..
1	65	56	4	2	1	49	25	3	2
3	1400	992	43	17	..	..	..	..	..
2	334	193	17	3	..	..	..	..	..
698	308100	169139	8837	3265	157	86928	42125	2562	1684

## ३.९ माध्यमनिहाय माध्यमिक शाळा (उच्च माध्यमिकसह)

## 3.9 MEDIUMWISE SECONDARY SCHOOLS (INCLUDING HIGHER SECONDARY)

जिल्हा/District 1	शालांची संख्या Total No. of Schools 17	विद्यार्थी Enrolment		शिक्षक Teachers		
		इंग्रजी English	मुली Girls 19	एकूण Total 20	स्त्रिया Female 21	
		एकूण Total 18				
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	483	346594	150837	10056	7538
नाशिक	Nashik	33	46296	22738	658	273
धुळे	Dhule	6	3832	1895	90	32
नंदुरबार	Nandurbar	5	778	338	15	9
जळगाव	Jalgaon	11	4345	1777	109	73
ठाणे	Thane	221	132509	58500	3328	2480
पुणे	Pune	147	101321	44969	2886	1102
अहमदनगर	Ahmednagar	25	11163	3628	386	197
सोलापूर	Solapur	13	5709	2126	193	117
रायगढ	Raigad	41	13601	5788	325	174
कोल्हापूर	Kolhapur	25	10758	4558	201	78
रत्नगिरी	Ratnagiri	9	2369	946	70	55
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	2	86	37	8	8
सातारा	Satara	27	7741	3714	392	221
सांगली	Sangli	16	3984	1563	152	85
औरंगाबाद	Aurangabad	25	8665	3324	336	227
जालना	Jalna	3	1606	612	27	9
परभणी	Parbhani	4	1789	742	63	22
हिंगोली	Hingoli	2	740	204	26	6
बीड	Beed	8	999	380	64	15
नांदेड	Nanded	6	2953	1219	108	53
उस्मानाबाद	Osmanabad	4	288	62	12	8
लातूर	Latur	5	2248	960	53	6
अमरावती	Amravati	7	2621	961	88	49
बुलढाणा	Buldhana	5	810	300	30	15
अकोला	Akola	14	4871	2168	182	129
वाशिम	Washim	2	292	118	14	9
यवतमाळ	Yavatmal	11	1408	568	59	24
नागपूर	Nagpur	47	19537	7899	498	208
वर्द्धा	Wardha	12	2241	951	117	72
भंडारा	Bhandara	3	2005	808	54	18
गोंदिया	Gondia	3	787	377	32	23
चंद्रपूर	Chandrapur	20	11198	4778	369	241
गढचिरोली	Gadchiroli	2	404	179	16	10
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	1247	756548	330024	21017	13586

व त्यामधील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)-चालू

**ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)-Contd.**

३.९ माध्यमिक शाळा (उच्च माध्यमिकसह)  
3.9 MEDIUMWISE SECONDARY SCHOOLS (INCLUDING HIGHER SECONDARY)

जिल्हा/District 1	शाळांची संख्या Total No. of Schools 32	कन्नड Kannad			
		एकूण Total 33	मुली Girls 34	एकूण Total 35	स्त्रीया Female 36
बृहमुंबई	Gr. Mumbai	23	6163	2119	369
नाशिक	Nashik	..	..	..	..
धूळे	Dhule	..	..	..	..
नंदुरखार	Nandurbar	..	..	..	..
जलगाव	Jalgaon	..	..	..	..
ठाणे	Thane	3	482	221	17
पुणे	Pune	1	92	49	5
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	..	..
सोलापूर	Solapur	19	2385	1039	111
रायगढ	Raigad	..	..	..	..
कोल्हापुर	Kolhapur	..	..	..	..
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	..	..
सांगली	Sangli	29	5152	1883	180
औरंगाबाद	Aurangabad	..	..	..	..
जालना	Jalna	..	..	..	..
परभणी	Parbhani	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..
बीड	Beed	..	..	..	..
नांदेड	Nanded	..	..	..	..
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..
अमरावती	Amaravati	..	..	..	..
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	..	..
वाशिम	Washim	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	..	..
नागपूर	Nagpur	..	..	..	..
वर्द्धा	Wardha	..	..	..	..
भंदारा	Bhandara	..	..	..	..
गोंदिंगा	Gondia	..	..	..	..
चंदपूर	Chandrapur	..	..	..	..
गढचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	..
महाराष्ट्र-शास्य	Maharashtra State	75	14274	5311	682
					230

## स्थानधीन विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) -चालू ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)-Contd.

३.९ माध्यमनिहाय माध्यमिक शाळा (उच्चमाध्यमिकसह) व त्यामधील  
3.9 MEDIUMWISE SECONDARY SCHOOLS (INCLUDING HIGHER SECONDARY)

District /जिल्हा	बंगाली Bangali						तिबेटीयन Tibetan					
	शाळांची संख्या विद्यार्थी Total No. Enrolment of Schools			शिक्षक Teachers			शाळांची संख्या विद्यार्थी Total No. Enrolment of Schools			शिक्षक Teachers		
	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
1	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56		
बृहन्मुंदरे	Gt. Mumbai & Dn... .	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
नाशिक	Nashik	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
धुळे	Dhule	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
नंदुरबार	Nandurbar	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
जलगाव	Jalgaon	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
ठाणे	Thane	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
पुणे	Pune	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
सोलापूर	Solapur	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
रायगड	Raigad	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
सिंधुरुद्दी	Sindhudurg	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
सांगली	Sangli	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
औरंगाबाद	Aurangabad	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
जालना	Jalna	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
परभणी	Parbhani	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
बीड	Bed	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
नांदेड	Nanded	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
अमरावती	Amaravati	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
वासिम	Washim	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
नागपूर	Nagpur	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
वर्धा	Wardha	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
भंडारा	Bhandara	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
गोंदिया	Gondia	..	..	..	..	..	..	..	1	164	85	6
चंद्रपूर	Chandrapur	1	151	77	4	1	..	..	..	..	..	..
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	1	151	77	4	1	1	1	164	85	6	2

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त  
 ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)-Concl'd.

शालांची संख्या Total No. of Schools	57	विद्यार्थी Enrolment			शिक्षक Teachers		
		मुले Boys 58	मुली Girls 59	एकूण Total 60	पुरुष Male 61	स्त्रिया Female 62	एकूण Total 63
1224	570555	468655	1039210	10705	19279	29984	
648	221177	171622	392799	7521	2834	10355	
324	101903	76235	178138	4702	939	5641	
204	50081	36946	87027	2364	391	2755	
517	226827	170461	397288	9189	1643	10832	
799	286067	246939	533006	6618	7102	13720	
921	324783	269007	593790	10347	6566	16913	
639	224563	174001	398564	8637	2216	10853	
637	190081	137373	327454	7263	1715	8978	
321	107639	86405	194044	3954	1729	5683	
647	173188	135690	308878	7074	1885	8959	
302	68452	49204	117656	2903	842	3745	
187	38385	32893	71278	1875	578	2453	
523	151912	120303	272215	6498	1979	8477	
476	128423	108925	237348	5151	1659	6810	
406	124980	93069	218049	3903	1753	5656	
188	68373	39196	107569	2315	430	2745	
188	61075	41656	102731	2340	488	2828	
121	37309	20746	58055	1488	168	1656	
435	121663	84910	206573	4937	786	5723	
400	137708	98229	235937	5159	967	6126	
303	70982	53521	124503	3231	462	3693	
477	125459	99146	224605	5445	974	6419	
501	126443	115411	241854	4918	2108	7026	
300	114012	81880	195892	4292	626	4918	
291	84361	72905	157266	3232	1101	4333	
201	57144	38064	95208	2085	338	2423	
402	99266	78472	177738	3855	1057	4912	
695	204687	183847	388534	7174	4987	12161	
231	66095	64602	130697	2824	1060	3884	
237	64276	59816	124092	2788	720	3508	
226	59124	54116	113240	2713	608	3321	
344	104344	93758	198102	4090	1388	5478	
192	46877	36550	83427	2163	359	2522	
14507	4638214	3694553	8332767	163753	71737	235490	



---

शालेय शिक्षण  
SCHOOL EDUCATION

४. एकत्रित माहितीचे तक्ते  
COMBINED TABLES

(प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालये)  
(PRIMARY, SECONDARY, HIGHER SECONDARY SCHOOLS  
& JUNIOR COLLEGES)

---

## 4.1.1 STANDARDWISE DIVISIONS

बळहा / District 1	तुकड्या Divisions 2	इयत्ता १ ली Std. I			इयत्ता २ रा Std. II		
		एकूण Total 3	मुली Girls 4	तुकड्या Divisions 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7	
		2	4	5	6	7	
बूहन्मुंबई	Gr. Mumbai	4157	224162	106645	4079	209838	98788
नाशिक	Nashik	3862	124319	59231	3770	118124	57037
धूळे	Dhule	1373	49373	23184	1414	42117	19251
नंदुरबार	Nandurbar	1245	40395	19061	1233	36827	17365
जलगाव	Jalgaon	2762	96708	45290	2638	93123	43944
ठाणे	Thane	5340	179923	85200	5204	165993	78651
पुणे	Pune	5098	149134	71159	5071	141750	67781
अहमदनगर	Ahmednagar	3533	99929	47938	3515	95911	46006
सालापूर	Solapur	3293	98755	47514	3286	96999	46733
रायगढ	Raigad	2902	61541	30201	2857	56102	27166
कोल्हापुर	Kolhapur	2547	74145	34496	2523	74188	35952
रत्नागिरी	Ratnagiri	2705	35122	17195	2705	36117	17584
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	1486	16005	7879	1490	15784	7739
सातारा	Satara	2798	57209	27190	2780	55854	27128
सांगली	Sangli	2137	56832	26582	2104	55649	26377
ओरंगाबाद	Aurangabad	2253	92031	43032	2184	89391	42738
जालना	Jalna	1416	54348	26381	1412	52967	25898
परभणी	Parbhani	1262	55276	26105	1248	52577	24892
हिंगोली	Hingoli	982	35046	16985	881	30795	14807
बीड	Beed	2289	77133	37034	2282	72195	35346
नांदेड	Nanded	2678	111890	54229	2631	91100	43586
उस्मानाबाद	Osmanabad	1257	39595	19227	1250	38613	19060
लातूर	Latur	1648	72344	34348	1645	61862	30867
अमरावती	Amravati	2182	64115	30525	2167	63803	30850
बुलढाणा	Buldhana	1783	56702	27289	1797	56150	26980
अकोला	Akola	1305	41120	20480	1311	40551	19689
वाशिम	Washim	911	28081	13340	898	27141	12934
यवतमाळ	Yavatmal	2308	72178	34443	2258	65737	31725
नागपूर	Nagpur	3230	90961	44234	3169	91411	44799
वर्धा	Wardha	1155	25690	12374	1145	25720	12399
भंदारा	Bhandara	944	26633	12996	941	24645	11865
गोंदप्रा	Gondia	1143	28817	14195	1127	26578	13151
चंद्रपूर	Chandrapur	1961	49282	23636	1932	46678	22712
गढचिरोली	Gadchiroli	1260	30156	15219	1244	25096	11888
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	77205	2414950	1154837	76191	2277286	1093738
		(76710)	(2393614)	(1145703)	(75708)	(2257141)	(1084813)

टीप :- ( १ ) ( ) कंसातील आकडे प्राथमिक शाळांतील  
Note :- ( 1 ) The figures in Bracket ( ) indicate

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू

CHILD ENROLMENT (1999-2000)-Contd.

इयत्ता ३ वी Std. III			इयत्ता ४ वी Std. IV		
तुकड्या Divisions 8	एकूण Total 9	मुली Girls 10	तुकड्या Divisions 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13
4048	205810	97337	4193	213406	99529
3756	121045	58330	3665	122785	58658
1334	42367	20190	1321	43071	20698
1220	32558	15346	1186	31392	14506
2638	94942	45111	2446	97410	45481
5072	156115	73488	5105	173662	81968
5103	141772	67054	5083	155133	74119
3571	102761	49499	3599	118500	57468
3252	94053	45523	3277	105669	50835
2844	58054	28346	2780	61086	29530
2496	70683	33343	2552	70180	32607
2715	36445	17859	2715	39694	19598
1493	15927	7782	1493	17456	8389
2815	60485	29413	2920	72222	35008
2173	60543	28637	2295	70840	33546
2214	91226	44552	2177	86287	41991
1413	57869	28942	1347	52229	25372
1231	49937	24158	1225	48091	23210
995	32710	16063	868	32373	15858
2249	77964	38139	2149	70796	33743
2599	88135	44041	2459	79892	39660
1258	40604	20005	1254	40010	19179
1638	59759	29906	1588	54030	25774
2154	66212	31815	2087	65218	31340
1841	60609	29370	1851	66852	32280
1327	51084	21206	1333	43527	19505
915	31932	15625	891	30898	14867
2239	66638	32144	2216	67133	32349
3178	93894	44844	3040	94364	45954
1133	26827	12821	1004	28813	13903
895	24326	11464	752	28102	13628
1015'	27606	13572	1015	32213	15911
1917	48648	23799	1863	53100	26382
1223	25505	11985	1093	27324	12863
75964	2315045	1111709	74842	2393758	1145709)
(75469)	(2294128)	(1102634)	(74357)	(2372868)	(1136683)

कटधा व विद्यार्थी संख्या दर्शकितात.

No. of Divisions and Enrolment in Primary Schools.

## 4.1.1 STANDARDWISE DIVISIONS AND

जिल्हा / District 1	इयत्ता ५ वी Std. V				इयत्ता ६ वी Std. VI		
	तुकड्या Divisions 14	एकूण Total 15	मुली Girls 16	तुकड्या Divisions 17	एकूण Total 18	मुली Girls 19	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	4682	245530	112903	4399	221075	103038
नाशिक	Nashik	.. 2147	108786	50534	1962	95927	44507
धूळे	Dhule	.. 778	35234	16106	712	30963	13007
नंदुरबार	N. Nandurbar	.. 490	23381	10395	423	18554	8000
जलगाव	Jalgaon	.. 1932	91671	40600	1816	83635	36756
ठाणे	Thane	.. 3430	170299	79037	3001	140453	66098
पुणे	Pune	.. 3184	154531	72740	3012	134425	63763
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 1816	105234	49443	1659	84585	39934
सोलापूर	Solapur	.. 2015	100691	46771	1872	87769	40247
रायगढ	Raigad	.. 1343	54297	25754	1238	45020	21365
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 1868	80580	38108	1780	74524	35596
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 1411	41296	19974	1309	36617	17484
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 74	18905	9014	678	16688	8177
सातारा	Satara	.. 1676	68790	32693	1563	59017	27925
सांगली	Sangli	.. 1407	63320	28959	1291	52963	24821
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 1446	72627	34512	1322	64482	30331
जालना	Jaina	.. 994	41926	18427	733	32348	13642
परभणी	Parbhani	.. 850	40841	19122	732	33944	15211
हिंगोली	Hingoli	.. 603	24295	11264	460	21543	9727
बीड	Beed	.. 1326	60633	27898	1105	49804	22600
नंदेड	Nanded	.. 1785	65714	31863	1348	57915	27004
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 1061	40077	19219	805	35466	17133
लातूर	Latur	.. 1585	61657	29442	1465	57024	26909
अम्रावती	Amravati	.. 1419	66782	30391	1338	51483	24974
बुलढाणा	Buldhana	.. 1152	58016	26943	1028	47560	21671
अकोला	Akola	.. 845	39896	19577	794	34355	16324
वाशिम	Washim	.. 536	26402	12088	505	22171	10063
यावतमाळ	Yavatmal	.. 1263	57804	26842	1192	48207	22489
नागपूर	Nagpur	.. 2095	85326	41931	2079	84563	42174
वर्धा	Wardha	.. 650	27005	13043	638	24706	12126
भंडारा	Bhandara	.. 616	26599	12824	587	24310	12088
गोंदिया	Gondia	.. 701	29990	14608	675	27021	13332
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 1175	53060	25951	1105	47502	22737
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 617	23780	11342	535	21025	9782
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	49614 (29070)	2264975 (1103763)	1060318 (531021)	45161 (25074)	1967649 (874037)	921135 (421845)

टोप :- ( ) कंसातील आकडे प्राथमिक शाळातील

Note :-- The figures in bracket ( ) indicate No. of Divisions

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) — चालु

ENROLMENT (1999-2000)—Contd.

द्रुक्षया Divisions 20	इयता ७ वी Std. VII		इयता ८ वी Std. VIII		
	एकूण Total 21	मुली Girls 22	तुकड्या Divisions 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25
4191	203979	94325	3773	211033	96004
1875	87375	40093	1331	75932	32778
698	30685	13775	588	28116	12175
400	15722	6923	319	13037	5808
1701	73583	33680	1309	58659	26573
2778	127229	59008	1982	116121	52907
2800	126191	59348	2137	121881	55334
1559	75820	34791	1219	66517	29094
1725	74841	32655	1113	61285	25759
1177	40728	18723	729	38829	17111
1707	68320	32598	1151	63099	28808
1257	33760	15973	575	29437	12038
668	15654	7635	330	15174	7117
1516	55223	25749	1037	50563	22724
1210	48126	22543	859	44827	20237
1229	55432	25226	714	44801	18822
669	27162	11019	343	20901	7878
657	28874	12599	340	20834	8239
400	17205	7589	214	12097	4381
1047	45009	19685	650	37169	15461
1221	51107	23095	694	40574	17701
760	29203	13811	489	24783	11678
1256	57461	27508	695	38461	17751
1286	47427	22791	883	44624	21081
881	41539	18635	606	35711	15005
755	31914	15299	525	28769	13422
489	19007	8386	309	17061	7093
1153	44564	19961	702	37872	16558
2155	79980	39080	1455	66169	31497
624	23532	11698	474	22605	11040
577	22736	11237	432	21996	11003
661	24458	12145	453	22567	11065
1070	41258	20250	701	37605	17914
519	18927	8884	320	15610	7241
42671	1784031	826717	29451	1584719	708697
(22953)	(746594)	(350742)			

प्राथमिक शाखा इयतावार विद्यार्थी संख्या दर्शवितात,

Primary School enrolment in Primary Schools.

## 4.1.1 STANDARDWISE DIVISIONS

जिल्हा/District 1	इयत्ता ९ वी Std. IX			इयत्ता १० वी Std. X		
	तुकड्या Divisions 26	एकूण Total 27	मुली Girls 28	तुकड्या Divisions 29	एकूण Total 30	मुली Girls 31
बूहमंबई	Gr. Mumbai	3285	179299	83627	2628	130158
नाशिक	Nashik	1225	67140	28180	975	48079
धुळे	Dhule	578	27244	11783	515	23716
नंदूरबार	Nandurbar	299	12704	5157	278	11073
जलगाव	Jalgaon	1260	71031	30421	1054	64485
जागे	Thane	1774	101432	46462	1393	69757
पुणे	Pune	1977	112399	48499	1561	81153
अहमदनगर	Ahmednagar	1139	50499	24866	946	46838
सोलापूर	Solapur	1030	54100	21116	865	38895
रायगढ	Raigad	680	36080	15623	496	22830
कोल्हापूर	Kolhapur	1088	58686	25637	946	46587
रत्नगिरी	Ratnagiri	526	25737	10197	426	17605
सिथुदुर्ग	Sindhudurg	335	14996	6661	279	11660
गातारा	Satara	1021	50863	21642	856	39174
सांगली	Sangli	781	46902	23261	656	32841
ओरंगाबाद	Aurangabad	665	41115	16750	803	33658
जालना	Jalna	317	17910	6049	282	14063
परभणी	Parbhani	319	18000	6792	285	13651
हिंगोळा	Hingoli	202	10504	3599	179	7523
बीड	Beed	604	32973	13037	573	28165
नांदेड	Nanded	647	37749	15637	586	31644
उस्मानाबाद	Osmanabad	437	22049	9268	404	18071
लातूर	Latur	670	36174	15715	623	30918
अमरावती	Amravati	816	41113	19993	718	33952
बुलढाणा	Buldhana	556	33175	13544	491	24801
अकोला	Akola	490	25962	11988	446	22736
वाशिम	Washim	284	15039	6078	275	13582
यवतमाळ	Yavatmal	651	33656	14912	578	28744
नागपूर	Nagpur	1338	54873	20689	1397	65146
वर्द्दी	Wardha	454	21552	10714	423	19970
भंडारा	Bhandara	420	20600	10329	395	19525
गोंदिया	Gondia	425	20857	10082	395	19072
चंद्रपूर	Chandrapur	679	34592	16546	622	29574
गडचिरोली	Gadchiroli	310	14034	6298	275	12174
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	27282	1451039	631152	23624	1151820
						496703

टीप :- १) या तक्त्यामध्ये उच्च माध्यमिक शाळांतील व कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालयांतील तसेच

Note :- 1) This table includes Divisions and Enrolment in Std. XI and XII from Higher Secondary

2) ( ) कंपातील आकडे प्राथमिक शाळांतील तुकड्या व

2) The figures in bracket ( ) indicates

3) [ ] अशा कंपातील आकडे उच्च माध्यमिक शाळांतील

3) Figures in [ ] bracket indicate No. of

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त  
AND ENROLMENT (1999-2000) — Concl.

इयत्ता ११ वी Std. XI			इयत्ता १२ वी Std. XII			एकूण (१ ते १२) Total (Std. I to XII)			
तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
1167	107370	55662	1061	89860	46634	41663	1184980	1056540	2241520
323	27578	11073	323	24765	10201	25214	551521	470334	1021855
189	13742	5219	186	12751	4806	9686	209839	169540	379379
97	7662	2740	91	6376	2204	7281	137920	111761	249681
370	27808	8784	346	26140	9381	20272	485824	393371	879195
513	42938	20998	456	34212	16973	36048	78435	693704	1478139
610	48338	20374	561	38297	17256	36197	751016	653988	1405004
336	30696	11194	334	24602	8981	23226	494019	417873	911892
273	23890	8474	251	18626	6662	22252	468842	386731	855573
155	12395	5441	143	9046	4089	17344	262985	233023	496008
373	34027	12370	342	25640	9340	19373	402420	338239	740659
107	8675	3451	93	6223	2535	16544	185958	160770	346728
74	5728	2625	72	4682	2211	9112	88064	80595	168659
295	25185	9382	268	20581	8041	19545	331781	283385	615166
237	19735	8296	221	15924	6616	15371	304896	263606	568502
209	21627	8204	207	19040	6436	15425	386192	325525	711717
80	7522	2247	77	6640	1862	9083	213749	172136	385885
97	7374	2503	92	6746	2344	8338	205938	170207	376145
40	3721	1027	38	3558	860	5862	126948	104422	231370
198	19351	6784	187	17069	5933	14659	322180	266081	588261
253	19616	6368	248	18948	6044	17149	373012	321272	694284
144	10231	3660	140	9518	3411	9259	186041	162179	348220
232	18689	6794	239	19309	6681	13284	302880	264808	567688
295	19725	10117	277	17338	8525	15622	302644	279148	581792
174	13523	4703	160	12012	3881	12320	276985	229565	506550
175	13664	6096	164	12050	5322	9470	206544	179084	385628
105	8486	2603	103	7569	2144	6221	137260	110109	247369
175	13776	5796	171	12162	5034	14906	293972	254499	548471
454	32285	15129	425	30186	14336	24015	452593	416565	869158
154	12160	6183	150	10932	5555	8004	137884	131628	269512
159	11867	5214	147	11456	4729	6865	135931	126864	262795
151	11307	5240	137	9548	4155	7898	143585	136449	280034
205	16915	7069	184	14745	5816	13414	246070	226889	472959
111	7637	2941	91	6539	2362	7598	121856	105951	227807
8530	705243	294761	7985	603090	251360	538520	11216764	9696841	20913605
[5659]	[418125]	[176636]	[5286]	[351515]	[146588]	(379341)	(6262704)	(5779441)	(12042145)

[59180] [193080] [157540] [345620]

प्रामाणीन सेवा संस्थांमधील इयत्ता ११ वी व १२ वी मधील तुकड्यांचा व विद्यार्थी संख्या समावेश केलेला आहे.

Schools and Arts / Science / Commerce Colleges so also, Home Science and Rural Services Institutions.

विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

No. of Divisions & Enrolment in Primary Schools.

तुकड्या व विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

Divisions & Enrolment in Higher Secondary Schools.

४.१.२ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
**4.1.2 STANDARDWISE ENROLMENT**  
 १ अनुसूचित जाती  
**1 SCHEDULED CASTE**

जिल्हा/District 1		इ. १ ली Std. I		इ. २ री Std. II	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	27963	13594	26090	12866
नाशिक	Nashik	11269	5463	10325	4924
धुळे	Dhule	3466	1652	3301	1591
नंदुर्बार	Nandurbar	1595	729	1390	663
जळगाव	Jalgaon	10687	5068	10396	4845
ठाणे	Thane	16661	8080	16183	7960
पुणे	Pune	26610	12803	24158	11908
अहमदनगर	Ahmednagar	14669	7094	13770	6721
सोलापूर	Solapur	17808	8517	16935	8223
रायगढ	Raigad	4574	2210	4103	1992
कोल्हापूर	Kolhapur	12051	5808	10617	4834
रत्नागिरी	Ratnagiri	2950	1425	3142	1565
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	1189	573	1135	562
सातारा	Satara	7423	3570	6951	3389
सांगली	Sangli	8407	3996	7760	3699
औरंगाबाद	Aurangabad	12999	6028	13131	6341
जालना	Jalna	9396	4468	8900	4320
परभणी	Parbhani	9314	4541	8634	4205
हिंगोली	Hingoli	6382	3147	6338	3125
बीड	Beed	12361	6165	11621	9908
नांदेड	Nanded	24483	11987	24208	11750
उसमानाबाद	Osmanabad	7129	3400	6795	3446
लातूर	Latur	15189	7413	14617	6990
अम्रावती	Amravati	12888	6450	11971	5765
बुलढाणा	Buldhana	14157	6995	13639	6494
अकोला	Akola	10634	5057	10229	5078
वाशिम	Washim	6554	2991	5524	2487
यवत्तमाळ	Yavatmal	10423	5103	9336	4534
नागपूर	Nagpur	20264	9695	20615	10001
वर्धी	Warcha	4406	2138	4372	2117
भंडारा	Bhandara	4519	2148	4300	2007
गोंदिया	Gondia	4158	1967	3955	1925
चंद्रपूर	Chandrapur	9095	4444	8733	4281
गढ़चिरोली	Gadchiroli	2697	1369	2333	1163
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	364370	176088	345507	167679

**विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चाल**  
**OF BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000)-Contd.**  
**(नव-बौद्धांसह)**  
**(INCLUDING NEO-BUDDHISTS)**

इ. ३ वी Std. III		इ. ४ वी Std. IV		इ. ५ वी Std. V		इ. ६ वी Std. VI	
एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13
25468	12470	28753	13711	30439	14148	26946	12890
11092	5375	11831	5826	7774	3473	12169	4908
3268	1577	3284	1611	2919	1378	2618	1137
1327	670	1346	664	1224	560	1254	611
10746	5153	10730	4937	8662	3649	8382	3643
15027	7155	16847	7927	17033	7996	13411	6170
25570	12263	27709	13335	27106	12221	20808	9696
15391	7450	16636	7998	14352	6792	11398	5091
16847	8154	18092	8579	17755	8267	13502	5950
4177	2036	4099	1937	4083	1913	3295	1545
11186	5331	11154	5514	12493	5878	10799	5006
3266	1588	3606	1811	3945	1906	3284	1525
1210	586	1393	669	1477	713	1256	619
7673	3766	9239	4537	8531	4020	6834	3191
8795	4255	10318	4928	9179	4291	7053	3246
13534	6601	12867	6355	11210	5335	10467	4836
9608	4720	8667	4124	6540	2819	4988	2047
8946	4401	8580	4090	6531	2995	5570	2554
7045	3458	6481	3079	5413	2531	4253	1980
11844	5823	10562	4974	8406	4026	7117	3261
23369	11446	20596	10058	20650	9859	18322	8732
7133	3469	7201	3486	6874	3282	5976	2817
13394	6695	12819	6288	11005	5465	9820	4694
12853	6061	13228	6518	13864	6687	12338	5592
15442	7620	17568	8607	13805	6275	10488	4618
11468	5533	12391	5913	10683	5040	8830	4312
7171	3482	6860	3339	6199	2914	5067	2326
9348	4502	10183	4937	9279	4158	7617	3698
21663	9796	21892	10202	19418	9516	19053	9266
4650	2256	4867	2338	4920	2398	4520	2216
3999	1948	4746	2286	4680	2270	4390	2164
3999	2040	4465	2209	4419	2149	4131	2028
9090	4494	9612	4673	10251	4976	9258	4578
2500	1241	2596	1276	3120	1481	2811	1359
358099	173415	371218	178736	344239	161381	298025	138306

४.१.२ इयत्तानिहाय मायासवर्गीय  
**4.1.2 STANDARDWISE ENROLMENT**  
(१) अनुसूचित जाती  
(1) SCHEDULED CASTE

जिल्हा/District 1		इ. ७ वी Std. VII		इ. ८ वी Std. VIII	
		एकूण Total 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	.. 23878	11182	23090	10432
नाशिक	Nashik	.. 9722	4413	9391	2378
धुळे	Dhule	.. 2340	1021	2249	892
नंदूरम्हार	Nandurbar	.. 865	396	829	340
जळगाव	Jalgaon	.. 7909	3339	5725	2406
ठाणे	Thane	.. 11961	5518	10991	4943
पुणे	Pune	.. 18788	8744	15202	7424
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 9609	4176	8184	3420
सोलापूर	Solapur	.. 11381	4835	9656	3653
रायगढ	Raigad	.. 3075	1366	3064	1371
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 9459	4474	8471	3777
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 3108	1480	2996	1277
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 1153	568	1058	490
सातारा	Satara	.. 6310	2895	5840	2484
सांगली	Sangli	.. 6410	3092	6070	2652
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 8676	3786	7011	2916
जालना	Jalna	.. 4066	1661	3278	1154
परभणी	Parbhani	.. 4452	1900	3408	1304
हिंगोली	Hingoli	.. 3720	1677	2528	945
बाढ	Bed	.. 6410	2776	5377	2100
नंदेड	Nanded	.. 14528	6880	10273	4477
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 5101	2435	4355	1881
लातूर	Latur	.. 9123	4170	7178	3286
अमरावती	Amravati	.. 10695	5270	10021	4898
बुलढाणा	Buldhana	.. 9279	4002	6879	2636
अकोला	Akola	.. 8170	3808	7225	3304
वाशिम	Washim	.. 4374	1972	3864	1612
यवतमाळ	Yavatmal	.. 6389	3097	5643	2421
नागपूर	Nagpur	.. 18168	8894	15178	7237
वर्धा	Wardha	.. 4459	2173	4369	2192
भंडारा	Bhandara	.. 4340	2132	4382	2152
गोंदिया	Gondia	.. 3748	1857	3534	1760
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 8579	4238	7625	3659
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 2589	1241	2180	1046
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 262834	121468	227124	98919

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त  
 OF BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) - Concl.  
 (नवबौद्धांसह)  
 (INCLUDING NEO-BUDDHISTS)

इ. ९ वी Std. IX		इ. १० वी Std. X		इ. ११ वी Std. XI		इ. १२ वी Std. XII		इ. १ ली ते १२ वी Std. I to XII	
एकूण Total 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	मुली Girls 21	एकूण Total 22	मुली Girls 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	मुली Girls 27
18215	8051	11761	5484	7237	2527	5719	2015	255559	119370
7558	3121	4602	1632	2144	773	1916	696	99793	42982
2129	826	1801	625	1041	373	973	343	29389	13026
719	275	698	248	465	148	501	177	12213	5481
5374	2469	7849	2985	1937	506	1823	522	90220	39522
9529	4320	5612	2513	2786	1214	2127	968	138168	64764
13697	5793	9456	4171	4965	2085	3817	1688	217886	102131
7481	2994	5163	2006	2987	1002	2255	737	121895	55481
8619	3013	57.51	2009	3181	951	2166	706	141693	62857
2801	1222	1747	801	1039	462	702	349	36759	17204
7630	3303	5571	2225	3204	1092	2446	815	105081	48057
2555	1076	1812	773	807	316	599	238	32070	14980
1073	442	764	344	415	173	290	128	12413	5867
5477	2239	4125	1570	2323	869	2126	759	72852	33289
5321	2100	4011	1572	1970	757	1586	582	76880	35170
6268	2558	4789	1858	3934	1371	3353	1060	108239	49045
2635	868	2114	597	1010	311	986	234	62188	27323
2874	1058	2148	756	1007	339	977	329	62441	28472
2153	738	1518	438	608	137	612	127	47051	21382
4552	1769	3806	1334	2517	833	2222	682	86795	39651
9096	3796	7660	2870	4655	1445	4035	1229	181875	84529
3673	1423	2901	1076	1493	467	1370	427	60001	27609
6154	2758	5513	2216	2842	871	2973	852	110627	51698
9017	4476	7101	3317	3749	1767	3281	1429	121006	58230
6771	2680	5094	1655	2359	724	1976	516	117457	52822
6569	2868	5388	2248	2791	1199	2400	916	96778	45276
3240	1394	3044	1201	1804	540	1526	423	55227	24681
5401	2377	5033	2155	2164	999	2008	826	82824	38807
15317	7502	14964	7398	7148	3248	6780	3124	200460	95879
4249	2088	4213	2013	2603	1298	2265	1206	49893	24433
3908	1959	3938	1880	2843	1241	2747	1059	48792	23246
3343	1639	3223	1512	2025	892	1710	709	42710	20687
6971	3363	6699	3276	3978	1733	3528	1423	93419	45138
2216	1071	1889	825	1525	599	1448	563	27304	13234
202585	87629	161758	67583	87556	33262	75243	27857	3098558	1432323

४.१.३ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
 4.1.3 STANDARDWISE ENROLMENT OF  
 (२) अनसूचित  
 (2) SCHEDULED

जिल्हा/District	1	इयत्ता १ ली		इयत्ता २ री	
		एकूण Total 2	मुली Std. I Girls 3	एकूण Total 4	मुली Std. II Girls 5
बृहमुंदई	Gr. Mumbai	..	4384	2091	3778
नाशिक	Nashik	..	36622	17360	33877
धुळे	Dhule	..	17354	8035	12829
नंदुरबार	Nandurbar	..	26369	12698	23288
जळगाव	Jalgaon	..	15713	7059	14344
ठाणे	Thane	..	43954	20456	33217
पुणे	Pune	..	7707	3673	6537
अहमदनगर	Ahmednagar	..	9560	4411	8967
सोलापूर	Solapur	..	3212	1510	3104
रायगढ	Raigad	..	12086	5879	8206
कोल्हापूर	Kolhapur	..	918	454	856
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	566	277	584
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	74	41	26
सातारा	Satara	..	593	264	561
सांगली	Sangli	..	301	136	301
औरंगाबाद	Aurangabad	..	5204	2468	4577
जालना	Jalna	..	1517	710	1459
परभणी	Parbhani	..	2077	967	1975
हिंगोली	Hingoli	..	3542	1744	3357
बीड	Beed	..	1263	611	1076
नांदेड	Nanded	..	12319	5416	12360
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	2308	1077	2148
लातूर	Latur	..	3304	1509	3302
अमरावती	Amravati	..	15014	7084	14458
बुलढाणा	Buldhana	..	3920	1873	3628
अकोला	Akola	..	3351	1557	3244
वाखिम	Washim	..	2543	1219	2249
यवतमाळ	Yavatmal	..	17022	8225	14789
नागपूर	Nagpur	..	16816	8060	16942
वर्धा	Wardha	..	4872	2384	5024
भंडारा	Bhandara	..	2839	1420	2626
गोंदिया	Gondia	..	5752	2824	5171
चंद्रपूर	Chandrapur	..	9440	4600	8801
गढचिरोली	Gadchiroli	..	10472	5062	9281
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	302988	143154	266967
					125708

वैद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चाल

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000)-Contd.

तमाती

[RIBES]

इयत्ता ३ वी Std. III		इयत्ता ४ वी Std. IV		इयत्ता ५ वी Std. V		इयत्ता ६ वी Std. VI	
एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13
3491	1721	4066	1975	4343	2035	3808	1808
32036	15301	29849	13791	14743	6204	17008	7033
11769	5469	11067	4922	6654	2685	5686	2226
21312	9956	20211	9473	12484	5493	9229	3886
13775	6408	12277	5311	9108	3974	8804	3797
30512	13718	31271	13966	24578	10338	17753	7406
6696	3242	7167	3364	7237	3366	6021	2809
9683	4388	10131	4689	8179	3467	4935	2088
2925	1391	3152	1463	2619	1235	2233	1058
6695	3064	5599	2352	3856	1531	2708	1044
802	349	771	361	638	276	562	262
489	215	432	190	423	191	285	147
34	22	49	23	47	20	68	34
612	286	609	280	694	320	527	246
311	141	322	139	396	185	333	160
4580	2214	3870	1790	2829	1262	2202	933
1393	689	1241	582	1039	442	754	316
1968	905	1801	864	1446	607	1066	477
3320	1543	3000	1232	2458	1067	1863	762
1081	530	838	385	770	342	719	334
11665	5497	9659	4530	9188	4248	7415	3328
2052	998	1888	878	1545	741	1235	577
2487	1375	2146	1013	2027	902	1558	712
13710	6458	12120	5810	9932	4434	7234	3441
3739	1740	3691	1742	2890	1176	1996	812
3577	1718	3505	1679	2975	1453	2440	1138
2740	1354	2309	1118	1762	710	1388	565
15101	7246	14549	7120	11524	5311	8889	4203
17800	8400	17548	8480	14348	6662	13626	6450
5179	2496	5530	2725	4713	2259	4061	2020
2727	1325	3193	1599	2790	1338	2624	1225
5544	2665	6208	3025	5540	2743	4931	2481
9110	4449	9563	4631	8781	4429	7637	3671
9387	4401	9186	4387	7924	3583	6512	2802
258306	121674	248818	115892	190480	85029	158110	70251

४.१.३ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
**4.1.3 STANDARDWISE ENROLMENT OF**  
**(२) अनुसूचित**  
**(2) SCHEDULED**

ज़िल्हा/District	1	इयत्ता ७ वी Std. VII		इयत्ता ८ वी Std. VIII	
		एकूण Total 14	मुलीं Girls 15	एकूण Total 16	मुलीं Girls 17
बृहमुंबई	Gr. Mumbai	.. 3303	1578	2616	1139
नाशिक	Nashik	.. 13692	5476	5886	2462
धुळे	Dhule	.. 4927	1849	3898	1405
नंदूरबार	Nandurbar	.. 7756	3202	6267	2336
जळगाव	Jalgaon	.. 8287	3472	4483	1663
ठाणे	Thane	.. 13583	5337	10790	4031
पुणे	Pune	.. 5565	2534	4898	1986
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 4166	7060 1760	3071	1131
सोलापूर	Solapur	.. 1856	789	1350	464
रायगढ	Raigad	.. 2083	762	1730	665
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 472	206	455	195
रत्नामिरी	Ratnagiri	.. 292	122	227	96
सिंधुडुर्ग	Sindhudurg	.. 52	24	70	22
सातारा	Satara	.. 491	213	471	177
सांगली	Sangli	.. 293	143	336	154
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 1842	698	1467	535
जालना	Jalna	.. 678	259	600	244
परभणी	Parbhani	.. 1178	515	644	206
हिंगाली	Hingoli	.. 1517	598	953	322
बोडे	Beed	.. 572	186	448	152
नंदेड	Nanded	.. 5931	2672	3978	1623
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 1012	478	458	188
लातूर	Latur	.. 1556	675	2711	1285
अमरावती	Amravati	.. 5925	2682	5191	2265
बुलढाणा	Buldhana	.. 1722	671	1180	424
अकोला	Akola	.. 2209	1058 1078	1978	891
वाशिम	Washim	.. 1037	478	1009	350
यवतमाळ	Yavatmal	.. 7316	3401	6184	2655
नागपूर	Nagpur	.. 12406	5889	10238	4537
वर्धा	Wardha	.. 3695	1875	3157	1524
भंडारा	Bhandara	.. 2340	1167	1952	945
गोदिया	Gondia	.. 4370	2161	3630	1777
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 6591	3240	5309	2325
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 5939	2646	4543	2344
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 134654	58816	102178	42518

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) — Concl'd.

जनाती

TRIBES

इयता ९ वी Std. IX		इयता १० वी Std. X		इयता ११ वी Std. XI		इयता १२ वी Std. XII		इयता १ ते १२ वी S.d. I to XII	
एकूण Total 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	मुली Girls 21	एकूण Total 22	मुली Girls 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	मुली Girls 27
1915	910	1253	587	983	345	832	300	34795	16356
9392	3237	5765	2040	2071	638	1736	518	202714	90169
3497	1173	2908	858	1261	448	944	299	82794	34913
5994	2299	4622	1571	3103	965	2401	690	143036	63718
3999	1336	5024	1708	765	188	776	195	97355	41764
8364	3080	4307	1470	1667	517	1182	371	221178	95496
4113	1521	2580	927	1166	463	775	326	60462	27368
2556	883	1893	587	911	248	626	159	64680	27986
1191	447	839	291	281	87	181	60	22943	10287
1440	556	835	309	425	183	268	126	45932	20307
375	165	288	107	98	25	99	35	6334	2818
171	60	111	31	42	11	23	8	3645	1612
53	23	53	20	20	10	10	5	581	270
409	179	275	106	148	59	122	43	5513	2439
294	108	281	100	138	45	100	30	3406	1486
1204	405	990	333	457	162	389	105	29611	13087
435	136	343	100	212	45	146	29	9817	4279
569	227	363	108	123	41	88	31	13298	5896
812	230	620	152	205	44	199	33	21846	9069
453	153	467	143	157	56	146	43	7990	3464
3510	1345	2903	969	1592	428	1411	429	81931	36361
382	147	313	105	167	50	159	45	13667	6318
792	341	918	362	351	81	414	124	21566	10057
3647	1136	3261	1409	1405	602	1031	428	92928	42691
1096	372	762	250	357	95	283	70	25264	10932
2051	758	1608	651	740	309	578	265	28256	13044
857	252	764	235	405	94	326	72	17389	7555
5078	2232	4232	1740	1321	467	1022	364	107027	50078
9858	4369	8945	4096	2854	1340	2635	1217	144016	67743
2959	1479	2375	1184	1110	489	970	422	43645	21349
1633	784	1577	719	851	322	859	346	26011	12481
3253	1539	2870	1266	930	330	803	265	49002	23584
4704	2318	3637	1606	1944	586	1375	457	76692	36573
4300	1782	3666	1544	1929	714	1420	481	74559	34039
91416	35982	71648	27684	29989	10490	24329	8391	1879883	845589

४.१.४ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
**4.1.4 STANDARDWISE ENROLMENT OF**  
**(३) अटक्य**  
**(3) NOMADIC**

१ जिल्हा / District	इ. १ ली Std. I		इ. २ री Std. II	
	एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5
बूहमंबई	Gr. Mumbai	.. 4026	2059	3632 1781
नाशिक	Nashik	.. 7126	3385	7086 3373
धूळे	Dhule	.. 4338	1988	3758 1711
नंदुरबार	Nandurbar	.. 1416	687	1270 593
जळगांव	Jalgaon	.. 8119	3689	7297 3268
ठाणे	Thane	.. 2586	1217	2145 963
पुणे	Pune	.. 10989	5161	9932 4637
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 13460	6428	12111 5839
सोलापूर	Solapur	.. 9065	4201	9075 4248
रायगढ	Raigad	.. 1029	473	919 419
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 4179	2000	3964 1835
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 1545	752	1450 707
सिंधुरुंग	Sindhudurg	.. 896	433	829 405
सातारा	Satara	.. 6172	2969	5711 2819
सांगली	Sangli	.. 7290	3441	7099 3388
आरंगाबाद	Aurangabad	.. 4974	2407	4887 2443
जालना	Jalna	.. 4376	2119	4120 2026
परभणी	Parbhani	.. 4957	2445	4939 2433
हिंगोली	Hingoli	.. 2668	1280	2436 1154
बीड	Beed	.. 12029	5816	12123 5980
नांदेड	Nanded	.. 10855	5149	10257 4986
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 4102	1943	3784 1841
लातूर	Latur	.. 6243	3023	5417 2701
अमरावती	Amravati	.. 3120	1444	2953 1417
बुलढाणा	Buldhana	.. 4653	2161	4323 2024
अकोला	Akola	.. 2554	1210	2446 1154
वाशिम	Washim	.. 2289	1055	2102 1029
यवतमाळ	Yavatmal	.. 5588	2677	4834 2427
नागपूर	Nagpur	.. 6605	3173	6571 3209
वर्धा	Wardha	.. 2064	1004	2188 1092
भंडारा	Bhandara	.. 2481	1228	2308 1176
गोंदिया	Gondia	.. 1805	883	1564 751
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 5588	2664	5019 2419
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 1912	974	1907 985
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 171099	81538	160456 77233

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) --चालू

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000)—Contd.

जमाती

TRIBES

इ. ३ वी Std. III	इ. ४ वी Std. IV	इ. ५ वी Std. V	इ. ६ वी Std. VI				
एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13
3285	1623	3776	1838	3545	1592	2932	1392
7343	3383	7650	3555	4144	1967	6283	2905
3694	1779	3796	1823	3008	1305	2735	1178
1119	517	1200	573	938	402	805	409
6805	2997	7176	3031	6147	2352	5416	2101
2078	963	2248	1028	2359	1040	1845	856
9670	4505	10801	5024	11184	5025	8712	3979
13397	6440	14553	7067	12737	5702	9629	4240
8686	4109	9696	4666	10756	4795	8776	3750
828	379	844	354	931	371	708	286
3340	1550	3471	1719	3818	1703	3098	1373
1462	644	1466	693	1312	543	1149	486
811	397	975	468	907	418	688	296
6124	2929	7199	3380	5832	2579	4548	2049
7850	3756	8518	3745	7653	3575	5923	2705
5650	2731	5096	2451	4635	2128	3835	1649
4700	2319	4276	2061	3659	1551	2922	1176
4805	2363	4758	2231	3615	1612	3218	1382
2850	1385	2580	1224	2220	948	1835	718
12982	6490	11050	5268	9223	4122	7582	3259
9659	4624	8145	3859	7831	3794	6632	3019
3811	1869	3719	1746	3815	1798	3177	1578
5347	2816	4920	2395	4575	2082	3973	1722
3044	1467	3071	1480	3788	1832	2948	1444
4678	2210	5490	2594	4531	2022	3528	1522
2947	1363	2959	1424	2626	1243	2376	1080
2784	1350	2496	1176	2243	1004	1878	813
5113	2417	5092	2398	4326	2015	3852	1720
6428	2992	6486	2934	5546	2769	4942	2287
2269	1140	2349	1135	2170	1010	1892	883
2425	1187	2711	1369	2429	1196	2071	1064
1747	874	1951	1001	1651	849	1343	671
5450	2650	6106	3019	5330	2578	4178	1990
1908	959	2067	1014	2367	1182	2120	1021
165089	79177	168691	79743	151851	69104	127549	57003

## ४.१.४ इयतानिहाय मागासवर्गीय

## 4.1.4 STANDARDWISE ENROLMENT OF

(३) भटक्या

(3) NOMADIC

ज़िल्हा/District 1	Gr. Mumbai	इ. ७ वी Std. VII		इ. ८ वी Std. VIII	
		एकूण Total 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17
बृहन्मुंबई	.. 2661	1231	2352	1018	
नाशिक	.. 5905	2396	4035	1767	
धुळे	.. 2361	975	2267	978	
नंदुरवार	.. 669	282	646	275	
जळगाव	.. 4813	1818	3300	1262	
ठाणे	.. 1794	795	1877	816	
पुणे	.. 7644	3274	6986	2885	
भ्रह्मदनगर	.. 8218	3437	7271	2888	
सोलापूर	.. 7172	2800	6024	2079	
रायगढ	.. 647	256	698	270	
कोल्हापूर	.. 2589	1150	2105	895	
रत्नगिरी	.. 1025	441	852	331	
सिंधुदुर्ग	.. 601	271	468	198	
सातारा	.. 3967	1716	3857	1569	
सांगली	.. 5005	2146	4337	1729	
औरंगाबाद	.. 3469	1539	2822	1092	
जालना	.. 2254	836	1656	514	
परभणी	.. 2581	1095	2166	715	
हिंगली	.. 1563	629	1027	339	
बैद	.. 6969	2870	5529	2152	
नंदेड	.. 5470	2496	4385	1832	
उस्मानाबाद	.. 2504	1205	2229	992	
लातूर	.. 3098	1230	2607	1123	
अमरावती	.. 2863	1362	3094	1593	
बुलढाणा	.. 2929	1281	2728	1063	
अकोला	.. 2080	1080	1882	853	
वाशिम	.. 1544	634	1597	621	
यवतमाळ	.. 3728	1936	3418	1356	
नागपूर	.. 4690	2196	3969	1660	
वर्दा	.. 1742	877	1748	877	
भंडारा	.. 1743	904	1516	753	
गोंडिला	.. 1145	590	851	406	
चंद्रपूर	.. 3676	1740	2962	1343	
गड्ढोचरोली	.. 1793	865	1201	591	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 110912	48353	94462	38835

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) --समाप्त

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) --Concl.

जमाती

TRIBES

इ. ९ वी Std. IX		इ. १० वी Std. X		इ. ११ वी Std. XI		इ. १२ वी Std. XII		इ. १ली ते १२ वी Std. I to XII	
एकूण Total 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	मुली Girls 21	एकूण Total 22	मुली Girls 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	मुली Girls 27
1749	780	1254	600	889	413	746	351	30847	14678
5361	2249	2776	983	1435	517	1291	465	60435	26945
2059	869	1872	666	972	325	888	309	31748	13906
530	219	538	215	331	110	253	83	9715	4365
2808	1129	4338	1433	934	192	900	221	58053	23493
1570	671	1058	477	526	222	399	160	20485	9208
6210	2475	4118	1474	2547	849	1677	642	90470	39930
5937	2209	4725	1544	3009	836	2010	602	107057	47232
5316	1741	3615	1039	2211	569	1557	385	81949	34382
612	244	366	137	272	110	177	88	8031	3387
1825	696	1349	510	818	282	635	189	31191	13902
741	271	473	169	266	108	132	47	11873	5192
465	191	282	113	142	60	105	38	7169	3288
3752	1419	2624	915	1510	461	1221	406	52517	23211
3825	1431	2799	881	1692	420	1292	351	63283	27568
2720	1026	1871	603	1604	510	1477	406	43040	18985
1634	441	1293	328	903	190	798	178	32591	13739
1964	624	1431	409	798	196	614	138	35846	15643
931	302	561	149	275	54	266	49	19212	8231
4846	1723	4071	1361	3372	973	3046	859	92822	40873
3526	1364	3046	1077	1982	531	1782	441	73570	33172
1896	764	1528	553	765	247	788	219	32118	14755
2045	764	1976	673	1745	478	1976	485	43922	19492
2688	1205	2067	1062	1313	622	1114	536	32063	15464
2349	889	1648	549	1137	292	1091	260	39085	16867
1707	751	1486	640	823	328	774	326	24660	11452
1222	433	1084	323	696	183	587	135	20522	8756
2943	1179	2379	899	1208	560	1030	429	43511	20013
3897	1614	3477	1455	1339	598	1226	552	55176	25439
1520	777	1418	697	865	421	646	300	20871	10213
1219	612	1126	538	550	239	497	165	21076	10431
685	327	600	274	280	97	213	72	13835	6795
2625	1185	2130	937	1159	409	901	316	45124	21250
1037	470	862	333	523	184	459	168	18156	8746
84214	33044	66241	24016	38891	12586	32568	10371	1372023	611003

## ४.१.५ इयत्तानिहाय सागासवर्गीय

## 4.1.5 STANDARDWISE ENROLMENT OF

(४) विमुक्त

(4) VIMUKTA

जिल्हा/District	1	इ. १ ली Std. I		इ. २ री Std. II	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	1413	690	1164	545
नाशिक	Nashik	1471	718	1295	617
धुळे	Dhule	380	146	320	127
नंदुरवार	Nandurbar	148	69	142	64
जळगाव	Jalgaon	3655	1394	3281	1423
ठाणे	Thane	825	370	835	367
पुणे	Pune	5468	2736	4873	2402
अहमदनगर	Ahmednagar	3143	1509	2974	1459
सोलापूर	Solapur	4330	2026	4292	2003
रायगढ	Raigad	1003	488	784	342
कोल्हापूर	Kolhapur	1449	740	1456	573
रत्नागिरी	Ratnagiri	224	106	202	102
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	31	9	35	14
सातारा	Satara	2553	1220	2433	1155
सांगली	Sangli	2779	1325	2348	1124
भीरंगाबाद	Aurangabad	5938	2814	5313	2541
जालना	Jalna	5007	2364	5061	2446
परभणी	Parbhani	4284	2095	4137	1998
हिंगोली	Hingoli	2058	942	2878	1017
बोळ	Becd	7371	3280	7615	3791
नंदेड	Nanded	10456	5074	9792	4836
उस्मानाबाद	Osmanabad	1445	676	1383	660
लातूर	Latur	2519	1060	2248	920
अमरावती	Amravati	1393	648	1501	699
बुलढणा	Buldhana	3427	1673	3342	1625
अकोला	Akola	1594	768	1617	818
वाशिम	Washim	3694	1673	3904	1836
यवतमाळ	Yavatmal	13607	6491	12084	5710
नागपूर	Nagpur	1340	649	1360	653
वर्धा	Wardha	494	237	561	260
भंडारा	Bhandara	324	145	333	132
गोंदिया	Gondia	409	221	376	195
चंद्रपूर	Chandrapur	979	436	954	467
गडचिरोली	Gadchiroli	120	60	106	56
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	95331	44852	90999	42977

वैद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) - Contd.

मात्रा

IATIS

इ. ३ वी Std. III		इ. ४ वी Std. IV		इ. ५ वी Std. V		इ. ६ वी Std. VI	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
6	7	8	9	10	11	12	13
1197	550	1255	655	1445	655	1240	576
1412	648	1486	697	1190	598	1257	612
329	125	345	144	435	157	429	140
102	52	129	62	44	17	49	25
2810	1182	2805	1110	1787	600	1486	523
759	343	749	339	1038	464	837	381
4903	2376	5173	2485	4730	2139	3479	1716
3331	1624	3593	1790	2431	1147	1647	740
4449	2050	4733	2255	4497	1919	3940	1722
726	339	608	292	400	188	333	145
1144	546	1162	545	1248	587	1000	489
182	80	200	102	199	91	150	64
28	20	38	16	33	10	24	10
2689	1317	3268	1497	2761	1307	2039	955
2787	1342	3079	1341	2086	962	1660	790
5940	2679	5321	2469	2994	868	3610	1525
5692	2808	4857	2137	3394	1281	2180	809
4338	2132	4213	1884	2652	1113	2275	994
2173	1079	1984	889	1348	571	1089	382
8129	3959	6300	2875	4223	1678	3388	1344
9410	4427	8006	3904	7091	3235	5384	2381
1388	651	1208	533	1265	579	960	395
1697	1012	2530	968	1568	771	1599	673
1395	679	1484	688	1220	538	1026	484
3864	1811	3570	1471	4187	1593	3044	1283
1887	909	2001	945	1715	820	1377	627
4401	2080	4277	1930	3046	1322	2237	856
12593	5954	11837	5536	8960	3756	6804	2801
1398	663	1345	605	979	511	951	511
533	233	503	234	586	269	479	231
352	149	442	230	444	225	398	188
435	218	440	215	460	243	377	190
977	462	1021	466	1055	470	928	404
96	45	123	66	263	121	227	115
93546	44544	90085	41375	71774	30805	57903	25081

४.१.५ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
 ४.१.५ STANDARDWISE ENROLMENT OF  
 (४) विमुक्त  
 (4) VIMUKTA

जिल्हा/District	I	इ. ७ वी Std. VII		इ. ८ वी Std. VIII	
		एकूण Total 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17
वृहन्मंबई	Gr. Mumbai	.. 1098	449	902	367
नाशिक	Nashik	.. 1535	675	916	428
धुळे	Dhule	.. 342	127	315	90
नंदुरगार	Nandurbar	.. 54	23	46	21
जलगाव	Jalgaon	.. 1390	523	1154	503
ठाणे	Thane	.. 693	285	656	299
पुणे	Pune	.. 3071	1493	2611	1132
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 1368	568	1185	512
सोलापूर	Solapur	.. 3167	1335	2991	1179
रायगढ	Raigad	.. 300	136	203	105
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 835	389	666	279
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 188	79	124	42
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 25	12	22	9
सातारा	Satara	.. 1779	776	1346	550
सांगली	Sangli	.. 1321	607	876	328
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 2391	973	1925	627
जालना	Jalna	.. 1963	672	1278	416
परभणी	Parbhani	.. 2012	819	1219	421
हिंगालो	Hingoli	.. 700	249	727	184
बीड	Beed	.. 2980	1159	2546	923
नांदेड	Nanded	.. 4376	1825	2842	1078
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 780	334	843	301
लातूर	Latur	.. 1288	602	1248	576
अमरावती	Amravati	.. 942	400	798	349
बुलढाणा	Buldhana	.. 2708	1148	2189	885
अकोला	Akola	.. 1152	533	1232	504
वाशिम	Washim	.. 2097	802	1626	593
यवतमाळ	Yavatmal	.. 5501	2235	4540	1487
नागपूर	Nagpur	.. 899	496	748	347
वर्धा	Wardha	.. 399	187	410	198
भंडारा	Bhandara	.. 279	120	364	173
गोंदिया	Gondia	.. 370	184	361	155
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 710	317	639	255
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 235	102	247	102
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 48948	20634	39795	15418

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) --समाप्त

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) —Concl.

जाती

JATIS

इ. ९ वीं Std. IX		इ. १० वीं Std. X		इ. ११ वीं Std. XI		इ. १२ वीं Std. XII		इ. १ ते १२ वीं Std. I to Std. XII	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
781	312	505	209	381	186	269	124	11650	5318
1053	402	635	208	341	111	297	113	12888	5827
260	78	267	75	121	36	114	39	3657	1284
57	32	32	10	29	3	30	7	862	385
863	415	1177	447	159	29	137	20	20704	8169
519	252	356	154	201	79	128	49	7596	3382
2138	837	1690	649	442	170	405	184	38983	18319
955	370	802	256	348	93	269	68	22046	10136
2543	889	1855	588	685	178	527	141	38009	16285
230	110	145	64	110	58	56	29	4898	2296
576	247	423	186	152	55	110	40	10221	4676
95	35	54	20	29	9	35	11	1682	741
17	8	7	3	2	1	..	..	262	112
1172	417	880	319	630	220	445	144	21995	9877
796	275	556	149	301	100	235	81	18824	8424
1783	611	1348	432	611	241	482	179	37656	15959
1175	276	919	207	378	75	354	83	32258	13574
1078	304	848	229	393	85	416	91	27865	12165
508	167	470	119	174	32	188	18	14297	5649
2212	741	1822	565	1290	391	1164	362	49040	21068
2605	981	2209	602	1294	299	1312	244	64777	28886
727	234	517	156	385	102	375	83	11276	4704
1261	537	1279	532	420	95	531	173	18188	7919
621	279	533	237	249	124	240	91	11402	5216
1941	670	1709	555	648	156	465	117	31094	12987
1002	436	841	335	496	183	459	168	15373	7046
1619	481	1361	379	788	172	865	174	29915	12298
3692	1268	2883	880	1277	332	1074	271	84852	36721
710	329	775	334	200	65	216	72	10921	5235
423	214	309	146	151	73	109	57	4957	2339
239	121	167	85	75	18	83	23	3500	1609
296	147	247	103	85	34	87	35	3943	1940
615	280	456	207	183	69	159	47	8676	3880
235	95	188	63	130	33	91	19	2061	877
34797	12850	28265	9503	13158	3907	11727	3357	676328	295303

## ४.१.६ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय

## 4.1.6 STANDARDWISE ENROLMENT OF

५ इतरा

5 OTHER

जिल्हा / District 1	Gr. Mumbai	इ. १ ली Std. I		इ. २ री Std. II	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5
बृहन्मुंबई	.. 20041	9986	19272	9387	
नाशिक	.. 25880	12525	25733	12451	
धुळे	.. 11625	5483	11142	5327	
नंदुरधार	.. 4070	1860	4146	1954	
जळगाव	.. 32137	14860	32337	15089	
ठाणे	.. 35809	17600	33411	15940	
पुणे	.. 17184	8147	16382	7937	
अहमदनगर	.. 10757	5199	10682	5192	
सोलापूर	.. 17817	8476	16152	7294	
रायगढ	.. 25094	12451	24080	11800	
कोल्हापूर	.. 8757	4067	8772	4120	
रत्नागिरी	.. 20073	9867	20578	9920	
सिंधुदुर्ग	.. 4715	2349	4647	2262	
सातारा	.. 8166	3879	7858	3733	
सांगली	.. 8292	3900	8296	4073	
ओरंगाबाद	.. 11117	5158	10923	5317	
जालना	.. 7019	3263	6957	3318	
परभणी	.. 6662	3235	6047	2828	
हिंगाली	.. 3747	1783	3684	1689	
बीड	.. 7016	3416	6778	3347	
नांदेड	.. 10291	4898	9660	4732	
उस्मानाबाद	.. 4426	2135	4297	2188	
लातूर	.. 9180	4825	8283	3899	
अमरावती	.. 22370	10530	22274	10592	
बुलढाणा	.. 19711	9295	19936	9528	
अकोला	.. 11222	5295	10736	5573	
वारिस्म	.. 8570	4177	8077	3890	
यवतमाळ	.. 17130	7993	16877	8053	
नागपूर	.. 35808	17329	35680	17082	
वर्धा	.. 11552	5516	11533	5524	
भंडारा	.. 14304	6999	13300	6412	
गोंदिया	.. 13303	6572	12256	6171	
चंद्रपूर	.. 19724	9549	19675	9573	
गडचिरोली	.. 5973	2907	5647	2746	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 489542	235524	476108	228941

**विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू**

**BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000)-Contd.**

**मागासवर्गीय विद्यार्थी**

**BACKWARD CLASS STUDENTS**

इ. ३ वी Std. III		इ. ४ वी Std. IV		इ. ५ वी Std. V		इ. ६ वी Std. VI	
एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13
19634	9991	20531	10105	23018	11158	21794	10488
26189	12327	27169	12949	15450	6010	20274	9665
11554	5385	12363	5809	9055	3940	9377	4324
3738	1737	4066	1942	2752	1298	2814	1473
33221	15573	32454	14329	31818	13908	29127	12688
30637	14529	39317	19076	39185	18994	32837	15610
16351	7918	18465	8861	16532	8280	14858	7194
11216	5357	12831	6219	11421	5390	9616	4612
16186	7909	18573	9115	15838	7783	13596	6480
26536	13174	27378	13595	24746	12626	20533	10235
8442	3995	8420	4007	8735	4556	7636	3788
21181	10477	23020	11387	23640	11536	21074	10139
4539	2217	4868	2349	5157	2474	4713	2310
8607	4125	10216	5037	8769	4236	7537	3617
8958	4309	9968	4680	8154	3937	6458	3014
11532	5629	11577	5516	9811	4666	9079	4298
7537	3737	7191	3385	5588	2551	4397	1956
6153	3053	6144	2976	4789	2190	4100	1928
4079	2061	4157	2179	3129	1404	2752	1206
7161	3604	7101	3544	6062	2826	5250	2464
9409	4627	8062	3951	8089	3786	7195	3452
4497	2252	4413	2105	4407	2151	4045	1957
8589	4382	7893	4030	6874	3262	6590	3374
23864	11454	23972	11429	24195	11815	17770	8917
21232	10177	23968	11610	21542	9921	17684	8261
13241	6225	13414	6223	10914	5263	10604	5222
9634	4694	9298	4486	8379	3881	7599	3449
16536	7978	17775	8528	16171	7682	14499	6963
33731	15985	36325	17446	31186	15096	30583	14970
11840	5583	13083	6268	11795	5678	11027	5406
13326	6401	15214	7331	14747	7151	13452	6703
1263	6313	15281	7522	14031	6794	12482	6080
19558	9461	23096	11466	23095	11472	20312	10214
5881	2859	6201	2976	7630	3820	7190	3360
487552	235498	523804	252431	476704	227535	428854	205817

४.१.६ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
**4.1.6 STANDARDWISE ENROLMENT OF**  
**(५) इतर**  
**(5) OTHER**

जिल्हा / District 1		इयत्ता ७ वीं Std. VII		इयत्ता ८ वीं Std. VIII	
		एकूण Total 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	.. 19873	9565	19002	8808
नाशिक	Nashik	.. 19527	9323	11892	5401
धुळे	Dhule	.. 9409	4310	8291	3615
नंदुरवार	Nandurbar	.. 2161	998	2316	1142
जळगाव	Jalgaon	.. 25686	11928	18990	8975
ठाणे	Thane	.. 30206	14598	26400	12190
पुणे	Pune	.. 13287	6340	12454	6111
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 8828	4171	7827	3443
सोलापूर	Solapur	.. 11372	5239	9086	3747
रायगढ	Raigad	.. 18729	9060	17308	7997
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 6757	3316	5560	2534
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 19015	8915	15432	5939
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 4472	2205	4275	2010
सातारा	Satara	.. 7051	3323	6176	2910
सांगली	Sangli	.. 5908	2836	4853	2280
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 8114	3729	6412	2752
जालना	Jalna	.. 3598	1568	3021	1255
परभणी	Parbhani	.. 3397	1470	2430	960
हिंगोली	Hingoli	.. 2368	892	1539	564
बीड	Beed	.. 4977	2331	3787	1714
नांदेड	Nanded	.. 6164	2799	4314	1903
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 3235	1548	2613	1147
लातूर	Latur	.. 5380	2557	3747	1715
अमरावती	Amravati	.. 17395	8022	14961	7340
बुलढाणा	Buldhana	.. 15898	7244	13607	5795
अकोला	Akola	.. 9953	4703	9572	4523
वाशिम	Washim	.. 6425	2839	5668	2445
यवतमाळ	Yavatmal	.. 13202	6056	11919	5638
नागपूर	Nagpur	.. 30011	14699	23873	12018
वर्द्धा	Wardha	.. 10718	5314	10058	4870
भंडारा	Bhandara	.. 12633	6357	11735	5895
गोंदिजा	Gondia	.. 11267	5640	10013	4999
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 17753	8861	16398	8022
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 6651	3213	5282	2508
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 391420	185969	330811	153165

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) - Concl'd.

भागासवर्गीय विद्यार्थी

BACKWARD CLASS STUDENTS

इयता ९ वी Std. IX		इयता १० वी Std. X		इयता ११ वी Std. XI		इयता १२ वी Std. XII		इयता १ ते १२ वी Std. I to XII	
एकूण Total 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	मुली Girls 21	एकूण Total 22	मुली Girls 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	मुली Girls 27
16097	7443	11184	5328	9029	4279	6763	3273	206238	99811
12668	4510	7544	3224	4981	2213	4763	2184	202070	92782
7934	3896	7277	2955	4400	1566	4045	1488	106472	48098
2230	1079	2092	885	1756	697	1488	543	33629	15608
18117	8593	23981	10990	9835	3565	8844	3222	296547	133720
23052	10447	14950	6929	9220	4732	6762	3431	321786	154076
11648	5288	8723	4215	5538	2417	4248	1866	155670	74574
7121	3066	5850	2511	3851	1596	3133	1186	103133	47942
7579	3125	5711	2413	3465	1392	2767	1055	138142	64028
16287	7421	10213	4441	5587	2392	4432	1976	220923	107168
4765	2202	4254	1828	2376	903	1782	690	76256	36006
12894	4613	8295	2937	3656	1387	2344	929	191202	88046
4197	1925	3245	1531	1627	785	1320	639	47775	23056
6229	2820	5018	2219	3285	1320	2768	1132	81680	38351
4456	2045	3486	1475	2032	923	1588	694	72449	34166
5881	2426	4649	2035	2936	1144	2903	1057	94934	43727
2523	945	2040	706	1132	347	1231	385	52234	23416
1960	755	1612	574	821	324	750	289	44865	20582
1386	494	960	320	274	84	396	229	28471	12905
3474	1486	3059	1281	2397	930	1813	693	58875	27636
4261	1800	3546	1425	1961	659	1704	604	74656	34636
2346	1067	2027	851	1056	392	1033	367	38395	18160
3778	1636	2520	1127	2241	843	2155	739	67230	32389
16525	8151	14118	7288	9587	5105	8742	4459	215773	105102
13108	5643	9469	3847	5171	2036	4354	1527	185680	84884
8756	4231	7935	3761	5431	2664	4922	2270	116700	55953
4927	2057	4454	1649	2757	937	2375	738	78163	35242
11630	5207	8561	4349	4575	2020	3989	1708	152864	72175
25053	12205	25021	12567	12809	6128	12129	5919	332209	161444
9626	4769	9190	4437	6329	3366	5843	3017	122594	59748
10399	5220	10101	5081	6381	2914	6182	2693	141774	69157
9556	4695	8677	4276	5159	2259	4143	1612	128931	62933
14865	7322	13157	6265	7689	3148	6750	2623	202072	97976
4826	2190	4370	1930	2926	1127	2488	906	65065	30542
310154	140772	257289	117650	152270	66594	130949	56143	4455457	2106039

४.१.७ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
**4.1.7 STANDARDWISE ENROLMENT OF**  
**(६) एकण  
(६) TOTAL**

जिल्हा / District 1		इयत्ता १ ली Std. I		इयत्ता २ री Std. II	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5
भृंगमुबई	Gr. Mumbai	.. 57827	28420	53899	26446
नाशिक	Nashik	.. 82368	39451	78353	37474
धुळे	Dhule	.. 37163	17304	31350	14300
नंदुरबार	Nandurbar	.. 33598	16043	30236	14423
जळगाव	Jalgaon	.. 70311	32070	67655	31278
ठाणे	Thane	.. 99835	47723	85791	40036
पुणे	Pune	.. 67958	32520	61882	30041
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 51589	24641	48504	23386
सोलापूर	Solapur	.. 52232	24730	49558	23260
रायगढ	Raigad	.. 43786	21501	38092	18389
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 27354	13069	25665	11742
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 25358	12427	25956	12558
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 6905	3405	6697	3269
सातारा	Satara	.. 24907	11902	23514	11362
सांगली	Sangli	.. 27069	12798	25804	12429
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 40232	18875	38831	18822
जालना	Jalna	.. 27315	12924	26497	12837
परभणी	Parbhani	.. 27294	13283	25732	12412
हिंगोला	Hingoli	.. 18397	8896	18693	8327
बोड	Beed	.. 40040	19288	39213	19555
नांदेड	Nanded	.. 68404	32524	66277	32180
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 19410	9231	18407	9169
लातूर	Latur	.. 36435	17830	33867	16188
अमरावती	Amravati	.. 54785	26156	53157	25415
बुलढाणा	Buldhana	.. 45868	21997	44868	21378
अकोला	Akola	.. 29355	13887	28272	14190
वाशिम	Washim	.. 23650	11115	21856	10350
यवतमाळ	Yavatmal	.. 63770	30489	57920	27838
नागपूर	Nagpur	.. 80833	38906	81168	39188
वर्धा	Wardha	.. 23388	11279	23678	11484
भांडारा	Bhandara	.. 24467	11940	22867	11018
गोंदिया	Gondia	.. 25427	12467	23322	11550
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 44826	21693	43182	21001
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 21174	10372	19274	9243
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 1423330	681156	1340037	642538

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000) - Contd.

शासकवर्गीय विद्यार्थी

BACKWARD CLASS STUDENTS

इयता ३ वी Std. III		इयता ४ वी Std. IV		इयता ५ वी Std. V		इयता ६ वी Std. VI	
एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुलो Boys 13
53075	26355	58381	28284	62790	29588	56720	27154
78072	37034	77985	36818	43301	18252	56991	25123
30614	14335	30855	14309	22071	9465	20845	9005
27598	12932	26952	12714	17442	7770	14151	6404
67357	31313	65442	28718	57522	24483	53215	22752
79013	36708	90432	42336	84193	38832	66683	30423
63190	30304	69315	33069	66789	31031	53878	25394
53020	25259	57744	27763	49120	22498	37225	16771
49093	23613	54246	26078	51465	23999	42047	18960
38963	18992	38528	18530	34016	16629	27577	13255
24914	11771	24978	12146	26932	13000	23095	10918
26580	13004	28724	14183	29519	14267	25942	12361
6622	3242	7323	3525	7621	3635	6749	3269
25706	12423	30531	14731	26587	12462	21485	10058
28701	13803	32205	14833	27468	12950	21427	9915
41236	19854	38731	18583	31479	14259	29193	13241
28930	14273	26232	12289	20220	8644	15241	6304
26210	12854	25496	12045	19033	8517	16229	7335
19467	9526	18202	8603	14568	6521	11792	5048
41197	20406	35851	17046	28684	12994	24056	10662
63512	30621	54468	26302	52849	24922	44948	20912
18881	9239	18429	8748	17906	8551	15393	7324
31514	16280	30308	14694	26049	12482	23540	11175
54866	26119	53875	25925	52999	25306	41316	19878
48955	23558	54287	26024	46955	20987	36740	16496
33120	15748	34270	16184	28913	13819	25627	12379
26730	12960	25240	12049	21629	9831	18169	8009
58691	28097	59436	28519	50260	22922	41661	19385
81020	37836	83596	39667	71477	34554	69155	33484
24471	11708	26332	12701	24184	11614	21979	10756
22829	11010	26306	12815	25090	12180	22935	11344
24488	12110	28345	13972	26101	12778	23264	11450
44185	21516	49398	24255	48512	23925	42313	20857
19772	9505	20173	9719	21304	10187	18860	8657
1362592	654308	1402616	668177	1235048	573854	1070441	496458

४.१.७ इयत्तानिहाय मागासवर्गीय  
4.1.7 STANDARDWISE ENROLMENT OF

६. एकूण  
6. TOTAL

जिल्हा / District 1		इ. ७ वी Std. VII		इ. ८ वी Std. VIII	
		एकूण Total 14	मुलीं Girls 15	एकूण Total 16	मुलीं Girls 17
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	50813	24005	47962	21764
नाशिक	Nashik.	50381	22283	32120	12436
धुळे	Dhule	19379	8282	17020	6980
नंदुराबार	Nandurbar	11505	4901	10104	4114
जळगाव	Jalgaon	48085	21080	33652	14809
ठाणे	Thane	58237	26533	50714	22279
पुणे	Pune	48355	22385	42151	19538
अहमदनगर	Ahmednagar	32189	14112	27538	11394
सोलापूर	Solapur	34948	14998	29107	11122
रायगढ	Raigad	24834	11580	23003	10408
कोल्हापूर	Kolhapur	20112	9535	17257	7680
रत्नागिरी	Ratnagiri	23628	11037	19631	7685
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	6303	3080	5893	2729
सातारा	Satara	19598	8923	17690	7690
सांगली	Sangli	18937	8824	16472	7143
ओरंगाबाद	Aurangabad	24492	10725	19637	7922
जालना	Jalna	12559	4996	9833	3583
परभणी	Parbhani	13620	5799	9867	3606
हिंगोली	Hingoli	9868	4045	6774	2354
बीड	Beed	21908	9322	17687	7041
नांदेड	Nanded	36469	16672	25792	10913
उस्मानाबाद	Osmanabad	12632	6000	10498	4509
लातूर	Latur	20445	9234	17491	7985
अमरावती	Amravati	37820	17736	34065	16445
बुलढाणा	Buldhana	32536	14346	26583	10803
अकोला	Akola	23564	11182	21889	10075
वाशिम	Washim	15477	6725	13764	5621
यवतमाळ	Yavatmal	36136	16725	31704	13557
नागपूर	Nagpur	66174	32174	54006	25799
वर्धा	Wardha	21013	10426	19742	9661
भंडारा	Bhandara	21335	10680	19949	9918
गोंदिया	Gondia	20900	10432	18389	9097
चंद्रपूर	Chandrapur	37309	18396	32933	15604
गडचिरोली	Gadchiroli	17207	8067	13453	6391
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	948768	435240	794870	348855

794370

विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - समाप्त

BACKWARD CLASS STUDENTS (1999-2000)-Concl.

प्रागासवर्गीय विद्यार्थी

BACKWARD CLASS STUDENTS

इ. ९ वी Std. IX		इ. १० वी Std. X		इ. ११ वी Std. XI		इ. १२ वी Std. XII		इ. १ ली ते १२ वो Std. I to XII	
एकूण Total 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	मुली Girls 21	एकूण Total 22	मुली Girls 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	मुली Girls 27
38817	17496	25957	12208	18519	7750	14329	6063	539089	255533
36032	13519	21322	8087	10972	4252	10003	3976	577900	258705
15879	6842	14125	5179	7795	2748	6964	2478	254660	111227
9530	3904	7982	2929	5684	1923	4673	1500	199455	89557
31161	13942	42369	17563	13630	4480	12480	4180	562879	246668
43034	18770	26283	11543	14400	6764	10598	4979	709213	326926
37806	15914	26567	11436	14658	5984	10922	4706	563471	262322
24050	9522	18433	6904	11106	3775	8293	2752	418811	188777
25248	9215	17771	6340	9823	3177	7198	2347	422736	187839
21370	9553	13306	5752	7433	3205	5635	2568	316543	150362
15171	6613	11885	4856	6648	2360	5072	1769	229083	105459
16456	6055	10745	3930	4800	1831	3133	1233	240472	110571
5805	2589	4351	2011	2206	1029	1725	810	68200	32593
17039	7074	12922	5129	7896	2929	6682	2484	234557	107167
14692	5959	11133	4177	6133	2245	4801	1758	234842	106814
17856	7026	13647	5261	9542	3428	8604	2807	313479	141012
8402	2666	6709	1938	3635	968	3515	909	189088	82331
8445	2968	6402	2076	3142	985	2845	878	184315	82758
5790	1931	4129	1178	1536	351	1661	456	130877	57236
15537	5872	13225	4684	9733	3183	8391	2639	295522	132692
22998	9286	19364	6943	11484	3362	10244	2947	476809	217584
9024	3635	7286	2741	3866	1258	3725	1141	155457	71546
14030	6036	12206	4910	7599	2368	8049	2373	261533	121555
32498	15247	27080	13313	16303	8220	14408	6943	473172	226703
25265	10254	18682	6856	9672	3303	8169	2490	398580	178492
20085	9044	17258	7635	10281	4683	9133	3945	281767	132771
11865	4617	10707	3787	6450	1926	5679	1542	201216	88532
28744	12263	23088	10023	10545	4378	9123	3598	471078	217794
54835	26019	53182	25850	24350	11379	22986	10884	742782	355740
18777	9327	17505	8477	11058	5647	9833	5002	241960	118082
17398	8696	16909	8303	10700	4734	10368	4286	241153	116924
17133	8347	15617	7431	8479	3612	6956	2693	238421	155939
29780	14468	26079	12291	14753	5945	12713	4866	425986	204817
12614	5608	10975	4695	7033	2657	5906	2137	187745	87438
723166	310277	585198	246136	321854	126839	274816	106119	11482249	5290466

5820।

**४.२.१ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण**  
**4.2.1 PRIMARY, SECONDARY & HIGHER SECONDARY EDUCATION**  
 केंद्रशासन/Central Govt.

जिल्हा/District 1		इयत्ता १ ते ४ Std. I-IV		इयत्ता ५ ते ७ Std. V-VII		इयत्ता ८ ते १० Std. VIII-X		इयत्ता ११ ते १२ Std. XI-XII	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	4966	2233	4803	2117	3940	1753	2344	1048
नाशिक	Nashik	3166	1498	1641	742	1284	616	336	161
धुळे	Dhule	..	..	125	44	120	38	..	..
नंदुरबार	Nandurbar	..	..	..	..	..	..	..	..
जळगाव	Jalgaon	1175	554	1300	532	525	198	97	48
ठाणे	Thane	1437	666	1374	635	1235	561	355	173
पुणे	Pune	4822	2141	3866	1745	3121	1421	1044	501
अहमदनगर	Ahmednagar	1004	450	823	305	601	206	105	38
सोलापूर	Solapur	350	173	622	258	231	114	..	..
रायगड	Raigad	563	268	925	452	357	147	71	35
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	138	46	188	68	60	21
रत्नापुरी	Ratnagiri	..	..	..	..	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	29	14	251	21	465	58	117	1
सांगली	Sangli	282	130	179	66	..	..	..	..
आरंगाबाद	Aurangabad	418	191	436	179	366	158	60	16
जालना	Jalna	231	99	144	41	176	49	19	5
परभणी	Parbhani	698	308	540	223	354	147	118	57
हिंगोला	Hingoli	..	..	..	..	..	..	..	..
बोड	Beed	143	71	132	47	175	60	..	..
नांदेड	Nanded	..	..	114	39	163	64	..	..
उस्मानाबाद	Omanabad	..	..	141	49	168	50	32	4
लातूर	Latur	..	..	..	..	..	..	..	..
अमरावती	Amravati	..	..	..	..	..	..	..	..
बुलढाणा	Buldhana	..	..	118	41	153	52	27	6
अकोला	Akola	..	..	..	..	..	..	..	..
वाशिम	Washim	..	..	122	39	159	46	23	4
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	..	..	..	..	..	..
नागपूर	Nagpur	1678	824	1276	501	1423	540	371	144
वर्धा	Wardha	415	188	305	137	296	112	56	12
भंडारा	Bhandara	385	180	288	116	274	116	90	43
गोदिया	Gondia	..	..	301	125	505	248	..	..
चंद्रपूर	Chandrapur	634	224	626	202	589	211	121	36
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	110	43	174	66	66	20
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	22396	10212	20898	8812	17308	7190	5572	2391
	(7416)	(3529)	(1873)	(813)	( .. )	( .. )	[ .. ]	[ .. ]	[ .. ]

१) या तक्त्याभ्यं प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळांतील व कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालयातील तसेच  
 1) This table includes Enrolment of Primary, Secondary, Higher Secondary Schools and Enrolment in  
 २) अशा ( ) कंसातील आकडे प्राथमिक शाळांतील व ज्ञा [ ] कंसातील कला, शास्त्र, वाणिज्य  
 2) The figures in such ( ) bracket indicate the enrolment in primary schools and the figures in such [ ]

व्यवस्थापननिहाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू

MANAGEMENTWISE AND STAGEWISE ENROLMENT-(1999-2000) Contd.

राज्य शासन/State Govt.

एकूण (इ. १ ते १२) Total Std. I to XII		इयत्ता १ ते ४ Std. I-IV		इयत्ता ५ ते ७ Std. V-VII		इयत्ता ८ ते १० Std. VIII-X		इयत्ता ११ ते १२ Std. XI-XII		एकूण (इ. १ ते १२) Total Std. I-XII	
एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13	एकूण Total 14	मुली Girls 15	एकूण Total 16	मुली Girls 17	एकूण Total 18	मुली Girls 19	एकूण Total 20	मुली Girls 21
16053	7151	..	..	..	..	693	197	3282	1041	3975	1238
6427	3017	11328	5081	8330	3572	4137	1564	..	..	23795	10217
..	..	2676	1011	3114	938	2416	427	..	..	8206	2376
245	82	10543	4268	8577	3109	5037	1417	..	..	24157	8794
3097	1332	3591	996	3979	970	2622	509	85	30	10277	2505
4401	2035	12986	4695	10164	3879	3874	1041	..	..	27024	9615
12853	5808	2714	1220	2375	1053	1092	351	..	..	6181	2624
2533	999	3033	1343	3004	1288	1603	541	..	..	7640	3172
1203	545	114	36	47	9	362	..	198	6	721	51
1916	902	3357	1269	2489	856	793	196	100	17	6739	2338
386	135	1564	625	1027	289	41	8	540	142	3172	1064
..	..	767	242	460	155	..	..	..	..	1227	397
..	..	331	140	236	116	..	..	..	..	567	256
862	94	894	370	597	142	97	..	..	..	1588	512
461	196	344	111	180	69	..	..	..	..	524	180
1280	544	1785	680	1219	276	1436	231	629	150	5069	1337
570	194	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
1710	735	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	1089	404	646	207	429	105	..	..	2164	716
450	178	865	364	590	153	1118	218	..	..	2573	735
277	103	4870	2062	3503	1450	1113	395	..	..	9486	3907
341	103	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
316	106	5912	2517	2302	871	1446	363	732	317	10392	4068
298	99	729	257	409	170	..	..	..	..	1138	427
..	..	525	204	283	98	85	1	80	2	973	305
304	89	172	71	165	60	195	61	..	..	532	192
208	70	3876	1697	3260	1406	2614	1066	56	4	9806	4173
4748	2009	1151	531	736	365	411	193	656	269	2954	1358
1072	449	639	279	950	441	479	218	..	..	2068	938
1037	455	328	166	482	222	407	165	..	..	1217	553
806	373	2356	1138	1775	885	1267	558	..	..	5398	2581
1970	673	1958	954	1979	859	1581	619	42	15	5560	2447
350	129	7958	3095	6956	2770	3850	1542	99	18	18863	7425
66174	28605	88455	35826	69834	26678	39198	11986	6499	2011	203986	76501
(9289)	(4342)	(78201)	(31436)	(32221)	(11926)	-	-	[5503]	[1882]	(11042)	(43362)

गृहशास्त्र व ग्रामीण सेवा संस्थामधील इयत्ता ११ वी व १२ वा मधील विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

Std. XI & XII Arts Science, Commerce Colleges so also, Home Science and Rural Services Institutions.

महाविद्यालयातील तसेच गृहशास्त्र व समाजसेवा संस्थातील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

bracket indicate the enrolment in Arts/Science/Commerce colleges so also Home Science & Rural services Institutions.

## ४.२.१ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण

## 4.2.1 PRIMARY, SECONDARY &amp; HIGHER SECONDARY EDUCATION

जिल्हा/District	जिल्हा परिषद्/Zilla Parishad									
	इयत्ता १ ते ४ Std. I-IV		इयत्ता ५ ते ७ Std. V-VII		इयत्ता ८ ते १० Std. VIII-X		इयत्ता ११ व १२ Std. XI-XII			
	एकूण Total 22	मुली Girls 23	एकूण Total 24	मुली Girls 25	एकूण Total 26	मुली Girls 27	एकूण Total 28	मुली Girls 29		
बूहमुंबई	Gr. Mumbai	..	..	..	..	..	..	..	..	..
नाशिक	Nashik	298871	145297	64791	31195	843	718	..	..	..
धुळे	Dhule	116549	57422	6383	3190	..	..	..	..	..
नंदुरबार	Nandurbar	100399	48734	7988	3911	..	..	..	..	..
जळगाव	Jalgaon	272259	130369	49067	23614	929	220	566	103	..
ठाणे	Thane	221004	106431	69520	32914	612	463	..	..	..
पुणे	Pune	278670	135448	91284	45198	..	..	..	..	..
अहमदनगर	Ahmednagar	340126	166111	60483	29695	..	..	..	..	..
सोलापूर	Solapur	251840	123228	78865	38535	573	230	..	..	..
रायगढ	Raigad	178119	88026	53902	26347	..	..	..	..	..
कोल्हापूर	Kolhapur	199692	95979	89639	44983	985	304	844	242	..
रत्नागिरी	Ratnagiri	132693	65760	72511	35510	229	68	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	60837	29849	29209	14574	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	201579	98887	70630	35189	230	27	..	..	..
सांगली	Sangli	183480	87957	54297	25780	..	..	..	..	..
औरंगाबाद	Aurangabad	232006	111323	90373	41981	19628	7293	1188	469	..
जालना	Jalna	181216	89837	62743	27561	9886	3444	479	126	..
परभणी	Parbhani	149943	72491	56583	25686	8140	2906	150	150	..
हिंगोली	Hingoli	112046	55300	43813	20557	6756	2470	105	35	..
बीड	Beed	239785	117101	74122	35066	12630	5621	..	..	..
नंदेड	Nanded	259231	129233	79633	38744	14955	5455	474	128	..
उस्मानाबाद	Osmanabad	123401	60794	59144	29876	10178	4944	1363	593	..
लातूर	Latur	161768	81232	82890	41161	7551	3419	120	57	..
अमरावती	Amravati	173244	85492	64247	31062	6595	2796	1043	470	..
बुलढाणा	Buldhana	186781	92475	70505	33280	10439	4267	1946	622	..
अकोला	Akola	115054	54970	42763	21890	4665	2284	865	289	..
वाशिम	Washim	96353	47711	29496	14148	2083	958	774	249	..
यवतमाळ	Yavatmal	209149	102220	79391	38503	9461	4568	949	349	..
नागपूर	Nagpur	131190	62520	50299	24565	4774	2403	1009	424	..
वर्धा	Wardha	74587	36781	21452	10579	648	488	396	192	..
भंडारा	Bhandara	74375	36414	33450	16683	8524	4092	4149	1852	..
गोंदिंगा	Gondia	91195	45377	48560	24090	6345	3018	3613	1556	..
चंद्रपूर	Chandrapur	134371	66905	61877	30949	4853	2391	575	231	..
गढचिरोली	Gadchiroli	85445	42337	30030	14957	2500	1039	782	204	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra St.	5667258	2770011	1879940	912073	155012	65886	21390	8341	..
		(5623448)	(2750143)	(1729911)	(846368)	(—)	(—)	[ - ]	[ - ]	..

टीप :— १) या तक्त्यामध्ये प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळांतील व कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालयातील तसेच गृहशाखा

Note :— 1) This table includes Enrolment of Primary, Secondary, Higher Secondary Schools and Enrolment

2) अंशा ( ) कंसातील आकडे प्राथमिक शाळातील व अंशा [ ] कंसातील आकडे कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयातील

2) The figures in such ( ) bracket indicate the enrolments' in Primary Schools & the figures in and Rural Services Institutions.

व्यवस्थापननिहाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) --चालू  
 MANAGEMENT AND STAGEWISE ENROLMENT (1999-2000) --Contd.

नगरपालिका/Municipal

एकूण-(इयता १ ते १२) Total-Std. I-XII		इयता १ ते ४ Std. I-IV		इयता ५ ते ७ Std. V-VII		इयता ८ ते १० Std. VIII-X		इयता ११ व १२ Std. XI-XII		इयता १ ते १२ Std. I-XII	
एकूण Total 30	मुली Girls 31	एकूण Total 32	मुली Girls 33	एकूण Total 34	मुली Girls 35	एकूण Total 36	मुली Girls 37	एकूण Total 38	मुली Girls 39	एकूण Total 40	मुली Girls 41
..	..	389951	197842	254506	125051	50509	24779	..	..	694966	347672
364505	177210	69684	34291	32000	16179	2880	1269	..	..	104564	51739
122932	60612	9008	4653	4600	2241	1789	637	295	174	15692	7705
108387	52645	5838	3047	1541	644	796	311	397	87	8572	4089
322821	154306	26361	13759	15157	7282	5526	1985	1551	490	48595	23516
291136	139808	107656	55083	53794	27409	5290	2524	..	..	166740	85016
369954	180646	120870	61519	59412	29825	17103	8299	863	406	198248	100049
400609	195806	13499	6788	5525	2859	372	123	..	..	19396	9770
331278	161993	28096	13738	10029	5178	2639	1033	470	260	41234	20209
232021	114373	13213	6747	6715	3369	872	513	..	..	20800	10629
291160	141508	33332	15371	17920	8618	1899	704	..	..	53151	24693
205433	101338	3591	1717	1891	931	..	..	..	..	5482	2648
90046	44423	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
272439	134103	11472	5681	3794	1811	347	159	249	100	15862	7751
237777	113737	19093	9709	11193	5788	1409	457	..	..	31695	15954
343195	161066	22987	11487	9804	4993	..	..	..	..	32791	16480
254324	120968	5100	2617	471	272	..	..	..	..	5571	2889
214816	101233	4582	2235	771	416	..	..	..	..	5353	2651
162720	78362	429	175	..	..	..	..	..	..	429	175
326537	157788	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
354293	173560	3010	1504	1266	581	..	..	..	..	4276	2085
194086	96207	4879	2368	2538	1225	..	..	..	..	7417	3593
252329	125869	1050	418	483	233	..	..	..	..	1533	651
245129	119820	37659	17264	8114	3745	4601	2146	579	212	50953	23367
269671	130644	30207	13497	5873	2575	3655	1611	766	266	40501	17949
163347	79433	36123	14779	1742	823	550	339	73	73	38488	16014
128706	63066	10111	4474	2271	1025	1024	489	183	88	13589	6076
298950	145640	25776	12327	7292	3069	1905	580	97	45	35070	16021
187272	89912	71745	35322	21306	10391	9947	4978	719	303	103717	50994
97083	48140	10740	4710	3803	1544	3745	1470	1278	744	19566	8468
120498	59041	5030	2370	2089	1007	1486	805	1152	499	9757	4681
149713	74041	5521	2535	2815	1288	3452	1530	359	84	12147	5437
201676	100476	22068	11008	2588	1309	1230	601	..	..	25886	12918
118757	58537	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
7723600	3756311	1143681	569035	551303	271681	123026	57342	9031	3831	1832041	901889
(7353359)	(3596511)	(1148681)	(569035)	(476509)	(237900)	-	-	[ - ]	[ - ]	(1625190)	(806935)

व ग्रामीण सेवा संस्थांमधील इयता ११ वी व १२ वी मध्यील विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

in Std. XI and XII From Arts, Science, Commerce Colleges so also, Home Science and Rural Services Institutions)

तसेच गृह शास्त्र व ग्रामीण सेवा संस्थांतील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

such [ ] bracket indicate the enrolment in Arts, Science and Commerce Colleges so also Home Science and Rural Services Institutions.

**४.२.१ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण**  
**4.2.1 PRIMARY, SECONDARY AND HIGHER SECONDARY EDUCATION**

जिल्हा / District 1	Gr. Mumbai	इयत्ता १ ते ४ Std. I to IV		इयत्ता ५ ते ७ Std. V to VII		इयत्ता ८ ते १० Std. VIII to X		इयत्ता ११ ते १२ Std. XI to XII		खाजगी मदत /
		एकूण Total 42	मुली Girls 43	एकूण Total 44	मुलो Boys 45	एकूण Total 46	मुली Girls 47	एकूण Total 48	मुली Girls 49	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	177385	79671	294193	137277	368069	173887	175649	92151	
नाशिक	Nashik	71436	32156	167979	75744	160879	68312	50546	20582	
धुळे	Dhule	44031	18254	80584	35619	72595	31194	25866	9767	
नंदुरबार	Nandurbar	21221	8828	38053	17016	29679	13043	13470	4818	
जळगाव	Jalgaon	60577	26146	169861	74438	176211	77859	49486	16703	
ठाणे	Thane	164056	76802	202941	95423	202245	94740	65601	32922	
पुणे	Pune	.. 96324	44152	210192	97403	241796	109060	81032	35111	
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 41593	19357	178717	82333	147330	61959	53797	19713	
सोलापूर	Solapur	.. 94022	43053	161223	70945	135402	54154	40670	14522	
रायगड	Raigad	.. 14980	7187	64708	30013	84036	36798	20843	9311	
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 42606	19609	108408	49785	148616	65078	56953	20864	
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 4625	2240	34099	15816	67624	27202	14579	5854	
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 2026	983	21408	9967	40154	18341	10268	4777	
सातारा	Satara	.. 20092	8881	101637	46821	129611	56438	44252	16961	
सांगली	Sangli	.. 30792	13014	94705	42983	115804	53447	34570	14516	
भीतरंगाबाद	Aurangabad	.. 77348	37700	82603	39158	85402	35911	37654	13568	
जालना	Jalana	.. 25033	11793	35538	14150	37093	12908	13434	3931	
परभणी	Parbhani	.. 45506	21003	44723	20338	41242	16020	13414	4533	
हिंगोली	Hingoli	.. 15752	7211	16152	6752	17219	5579	6810	1750	
बोड	Beed	.. 45893	21501	74528	32331	76852	29952	34454	11900	
नांदेड	Nanded	.. 89668	41868	84159	38158	87307	36507	37382	12086	
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 25827	12271	41294	18326	48931	19994	17197	6120	
लातूर	Latur	.. 65018	29354	81864	37361	89960	39901	35568	12646	
अमरावती	Amravati	.. 31423	14502	86741	39931	99232	48845	33325	16983	
बुलढाणा	Buldhana	.. 15957	6975	67477	30092	73313	29501	22361	7569	
अकोला	Akola	.. 10697	5124	55676	25968	64292	29502	23580	10596	
वाशिम	Washim	.. 7423	2769	33949	14523	38364	14716	14303	4163	
यवतमाळ	Yavatmal	.. 24267	10571	58631	25556	77964	33853	23973	10113	
नागपूर	Nagpur	.. 108717	54548	161426	79664	152666	67330	57761	27244	
वर्धा	Wardha	.. 13613	6339	45946	22844	55932	27825	20766	10526	
भंडारा	Bhandara	.. 18079	8363	36017	17583	48270	24043	17056	7176	
गोदीना	Gondiya	.. 10698	5340	26999	13250	47534	23241	16553	7599	
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 19841	9139	64010	30596	84312	40026	29941	12257	
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 12036	5347	24670	11329	31807	14258	12209	4638	
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra	.. 1548562	712051	3051111	1399493	3377743	1491424	1205323	503970	
	State	..(1545923)	(710900)	(326055)	(145344)	(→)	(→)	[504154]	[208346]	

टीप :- १) या तक्त्यामध्ये प्राथमिक, माध्यमिक उच्च माध्यमिक शाळांतील व कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालयातील तसेच गृहशास्त्र व

Note :- i) This table includes Enrolment of Primary, Secondary, Higher Secondary Schools and Enrolment in

ii) अशा ( ) कंसातील आकडे प्राथमिक शाळांतील व [ ] अशा कंसातील कला, शास्त्र, वाणिज्य महाविद्यालयातील

iii) The figures in such ( ) bracket indicate the enrolment in primary schools and the figures in such [ ] bracket

व्यवस्थापननिहाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)–समाप्त

MANAGEMENTWISE AND STAGEWISE ENROLMENT (1999-2000)—Concl.

Private Aided				खाजगी बिनमक्षत/Private Unaided								
एकूण (इयत्ता १ ते १२) Total (Std. I to XII)		इयत्ता १ ते ४ Std. I to IV		इयत्ता ५ ते ७ Std. V to VII		इयत्ता ८ ते १० Std. VIII to X		इयत्ता ११ ते १२ एकूण (इयत्ता १ ते १२) Std. XI to XII Std. I to XII				
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	
1015296	482986	280914	122553	117082	45821	97279	41063	15955	8056	511230	217493	
450840	196794	31788	14933	17347	7702	21128	8191	1461	531	71724	31357	
223076	94834	4664	1983	2201	900	2276	1046	332	84	9473	4013	
102423	43705	3171	1401	1373	594	1182	412	171	39	5897	2446	
456135	195146	18220	8002	9525	4200	8362	3573	2163	791	38270	16566	
634843	299887	168554	75630	100193	43883	74054	32954	11194	4876	353995	157343	
629344	285726	84389	35633	48018	20627	52321	21263	3696	1612	188424	79135	
421437	183362	17846	6862	17087	7688	23948	9790	1396	424	60277	24764	
431317	182674	21054	10377	12515	4748	15073	5786	1178	348	49820	21259	
184567	83309	26551	11746	11306	4805	11681	4754	427	167	49965	21472	
356583	155336	12002	4814	6292	2581	16643	7667	1270	441	36207	15503	
120927	51112	5702	2277	2712	1019	4926	1847	319	132	13659	5275	
73856	34068	1978	867	394	169	1676	753	142	59	4190	1848	
295592	129101	11704	4906	6121	2383	9850	4174	1148	361	28823	11824	
275871	123960	9873	4221	3855	1637	7357	3325	1089	396	22174	9579	
283007	126337	24391	10932	8106	3482	12742	4910	1136	437	46375	19761	
111098	42782	5833	2247	2540	1064	5719	1945	230	47	14322	5303	
144885	61894	5152	2328	1042	369	2749	890	438	107	9381	3694	
55933	21292	1608	623	2432	1064	5720	2088	364	102	10124	3877	
231727	95684	11402	5225	6074	2586	7532	3068	1966	817	26974	11696	
298516	128619	14238	6849	6061	2990	6429	2961	708	198	27436	12998	
133249	56711	4715	2038	1629	687	5626	2486	1157	354	13127	5565	
272410	119262	20159	9891	10905	5104	8042	3259	2310	772	41416	19026	
250721	120261	11110	4755	4189	2512	7658	3617	1324	642	24281	11526	
179108	74137	6539	2715	2733	1091	6127	2382	435	121	15834	6309	
154245	71190	13883	5803	5701	2421	7875	3460	1116	458	28575	12142	
94039	36171	3993	1741	1577	742	3857	1789	772	243	10199	4515	
184835	80093	8618	3846	1902	726	8219	3611	863	319	19602	8502	
480570	228786	56149	26086	14826	7699	16967	8640	1955	1081	89897	43506	
136257	67534	7056	3203	2787	1222	3027	1413	596	264	13466	6099	
119422	57165	5509	2450	1319	538	3160	1598	876	373	10864	4969	
101784	49430	5444	2439	1019	447	3393	1545	330	156	10186	4587	
198104	92918	18836	8299	10740	5023	9206	4689	981	346	39763	18357	
80722	35572	2642	1176	1966	909	3487	1780	1020	423	9115	4288	
9182739	4106938	925687	408858	443569	189433	475291	202729	60518	25577	1905065	826597	
(1871978)	(855244)	(914082)	(404790)	(157825)	(67257)	..	..	[29036]	[12619]	(1071907)	(472047)	

ग्रामिण सेवा संस्थामधील इयत्ता ११ वी व १२ वी मर्वील विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

Std. XI and XII from Arts/Science/Commerce Colleges so also Home Science and Rural Services Institution.

विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

indicate the enrolment in Arts/Science/Commerce Colleges so also Home Science Rural Services Institution

**४.२.२ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण-**  
**4.2.2 TYPEWISE AND STAGEWISE ENROLMENT IN PRIMARY**

इयता १ ली ते ४ थी  
 Std. I to IV

जिल्हा/District 1	प्राथमिक Primary			माध्यमिक Secondary		
	त्रुक्टिया Divisions 2	एकूण Total 3	मुली Girls 4	त्रुक्टिया Divisions 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	16310	847095	399844	12	412
नाशिक	Nashik	.. 14913	480942	231049	88	3203
धुळे	Dhule	.. 5442	176928	83323	..	..
नंदुरबार	Nandurbar	.. 4884	141172	66278	..	..
जळगाव	Jalgaon	.. 10484	382183	179826	..	..
ठाणे	Thane	.. 20721	675693	319307	..	..
पुणे	Pune	.. 20211	582795	277905	38	1112
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 14088	412132	199043	102	3907
सोलापूर	Solapur	.. 13091	395071	190454	17	405
रायगड	Raigad	.. 11293	233494	113898	69	2329
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 10114	289112	136365	4	84
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 10840	147378	72236	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 5962	65172	31839	..	..
सातारा	Satara	.. 11274	244683	118229	34	796
सांगढी	Sangli	.. 8709	243864	115142	..	..
आरंगाबाद	Aurangabad	.. 8817	358563	172145	..	..
जालना	Jalna	.. 5588	217413	106593	..	..
परभणी	Parbhani	.. 4942	204750	97610	4	183
हिंगोली	Hingoli	.. 3709	130198	63471	13	578
बीड	Beed	.. 8749	288483	140153	220	9605
नांदेड	Nanded	.. 9991	350064	172420	335	18731
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 5019	158822	77471	..	..
लातूर	Latur	.. 6209	233524	113851	302	13961
अमरावती	Amaravati	.. 8590	259348	124530	..	..
बुलढाणा	Buldhana	.. 7272	240213	115919	..	..
अकोला	Akola	.. 5276	176282	80880	..	..
वाशिम	Washim	.. 3615	118052	56766	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	.. 9021	271686	130661	..	..
नागपूर	Nagpur	.. 12609	370395	179726	8	235
वर्धा	Wardha	.. 4409	106266	51194	20	557
भंडारा	Bhandara	.. 3532	103706	49953	..	..
गोंदिवा	Gondia	.. 4276	114225	56375	24	989
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 7597	194539	95265	44	1717
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 4687	103508	50112	125	4329
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 302244	9317751	4469833	1459	63133
						26851

प्रकारानुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) -चालू  
 SECONDARY AND HIGHER SECONDARY EDUCATION-(1999-2000)—Contd.

			इयसा १ लो ते ४ Std. I to IV			इयसा ५ वी ते ७ वी Std. V to VII		
उच्च माध्यमिक Hr. Secondary			एकूण Total			प्राथमिक Primary		
तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls
8	9	10	11	12	13	14	15	16
155	5709	2300	16477	853216	402299	5304	226802	111857
52	2128	1037	15053	486273	233256	3104	123770	58818
..	..	..	5442	176928	83323	563	18781	8592
..	..	..	4884	141172	66278	500	18645	7884
..	..	..	10484	382183	179826	2246	73055	34460
..	..	..	20721	675693	319307	6016	243725	114398
106	3882	1737	20355	587789	280113	5128	191207	92257
28	1062	472	14218	417101	200911	2065	78995	38102
..	..	..	13108	395476	190605	3189	115154	53601
21	960	396	11383	236783	115243	2345	65835	31754
..	..	..	10118	289196	136398	3438	117152	57980
..	..	..	10840	147378	72236	3244	76375	37127
..	..	..	5962	65172	31839	1583	29847	14874
5	291	122	11313	245770	118739	2744	79780	39004
..	..	..	8709	243864	115142	2262	74206	34964
11	372	168	8828	358935	172313	2645	110526	52236
..	..	..	5588	217413	106593	1643	57079	25566
20	948	693	4966	205881	98365	1501	61358	29156
4	148	32	3726	130924	63713	1036	40087	19681
..	..	..	8969	298088	144262	2081	78898	36919
41	2222	1081	10367	371017	181516	3002	96479	47321
..	..	..	5019	158822	77471	1709	56525	28522
8	510	510	6519	247995	120895	2800	98387	48607
..	..	..	8590	259348	124530	2144	68299	33181
..	..	..	7272	240213	115919	1670	64994	30475
..	..	..	5276	176282	80880	1230	43477	21814
..	..	..	3615	118052	56766	877	30530	14324
..	..	..	9021	271686	130661	2435	88506	41534
..	..	..	12617	370630	179831	2373	79613	38616
8	227	89	4437	107050	51497	871	25445	12219
..	..	..	3532	103706	49953	902	32628	16400
..	..	..	4300	115214	56829	1365	49735	24514
32	1452	588	7673	197708	96529	1958	69796	34459
8	244	84	4820	108081	51955	1124	38703	18392
499	20155	9309	304202	9401039	4505993	77097	2724394	1309608

४.२.२ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण-  
4.2.2 TYPEWISE AND STAGEWISE ENROLMENT IN PRIMARY

इयता ५ वी ते ७ वी  
Std. V to VII

जिल्हा/District 1		माध्यमिक Secondary			उच्च माध्यमिक Higher Secondary		
		तकड्या Divisions 17	एकूण Total 18	मली Girls 19	तुकड्या Divisions 20	एकूण Total 21	मली Girls 22
बृहन्मुंबई व विभाग	Gr. Mumbai & Division ..	6475	361293	163904	1493	82489	34505
नाशिक	Nashik ..	1814	105278	50799	1066	63040	25517
धुळे	Dhule ..	918	40321	17712	707	37780	16584
नंदुरवार	Nandurbar ..	500	21531	9125	313	17481	8309
जळगाव	Jalgaon ..	1955	111147	52135	1248	64687	24441
ठाणे	Thane ..	2172	131030	61159	1021	63231	28586
पुणे	Pune ..	2128	119098	57409	1740	104842	46185
अहमदनगर	Ahmednagar ..	1794	113540	55328	1175	73104	30738
सोलापूर	Solapur ..	1702	102941	46192	721	45206	19880
रायगढ	Raigad ..	846	41610	19464	567	32600	14624
कोल्हापूर	Kolhapur ..	1300	69361	32590	617	36911	15732
रत्नागिरी	Ratnagiri ..	437	20385	9459	296	14913	6845
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg ..	307	13328	6165	170	8072	3787
सातारा	Satara ..	1305	66184	31164	706	37066	16199
सांगली	Sangli ..	1061	53923	26359	585	36280	15000
ओरंगाबाद	Aurangabad ..	996	61176	27450	358	20839	10383
जालना	Jalna ..	521	30498	11705	232	13859	5817
परभणी	Parbhani ..	499	28505	11238	239	13796	6638
हिंगोली	Hingoli ..	336	17532	6626	91	5424	2273
बाढ	Beed ..	1049	55545	23894	348	21003	9370
नांदेड	Nanded ..	894	50234	22761	458	28023	11880
उसमानाबाद	Osmanabad ..	667	33767	15345	250	14454	6296
लातूर	Latur ..	960	46078	21597	546	31677	13655
अमरावती	Amravati ..	923	47393	22363	976	50000	22612
बुलढाणा	Buldhana ..	696	39591	18805	695	42530	17969
अकोला	Akola ..	640	32073	15790	524	30615	13596
वाशिम	Washim ..	301	15978	7382	352	21072	8831
यवतमाळ	Yavatmal ..	677	34818	14854	496	27251	12904
नागपूर	Nagpur ..	2586	108228	57333	1370	62028	27236
वर्द्धा	Wardha ..	545	25177	13372	496	24621	11276
भंडारा	Bhandara ..	290	12623	6484	588	28394	13265
गोंदिया	Gondia ..	313	14824	7247	359	16910	8324
चंद्रपूर	Chandrapur ..	839	42295	21261	553	29729	13218
गढचिरोली	Gadchiroli ..	292	12478	5950	255	12551	5666
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State ..	38738	2079783	970421	21611	1212478	528141

प्रकारानुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)-चालू  
 SECONDARY & HIGHER SECONDARY EDUCATION (1999-2000)-Contd.

इयत्ता ५ वी ते ७ वी Std. V to VII				इयत्ता १ ली ते ७ वी Std. I to VII				
तुकड्या Divisions 23	एकूण Total 24		तुकड्या Divisions 26	प्राथमिक Primary एकूण Total 27		तुकड्या Divisions 29	माध्यमिक Secondary एकूण Total 30	
	एकूण Total 25	मुली Girls		एकूण Total 28	मुली Girls		एकूण Total 31	
13272	670584	310266	21614	1073897	511701	6487	361705	164059
5984	292088	135134	18017	604712	289867	1902	108481	51969
2188	96882	42888	6005	195709	91915	918	40321	17712
1313	57657	25318	5384	159817	74162	500	21531	9125
5449	248889	111036	12730	455238	214286	1955	111147	52135
9209	437986	204143	26737	919418	433705	2172	131030	61159
8996	415147	195851	25339	774002	370162	2166	120210	57880
5034	265639	124168	16153	491127	237145	1896	117447	56724
5612	263301	119673	16280	510225	244055	1719	103346	46343
3758	140045	65842	13638	299329	145652	915	43939	20413
5355	223424	106302	13552	406264	194345	1304	69445	32623
3977	111673	53431	14084	223753	109363	437	20385	9459
2060	51247	24826	7545	95019	46713	307	13328	6165
4755	183030	86367	14018	324463	157233	1339	66980	31552
3908	164409	76323	10971	318070	150106	1061	53923	26359
3999	192541	90069	11462	469089	224381	996	61176	27450
2396	101436	43088	7231	274492	132159	521	30498	11705
2239	103659	47032	6443	266108	126766	503	28688	11300
1463	63043	28580	4745	170285	83152	349	18110	6836
3478	155446	70183	10830	367381	177072	1269	65150	28003
4354	174736	81962	12993	446543	219741	1229	68965	30776
2626	104746	50163	6728	215347	105993	667	33767	15345
4306	176142	83859	9009	331911	162458	1262	60039	28131
4043	165692	78156	10734	327647	157711	923	47393	22363
3061	147115	67249	8942	305207	146394	696	39591	18805
2394	106165	51200	6506	219759	102694	640	32073	15790
1530	67580	30537	4492	148582	71090	301	15978	7382
3608	150575	69292	11456	360192	172195	677	34818	14854
6329	249869	123185	14982	450008	218342	2594	108463	57438
1912	75243	36867	5280	131711	63413	565	25734	13586
1780	73645	36149	4434	136334	66353	290	12623	6484
2037	81469	40085	5641	163960	80889	337	15813	7701
3350	141820	68938	9555	264335	129724	883	44012	21937
1671	63732	30008	5811	142211	68504	417	16807	7709
137446	6016655	2808170	379341	12042145	5779441	40197	2142916	997272

**४.२.२ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण**  
**4.2.2 TYPEWISE AND STAGEWISE ENROLMENT IN PRIMARY**

जिल्हा/District	1	इयत्ता १ ते ७ वीं Std. I to VII		
		उच्च माध्यमिक Hr. Secondary		
		तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls
	32	33	34	
बृहन्मुंबई व विभाग	Gr. Mumbai and Division	..	1648	88198
नाशिक	Nashik	..	1118	65168
धुळे	Dhule	..	707	37780
नंदुरबार	Nandurbar	..	313	17481
जळगाव	Jalgaon	..	1248	64687
ठाणे	Thane	..	1021	63231
पुणे	Pune	..	1846	108724
अहमदनगर	Ahmednagar	..	1203	74166
सोलापूर	Solapur	..	721	45206
रायगढ	Raigad	..	588	33560
कोल्हापूर	Kolhapur	..	617	36911
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	296	14913
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	170	8072
सातारा	Satara	..	711	37357
सांगली	Sangli	..	585	36280
औरंगाबाद	Aurangabad	..	369	21211
जालना	Jalna	..	232	13859
परभणी	Parbhani	..	259	14744
हिंगोली	Hingoli	..	95	5572
बीड	Beed	..	348	21003
नांदेड	Nanded	..	499	30245
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	250	14454
लातूर	Latur	..	554	32187
अम्रावती	Amravati	..	976	50000
बुलढाणा	Buldhana	..	695	42530
अकोला	Akola	..	524	30615
वासिम	Washim	..	352	21072
यवतमाळ	Yavatmal	..	496	27251
नागपूर	Nagpur	..	1370	62028
वर्धा	Wardha	..	504	24848
भंडारा	Bhandara	..	588	28394
गोंदिया	Gondia	..	359	16910
चंद्रपूर	Chandrapur	..	585	31181
गडचिरोली	Gadchiroli	..	263	12795
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	22110	123263
				537450

प्रकारानुसार स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) - चालू  
 SECONDARY & Hr. SECONDARY EDUCATION-(1999-2000)-Contd.

इयत्ता १ ते ७ वर्षी Std. I to VII			इयत्ता ८ ते १० वर्षी Std. VIII to X		
एकूण Total			माध्यमिक Secondary		
तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls 37	तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls 40
35	36	37	38	39	40
29749	1523800	712565	7764	414818	196183
21937	778361	368390	2360	123255	55691
7630	273810	126211	943	40145	17117
6197	198829	91596	566	20670	7826
15973	631072	290862	2495	125154	56656
29930	1113679	523450	3862	210092	96879
29351	1002936	475964	3443	186417	83271
19252	682740	325079	2132	109751	47730
18720	658777	310278	2192	108436	44004
15141	376828	181085	1167	55177	24157
15473	512620	242700	2324	119078	53101
14817	259051	125667	1043	46360	18544
8022	116419	56665	629	26759	12239
16068	428800	205106	1992	92687	40766
12617	408273	191465	1538	74304	34669
12827	551476	262382	1738	92546	36575
7984	318849	149681	666	36965	12490
7205	309540	145397	658	34703	11795
5189	193967	92293	450	22356	7477
12447	453534	214445	1406	73187	28471
14721	545753	263478	1311	71814	31040
7645	263568	127634	999	46791	20257
10825	424137	204754	1266	63287	28987
12633	425040	202686	1313	64460	32748
10333	387328	183168	899	49594	20752
7670	282447	132080	860	43455	20471
5145	185632	87303	477	22958	9519
12629	422261	199953	1292	64854	27693
18946	620499	303016	2700	116943	57047
6349	182293	88364	769	34989	18225
5312	177351	86102	440	20283	10627
6337	196683	96914	717	34216	16666
11023	339528	165467	1297	64689	32248
6491	171813	81963	516	22454	9956
441648	1541764	7314163	54224	2733647	1221877

४.२.२ प्राथमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण  
4.2.2 STAGEWISE ENROLMENT IN PRIMARY

जिल्हा / District	1	इयत्ता ८ वीं ते १० वीं Std. VIII to X		
		उच्च माध्यमिक Higher Secondary		
		तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls
	41	42	43	
बृहन्मुंबई व विभाग	Gr.Mumbai(with Sub-Urban).	1922	105672	45496
नाशिक	Nashik	.. 1171	67896	24979
धुळे	Dhule	.. 738	38931	16187
नंदुरबार	Nandurbar	.. 330	16144	7395
जळगाव	Jalgaon	.. 1128	69021	27688
ठाणे	Thane	.. 1287	77218	35404
पुणे	Pune	.. 2232	129016	57123
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 1172	64103	24889
सोलापूर	Solapur	.. 816	45844	17313
रायगढ	Raigad	.. 738	42562	18251
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 861	49294	20728
रत्नगिरी	Ratnagiri	.. 484	26419	10573
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 315	15071	6855
सातारा	Satara	.. 922	47913	20090
सांगली	Sangli	.. 758	50266	22560
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 444	27028	11928
जालना	Jalna	.. 276	15909	5856
परभणी	Pai bhani	.. 286	17782	8168
हिंगाली	Hingoli	.. 145	7768	2765
बीड	Bied	.. 421	25120	10448
नंदेड	Nanded	.. 616	38153	14342
उसमानाबाद	Osmanabad	.. 331	18112	7217
लातूर	Latur	.. 722	42266	17592
अमरावती	Amravati	.. 1104	55229	25072
बुलढाणा	Buldhana	.. 754	44093	17061
अकोला	Akola	.. 601	34012	15115
वाशिम	Washim	.. 391	22724	8540
यवतमाळ	Yavatmal	.. 639	35418	16023
नागपूर	Nagpur	.. 1490	69245	27037
वर्धा	Wardha	.. 582	29138	13301
भंडारा	Bhandara	.. 807	41838	20192
गोंदिया	Gondia	.. 556	28280	13474
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 705	37082	16289
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 389	19364	8729
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 26133	1453931	614680

प्रतरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) --चालू

SECONDARY AND HIGHER SECONDARY EDUCATION-(1999-2000)-Contd.

इयत्ता ८ वी ते १० वी Std. VIII to X

इयत्ता ११ वी ते १२ वी Std. XI to XII

एकूण Total			उच्च माध्यमिक Hr. Secondary		
तुळड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls	तुळड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls
44	45	46	47	48	49
9686	520490	241679	1059	68817	26112
3531	191151	80670	419	27999	12429
1681	79076	33304	309	20961	8635
896	36814	15221	154	11201	4291
3623	194175	84344	476	27279	9541
5149	287310	132283	725	51435	24911
5675	315433	140394	738	49423	22811
3304	173854	72619	431	33097	13448
3008	154280	61317	341	24622	9833
1905	97739	42408	275	18806	8564
3185	168372	73829	454	34150	13506
1527	72779	29117	144	9579	3783
944	41830	19094	113	8048	3847
2914	140600	60856	386	27278	11574
2296	124570	57229	297	22575	10337
2182	119574	48503	192	16088	6565
942	52874	18346	117	10338	3328
944	52485	19963	89	6814	3062
595	30124	10242	52	4249	1363
1827	98307	38919	232	22113	8618
1927	109967	45382	367	26760	9110
1330	64903	27474	162	11379	4406
1988	105553	46579	344	26826	10271
2417	119689	57820	408	24772	12616
1653	93687	37813	271	20084	7293
1461	77467	35586	248	17111	7933
868	45682	18059	166	12476	3792
1931	100272	43716	229	15397	6998
4190	186188	84084	536	31855	15089
1351	64127	31526	223	15988	8125
1247	62121	30819	278	20954	9248
1273	62496	30140	249	18021	7951
2002	101771	48537	286	21138	9478
905	41818	18685	175	12007	4406
80357	4187578	1836557	10945	769640	323274

४.२.२ प्राथमिक व माध्यमिक उच्च माध्यमिक शिक्षण  
4.2.2 STAGEWISE ENROLMENT IN PRIMARY

इयता ११ वी ते १२ वी  
Std. XI to XII

जिल्हा/District		कनिष्ठ महाविद्यालय Jr. Colleges		
		तुकड्या Divisions	एकूण Total	मुली Girls
1	50	51	52	
बृहस्पति व विभाग	Gr. Mumbai and Division ..	1169	128413	76184
नाशिक	Nashik ..	227	24344	8845
धुळे	Dhule ..	66	5532	1390
नंदुरबार	Nandurbar ..	34	2837	653
जळगाव	Jalgaon ..	240	26669	8624
ठाणे	Thane ..	244	25715	13060
पुणे	Pune ..	433	37212	14819
अहमदनगर	Ahmednagar ..	239	22201	6727
सोलापूर	Solapur ..	183	17894	5303
रायगड	Raigad ..	23	2635	966
कोल्हापूर	Kolhapur ..	261	25517	8204
रत्नागिरी	Ratnagiri ..	56	5319	2203
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg ..	33	2362	989
सातारा	Satara ..	177	18488	5849
सांगली	Sangli ..	161	13084	4575
ओरंगाबाद	Aurangabad ..	224	24579	8075
जालना	Jalna ..	40	3824	781
परभणी	Parbhani ..	100	7306	1785
हिंगोली	Hingoli ..	26	3030	524
बीड	Beed ..	153	14307	4099
नांदेड	Nanded ..	134	11804	3302
उस्मानाबाद	Osmanabad ..	122	8370	2665
लातूर	Latur ..	127	11172	3204
अमरावती	Amravati ..	164	12291	6026
बुलढाणा	Buldhana ..	63	5451	1291
अकोला	Akola ..	91	8603	3485
वाशिम	Washim ..	42	3579	955
यवतमाळ	Yavatmal ..	117	10541	3832
नागपूर	Nagpur ..	343	30616	14376
वर्द्धा	Wardha ..	81	7104	3613
भंडारा	Bhandara ..	28	2369	695
गोंदिया	Gondia ..	39	2834	1444
चंदपूर	Chandrapur ..	103	10522	3407
गढचिरोली	Gadchiroli ..	27	2169	897
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State ..	5570	538693	222847

## स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००) — समाप्त

SECONDARY &amp; HIGHER SECONDARY EDUCATION (1999-2000)—Concl.

इ ११ ते १२ वी  
Std. XI to XIIइयत्ता १ ली ते १२ वी  
Total Std. I to XII

तुकड्या Divisions 53	एकूण Total 54		तुकड्या Divisions 56	एकूण Total 57			एकूण Total 59
	मुली Girls 55	मुले Boys 57		मुली Girls 58			
2228	197230	102296	41663	1184980	1056540	2241520	
646	52343	21274	25214	551521	470334	1021855	
375	26493	10025	9686	209839	169540	379379	
188	14038	4944	7281	137920	111761	249681	
716	53948	18165	20272	485824	393371	879195	
969	77150	37971	36048	784435	693704	1478139	
1171	86635	37630	36197	751016	653988	1405004	
670	55298	20175	23226	494019	417873	911892	
524	42516	15136	22252	468842	386731	855573	
298	21441	9530	17344	262985	233023	496008	
715	59667	21710	19373	402420	338239	740659	
200	14898	5986	16544	185958	160770	346728	
146	10410	4836	9112	88064	80595	168659	
563	45766	17423	19545	331781	283385	615166	
458	35659	14912	15371	304896	263606	568502	
416	40667	14640	15425	386192	325525	711717	
157	14162	4109	9083	213749	172136	385885	
189	14120	4847	8338	205938	170207	376145	
78	7279	1887	5862	126948	104422	231370	
385	36420	12717	14659	322180	266081	588261	
501	38564	12412	17149	373012	321272	694284	
284	19749	7071	9259	186041	162179	348220	
471	37998	13475	13284	302880	264808	567688	
572	37063	18642	15622	302644	279148	581792	
334	25535	8584	12320	276985	229565	506550	
339	25714	11418	9470	206544	179084	385628	
208	16055	4747	6221	137260	110109	247369	
346	25938	10830	14906	293972	254499	548471	
879	62471	29465	24015	452593	416565	869158	
304	23092	11738	8004	137884	131628	269512	
306	23323	9943	6865	135931	126864	262795	
288	20855	9395	7898	143585	136449	280034	
389	31660	12885	13414	246070	226889	472959	
202	14176	5303	7598	121856	105951	227807	
16515	1308333	546121	538520	11216764	9696841	20913605	

## ४.३ केंद्र शासनाच्या व्याख्येनुसार

## 4.3 STAGEWISE ENROLMENT AS

जिल्हा/District 1	इयत्ता १ ते ५ Std. I to V			इयत्ता ६ ते ८ Std. VI to VIII	
	एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	.. 1098746	515202	636087	293367
नाशिक	Nashik	.. 595059	283790	259234	117378
धूळे	Dhule	.. 212162	99429	89764	38957
नंदुरदार	Nandurbar	.. 164553	76673	47313	20731
जलगाव	Jalgaon	.. 473854	220426	215877	97009
ठाणे	Thane	.. 845992	398344	383808	178013
पुणे	Pune	.. 742320	352853	382497	178445
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 522335	250354	226922	103819
सोलापूर	Solapur	.. 496167	237376	223895	98661
रायगड	Raigad	.. 291080	140997	124577	57199
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 369776	174506	205943	97002
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 188674	92210	99814	45495
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 84077	40853	47516	22929
सातारा	Satara	.. 314560	151432	164803	76398
सांगली	Sangli	.. 307184	144101	145916	67601
ओरंगाबाद	Aurangabad	.. 431562	206825	164715	74379
जालना	Jalna	.. 259339	125020	80411	32539
परभणी	Parbhani	.. 246722	117487	83652	36149
हिंगोली	Hingoli	.. 155219	74977	50845	21697
बीड	Beed	.. 358721	172160	131982	57746
नांदेड	Nanded	.. 436731	213379	149596	67800
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 198899	96690	89452	42022
लातूर	Latur	.. 309652	150337	152946	72168
अमरावती	Amravati	.. 326130	154921	143534	68846
बुलढाणा	Buldhana	.. 298229	142862	124810	55311
अकोला	Akola	.. 216178	100457	95038	45045
वाशिम	Washim	.. 144454	68854	58239	25542
यवतमाळ	Yavatmal	.. 329490	157503	130643	59008
नागपूर	Nagpur	.. 455956	221762	230712	112751
वर्द्धा	Wardha	.. 134055	64540	70843	34864
भंडारा	Bhandara	.. 130305	62777	69042	34328
गोंदिया	Gondia	.. 145204	71437	74046	36542
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 250768	122480	126365	60901
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 131861	63297	55562	25907
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 11666014	5566311	5336399	2456549

टीप :— या तक्त्यामध्ये प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळातील व कला / शास्त्र / वाणिज्य महाविद्यालयातील  
Note :—This table includes Enrolment in Primary / Secondary / Higher Secondary

## स्तराननुसार विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)

DEFINED BY GOVERNMENT OF INDIA (1999-2000)

एकूण इयत्ता १ ते ८ Total Std. I to VIII		इयत्ता ९ व १० Std. IX & X		इयत्ता ११ व १२ Std.XI & XII		एकूण इयत्ता १ ते १२ Total Std. I to XII		
एकूण Total 6	मुली Girls 7	एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	मुले Boys 12	मुली Girls 13	एकूण Total 14
1734833	803569	309457	145675	197230	102296	1184980	1056540	2241520
854293	401168	115219	47892	52343	21274	551521	470334	1021855
301926	138386	50960	21129	26493	10025	209839	169540	379379
211866	97404	23777	9413	14038	4944	137920	111761	249681
689731	317435	135516	57771	53948	18165	485824	393371	879195
1229800	576357	171189	79376	77150	37971	784435	693704	1478139
1124817	531298	193552	85060	86635	37630	751016	653988	1405004
749257	354173	107337	43525	55298	20175	494019	417873	911892
720062	336037	92995	35558	42516	15136	468842	386731	855573
415657	198196	58910	25297	21441	9530	262985	233023	496008
575719	271508	105273	45021	59667	21710	402420	338239	740659
288488	137705	43342	17079	14898	5986	185958	160770	346728
131593	63782	26656	11977	10410	4836	88064	80595	168659
479363	227830	90037	38132	45766	17423	331781	283385	615166
453100	211702	79743	36992	35659	14912	304896	263606	568502
596277	281204	74773	29681	40667	14640	386192	325525	711717
339750	157559	31973	10468	14162	4109	213749	172136	385885
330374	153636	31651	11724	14120	4847	205938	170207	376145
206064	96674	18027	5861	7279	1887	126948	104422	231370
490703	229906	61138	23458	36420	12717	322180	266081	588261
586327	281179	69393	27681	38564	12412	373012	321272	694284
288351	138712	40120	16396	19749	7071	186041	162179	348220
462598	222505	67092	28828	37998	13475	302880	264808	567688
469664	223767	75065	36739	37063	18642	302644	279148	581792
423039	198173	57976	22808	25535	8584	276985	229565	506550
311216	145502	48698	22164	25714	11418	206544	179084	385628
202693	94396	28621	10966	16055	4747	137260	110109	247369
460133	216511	62400	27158	25938	10830	293972	254499	548471
686668	334513	120019	52587	62471	29465	452593	416565	869158
204898	99404	41522	20486	23092	11738	137884	131628	269512
199347	97105	40125	19816	23323	9943	135931	126864	262795
219250	107979	39929	19075	20855	9395	143585	136449	280034
377133	183381	64166	30623	31660	12885	246070	226889	472959
187423	89204	26208	11444	14176	5303	121856	105951	227807
17002413	8022860	2602859	1127860	1308333	546121	11216764	9696841	20913605

तसेच गृहशास्त्र व ग्रामीण सेवा संस्थांमधील विद्यार्थी संख्येचा समावेश केला आहे.

Schools &amp; Arts / Science / Commerce Colleges so also, Home Science &amp; Rural Services Institutions.

४.४ प्रकारानसार मल्होच्या शाळा व  
4.4 TYPEWISE GIRLS SCHOOLS

जिल्हा/District	संस्था Institutions						
	प्राथमिक Primary		माध्यमिक Secondary		उच्च माध्यमिक Hr. Secondary		
	कनिष्ठ कनिष्ठ महाविद्यालय Jr. College	प्राथमिक Primary Schools	एकूण Total	मुली Girls			
1	2	3	4	5	6	7	
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	63	96	9	13	25612	25612
नाशिक	Nashik	120	20	5	1	42275	41772
धुळे	Dhule	62	22	9	1	16351	15951
नंदुरबार	Nandurbar	27	7	3	..	13436	12813
जळगाव	Jalgaon	175	37	4	1	55099	54486
ठाणे	Thane	38	15	9	..	16434	16434
पुणे	Pune	208	32	15	4	82205	79928
भ्रह्मदनगर	Ahmednagar	38	37	5	..	14338	11690
सोलापूर	Solapur	90	27	8	..	26025	26025
रायगढ	Raigad	21	7	1	..	5531	5531
कोल्हापूर	Kolhapur	164	52	14	3	53311	51790
रत्नगिरी	Ratnagiri	16	6	..	..	3002	2935
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	6	2	..	..	781	590
सातारा	Satara	39	28	5	..	9462	9195
सांगली	Sangli	170	53	11	3	44121	42111
ओरंगाबाद	Aurangabad	44	31	14	2	16871	14082
जालना	Jalna	18	7	2	..	8901	6989
परभणी	Parbhani	24	6	7	..	9318	7839
हिंगोली	Hingoli	21	3	2	..	5234	4957
बीड	Beed	53	20	8	4	16913	13699
नांदेड	Nanded	47	35	5	..	19217	14981
उस्मानाबाद	Osmanabad	38	23	2	..	11878	11217
लातूर	Latur	38	26	16	..	14864	14864
अमरावती	Amaravati	82	43	8	2	23710	23059
बुलढाणा	Buldhana	56	16	3	..	15798	15774
अकोला	Akola	67	19	10	1	16522	16522
वाशिम	Washim	13	20	2	..	3691	3691
यवत्तमाळ	Yavatmal	52	23	11	2	17440	17440
नागपूर	Nagpur	94	60	20	4	27408	23711
वर्धा	Wardha	62	16	7	1	10008	9937
भंडारा	Bhandara	17	9	5	..	4169	3531
गोंदिया	Gondia	36	7	6	1	7960	7960
चंद्रपूर	Chandrapur	45	20	4	..	10635	10229
गडचिरोली	Gadchiroli	21	8	2	1	3852	3777
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	2065	833	232	44	652372	620722

टीप :- ( ) या कंसातील आकडे स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.

Note :- The figures in bracket ( ) indicate female Teachers.

त्यामधील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

ENROLMENT AND TEACHERS (1999-2000)

विद्यार्थी संख्या Enrolment						एकूण शिक्षक संख्या Total Teachers			
माध्यमिक शाळा Secondary Schools		उच्च माध्यमिक शाळा Hr. Secondary Schools		कनिष्ठ महाविद्यालय Jr. Colleges		प्राथमिक माध्यमिक उच्च माध्यमिक कनिष्ठ महाविद्यालय Primary Secondary Hr. Secondary Jr. Colleges			
एकूण Total 8	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	एकूण Total 12	मुली Girls 13	14	15	16	17
75309	75119	14359	14276	22783	22783	674	2248	362	412
18325	18325	11338	11338	231	231	1112	593	202	11
9502	9502	11287	11287	302	202	430	293	294	18
2496	2496	3343	3343	..	..	354	83	95	..
19739	19739	5728	5728	1147	1147	1450	505	161	10
10107	10107	8795	7409	..	..	432	256	243	..
25499	25499	24085	24085	3053	3053	2163	616	553	71
20374	20374	6628	6628	..	..	377	569	182	..
12428	12428	9791	9791	..	..	685	350	213	..
4487	4487	3668	3668	..	..	145	123	30	..
17344	17344	13618	12937	1781	1781	1403	562	326	47
2251	1629	..	..	..	..	79	73	..	..
325	325	..	..	..	..	21	13	..	..
10692	10560	7069	7069	..	..	249	350	184	..
16164	16164	11661	11661	2193	2193	1161	510	298	23
16727	16727	10720	10064	1554	1554	444	476	263	44
3114	3114	1823	1823	..	..	234	82	48	..
3180	2623	7659	7391	..	..	245	68	207	..
1604	1604	1177	1177	..	..	138	38	34	..
10691	10553	5254	5242	767	767	445	301	134	18
12754	12560	2750	2728	..	..	506	406	65	..
6363	6363	1582	1582	..	..	312	216	49	..
11306	11306	8331	6172	..	..	391	339	182	..
12776	12775	4225	4225	995	995	624	485	144	30
6661	6661	2400	2400	..	..	416	188	55	..
10265	10265	6850	6850	80	80	434	304	193	2
3375	3375	2143	2143	..	..	97	92	56	..
7088	7088	10708	10576	1036	1036	459	292	288	15
34868	34868	14522	14522	3170	3170	721	1024	494	71
6610	6610	4949	4949	250	250	263	185	135	3
2298	2298	4501	4501	..	..	110	86	119	..
3081	3081	3631	3631	1016	1016	209	94	86	15
10303	10303	6062	6062	..	..	280	296	139	..
2271	2271	1106	1106	396	396	101	83	32	2
410377	408543	231763	226364	40754	40654	17164	12199	5866	792
						(1746)	(7680)	(3489)	(578)

**४.५ शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग ३ वर्ग ४ ची जिल्हावार संख्या १९९९-२०००  
4.5 Districtwise Non Teaching Staff III, IV 1999-2000**

जिल्हा/District		प्राथमिक शाळा Primary School				माध्यमिक/उच्च शाळा Secondary/Higher Secondary School				
		वर्ग ३/Std III		वर्ग ४/Std IV		वर्ग ३/Std III		वर्ग ४/Std IV		
		एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	स्त्रिया Female	एकूण Total	स्त्रिया Female	
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	1786	1413	4248	2799	3641	1797	5657	1204
नाशिक	Nashik	..	163	47	510	195	1525	183	2502	244
धूले	Dhule	..	108	30	246	101	767	47	1525	100
नंदुरबार	Nandurbar	..	191	58	267	124	375	18	878	85
जळगाव	Jalgaon	..	130	40	229	78	1912	157	2734	212
ठाणे	Thane	..	864	511	1509	666	2006	771	3065	656
पुणे	Pune	..	370	172	687	343	2286	395	3908	381
अहमदनगर	Ahmednagar	..	159	65	277	106	1717	132	2662	170
सोलापूर	Solapur	..	285	116	431	181	1507	118	2289	141
रायगढ	Raigad	..	12	5	22	17	949	216	1245	119
कोल्हापूर	Kolhapur	..	81	38	361	166	1361	111	2530	134
रत्नगिरी	Ratnagiri	..	6	3	54	15	581	79	1017	50
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	6	..	19	7	389	50	829	45
सातारा	Satara	..	85	37	71	28	1394	188	2246	131
सांगली	Sangli	..	76	21	214	73	953	72	1988	95
औरंगाबाद	Aurangabad	..	234	78	374	175	644	98	1294	253
जालना	Jalna	..	46	5	169	70	370	18	650	59
परभणी	Parbhani	..	40	7	113	42	281	18	542	79
हिंगोली	Hingoli	..	24	4	60	21	208	7	431	42
बीड	Beed	..	74	8	238	72	685	41	1467	156
नांदेड	Nanded	..	192	31	332	77	763	39	1892	169
उस्मानाबाद	Osmannabad	..	41	5	188	56	500	29	1117	108
लातूर	Latur	..	155	34	317	58	552	46	1587	141
अमरावती	Amravati	..	135	34	326	124	1214	146	2047	190
बुलढाणा	Buldhana	..	27	9	188	56	776	28	1313	87
अकोला	Akola	..	55	31	167	67	698	61	1173	99
वाशिम	Washim	..	19	3	56	20	471	24	760	51
दावळमाळ	Mavatmal	..	76	21	427	166	855	50	1387	132
नागपूर	Nagpur	..	77	34	651	434	1708	284	2619	540
वर्धा	Wardha	..	36	8	119	68	597	45	1095	118
भंडारा	Bhandara	..	3	..	217	55	672	50	924	108
गोदिया	Gondia	..	33	4	269	45	491	33	831	120
चंद्रपूर	Chandrapur	..	27	3	275	109	897	71	1620	202
गडचिरोली	Gadchiroli	..	42	4	261	57	508	41	824	97
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	5658	2879	13892	6671	34253	5463	58648	6518

---

५. उच्च शिक्षण

**5. HIGHER EDUCATION**

---

५.१ जिल्हावार, शास्त्रानिहाय  
5.1 DISTRICTWISE & FACULTYWISE

संख्या

जिल्हा/District	कला व शास्त्र Arts & Science	कला व वाणिज्य Arts & Commerce	शास्त्र व वाणिज्य Science & Commerce	कला शास्त्र व वाणिज्य Arts, Science & Commerce	S.	
					1	
					2	
					3	
					4	
					5	
बृहन्मुंबई	Greater Mumbai	..	2(1)	24(7)	5	34(2)
ठाणे	Thane	..	2(1)	13	..	16(2)
रायगढ	Raigad	..	..	7	..	10
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	7	..	4
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	2	..	5
मुंबई विद्यापीठ	Mumbai University	..	4(2)	53(7)	5	69(4)
पुणे	Pune	..	4	19(3)	..	32(1)
अहमदनगर	Ahmednagar	..	4	2	..	19(1)
नाशिक	Nashik	..	2(1)	7(1)	..	19(1)
पुणे विद्यापीठ	Pune University	..	10(1)	28(4)	..	70(3)
कोल्हापुर	Kolhapur	..	1	20(3)	..	22(1)
सातारा	Satara	..	1	13(2)	..	13(1)
सांगली	Sangli	..	4	11(5)	..	14(2)
सोलापूर	Solapur	..	5	10(2)	..	10(1)
शिवाजी विद्यापीठ	Shivaji University	..	11	54(12)	..	59(5)
बीरंगावाद	Aurangabad	..	3(1)	6(1)	..	11
जालना	Jalna	..	..	4(1)	..	4
बीड	Beed	..	1	5(2)	..	14
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	1	2	..	11
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ	Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University	..	5(1)	17(4)	..	40
परभणी	Parbhani	..	..	5(1)	..	8
हिंगोली	Hingoli	..	..	1	..	3
नंदेड	Nanded	..	2	7(2)	..	13
लातूर	Latur	..	..	6(1)	..	10
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ	Swami Ramanand Teerth Marathwada University	..	2	19(4)	..	34
नागपूर	Nagpur	..	1	28(3)	1	12(1)
भंडारा	Bhandara	..	1	4	..	3
गोंदिया	Gondiya	..	1(1)	4	..	2
चंद्रपुर	Chandrapur	..	..	8(2)	..	11
वर्धा	Wardha	..	3	7	..	3
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	8(1)	..	1
नागपूर विद्यापीठ	Nagpur University	..	6(1)	59(6)	1	32(1)
अमरावती	Amravati	..	4	13	..	13(1)
अकोला	Akola	..	..	4	1	5(1)
वाशिम	Washim	..	1	5	..	2
बुलढाणा	Buldhana	..	..	9	..	3
यवतमाळ	Yavatmal	..	1(1)	11	..	7
अमरावती विद्यापीठ	Amravati University	..	6(1)	42	1	30(2)
जळगाव	Jalgaon	..	2	7(2)	..	22(2)
धुळे	Dhule	..	5	4	..	6
नंदूरबार	Nandurbar	..	1	2(1)	..	5
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ	North Maharashtra University	..	8	13(3)	..	33(2)
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	52(6)	285(40)	7	367(17)

टोल :- ( ) कंसातील आकडे मुलीच्या संख्या दर्शविलात.

**वरिष्ठ महाविद्यालयांची संख्या (१९९९-२०००)**

No. OF SENIOR COLLEGES (1999-2000)

**Institutions**

कला Only Arts	शास्त्र Only Science	वाणिज्य Only Commerce	एकूण Total	व्यवस्थापनारूप संख्या		
				गोपनीय Govt.	खाजगी अनुदानित Private aided	खाजगी विना अनुदानित Private unaided
6	7	8	9	10	11	12
..	1	21(1)	87(11)	4	70(10)	13(1)
3(1)	1	2(1)	37(5)	..	23(4)	14(1)
2(1)	1	..	20(1)	..	14(1)	6
1	1	..	13	..	12	1
2	..	..	9	..	8	1
8(2)	4	23(2)	166(17)	4	127(15)	35(2)
1	..	6	62(4)	..	53(4)	9
1	1	1	28(1)	..	22	6(1)
3	2	1	34(3)	..	31(3)	3
5	3	8	124(8)	..	106(7)	18(1)
4	..	1	48(4)	1	38(3)	9(1)
2	2	..	31(3)	..	27(3)	4
1	..	2	32(7)	..	26(4)	6(3)
4(1)	..	2	31(4)	..	28(4)	3
11(1)	2	5	142(18)	1	119(14)	22(4)
3	3	..	26(2)	2	20(1)	4(1)
1	..	..	9(1)	..	8(1)	1
3(2)	..	..	23(4)	..	15	8(4)
1	..	..	15	..	9	6
8(2)	3	..	73(7)	2	52(2)	19(5)
1	..	..	14(1)	..	10(1)	4
..	..	..	4	..	3	1
..	..	..	22(2)	..	16(1)	6(1)
3	1	1	21(1)	..	18	3(1)
4	1	1	61(4)	..	47(2)	14(2)
7(3)	9(1)	..	58(8)	2	43(8)	13
4(2)	1	..	13(2)	..	11(1)	2(1)
2	1	..	10(1)	..	7(1)	3
2	2	..	23(2)	..	17(1)	6(1)
1(1)	1	1	16(1)	..	13(1)	3
3	2	..	14(1)	1	8(1)	5
19(6)	16(1)	1	134(15)	3	99(13)	32(2)
8(3)	1	..	39(4)	1	33(3)	5(1)
2	1	..	13(1)	..	10(1)	2
2(1)	..	..	10(1)	..	9	2(1)
5	1	..	18	..	13	5
3(1)	..	..	22(2)	..	19(2)	3
20(5)	3	..	102(8)	1	84(6)	17(2)
2(1)	..	..	33(5)	..	30(5)	3
3(1)	1	1	20(1)	..	20(1)	2
3	..	..	11(1)	..	7	2(1)
8(2)	1	1	64(7)	..	57(6)	7(1)
83(18)	33(1)	39(2)	866(84)	11	691(65)	164(19)

Note :—( ) Bracketed figures indicate girls Institutions

## ५.२ वरिष्ठ महाविद्यालयातील शाखानिहाय व

## 5.2 FACULTYWISE AND UNIVERSITYWISE ENROLMENT

वरिष्ठ महा  
Senior College

जिल्हा/District 1	कला Arts		ज्ञासन Science		वाणिज्य Commerce	
	एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7
	1	2	3	4	5	6
नुसुंबरे	Greater Mumbai	25978	20106	19337	9224	94380
ठाणे	Thane	16490	10087	7092	3587	27497
रायगड	Raigad	6911	3525	2319	825	3465
रत्नगिरी	Ratnagiri	3185	1650	933	393	2094
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	3054	1592	619	270	1438
मुंबई विद्यापीठ	Mumbai University	55618	36960	30300	14299	128874
पुणे	Pune	31015	15349	8929	4096	33063
अहमदनगर	Ahmednagar	22461	8375	4618	1646	4782
नाशिक	Nashik	27508	10644	4515	2123	11339
पुणे विद्यापीठ	Pune University	80984	34368	18062	7865	49184
कोल्हापुर	Kolhapur	20499	7388	3797	1426	9370
सातारा	Satara	18772	8074	3806	1592	4921
सांगली	Sangli	14512	6256	3451	1721	5056
सोलापुर	Solapur	20129	6287	3263	1213	3856
शिवाजी विद्यापीठ	Shivaji University	73912	28005	14317	5952	23203
औरंगाबाद	Aurangabad	20577	6275	5299	1574	4391
जालना	Jalna	7226	1182	420	66	2131
बीड	Beed	23950	5663	3170	803	1018
उस्मानाबाद	Osmanabad	10649	2815	2244	507	621
दॉ. बाबासाहेब अंबेडकर	Dr. Babasaheb Ambedkar					
मराठवाडा विद्यापीठ	Marathwada University	62402	15935	11133	2950	8161
परभणी	Parbhani	4979	1812	1412	508	849
हिंगोला	Hingoli	1423	428	310	77	245
नांदेड	Nanded	11774	3170	2391	598	1307
लातूर	Latur	11225	3269	1829	556	1542
स्वामी रामानंद तीर्थ	Swami Ramanand Teerth					
माठवाडा विद्यापीठ	Marathwada University	29401	8679	5942	1739	3943
नागपूर	Nagpur	30591	17949	6644	3860	12368
भंडारा	Bhandara	9556	4119	1298	539	850
गोंदिया	Gondiya	4598	2060	837	276	434
चंद्रपूर	Chandrapur	12604	4923	2175	996	1245
वर्धा	Wardha	7012	3651	579	206	682
गडचिरोली	Gadchiroli	3433	1109	267	78	170
नागपूर विद्यापीठ	Nagpur University	67794	33811	11800	5955	15749
अमरावती	Amravati	17432	9042	3181	1428	1431
अकोला	Akola	7922	3536	1784	967	2351
वाशिम	Washim	3271	1005	538	174	567
बुलढाणा	Buldhana	6496	2423	951	365	1125
यवतमाळ	Yavatmal	9098	3913	1419	584	1165
अमरावती विद्यापीठ	Amravati University	44219	19919	7873	3518	6639
जळगाव	Jalgaon	20312	7799	4347	1792	3624
धुळे	Dhule	11174	4375	2166	845	1263
नंदुरबार	Nandurbar	5794	1826	832	284	534
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ	North Maharashtra University	37280	14000	7345	2921	5421
महाराष्ट्र सर्ज	Maharashtra State	451610	191677	106772	45199	241174
						105773

विद्यापीठनिहाय विद्यार्थी संख्या व एकूण शिक्षक (१९९९-२०००)  
AND TEACHERS IN SENIOR COLLEGES (1999-2000)

विद्यालयीन विद्यार्थी  
Students

एकूण Total	मुली Girls	सलग्न अध्यासकम Attached Classes		एकूण एकदर Grand Total		शिक्षक Teachers	
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्रिया Female
8	9	10	11	12	13	14	15
139695	74434	291	133	139986	74567	3312	1771
51079	27463	155	35	51234	27498	1175	496
12695	5918	—	—	12695	5918	433	78
6212	2977	14	11	6226	2988	268	48
5111	2488	..	..	5111	2488	209	22
214792	113280	460	179	215252	113459	5397	2415
73007	34618	2355	984	75362	35602	1966	570
31861	11748	805	395	32666	12143	1087	100
43362	17136	295	109	43657	17245	943	199
148230	63502	3455	1488	151685	64990	3996	869
33666	12720	..	..	33666	12720	1395	235
27499	11561	..	..	27499	11561	945	149
23019	10302	..	..	23019	10302	883	144
27248	8995	..	..	27248	8995	831	107
111432	43578	..	..	111432	43578	4054	635
30267	9228	75	60	30542	9288	356	71
9771	1804	..	..	9777	1804	241	20
2838	6647	28	23	28266	6670	583	68
13514	3459	..	..	13514	3459	452	54
81696	21138	403	83	82099	21221	1632	213
7240	2550	..	..	7240	2550	341	25
1978	621	4	3	1982	624	79	3
15472	4107	..	..	15472	4107	630	57
14596	4262	121	17	14717	4279	556	46
39286	11540	125	20	39411	11560	1606	131
49603	26311	1383	1093	50986	27404	1111	438
11704	4844	10	..	11714	4844	230	36
5869	2438	54	54	5923	2492	168	141
16024	6259	603	222	16627	6481	464	86
8273	4008	..	..	8273	4008	203	41
3870	1248	..	..	3870	1248	154	15
95343	45108	2050	1369	97393	46477	2330	757
22044	10818	94	26	22138	10844	731	201
12057	5315	..	..	12057	5315	258	78
4376	1372	83	17	4459	1389	154	16
8572	3162	..	..	8572	3162	297	39
11682	4736	67	8	11749	4744	392	69
58731	25403	244	51	58975	25454	1832	403
28283	11084	120	31	28403	11115	1141	175
14603	5715	..	..	14603	5715	603	76
7160	2301	..	..	7160	2301	320	30
50046	19100	120	31	50166	19131	2129	281
799556	342649	6857	3221	806413	345870	22976	5704

## ५.३ वरिष्ठ महाविद्यालयातील मागासवर्गीय

## 5.3 THE STATEMENT SHOWING THE BACKWARD CLASS

जिल्हा / District	1	अनुसूचित जाती + नवबोद्ध Scheduled Castes + Neo-Buddhist		अनुसूचित जमाती Scheduled Tribes	
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
बृहन्मुंबई उपनगरासह	Gr. Mumbai S. U. Area	.. 9535	4747	776	459
ठाणे	Thane	.. 3453	1822	1242	382
रायगढ	Raigad	.. 711	316	219	96
रत्नागिरी	Ratnagiri	.. 568	220	09	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	.. 333	141	14	02
मुंबई विद्यापीठ	Mumbai University	.. 14600	7246	2260	939
पुणे	Pune	.. 6866	2933	1163	399
भ्रह्मदेशगर	Ahmednagar	.. 3133	1121	870	148
नाशिक	Nashik	.. 3817	1312	2369	523
पुणे विद्यापीठ	Pune University	.. 13816	5366	4402	1070
कोल्हापूर	Kolhapur	.. 3190	1023	48	23
सातारा	Satara	.. 2335	903	113	47
सांगली	Sangli	.. 2285	888	36	13
सोलापूर	Solapur	.. 3839	1222	141	45
शिवाजी विद्यापीठ	Shivaji University	.. 11649	4036	338	128
औरंगाबाद	Aurangabad	.. 6515	1676	489	137
जालना	Jalna	.. 781	221	84	12
बीड	Beed	.. 3794	958	161	24
उस्मानाबाद	Osmanabad	.. 2351	518	214	47
डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर	Dr. Babasaheb Ambedkar				
मराठवाडा विद्यापीठ	Marathwada University	.. 13441	3373	948	220
परभणी	Parbhani	.. 996	336	115	26
हिंगोली	Hingoli	.. 324	88	87	14
नांदेड	Nanded	.. 3345	801	909	192
लातूर	Latur	.. 2646	506	126	25
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ	Swami Ramanand Teerth Marathwada University	.. 7311	1731	1237	257
नागपूर	Nagpur	.. 10580	5515	2821	1306
भंडारा	Bhandara	.. 3122	1297	800	288
गोंदिया	Gondia	.. 1299	548	345	83
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 5047	2011	1093	360
वर्धा	Wardha	.. 1321	693	420	182
गडचिरोली	Gadchiroli	.. 924	336	707	165
नागपूर विद्यापीठ	Nagpur University	.. 22293	10400	6186	2384
अमरावती	Amravati	.. 4079	1671	672	258
अकोला	Akola	.. 1928	697	366	150
वाशिय	Washim	.. 793	215	164	35
बुलढाणा	Buldhana	.. 1224	369	133	36
यवतमाळ	Yavatmal	.. 1919	764	574	152
अमरावती विद्यापीठ	Amravati University	.. 9943	3716	1909	631
जळगाव	Jalgaon	.. 2772	833	694	179
धुळे	Dhule	.. 1263	464	800	218
नंदुरबार	Nandurbar	.. 619	151	2282	593
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ	North Maharashtra University	.. 4654	1448	3776	990
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 97707	37316	21056	6619

विद्यार्थी संख्या दर्शकिणारा तक्ता (१९९९-२०००)

ENROLMENT IN SENIOR COLLEGES (1999-2000)

भटक्या जमाती Nomadic Tribes		विमुक्त जाती Vimukta Jatis		इतर मागास वर्ग Other Backward Class		एकूण मागास वर्ग Total Backward Class	
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
6	7	8	9	10	11	12	13
761	382	141	91	8497	4695	19710	10374
592	293	22	09	9518	5132	14827	7638
183	78	09	05	6620	3028	7742	3523
140	61	..	..	2609	1243	3326	1524
56	20	..	..	1569	798	1972	961
1732	834	172	105	28813	14896	47577	24020
3086	996	325	150	8645	3893	20085	8371
2801	704	282	92	3341	1274	10427	3339
2443	674	212	61	4898	1972	13739	4542
8330	2374	819	303	16884	7139	44251	16252
857	264	81	18	2187	833	6363	2161
1508	454	445	156	3777	1640	8178	3200
1511	379	244	119	2230	1106	6306	2505
2520	532	458	129	3467	1305	10425	3233
6396	1629	1228	422	11661	4884	31272	11099
2134	515	805	232	4145	1257	14088	3817
670	153	207	13	825	147	2567	546
4021	658	3971	788	2130	504	14077	2932
1044	176	673	94	814	219	5096	1054
7869	1502	5656	1127	7914	2127	35828	8349
733	187	252	50	754	257	2850	856
196	23	57	16	195	44	859	185
1394	253	675	86	1543	473	7866	1805
1413	279	209	62	1959	522	6353	1394
3736	742	1193	214	4451	1296	17928	4240
1707	807	311	122	15367	8326	30787	16076
451	161	40	8	5842	2388	10255	4142
144	43	11	3	3043	1052	4842	1729
993	330	55	12	7800	2939	14988	5652
367	157	37	18	3442	1664	5587	2714
235	85	36	8	1701	586	3603	1180
3898	1583	490	171	37195	16955	70062	31493
1286	582	268	110	12255	6361	18560	8982
802	258	251	66	3849	1823	7196	2994
221	30	270	68	1814	576	3262	924
507	112	273	74	3150	1027	5287	1618
726	234	993	175	4699	1798	8911	3123
3542	1216	2055	493	25767	11585	43216	17641
1154	332	296	91	11329	4938	16245	6373
868	251	65	29	5292	2129	8288	3091
377	81	01	01	2467	862	5746	1688
2399	664	362	121	19088	7929	30279	11152
37902	10544	11975	2956	151773	66811	320413	124246

५.४ स्नातकोत्तर स्तरावरील  
5.4 ENROLMENT AT

कला Arts

जिल्हा / District		प्रथम वर्ष First year		द्वितीय वर्ष Second year	
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
		2	3	4	5
१					
वृहमुंबई	Greater Mumbai	..	73	57	47
ठाणे	Thane	..	407	216	235
रायगढ	Raigad	..	243	123	61
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	77	44	49
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	15	03	10
मुंबई विद्यापीठ	Mumbai University	..	815	443	402
पुणे	Pune	..	1512	615	1112
महामुद्दनगर	Ahmednagar	..	2158	683	2033
नाशिक	Nashik	..	3886	1426	647
पुणे विद्यापीठ	Pune University	..	7556	2724	3792
कोल्हापूर	Kolhapur	..	427	158	267
सातारा	Satara	..	1499	547	987
सांगली	Sangli	..	651	269	217
सोलापूर	Solapur	..	842	217	601
शिवाजी विद्यापीठ	Shivaji University	..	3419	1191	2072
औरंगाबाद	Aurangabad	..	1673	360	819
जालना	Jalna	..	..	..	..
बीड	Beed	..	2846	582	2941
उसमानाबाद	Osmanabad	..	1212	280	803
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ	Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University	..	5731	1222	4563
परभणी	Parbhani	..	493	151	226
हिंगोला	Hingoli	..	101	22	50
नांदेड	Nanded	..	743	174	348
लातूर	Latur	..	1429	344	1015
स्वामी रामानन्द तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ	Swami Ramanand Teerth Marathwada University	..	2766	691	1639
नागपूर	Nagpur	..	2582	1510	1611
भंडारा	Bhandara	..	878	332	654
गोंदाया	Gondia	..	33	19	07
चंद्रपूर	Chandrapur	..	1341	584	741
वर्द्धा	Wardha	..	386	171	39
गडचिरोली	Gadchiroli	..	100	36	44
नागपूर विद्यापीठ	Nagpur University	..	5320	2652	3096
अमरावती	Amravati	..	1318	611	707
अकोला	Akola	..	853	357	408
वाशिम	Washim	..	78	24	24
बुलढाणा	Buldhana	..	202	51	67
यवतमाळ	Yavatmal	..	227	134	118
अमरावती विद्यापीठ	Amravati University	..	2678	1177	1324
जळगाव	Jalgaon	..	1716	672	1070
धुळे	Dhule	..	776	325	430
नंदुरवार	Nandurbar	..	403	128	247
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ	North Maharashtra University	2895	1125	1747	587
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	31180	11225	18635
					6811

पटनोंदणी (१९९९-२०००)

POST-GRADUATE LEVEL(1999-2000)

शास्त्र Science		वाणिज्य Commerce		कला, शास्त्र व वाणिज्य शाखेतील एकूण प्रथम व द्वितीय वर्षातील विद्यार्थी Total Number of Students in First and II nd year of Arts, Science and Commerce Faculty.					
प्रथम वर्ष First year	द्वितीय वर्ष Second year	प्रथम वर्ष First year	द्वितीय वर्ष Second year	प्रथम वर्ष First year	द्वितीय वर्ष Second year				
एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
633	354	523	291	491	234	288	164	2055	1136
140	87	151	82	163	84	108	68	1204	665
..	..	..	..	15	03	04	02	323	162
33	12	33	10	19	06	10	07	221	104
..	..	..	..	..	..	..	..	25	06
806	453	707	383	688	327	410	241	3828	2073
354	132	154	62	1207	553	722	290	5061	2088
349	107	326	111	267	73	189	60	5322	1704
226	123	22	07	868	310	213	96	5862	2205
929	362	502	180	2342	936	1124	446	16245	5997
..	..	..	..	216	55	110	37	1020	319
39	25	28	20	175	63	56	24	2784	1100
31	23	24	15	220	92	105	47	1248	575
..	..	..	..	25	07	12	02	1480	362
70	48	52	35	636	217	283	110	6532	2356
237	37	189	44	371	85	269	66	3558	771
30	07	29	07	333	117	151	43	543	174
236	52	160	23	150	20	37	09	6370	1306
89	11	63	06	58	21	34	09	2259	542
592	107	441	80	912	243	491	127	12730	2793
178	47	134	34	30	02	24	04	1085	309
..	..	..	..	23	09	18	08	192	58
291	69	160	41	52	20	29	05	1623	407
175	40	81	20	79	20	65	26	2844	759
644	156	375	95	184	51	136	43	5744	1533
304	246	258	194	722	245	410	157	5887	3398
156	75	69	28	82	15	27	11	1866	777
..	..	..	..	..	..	..	..	40	25
88	41	19	13	45	12	32	15	2266	1022
..	..	..	..	03	..	05	..	433	189
..	..	..	..	..	..	..	..	144	60
548	362	346	235	852	272	474	183	10636	5471
275	154	224	121	63	13	61	11	2648	1230
144	96	103	64	142	50	120	41	1770	797
24	12	19	2	26	08	06	03	177	57
..	..	..	..	47	11	25	06	341	93
31	17	20	6	36	06	15	02	447	239
474	279	366	193	314	88	227	63	5383	2416
129	50	101	21	200	92	156	53	3372	1247
98	33	104	37	32	10	22	8	1462	569
32	5	23	3	29	8	12	1	746	217
259	88	228	61	261	110	190	62	5580	2033
4322	1855	3017	1262	6189	2244	3335	1275	66678	24672

## ५.५ वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थीठनिहाय

## 5.5 UNIVERSITYWISE, FACULTYWISE, &amp; STAGEWISE ENROLMENT IN

विद्यार्थीठानुसार अभ्यासक्रम Universitywise Courses	1	स्नातक Degree Classes					
		प्रथम वर्ष First Year		द्वितीय वर्ष Second Year		तृतीय वर्ष Third Year	
		एकूण Total 2	मुली Girls 3	एकूण Total 4	मुली Girls 5	एकूण Total 6	मुली Girls 7
मुंबई विद्यार्थीठ	Mumbai University—						
कला	Arts	.. 19819	12000	16976	11191	12715	8236
शास्त्र	Science	.. 10835	4825	8958	4084	8740	4375
वाणिज्य	Commerce	.. 48014	21628	40776	19186	35436	17089
पुणे विद्यार्थीठ	Pune University—						
कला	Arts	.. 30522	12216	22184	9714	16082	7517
शास्त्र	Science	.. 7150	2780	4760	2151	4468	2139
वाणिज्य	Commerce	.. 18728	7517	14728	6434	11596	5270
शिवाजी विद्यार्थीठ	Shivaji University—						
कला	Arts	.. 29346	10693	22227	8578	16505	6450
शास्त्र	Science	.. 5803	2238	4245	1812	4140	1817
वाणिज्य	Commerce	.. 9314	3582	7595	3187	5258	2410
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यार्थीठ	Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University—						
कला	Arts	.. 23415	6236	16015	4239	12678	3224
शास्त्र	Science	.. 4581	1163	3079	854	2440	746
वाणिज्य	Commerce	.. 2743	703	2269	694	1716	486
स्वामी रामानन्द तीर्थ मराठवाडा विद्यार्थीठ	Swami Ramanand Teerth . . Marathwada University						
कला	Arts	14508	4132	6212	2023	4277	1336
शास्त्र	Science	2684	738	1303	443	933	305
वाणिज्य	Commerce	2018	524	992	300	612	204
नागपूर विद्यार्थीठ	Nagpur University—						
कला	Arts	.. 26552	12509	20346	10241	12479	6641
शास्त्र	Science	.. 4865	2159	3548	1770	2493	1429
वाणिज्य	Commerce	.. 6536	1925	4613	1639	3274	1323
अमरावती विद्यार्थीठ	Amravati University—						
कला	Arts	.. 18116	7494	13219	6257	8882	4375
शास्त्र	Science	.. 3199	1171	2179	1020	1646	855
वाणिज्य	Commerce	.. 2962	810	1913	597	1223	408
उत्तर महाराष्ट्र विद्यार्थीठ	North Maharashtra University—						
कला	Arts	.. 16034	5304	9144	3525	6542	2541
शास्त्र	Science	.. 3539	1218	1729	773	1590	781
वाणिज्य	Commerce	.. 2501	927	1531	635	938	445
ना. दा. ठाकररसी विद्यार्थीठ	S. N. D. T. University—						
कला	Arts	.. 2778	2778	2528	2528	1630	1630
शास्त्र	Science	.. 138	138	131	131	105	105
वाणिज्य	Commerce	.. 1721	1721	1526	1526	1084	1084
एकूण	Total						
कला	Arts	.. 181090	73362	128851	58296	91790	41950
शास्त्र	Science	.. 42794	16430	29932	13038	26555	12552
वाणिज्य	Commerce	.. 94537	39337	75943	34198	61137	28719
महाराष्ट्र राज्य/एकूण	Total	.. 318421	129129	234726	105532	179482	83221

शास्त्रानेन्हाय व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)

SENIOR COLLEGES (1999-2000)

स्नातकोत्तर/Post-Graduate				एम. फिल./डॉक्टरेट M. Phil./Doctorate				एकुण Total	
प्रथम वर्ष Part-I		द्वितीय वर्ष Part-II							
एकुण Total	मुली Girls	एकुण Total	मुली Girls	एकुण Total	मुली Girls	एकुण Total	मुली Girls	एकुण Total	मुली Girls
8	9	10	11	12	13	14	15		
815	443	402	225	54	28	50781	32123		
807	455	706	383	133	56	30179	14178		
688	327	410	241	..	..	125324	58471		
7536	2704	3792	1349	..	..	80116	33500		
929	362	502	180	..	..	17809	7612		
2342	936	1124	446	..	..	48518	20603		
3383	1155	2040	723	10	5	73511	27604		
70	48	52	35	7	2	14317	5952		
636	217	283	110	2	..	23088	9506		
5731	1222	4563	1014	..	..	62402	15935		
592	107	441	80	..	..	11133	2950		
942	243	491	127	..	..	8161	2253		
2765	691	1639	497	..	..	29401	8679		
644	156	375	95	3	2	5942	1739		
184	51	136	43	..	..	3943	1122		
5320	2652	3097	1768	..	..	67794	33811		
548	362	346	235	..	..	11800	5955		
852	272	475	183	..	..	15749	5342		
2678	1177	1324	616	..	..	44219	19919		
483	279	366	193	..	..	7873	3518		
314	88	227	63	..	..	6639	1966		
2815	1045	1747	587	..	..	36282	13002		
259	88	228	61	..	..	7345	2921		
261	110	190	62	..	..	5421	2179		
136	136	32	32	..	..	7104	7104		
..	..	..	..	..	..	374	374		
..	..	..	..	..	..	4331	4331		
31179	11225	18636	6811	64	33	451610	191677		
4332	1857	3016	1262	143	60	106772	45199		
6219	2244	3336	1275	2	..	241174	105773		
41730	15326	24988	9348	209	93	799556	342649		

५. ६ व्यवस्थापनानुसार अध्यापक विद्यालये एकूण व मागासवर्गीय विद्यार्थी आणि  
**5.6 STATEMENT SHOWING THE MANAGEMENTWISE D. ED.**

जिल्हा / District 1	ग्रृहस्थापने नुसार अध्यापक विद्यालये Managementwise D. Ed. Colleges	एकूण विद्यार्थी Total Enrolment			एकूण Total 6	मुला Girls 7
		शासकीय मदत Govt.	खाजगी मदत Private aided	खाजगी बिन मदत Private unaided		
		2	3	4	5	6
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	2(2)	10(5)	2	14(7)	2152
नाशिक	Nashik	1(1)	6(1)	4	11(2)	930
धुळे	Dhule	1	2	5(1)	8(1)	888
नंदूरवार	Nandurbar	..	..	1	1	80
जलगाव	Jalgaon	2(1)	1	2	5(1)	521
ठाणे	Thane	1	5(1)	12(1)	18(2)	1669
पुणे	Pune	4(1)	4(4)	8(1)	16(6)	1988
अहमदनगर	Ahmednagar	2	5(1)	2(1)	9(2)	813
सोलापूर	Solapur	..	8(1)	9	17(1)	1865
रायगढ	Raigad	3(1)	1	3	7(1)	645
कोल्हापूर	Kolhapur	1	6(2)	3	10(2)	559
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	2	4	6	780
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	5	..	5	389
सातारा	Satara	3(1)	8(3)	1(1)	12(5)	875
सांगली	Sangli	..	9(2)	2(1)	11(3)	690
ओरंगाशाद	Aurangabad	4(1)	1	3	8(1)	775
जालना	Jalna	1	..	4	5	304
परभणी	Parbhani	2	..	..	2	169
हिंगोली	Hingoli	1	..	1	2	256
बोंड	Bond	1	5(1)	1	7(1)	776
नांदेड	Nanded	3	..	4	7	760
उस्मानाबाद	Osmanabad	1	3	4	8	821
लातूर	Latur	2	3(1)	7(2)	12(3)	1596
अमरावती	Amravati	2(1)	5	1	8(1)	732
बुलढाणा	Buldhana	2	1	3	6	566
अकोला	Akola	3(1)	1(1)	1	5(2)	642
वाशिम	Washim	..	1	1	2	149
यवतमाळ	Yavatmal	1	4	2	7	623
नागपूर	Nagpur	1	11(5)	12	24(5)	1849
वर्धा	Wardha	..	4	1	5	358
भंडारा	Bhandara	1(1)	2(1)	..	3(2)	356
गोंदिंदा	Gondia	..	2	1	3	309
चंद्रपूर	Chandrapur	3	1	2	6	290
गडचिरोली	Gadchiroli	..	1	4	5	306
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	48(11)	117(29)	110(8)	275(48)	26481
						14425

टोप :— ( ) कंसातील आकडे  
Note :—The figures in bracket( )

## शिक्षक संख्या दर्शविणारा तक्ता (१९९९-२०००)

## COLLEGES, TOTAL &amp; BACKWARD CLASS STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)

मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Backward Class Enrolment						एकण शिक्षक Total Teachers			मागासवर्गीय शिक्षक संख्या Backward Class Teachers					
अनु. जाती +नवबोद्ध S. C. + N. B.	अनु. जाती जमाती S. T.	भटक्या विमुक्त जमाती जाती N. T. V. J.	इतर मागासवर्ग O. B. C.	एकूण मागासवर्ग Total B. C.	एकूण स्त्रिया Total Female	अनु. जाती +नवबोद्ध S. C. + N. B.	अनु. भटक्या विमुक्त इतर एकूण जमाती जमाती जाती मा.वर्ग मा. वर्ग S. T. N. T. V.J. O. B Total. C. B. C.	अनु. भटक्या विमुक्त इतर एकूण जमाती जमाती जाती मा.वर्ग मा. वर्ग S. T. N. T. V.J. O. B Total. C. B. C.						
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
272	70	112	75	341	870	168	121	17	3	2	5	20	47	
116	163	68	37	236	620	88	29	9	1	3	..	11	24	
119	160	89	13	240	621	85	26	5	3	2	1	26	37	
16	37	5	..	4	62	5	1	1	..	2	..	..	3	
73	50	49	8	123	303	44	15	3	1	1	..	5	10	
197	244	88	45	391	965	142	51	9	4	8	..	28	49	
264	109	192	84	406	1055	171	106	13	5	3	1	20	42	
85	42	59	29	132	347	74	26	2	2	10	2	9	25	
220	119	110	81	378	908	143	34	15	5	3	7	9	39	
96	49	50	27	207	429	44	19	3	2	..	1	16	22	
90	11	59	24	118	302	53	16	10	..	..	..	8	18	
103	21	62	11	299	496	60	13	9	..	3	..	12	24	
61	13	39	4	116	233	33	7	6	..	..	..	6	12	
121	56	108	15	159	459	77	24	12	3	6	..	16	37	
101	26	72	28	132	359	58	15	2	1	2	3	7	15	
74	54	38	26	141	333	66	25	13	1	7	4	8	33	
46	14	24	35	69	188	25	2	7	..	2	8	2	19	
28	14	8	18	31	99	22	3	3	1	3	1	2	10	
35	11	23	3	52	124	16	2	5	..	1	2	..	8	
86	42	90	18	136	372	61	13	7	1	4	..	10	22	
99	114	73	33	101	420	53	3	13	4	2	1	10	30	
105	32	95	9	98	339	69	8	7	2	3	1	14	27	
217	54	205	41	248	765	114	21	15	2	5	6	17	45	
114	89	42	22	327	594	72	31	4	4	..	..	51	59	
86	38	57	35	192	408	42	1	10	..	5	1	17	33	
61	30	40	21	166	318	46	12	5	1	1	2	15	24	
37	15	18	22	29	121	12	2	..	..	2	1	5	8	
81	151	48	35	162	477	50	24	10	2	3	..	10	25	
283	130	146	44	663	1266	195	111	33	8	9	4	95	149	
80	36	46	8	157	327	33	11	5	..	1	..	23	29	
69	33	31	11	128	272	28	6	4	..	3	..	10	17	
65	25	30	9	127	256	19	4	3	..	..	..	6	..	
53	91	19	15	74	252	18	3	3	..	1	..	12	16	
42	90	20	20	91	263	20	4	7	..	..	1	7	15	
-														
3595	2233	2215	905	6274	15223	2206	789	270	56	97	52	507	982	
(1847)	(928)	(1003)	(435)	(3428)	(7641)			(63)	(26)	(17)	(9)	(168)	(283)	

मुलीच्या संस्था, मुलीची संख्या व स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.

Indicate girls Institutions, Enrollment of girls and Female teachers.

५.७ व्यवस्थापनानुसार विधी महाविद्यालये, एकूण व मागासवर्गीय विद्यार्थी  
5.7 STATEMENT SHOWING THE MANAGEMENTWISE LAW COLLEGES,

जिल्हा/District	व्यवस्थापनानुसार विधी महाविद्यालये Managementwise Law Colleges				एकूण विद्यार्थी संख्या Total Enrolment	
	शासकीय	खाजगी	खाजगी पदतीची विनम्रपदतीची	एकूण Total	एकूण Total	मुली Girls
	Govt.	Pvt. Aided	Pvt. unaided	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
बृहन्मुंबई व विभाग	G1. Mumbai & Division	..	1	3	7	5683
नाशिक	Nashik	..	..	2	2	983
धुळे	Dhule	..	..	1	1	507
नंदुरंबार	Nandurbar	..	..	..	..	..
जळगाव	Jalgaon	..	..	1	1	677
ठाणे	Thane	..	..	1	1	906
पुणे	Pune	..	..	3	2	5560
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	1	1	720
सोलापूर	Solapur	..	..	1	1	562
रायगढ	Raigad	..	..	..	..	..
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	2	2	1094
रत्नगिरी	Ratnagiri	..	..	1	1	116
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	1	1	635
सांगली	Sangli	..	..	1	1	633
औरंगाबाद	Aurangabad	..	..	2	2	2143
जालना	Jalna	..	..	..	..	..
परभणी	Parbhani	..	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	1	1	451
बोडे	Bosde	..	..	1	1	65
नंदेड	Nanded	..	..	1	1	590
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	1	1	345
लातूर	Latur	..	..	1	1	394
अमरावती	Amravati	..	..	1	1	661
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	1	1	499
वाशिय	Washim	..	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	..	1	1	259
नागपूर	Nagpur	..	..	2	2	1497
वर्धा	Wardha	..	..	1	1	244
भंडारा	Bhandara	..	..	..	..	..
गोंदिया	Gondia	..	..	1	1	132
चंद्रपूर	Chandrapur	..	..	1	1	567
गडचिरोली	Gadchiroli	..	..	..	..	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	1	23	18	42
					26448	8257

टीप :- १) महाराष्ट्र राज्यामध्ये मुलीसाठी स्वतंत्र विधी महाविद्यालय नाही  
Note :- 1) In Maharashtra State, there is no separate Law College for girl

## आणि शिक्षक संख्या दर्शनिणारा तक्ता (१९९९-२०००)

## TOTAL AND BACKWARD CLASS STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)

मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Backward Class Students					एकूण शिक्षक संख्या Total Teachers				मागासवर्गीय शिक्षक संख्या Backward Class Teachers																				
अनुसूचित जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग S. C. +N. B.		अनुसूचित भटक्या विमुक्त इतर एकूण स्त्रिया S. T. 8		अनुसूचित भटक्या विमुक्त इतर एकूण स्त्रिया N. T. 9		एकूण शिक्षक संख्या V. J. 10		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग B. C. 11		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग Total 12		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग Female 13		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग Total 14		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग Female 15		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग S. C. 16		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग S. T. 17		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग N. T. 18		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग V. J. 19		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग O. B. C. 20		जाती+नवबोद्ध जमाती जमाती जाती मागास वर्ग Total B. C. 21	
527	28	61	1	285	902	177	45	4	..	1	..	5	10																
88	16	40	..	..	144	15	4	1	1	..	..	..	2																
85	15	38	..	320	458	21	8	..	..	..	..	..	2																
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..																
82	11	20	..	251	364	24	1	..	..	..	..	..	15	15															
102	7	22	7	145	283	21	8	..	..	..	..	..	..	..															
321	34	185	5	497	1042	84	38	..	..	..	..	..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2				
39	3	49	12	314	417	7	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
95	1	38	22	59	215	39	12	1	..	1	..	1	1	2	5														
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
76	1	13	5	26	121	35	7	..	..	..	..	..	2	2															
5	..	1	1	29	36	13	..	1	..	..	..	..	1	2															
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
52	..	28	5	51	136	34	7	..	..	..	..	..	1	3	4														
49	2	29	..	66	146	23	7	..	..	..	..	..	1	..	1														
321	10	152	28	695	1206	25	2	3	..	..	..	..	..	..	3														
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
83	2	42	7	19	153	7	1	1	..	..	..	..	..	1	1														
140	4	187	..	16	347	18	1	1	..	..	..	..	..	3	4														
160	11	46	18	32	267	23	2	2	1	..	..	..	..	..	3														
50	..	14	12	..	76	18	1	1	..	..	..	..	..	2	3														
50	1	21	5	26	103	13	1	..	1	..	..	..	..	1	1														
121	7	29	17	275	449	26	2	1	..	..	..	..	..	1	1														
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
51	6	8	..	65	10	1	2	..	..	..	..	..	..	2	2														
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
28	4	9	12	100	153	11	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
338	74	44	..	360	816	26	7	6	..	..	..	..	..	2	8														
41	..	4	..	161	206	8	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
46	1	..	..	20	67	8	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
139	11	14	..	300	464	28	10	2	..	..	..	..	..	11	13														
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..				
3089 (796)	249 (75)	1094 (192)	157 (29)	4047 (1083)	8636 (2175)	714	167	26 (2)	3 (-)	3 (-)	3 (1)	3 (8)	3 (8)	49 (11)	84 (11)														

(1) ( ) कंसातील आकडे मुलीची संख्या व स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवतात.

(2) ( ) Bracketed figures indicate the enrolment of girls and female teachers.

## ५.८ व्यवस्थापनानुसार अध्यापक महाविद्यालये, एकूण व सागासवर्गीय विद्यार्थी आणि

## 5.8 STATEMENT SHOWING THE MANAGEMENTWISE B. ED. COLLEGES TOTAL AND

व्यवस्थापनानुसार अध्यापक महाविद्यालये एकूण विद्यार्थी संख्या  
Managementwise B. Ed. Colleges Total Enrolment

जिल्हा/District	शासकीय Govt.	खाजगी मदतीची Private Aided		खाजगी बिनमदतीची Private Unaided		एकूण Total	एकूण Total	मुली Girls
		2	3	4	5			
मुंबई	Gr. Mumbai		1	9	7	17	1833	1445
			..	(2)	(2)			
नाशिक	Nashik	..	..	1	2	3	479	239
धुळे	Dhule	..	..	1	7(1)	8(1)	624	231
नंदुरबार	Nandubar	..	..	1	2	3	310	54
जलगाव	Jalgaon	..	..	2	4(1)	6(1)	648	267
ठाणे	Thane	..	..	1	6	7	504	291
पुणे	Pune	..	..	5(1)	4(1)	9(2)	1137	681
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	3	1	4	320	117
सोलापूर	Solapur	..	..	3	2	5	449	159
रायगढ	Raigad	..	1	..	..	1	60	28
कोल्हापूर	Kolhapur	..	1	1	12(1)	14(1)	1193	370
रत्नापूरी	Ratnagiri	..	1	..	2	3	237	104
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	1	1	100	52
सातारा	Satara	..	..	1	3	4	400	149
सांगली	Sangli	..	..	2(1)	3(1)	5(2)	399	244
औरंगाबाद	Aurangabad	..	1	1	3	5	588	230
जालना	Jalna	..	..	..	2	2	160	25
परभणी	Parbhani	..	1	..	1	2	208	28
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..	..	..	..
बीड	Beed	..	1	..	2	3	260	48
नांदेड	Nanded	..	1	..	3(1)	4(1)	352	140
उस्मानाबाद	Osmanabad	..	..	1	2	3	263	52
लातूर	Latur	..	..	..	2	2	248	57
अमरावती	Amravati	..	..	1	1	2	192	67
बुलढाणा	Buldhana	..	1	..	..	1	70	27
अकोला	Akola	..	1	..	2	3	289	115
वारिशम	Washim	..	..	..	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	1	..	4	5	391	141
नागपूर	Nagpur	..	..	1	7	8	809	463
वर्धा	Wardha	..	..	1	1	2	170	88
भंडारा	Bhandara	..	1	..	1	2	160	58
गोंदिनी	Gondia	..	-	1	..	1	87	29
चंद्रपूर	Chandrapur	..	..	1	5	6	499	227
गढीचरोली	Gadchiroli	..	..	..	3	3	240	72
महाराष्ट्र शास्त्रीय	Maharashtra State	..	12	37	95	144	13679	6298
			(-)	(4)	(6)	(10)		

टीप :- ( ) कांसातील आकडे मुलीच्या संस्था मुलीची संख्या व  
Note : ( ) Bracketed figures indicate girls

शिक्षक संख्या दर्शविणारा तक्ता (१९९९-२०००)

BACKWARD CLASS STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)

मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या Backward class students						एकूण शिक्षक संख्या Total Teachers			मागासवर्गीय शिक्षक संख्या Backward class Teachers					
अ. जा. + नवबोद्ध S. C. + N.B.	अ. ज. S. T.	भ. ज. N. T.	वि. जा. V. J.	इ.मा.व. O. B. C.	एकूण मागासवर्गीय Total B. C.	एकूण Total	स्त्रिया Female	अ. जा. + नवबोद्ध S. C. + N.B.	अ. ज. S. T.	भ. ज. N. T.	वि. जा. V. J.	इ.मा.व. O.B.C.	एकूण मागासवर्गीय Total B.C.	
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18.	19	20	21	
157	57	57	6	215	492	195	157	11	1	1	..	8	21	
67	29	33	8	100	237	49	23	2	2	2	..	5	11	
103	65	58	9	204	439	60	25	6	2	1	1	17	27	
43	78	26	6	66	219	33	13	2	2	2	..	8	14	
80	27	49	13	168	337	65	30	7	1	2	..	15	25	
56	12	17	4	139	228	53	29	4	..	1	..	7	12	
187	55	144	14	202	602	120	72	15	4	10	..	16	45	
46	21	45	4	54	170	36	14	2	2	2	..	6	12	
56	17	42	22	82	219	46	13	2	..	1	..	2	5	
6	3	4	2	18	33	7	4	2	..	..	..	2	4	
189	17	123	8	210	547	104	56	15	..	2	..	10	27	
36	14	12	3	55	120	25	7	4	1	1	..	3	9	
'14	4	11	..	25	54	10	1	..	..	..	..	3	3	
56	10	38	13	80	197	43	17	3	..	1	..	2	6	
54	8	38	8	73	181	43	16	2	..	3	..	4	9	
97	57	43	15	117	329	59	28	11	..	5	1	6	23	
26	8	21	5	32	92	18	4	4	..	1	..	4	9	
30	13	28	8	34	113	20	6	3	..	3	..	4	10	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
43	6	32	18	52	151	27	9	6	..	4	1	1	12	
60	21	21	22	80	204	40	19	3	..	..	1	3	7	
43	9	32	3	68	155	28	5	3	2	2	..	6	13	
38	16	28	14	45	141	18	4	5	..	3	..	2	10	
21	13	24	2	57	117	19	9	3	1	..	..	10	14	
10	4	6	1	17	38	7	3	1	..	2	..	2	5	
35	13	9	13	61	131	37	17	9	1	..	..	13	23	
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
56	25	37	17	105	240	38	17	6	5	1	2	14	28	
182	39	62	11	196	490	49	33	7	2	3	..	12	24	
28	11	14	6	65	124	11	4	1	..	1	..	3	5	
39	16	13	..	75	143	13	7	..	..	..	..	..	..	
9	5	4	3	15	36	4	1	..	..	..	..	..	..	
109	34	34	5	136	318	36	18	3	1	1	..	13	18	
55	15	16	..	84	170	17	4	3	1	1	1	6	12	
2031	722	1121	263	2930	7057	1330	665	145	28	56	7	207	443	
(804)	(211)	(319)	(71)	(1272)	(2677)	..	..	(48)	(12)	(21)	(2)	(87)	(170)	

स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.

institutions, enrolment of girls and female teachers.

५.९ व्यवस्थापनानुसार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये एकूण व प्रागासवर्गीय विद्यार्थी  
5.9 STATEMENT SHOWING THE MANAGEMENTWISE PHYSICAL EDUCATION

व्यवस्थापनानुसार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये एकूण विद्यार्थी संख्या  
Managementwise Physical Education Colleges Total Enrolment

जिल्हा/District	शासकीय खाजगी Govt.	खाजगी Private Aided	एकूण Total Private Unaided	एकूण		मुली Girls
				मदतीची Madatichī	Total	
				बिन- Private Aided	मदतीची Madatichī	
1	2	3	4	5	6	7
बृहन्मुंबई	Gr. Mumbai	..	1	..	1	130
नाशिक	Nashik	..	..	1	1	39
धुळे	Dhule	..	1	..	1	50
नंदुरबार	Nandurbar	..	1	..	1	78
जळगाव	Jalgaon	..	..	2	2	122
ठाणे	Thane	..	..	1	1	100
पुणे	Pune	..	1	2	3	362
अहमदनगर	Ahmednagar	..	..	1	1	80
सोलापूर	Solapur	..	4	3	7	916
रायगड	Raigad	..	1	..	1	100
कोल्हापूर	Kolhapur	..	1	1	2	160
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindhudurg	..	..	..	..	..
सातारा	Satara	..	..	..	..	..
संगली	Sangli	..	1	..	1	154
औरंगाबाद	Aurangabad	..	2	3	5	830
जालना	Jalna	..	2	2	4	240
पारभणी	Parbhani	..	1	1	2	194
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..	..
बीड	Beed	..	1	2	3	213
नंदेड	Nanded	..	..	2	2	166
उसमानाबाद	Osmanabad	..	1	3	4	404
लातूर	Latur	..	3	..	3	170
अमरावती	Amaravati	..	1	4	7	2230
बुलढाणा	Buldhana	..	3	1	4	282
अकोला	Akola	..	1	..	1	246
वारिस	Washim	..	1	1	2	126
यवतमाळ	Yavatmal	..	6	3	9	1342
नागपूर	Nagpur	..	1	8	13	4081
वर्धा	Wardha	..	3	..	3	1489
भंडारा	Bhandara	..	1	1	2	118
गोंदिया	Gondia	..	1	3	4	451
चंद्रपूर	Chandrapur	..	2	3	5	343
गडचिरोली	Gadchiroli	..	2	..	2	226
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	53	42	97	15460
		..	..	(1)	(1)	..

टीप:- ( ) कंसातील आकडे मुलीच्या संख्या, मुलीची संख्या व  
Note—The figures in bracket ( ) indicate girls Institutions,

## आणि शिक्षक संस्था दर्शविणारा तक्ता (१९९९-२०००)

## COLLEGES, TOTAL AND BACKWARD CLASS STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)

मागासवर्गीय विद्यार्थी संस्था Backward Class Students						एकूण शिक्षक संस्था Total Teachers				मागासवर्गीय शिक्षक संस्था Backward Class Teachers					
अ. जा. + नवबोद्ध S. C. + N. B.	अ. ज. S. T.	भ. ज. N. T.	वि. जा. V. J.	इ. मा. व. O. B. C.	एकूण मा. व. Total B. C.	एकूण Total	स्त्रिया Female	अ. जा. + नवबोद्ध S. C. + N. B.	अ. ज. S. T.	भ. ज. N. T.	वि. जा. V. J.	इ. मा. व. O. B. C.	एकूण मा. वर्ग Total B.C.		
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
15	2	9	..	37	63	10	1	1	1	2	..	3	7		
5	..	3	..	7	15	5	1	..	..	1	..	..	1		
5	2	2	..	24	33	8	1	..	..	..	..	3	3		
2	14	2	..	17	35	6	..	..	..	1	..	2	3		
24	4	8	..	30	66	18	2	2	..	..	..	4	6		
2	1	3	..	23	29	15	2	3	..	2	..	3	8		
51	5	34	6	31	127	27	7	4	..	2	..	3	9		
13	..	15	..	7	35	7	1	..	..	..	..	..	..		
130	10	104	26	70	340	65	16	3	2	3	4	4	16		
9	..	10	..	34	53	11	3	2	..	..	..	..	2		
23	..	5	4	14	46	13	..	1	..	..	..	..	1		
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
15	..	15	6	9	45	11	1	1	..	..	1	..	2		
220	5	110	45	70	450	75	10	15	..	10	..	15	40		
12	..	48	36	8	104	24	4	8	..	..	..	..	8		
40	4	52	24	14	134	12	2	..	..	..	..	2	2		
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
32	6	70	26	23	157	25	1	3	..	5	..	4	12		
60	10	26	19	7	122	13	2	1	..	2	1	2	6		
37	3	13	59	41	153	35	3	7	..	..	2	1	10		
16	..	23	3	74	116	20	..	3	..	..	..	..	3		
193	15	24	4	531	767	151	21	11	3	4	5	52	75		
56	..	7	36	76	175	21	1	5	..	2	..	5	12		
99	7	22	35	71	234	15	..	4	..	..	..	2	6		
9	2	2	10	26	49	10	2	..	1	1	2	2	6		
119	164	30	169	260	742	78	13	9	1	9	3	27	49		
294	141	42	13	1835	2325	122	20	10	5	2	..	50	67		
57	191	10	5	459	722	20	2	4	1	..	..	7	12		
18	6	2	2	74	102	10	4	..	..	..	..	6	6		
16	16	..	..	94	126	23	7	4	..	..	1	3	8		
40	15	8	2	82	147	22	..	10	..	2	2	3	17		
45	8	5	..	80	138	8	1	..	..	..	..	2	2		
1657	631	704	530	4128	7650	880	128	111	14	48	21	205	399		
(216)	(127)	(41)	(26)	(596)	(1006)	..	..	(15)	(5)	(4)	(2)	(34)	(60)		

स्त्री शिक्षकांची संस्था दर्शवितात.

enrolment of girls and female teachers.

५.१० व्यावसायिक शिक्षण संस्था  
5.10 STATEMENT SHOWING THE NUMBER OF

संस्थाने प्रकार 1	Type of Institutions	एकूण संस्था Total Institutions 2	पदवीपर्यंतची विद्यार्थी संख्या Enrolment upto Degree Level		स्नातकोत्तर पदवीपर्यंतची विद्यार्थी संख्या Enrolment upto Post-Graduate Level	
			एकूण Total 3	मुली Girls 4	एकूण Total 5	मुली Girls 6
विद्यी	Law	.. 42	24111	7670	214	83
शेतकी	Agriculture	.. 15	6777	866	1084	156
पशुचैद्यकशास्त्र	Veterinary Science	.. 05	1272	189	245	46
व्यवसाय व्यवस्थापन	Business Management	.. 53	..	..	9613	2334
ग्रन्थालयास्त्र	Library Science	.. 06	371	158	13	13
महस्यव्यवसाय	Fisheries	.. 01	172	30	12	....
एकूण वैद्यक	Total Medicine	.. 122	32703	8913	11181	2632
विषमचिकित्सा	Allopathy	.. 29	15309	6962	1073	456
समचिकित्सा	Homoeopathy	.. 34	6398	3793	18	02
दंतकशास्त्र	Dental	.. 12	2819	1589	83	40
आयुर्वेद	Ayurved	.. 34	8038	3994	178	104
शृङ्खुषा	Nursing	.. 04	493	431	31	31
यूनानि	Unani	.. 03	..	..	731	390
एकूण वैद्यक इतर व्यावसायिक	Total Medicine Other Professional	.. 116	33057	15769	2114	1023
ललितकला	Fine-Arts	.. 7	1585	560	33	13
श्रमविज्ञान	Labour	.. 1	..	..	102	34
समाजशास्त्र	Social Work	.. 32	2370	914	2714	1151
प्राच्य विद्याभ्यास	Oriental Studies	.. 3	13	4	5	....
गृहशास्त्र	Home Science	.. 5	2166	2165	111	110
योग	Yoga	.. 1	..	..	..	....
नृत्य व संगीत	Music & Dancing	.. 3	27	26	18	17
चिन्हपट व दूरचिन्हवाणी	Film & Television	.. 1	25	5	..	....
एकूण इतर व्यावसायिक	Total Other Professional	.. 53	6186	3674	2983	1325
एकूण व्यावसायिक	Total Professional	.. 291	71946	28356	16278	4980

## विद्यार्थी व शिक्षक संख्या दर्शविणारा तत्त्वा (१९९९-२०००)

## PROFESSIONAL INSTITUTIONS, STUDENTS AND TEACHERS (1999-2000)

पीएच.डी./एम.फोलची विद्यार्थी संख्या  
Enrolment of Ph. D./  
M. Phil

इतर अभ्यासक्रम विद्यार्थी संख्या  
Enrolment of Other Courses

एकूण विद्यार्थी संख्या  
Total Enrolment

एकूण शिक्षक संख्या  
Total Teachers

एकूण Total 7	मुली Girls 8	एकूण Total 9	मुली Girls 10	एकूण Total 11	मुली Girls 12	एकूण Total 13	स्त्रिया Female 14
03	01	2120	503	26448	8257	714	167
102	08	...	..	7963	1030	772	15
08	02	..	..	1525	237	182	09
69	16	3290	734	12972	3084	590	111
..	..	59	28	443	199	39	17
03	02	..	..	187	32	26	01
185	29	5469	1265	49538	12839	2323	320
27	24	513	287	16922	6729	3644	1531
..	..	241	104	6657	3899	1138	313
..	..	..	..	2902	1629	442	206
06	04	..	..	8222	4102	965	255
..	..	95	87	619	549	75	73
..	..	..	..	731	390	44	03
33	28	849	478	36053	17298	6308	2381
..	..	473	68	2091	641	127	08
..	..	..	..	102	34	05	02
54	18	556	132	5694	2215	444	168
..	..	103	17	121	21	10	..
..	..	1726	1726	4003	4001	200	193
..	..	44	10	44	10	08	01
..	..	648	491	693	534	37	24
..	..	..	..	25	05	33	03
54	18	3550	2444	12773	7461	864	399
272	75	9868	4187	98364	37598	9495	3100

## ५.११ इतर उच्च शिक्षण संस्था

## 5.11 NUMBER OF OTHER HIGHER

संस्था प्रकार / Type of Institutions	एकूण संस्था Total Institutions	पदवीप्रयंत्री विद्यार्थी संख्या Enrolment upto Degree Level		स्नातकोत्तर पदवीप्रयंत्री विद्यार्थी संख्या Enrolment upto Post-Graduate Level	
		एकूण Total 3	मुली Girls 4	एकूण Total 5	मुली Girls 6
1	2				
विद्यापीठ समान संस्था	Institutions Deemed as University ..	9	5550	1639	2469
संशोधन संस्था	Research Institutions ..	19	..	..	83
विद्यापीठ विभाग	University Teaching Departments ..	8	4797	1485	13880
एकूण	Total ..	36	10347	3124	16432
					6251

## त्यात्रधील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

## EDUCATIONAL INSTITUTIONS, STUDENTS &amp; TEACHERS (1999-2000)

पो.एच.डी./एम.फोल. ची विद्यार्थी संख्या Enrolment of Ph.D./ M. Phil.		इतर अभ्यासक्रम विद्यार्थी संख्या Enrolment of Other Courses		एकूण विद्यार्थी संख्या Total Enrolment		एकूण शिक्षक संख्या Total Teachers	
एकूण Total 7	मुली Girls 8	एकूण Total 9	मुली Girls 10	एकूण Total 11	मुली Girls 12	एकूण Total 13	स्त्रिया Female 14
907	199	494	64	9420	2502	976	261
206	113	154	39	443	179	118	48
1499	557	4496	1893	24672	9559	1186	302
2612	869	5144	1996	34535	12240	2280	611

५.१२ शालेय व पदवीपूर्व स्तरावरील व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

संस्था प्रकार	Type of Institutions	एकूण संस्था Total Institutions	एकूण विद्यार्थी Total Enrolment			एकूण शिक्षक Total Teachers				
			पुरुष Boys	महिला Girls	एकूण Total	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total		
1	2	3	4	5	6	7	8			
<b>व्यावसायिक शिक्षण (पदवीपूर्व)</b>										
(अ) वैद्यक—	<b>Professional Education (Under-Graduate) level</b>									
(A) Medicine—										
(१) समाचिकित्सा (होमिओपैथी)	(1) Homoeopathy	..	4	92	96	188	32	8	40	
(२) शुश्रूषा व प्रसाविक	(2) Nursing & Midwifery	..	65	157	6726	6883	46	497	543	
एकूण वैद्यकीय	..	Total Medicine	..	69	249	6822	7071	78	505	583
(ब) अध्यापक प्रशिक्षण (पदवीपूर्व)	<b>(B) Teachers Training (U. G. Level)—</b>									
(१) अंग्रेजी भारतीय अभ्यास	(1) Anglo Indian Courses	..	2	..	156	156	..	10	10	
(२) चित्रकला शिक्षक प्रमाणपत्र	(2) Drawing Teachers Certificate	..	13	1893	974	2867	121	29	150	
एकूण	..	Total	20	1893	1130	3023	121	39	160	
(क) इतर व्यावसायिक (पदवीपूर्व)	<b>(C) Other Professional Education (U. G. Level)—</b>									
(१) वाणिज्य	(1) Commerce	..	6	170	134	304	26	9	35	
(२) गृहशास्त्र	(2) Home Science	..	2	..	118	118	1	9	10	
(३) ललितकला	(3) Fine Arts	..	14	642	366	1008	48	10	58	
(४) योगा	(4) Yoga	..	1	147	318	465	8	13	21	
एकूण	..	Total	..	23	959	936	1895	83	41	124
एकूण व्यावसायिक शिक्षण (पदवीपूर्व) (अ + ब + क) ..	Total Professional Education (U. G. Level)(A+B+C)	112	3101	8888	11989	282	585	867		

## **व्यावसायिक शिक्षण (शालेय पात्री) Professional Education(School Level)—**

## ५.१३ शासकीय कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालये, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)

5.13 GOVT. ARTS, SCIENCE AND COMMERCE COLLEGES, ENROLMENT AND TEACHERS  
(1999-2000)

## स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या/Stagewise enrolment

जिल्हा 1	District	संस्था Institu- tions	स्नातक Degree classes		स्नातकोत्तर P.G. classes		एम.फिल. पी.एच.डी. M.Phil./ Ph.D.	एकूण विद्यार्थी— संख्या Total Enrolment	एकूण शिक्षक Total Teachers		
			एकूण Total Girls	मुली Girls	एकूण Total Girls	मुली Girls			एकूण Total Girls	स्त्रिया Female	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
बृहन्मुंबई व उपविभागासह	Gr. Mumbai	4	5469	2038	810	330	99	25	6378	2393	256 104
कोल्हापूर	Kolhapur	1	672	241	42	19	..	..	714	260	54 16
औरंगाबाद	Aurangabad	2	707	235	346	97	..	..	1053	332	88 29
अमरावती	Amravati	1	811	458	1233	574	..	..	2044	1032	87 28
नागपूर	Nagpur	2	1721	961	930	608	..	..	2651	1569	158 69
गढचिरोली	Gadchiroli	1	122	46	..	..	..	..	122	46	10 ..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	11	9502	3979	3361	1628	99	25	12962	5632	653 246



---

---

**६. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक संस्था**  
**EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN TRIBAL SUB-PLAN AREA**

**[ शालेय शिक्षण व उच्च शिक्षण ]**  
(School Education & Higher Education)

---



६.१ : १९९१ च्या जनगणनेनुसार आदिवासी उपयोजना विभागातील गावांची/शहरांची संख्या (दि.३१--३--१९ अखेर)

**6.1 : NO. OF VILLAGES AND TOWNS IN TRIBAL SUB-PLAN AREA  
AS PER POPULATION CENSUS 1991 (AS ON 31-3-99)**

जिल्हा/District	आदिवासी उपयोजना विभागातील गावे/शहरे No. of Villages/ Cities in Tribal Sub Plan Area	अतिरिक्त आदिवासी उपयोजना विभागातील गावे/शहरे No. of Villages/ Cities in Additional Tribal Sub Plan Area	सुधारित क्षेत्र विकास खंडातील गावे / शहरे No. of Villages/ Cities in Additional Tribal Sub Plan Area	एकूण गावे/शहरे Total Villages/ Cities	
				3	4
1	2	3	4	5	
नाशिक	Nashik	.. 889 (2)	3	27	919 (2)
धुळे	Dhule	.. 1051 (3)	9	..	1060 (3)
जळगाव	Jalgaon	.. 63	..	..	63
ठाणे	Thane	.. 1211 (4)	..	20	1231 (4)
पुणे	Pune	.. 123	5	41	169
अहमदनगर	Ahmednagar	.. 110	12	8	130
रायगढ	Raigad	.. ..	27	108	135
परभणी	Parbhani	.. ..	..	69	69
नंदेड	Nanded	.. 193 (1)	..	48	241 (1)
अमरावती	Amravati	.. 350 (1)	..	101	451 (1)
बुलढाणा	Buldhana	.. ..	..	70	70
अकोला	Akola	.. ..	..	94	94
यवतमाळ	Yavatmal	.. 347 (1)	130	195	672 (1)
नागपूर	Nagpur	.. ..	29	272	301
वर्धा	Wardha	.. ..	..	104	104
भंडारा	Bhandara	.. ..	108	297	405
चंद्रपूर	Chandrapur	.. 194	424	152	770
गढचिरोली	Gadchiroli	.. 1407	45	..	1452
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	.. 5938 (12)	792	1606	8336 (12)

टोप :-१) ( ) कंसातील आकडे आदिवासी उपयोजना विभागातील शहरांची संख्या दर्शवितात.

Note :—(1) Figures in bracket ( ) indicate No. of towns in Tribal Sub-Plan Area.

आधार :—जनगणना संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

Source :—Directorate of Census Operation Maharashtra State, Mumbai.

६.२ आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील जिल्हानिहाय प्रक्षेपित लोकसंख्या आणि  
**6.2 DISTRICTWISE PROJECTED POPULATION OF TRIBALS  
& HIGHER SECONDARY SCHOOLS**

जिल्हा / District 1	आदिवासीची प्रक्षेपित लोकसंख्या १९९९ (लाखात) Tribal Population 1999 (in Lakh)			एकूण Total 4
	पुरुष Male 2	स्त्रिया Female 3	पुरुष Male 2	
नाशिक	Nashik	..	5.56	5.45 11.01
धुळे	Dhule	..	3.90	3.92 7.82
नंदुरवार	Nandurbar	..	2.85	2.81 5.66
जळगाव	Jalgaon	..	0.30	0.28 0.58
ठाणे	Thane	..	8.89	8.69 17.58
पुणे	Pune	..	0.64	0.60 1.24
अहमदनगर	Ahmednagar	..	0.61	0.61 1.22
रायगड	Raigad	..	0.29	0.28 0.57
नांदेड	Nanded	..	1.17	1.10 2.27
अमरावती	Amravati	..	1.14	1.07 2.21
यवतमाळ	Yavatmal	..	1.17	1.14 2.31
नागपूर	Nagpur	..	0.39	0.37 0.76
भंडारा	Bhandara	..	0.80	0.79 1.59
गोंदिया	Gondia	..	0.96	0.97 1.93
चंद्रपूर	Chandrapur	..	0.78	0.74 1.52
गढचिरोली	Gadchiroli	..	2.98	2.97 5.95
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	32.43	31.79 64.22

टोप :—जनगणना १९९१ च्या माहितीवरून सन १९९९ ची  
*Note :—Projected Population for the year 1999 is worked out on the*

बाधार :—जनगणना संचालनालय

*Source :—Directorate of Census Operation*

**प्रति प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेमार्गे प्रक्षेपित लोकसंख्या (१९९९)**

**AND POPULATION COVERED BY PER PRIMARY, SECONDARY  
IN TRIBAL SUB-PLAN AREA (1999)**

प्रति कनिष्ठ प्राथमिक शाळेमार्गे आदिवासींची प्रक्षेपित लोकसंख्या	प्रति वर्षित प्राथमिक शाळेमार्गे आदिवासींची प्रक्षेपित लोकसंख्या	प्रति माध्यमिक शाळेमार्गे आदिवासींची प्रक्षेपित लोकसंख्या	प्रति उच्च माध्यमिक शाळेमार्गे आदिवासींची प्रक्षेपित लोकसंख्या
Projected Tribal Pop. Per Lower Primary School	Projected Tribal Pop. Per Upper Primary School	Projected Tribal Pop. Per Secondary School	Projected Tribal Pop. Per Higher Secondary School
5	6	7	8
910	3975	4369	11967
2096	13482	23000	78200
570	2995	6738	28300
1208	5272	7250	58000
963	3725	11197	56709
747	2175	3647	41333
744	1768	2595	15250
838	2375	9500	..
1075	2203	5536	37833
891	1713	6906	44200
770	1305	7218	25666
650	1551	3619	38000
19875	79500	5848	19300
873	2053	..	..
361	817	2054	13818
619	1643	6071	17000
876	2843	6739	26428

प्रक्षेपित लोकसंख्या काढली आहे.

basis of 1991 Population Census.

महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

Maharashtra State, Mumbai.

**६.३ आदिवासी उपयोजना विभागातील प्रकारानुसार**  
**6.3 TYPEWISE PRIMARY SCHOOLS, ENROLMENT AND**

जिल्हा / District	संस्था/Institutions			विद्यार्थी संख्या/Enrolment				
	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools	वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools	एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools	वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools	एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools		
	1	2	3	4	5	6	7	
बृहतमुंबई	..	..	..	..	..	..	..	
नाशिक	Nashik	..	1210	277	1487	80160	71989	152149
धुळे	Dhule	..	373	58	431	28445	12354	40799
नंदुरवार	Nandurbar	..	992	189	1181	76153	50898	127051
जलगाव	Jalgaon	..	48	11	59	3314	4132	7446
ठाणे	Thane	..	1825	472	2297	111345	106189	217534
पुणे	Pune	..	166	57	223	8188	10356	18544
अहमदनगर	Ahmednagar	..	164	69	233	8765	14526	23291
सोलापूर	Solapur	..	..	..	..	..	..	..
रायगढ	Raigad	..	68	24	92	3345	4537	7882
कोल्हापूर	Kolhapur	..	..	..	..	..	..	..
रत्नागिरी	Ratnagiri	..	..	..	..	..	..	..
सिंधुदुर्ग	Sindudurg	..	..	..	..	..	..	..
भाराटी	Satara	..	..	..	..	..	..	..
सांगली	Sangli	..	..	..	..	..	..	..
औरंगाबाद	Aurangabad	..	..	..	..	..	..	..
जालना	Jalna	..	..	..	..	..	..	..
परभणी	Parbani	..	..	..	..	..	..	..
हिंगोली	Hingoli	..	..	..	..	..	..	..
बीड	Beed	..	..	..	..	..	..	..
नांदेड	Nanded	..	211	103	314	11662	25944	37606
उसमानाबाद	Osmanabad	..	..	..	..	..	..	..
लातूर	Latur	..	..	..	..	..	..	..
अमरावती	Amravati	..	248	129	377	20039	29607	49646
बुलढाणा	Buldhana	..	..	..	..	..	..	..
अकोला	Akola	..	..	..	..	..	..	..
वासीम	Wasim	..	..	..	..	..	..	..
यवतमाळ	Yavatmal	..	300	177	477	20006	37512	57518
नागपूर	Nagpur	..	117	49	166	5568	10287	15855
वर्धा	Wardha	..	..	..	..	..	..	..
भंडारा	Bhandara	..	8	2	10	368	279	647
गोंदिया	Gondia	..	221	94	315	11553	20439	31992
चंद्रपूर	Chandrapur	..	421	186	607	23011	45351	68362
गढचिरोली	Gadchiroli	..	961	362	1323	48778	73449	122227
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra	..	7333	2259	9592	460700	517849	978549

टीप.- १) ( ) कंसातील आकडे मुलींच्या शाळा, एकूण मुलींची संख्या व एकूण स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.  
 २) [ ] अशा कंसातील आकडे प्रशिक्षित स्त्री शिक्षकांचे प्रमाण दर्शवितात.

**प्राथमिक शाळा, विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)**

**TEACHERS IN TRIBAL SUB-PLAN AREA (1999-2000)**

एकूण शिक्षक/Total Teachers			प्रशिक्षित शिक्षक/Trained Teachers			प्रशिक्षित शिक्षकाचे शेकडा प्रमाण Percentage of Trained Teachers			शिक्षक विद्यार्थी प्रमाण Teacher Pupils Ratio
कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools	वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools	एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools	वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools	एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा Lower Primary Schools	वरिष्ठ प्राथमिक शाळा Upper Primary Schools	एकूण प्राथमिक शाळा Total Primary Schools	विद्यार्थी प्रमाण Pupils Ratio
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2441	1953	4394	2262	1847	4109	93	95	94	35
938	349	1287	917	341	1258	98	98	98	32
2513	1171	3684	2366	1129	3495	94	96	95	34
97	96	193	83	94	177	86	98	92	39
3301	3082	6383	2944	2884	5828	89	94	91	34
373	281	654	326	255	581	87	91	89	28
360	425	785	302	375	677	84	88	86	30
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
138	177	315	90	142	232	65	80	74	25
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
417	648	1065	402	615	1017	96	95	95	35
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
542	767	1309	466	679	1145	81	89	87	38
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
650	931	1581	637	725	1362	98	78	86	36
215	333	548	215	333	548	100	100	100	29
..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
16	9	25	16	9	25	100	100	100	26
437	608	1045	422	595	1017	97	98	97	31
908	1308	2216	873	1235	2108	96	94	95	31
1715	2394	4109	1250	1979	3229	73	83	79	30
15061	14532	29593	13571	13237	26808	90	91	91	33

६.४ आदिवासी उप-योजना विभागातील प्रकारानुसार माध्यमिक शाळा,  
6.4 TYPEWISE SECONDARY SCHOOLS, ENROLMENT

जिल्हा / District	संस्था Institutions				विद्यार्थी संख्या Enrolment			
	माध्य- मिक शाळा	उच्च माध्य- मिक शाळा	कनिष्ठ विद्यालय शाळा	माध्य- मिक शाळा	उच्च माध्य- मिक शाळा	कनिष्ठ विद्यालय शाळा	एकूण मिक शाळा	
	Second- ary Schools	Higher Secondary Schools	Jr. Colle- ges	Second- ary Schools	Second- ary Schools	Jr. Colle- ges	Total Second- ary Schools	
	1	2	3	4	5	6	7	8
नाशिक	Nashik ..	252 (2)	92 (--)	3 (--)	122045 (52594)	77214 (32856)	2272 (846)	201531 (86296)
धुळे	Dhule ..	34 (3)	10 (--)	.. (--)	8168 (3856)	10566 (3970)	.. (..)	18734 (7826)
नंदुरबार	Nandurbar ..	84 (6)	20 (2)	3 (--)	23372 (9458)	22405 (10109)	1337 (303)	47114 (19870)
जळगाव	Jalgaon ..	8 (--)	1 (--)	.. (--)	1578 (312)	712 (237)	.. (..)	2290 (549)
ठाणे	Thane ..	157 (--)	31 (1)	1 (--)	53024 (21932)	38651 (16619)	341 (112)	92016 (38663)
पुणे	Pune ..	34 (1)	3 (--)	.. (--)	8193 (3386)	3771 (1643)	.. (..)	11964 (5029)
अहमदनगर	Ahmednagar ..	47 (3)	8 (--)	.. (--)	14264 (6578)	8634 (3282)	.. (..)	22898 (9860)
रायगढ	Raigad ..	6 (--)	.. (--)	.. (--)	1679 (559)	.. (..)	.. (..)	1679 (559)
नांदेड	Nanded ..	41 (3)	6 (--)	1 (--)	18168 (7822)	5024 (1883)	1060 (188)	24252 (9893)
अमरावती	Amravati ..	32 (1)	5 (--)	1 (--)	6361 (2536)	2321 (737)	560 (156)	9242 (3429)
यवतमाळ	Yavatmal ..	32 (3)	9 (--)	.. (--)	9367 (4285)	7324 (3277)	.. (..)	16691 (7562)
नागपूर	Nagpur ..	21 (--)	2 (--)	.. (--)	8260 (3773)	751 (235)	.. (..)	9011 (4008)
गोदावरी	Gondia ..	33 (--)	10 (4)	.. (--)	11228 (5379)	7890 (3262)	.. (..)	19118 (8641)
चंद्रपूर	Chandrapur ..	74 (1)	11 (--)	.. (--)	20422 (9094)	9828 (4524)	.. (..)	30250 (13618)
गढचिरोली	Gadchiroli ..	98 (3)	35 (1)	3 (--)	24435 (10034)	21914 (9216)	739 (308)	47088 (19558)
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	953 (26)	243 (8)	12 (--)	330564 (141598)	217005 (91850)	6309 (1913)	553878 (235361)

टीप :- १) ( ) कंसातील आकडे एकूण

Note :- 1) Figures in ( ) bracket indicate Total

2) [ ] अशा कंसातील आकडे प्रशिक्षित स्वी क्षिक्षकांचे

2) Figures in such [ ] bracket indicate % of

विद्यार्थी व शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)  
AND TEACHERS IN TRIBAL SUB-PLAN AREA (1999-2000)

जिल्हाका संख्या Teachers				प्रशिक्षित शिक्षक Trained Teachers				प्रशिक्षित शिक्षकांचे शे. प्रमाण % of Trained Teachers				शिक्षक विद्यार्थी प्रमाण Teachers Pupils Rate			
माध्य- मिक शाळा	उच्च माध्य- महाविद्यालय	कनिष्ठ मिक शाळा	एकूण माध्य- महाविद्यालय शाळा	माध्य- मिक शाळा	उच्च माध्य- विद्यालय	कनिष्ठ मिक शाळा	एकूण माध्य- विद्यालय शाळा	माध्य- मिक शाळा	उच्च माध्य- विद्यालय	कनिष्ठ मिक शाळा	एकूण माध्य- विद्यालय शाळा	माध्य- मिक शाळा	उच्च माध्य- विद्यालय	कनिष्ठ मिक शाळा	एकूण माध्यमिक शाळा
Secondary Schools	Higher Secondary Schools	Jr. Secondary Colleges	Total Secondary Schools	Second- ary Schools	Higher Secondary Schools	Jr. Secondary Colleges	Total Secondary Schools	Second- ary Schools	Higher Secondary Schools	Jr. Secondary Colleges	Total Secondary Schools	Second- ary Schools	Higher Secondary Schools	Jr. Secondary Colleges	Total Secondary Schools
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2778 (933)	2723 (923)	43 (2)	5544 (1858)	2709 [905]	2659 (894)	37 (1)	5405 (1800)	98 [97]	9 [97]	86 [50]	97 [97]	36			
322 (31)	313 (32)	—	635 (63)	316 (31)	301 (25)	—	617 [56]	98 [100]	96 [78]	—	— [29]	30			
886 (292)	616 (168)	50 (5)	1552 (465)	862 (273)	615 (168)	47 (5)	1524 [446]	97 [93]	99 [100]	94 [100]	98 [96]	31			
87 (13)	15 (5)	—	102 (18)	81 (13)	15 [5]	—	96 [18]	93 [100]	100 [100]	—	94 [100]	22			
1464 (347)	1040 (279)	4 (2)	2508 (628)	1430 (332)	1019 (271)	04 (2)	2453 [605]	98 [96]	98 [97]	100 [100]	98 [96]	37			
266 (43)	99 (13)	—	365 (56)	264 (43)	99 (13)	—	363 [56]	98 [100]	100 [100]	—	99 [100]	32			
479 (77)	222 (30)	—	701 (107)	473 (76)	222 (30)	—	65 [106]	99 [99]	100 [100]	—	99 [100]	33			
57 (17)	— —	— (17)	57 (17)	56 (17)	— —	—	56 [17]	9 [100]	—	—	98 [100]	29			
540 (69)	137 (11)	24 (02)	701 (82)	536 (69)	137 (11)	22 (2)	695 [82]	99 [100]	100 [100]	92 [100]	99 [100]	35			
216 (31)	75 (12)	10 (—)	301 (43)	201 (28)	75 (12)	10 (—)	286 [40]	93 [90]	100 [101]	[1.0] —	95 [93]	31			
290 (53)	209 (30)	— —	499 (83)	289 (53)	208 (30)	— (—)	497 [83]	100 [100]	100 [100]	—	100 [100]	33			
231 (56)	33 (10)	— —	264 (56)	228 (55)	33 (10)	—	261 [65]	99 [98]	100 [100]	—	99 [98]	34			
367 (85)	194 (27)	— —	561 (112)	359 (84)	191 (27)	—	550 [111]	98 [99]	98 [100]	—	98 [99]	34			
657 (44)	257 (64)	— —	914 (108)	615 (61)	253 (43)	—	868 [104]	94 [98]	98 [95]	—	95 [96]	33			
885 (101)	654 (113)	16 (—)	1555 (214)	780 (94)	650 (112)	16 (—)	1446 [206]	88 [93]	99 [99]	—	93 [96]	30			
9525 (2192)	6587 (1717)	147 [11]	16259 [3920]	9199 [2134]	6477 [1651]	136 [10]	15812 [3795]	97 [97]	98 [96]	93 [91]	97 [97]	34			

मुलींची संख्या व एकूण स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.

Enrolment of Girls & Total Female Teachers.

मुलींचा प्रमाण दर्शवितात.

Trained Female Teachers.

## ६.५ आदिवासी उपयोजना विभागातील प्रकारानुसार इयत्तावार व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)

## 6.5 STANDARDWISE AND STAGEWISE ENROLMENT IN TRIBAL SUB-PLAN AREA (1999-2000)

इयता Standard	प्रायमिक शाळा Primary Schools		माध्यमिक शाळा Secondary Schools		कनिष्ठ महाविद्यालये Jr. Colleges		एकूण विद्यार्थी संख्या Total Enrolment		
	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	मुले Boys	मुली Girls	एकूण Total
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	.. 211777	101476	4370	1857	..	..	112814	103333	216147
II	.. 188132	89170	3877	1690	..	..	101149	90860	192009
III	.. 184721	85234	4081	1721	..	..	101847	86955	188802
IV	.. 190362	86699	4454	1939	..	..	106178	88638	194816
V	.. 82404	41609	77126	33488	..	..	84433	75097	159530
VI	.. 64360	31631	73025	32974	..	..	72780	64605	137385
VII	.. 56793	25506	67772	29461	..	..	69598	54967	124565
VIII	.. ..	..	104706	44740	..	..	59966	44740	104706
IX	.. ..	..	89647	37459	..	..	52188	37459	89647
X	.. ..	..	67560	27841	..	..	39719	27841	67560
XI	.. ..	..	23369	8809	3317	997	16880	9806	26686
XII	.. ..	..	21155	8154	2992	916	15077	9070	24147
I-IV	.. 774992	362579	16782	7207	..	..	421988	369786	791774
V-VII	.. 203557	98746	217923	95923	..	..	226811 <del>26681</del>	194669	421480
I-VII	.. 978549	461325	234705	103130	..	..	648799	564455	1213254
VIII-X	.. ..	..	261913	110040	..	..	151873	110040	261913
I-V	.. 857396	404188	93908	40695	..	..	506421 <del>506481</del>	444883	951304
VI-VIII	.. 121153	57137	245503	107175	..	..	202344	164312	366656
Total-I-VIII..	978549	461325	339411	147870	..	..	708765	609195	1317960
IX-X	.. ..	..	157307	65400	..	..	91907	65400	157307
XI-XII	.. ..	..	44524	16963	6309	1913	31957	18876	50833
Total-I-XII..	978549	461325	541142	230133	6309	1913	832629	693371	1526000

---

---

तक्ता ६.६

TABLE 6.6

---

---

## ६.६ आदिवासी उपयोजना विभागातील मागासवर्गाची

## 6.6 STANDARDWISE AND STAGEWISE ENROLMENT OF BACKWARD CLASS

इयता Standard	अनुसूचित जाती + नवबोड्ड Scheduled Castes + Neo-Buddhist			अनुसूचित जमाती Scheduled Tribes		भटक्या जमाती Nomadic Tribes	
	एकूण Total 1	मुली Girls 2	एकूण Total 3	मुली Girls 4	एकूण Total 5	मुली Girls 6	एकूण Total 7
I	..	..	13460	6524	133065	63329	8648
II	..	..	12287	5975	111551	52147	8186
III	..	..	12353	6018	106319	49498	8115
IV	..	..	13127	6355	101585	47596	8333
V	..	..	15175	7320	74167	32238	8805
VI	..	..	13184	6180	53678	23816	7489
VII	..	..	11929	5411	4610	18849	6195
VIII	..	..	9346	4116	29496	11175	4403
IX	..	..	1009	4377	27127	9789	4274
X	..	..	8291	3468	20410	6925	3644
XI	..	..	3283	1199	7902	2588	1402
XII	..	..	2800	1103	6175	1833	1088
एकूण Total—I to XII	..	116244	58046	719615	319793	70582	32107
I to IV	..	51227	24872	452520	212570	33282	15848
	..	(50269)	(24462)	(443659)	(20889)	(32954)	(15703)
V to VII	..	40288	18911	175985	74913	22489	10268
	..	(19306)	(9355)	(111889)	(48569)	(11406)	(5378)
I to VII	..	91575	43783	628505	287483	55771	26116
	..	(69575)	(33817)	(555548)	(257458)	(44360)	(21081)
VIII to X	..	18646	11961	77033	27889	12321	5126
I to V	..	66402	32192	526687	244808	42087	19951
	..	(58030)	(28296)	(493848)	(231140)	(37770)	(17992)
VI to VIII	..	34459	15707	13134	53850	18087	8014
	..	(11545)	(5521)	(61700)	(26318)	(6590)	(3089)
I to VIII	..	100861	47899	658001	298658	60174	27965
	..	(69575)	(33817)	(555548)	(257458)	(44360)	(21081)
IX to X	..	9300	7845	47537	16714	7918	3277
XI and XII	..	6083	2302	14077	4421	2490	865
	..	[967]	[305]	[1013]	[286]	[421]	[109]

टोप- १) या तब्बेयामध्ये प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळामध्याल व कला, शास्त्र, वार्षिक्य  
Note- 1) This table includes castewise enrolment in Primary, Secondary, Higher Secondary

2) अशा( )कसातील आकडे प्राथमिक शाळेतील आणि [ ] अशा कंसातील आकडे

2) The figures in such ( ) bracket indicate enrolment in Primary Schools and

इयत्तावार व स्तरनिहाय विद्यार्थी संख्या (१९९९-२०००)  
 STUDENTS IN TRIBAL SUB-PLAN AREA (1999-2000)

विमुक्त जाति Vimukta Jatis	इतर मागास वर्ग Other Backward Classes		एकूण मागास वर्ग Total Backward Classes		एकूण Total 14		
	एकूण Total 8.	मुली Girls 9	एकूण Total 10	मुली Girls 11	मुले Boys 12	मुली Girls 13	
4247	2018	33307	15824	10091	91816	192727	
3960	1841	31174	15038	88248	78910	167158	
3747	1759	30532	14808	85207	75859	161066	
3702	1741	35376	35516	17394	85135	77128	162263
3491	1706	36318	17605	74984	62972	137956	
2200	943	32450	15739	60890	50111	111001	
2392	991	29679	14067	54275	42060	96335	
1914	749	22681	10054	39897	27943	67840	
1821	697	22615	10223	30007	26839	56846	
1360	443	12671	8372	25644	20732	46376	
550	183	7691	3056	13295	7533	20828	
487	111	6552	2519	11178	5924	17102	
29871	13182	30186	144699	669671	567827	1237498	
15656	7359	130529	63064	359501	323713	683214	
(15349)	(7222)	(129548)	(62623)	(352880)	(318899)	(671779)	
8083	3640	98447	47411	190149	155143	345292	
(4451)	(2035)	(49522)	(24553)	(106684)	(89890)	(196574)	
23739	10999	228976	110475	549650	478856	1028506	
(19800)	(9257)	(179070)	(87176)	(459564)	(408789)	(868353)	
5095	1889	57967	28649	95548	75514	171062	
19147	9065	166847	80669	434485	386685	821170	
(17441)	(8218)	(149037)	(72389)	(398091)	(358035)	(756126)	
6506	2683	84810	39860	155062	120114	275176	
(2359)	(1039)	(30033)	(14787)	(61473)	(50754)	(112227)	
25653	11748	251657	120529	589547	506799	1096346	
(19800)	(9257)	(179070)	(87176)	(459564)	(408789)	(868353)	
3181	1140	35236	18595	55651	47571	103222	
1037	294	14243	5575	24473	13457	37930	
[294]	[43]	[1778]	[575]	[3155]	[1318]	[4473]	

कनिष्ठ महाविद्यालयातील मागासवर्गाचा विद्यार्थीचा समावेश केलेला आहे.

Schools and in Arts/Science/Commerce Jr. Colleges.

कला, शास्त्र व वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्या दर्शवितात.

the figures in such [ ] bracket indicate enrolment in Arts/Science/Commerce Jr. Colleges.

६.७ आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील कला / शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालये  
 6.7 TOTAL NO. OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE COLLEGES,

मागास्तवर्गीय  
Backward

जिल्हा/District	Insti- tutions	संस्था		एकूण विद्यार्थी संख्या		अनुसूचित जाती + नव बौद्ध		अनुसूचित जमाती	
		Total Enrollment		Scheduled Castes + Neo Buddhist		Scheduled Tribes			
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	मुली Girls
1	2	3	4	5	6	7	8		
<b>१) कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालये</b>									<b>1) Arts, Science &amp; Commerce Colleges</b>
ठाणे	Thane	..	6	2997	1314	216	87	531	80
नाशिक	Nashik	..	4	2883	1066	237	69	426	86
नांदेड	Nanded	..	1	435	81	98	22	70	14
गडचिरोली	Gadchiroli	..	4	1264	401	296	101	283	70
अमरावती	Amravati	..	1	164	60	34	13	31	06
यवतमाळ	Yavatmal	..	1	363	165	48	22	30	06
धुळे	Dhule	..	1	502	212	15	04	127	36
नंदूरबार	Nandurbar	..	4	4410	1488	352	113	1481	370
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	22	13018	4787	1296	431	2979	668
<b>२) अध्यापक महाविद्यालये</b>									<b>2) B. Ed. Colleges</b>
नंदूरबार	Nandurbar	..	1	100	32	14	4	12	4
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	1	100	32	14	4	12	4
<b>३) प्राचीरीक शिक्षण महा- विद्यालये</b>									<b>3) B. P. Ed. Colleges</b>
चंद्रपूर	Chandrapur	..	1	117	19	6	..	4	..
धुळे	Dhule	..	1	50	14	5	2	2	..
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	2	167	33	11	2	6	..
<b>४) अध्यापक विद्यालये</b>									<b>4) D. Ed. Colleges</b>
ठाणे	Thane	..	1	79	4	7	1	55	3
गडचिरोली	Gadchiroli	..	1	75	42	11	7	8	6
धुळे	Dhule	..	1	150	45	22	5	45	15
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	3	304	91	40	13	108	24
<b>५) आयुर्वेद</b>									<b>5) Ayurved</b>
धुळे	Dhule	..	1	151	53	23	7	8	2
महाराष्ट्र राज्य	Maharashtra State	..	1	151	53	23	7	8	2

टोप:- या माहतीमध्ये कफ्ट वरिष्ठ महाविद्यालयातील संस्था  
 Note :- This information includes only Senior Colleges, Institutions.

व्यावसायिक संस्था आणि त्यामधील विद्यार्थी व शिक्षक संख्या—(१९९९-२०००)

PROFESSIONAL INSTITUTIONS, ENROLMENT & TEACHERS IN TRIBAL SUB PLAN AREA (1999-2000)

विद्यार्थी संख्या  
Class Students

भटक्या जमाती		विमुक्त जाती		इतर मागासवर्ग		एकूण मागासवर्ग		एकूण शिक्षक संख्या	
Nomadic Tribes		Vimukta Jatis		Other Backward class		Total Backward class		Total Teachers	
एकूण Total 9	मुली Girls 10	एकूण Total 11	मुली Girls 12	एकूण Total 13	मुली Girls 14	एकूण Total 15	मुली Girls 16	एकूण Total 17	स्त्रिया Female 18
111	63	17	7	1199	627	2074	864	79	14
111	36	..	..	1013	381	1787	572	87	09
33	4	110	5	25	11	336	56	28	02
65	17	14	3	491	161	1149	352	75	04
06	02	4	1	84	37	159	59	13	01
31	16	09	1	213	99	331	144	15	10
22	08	..	..	186	81	350	129	36	02
225	50	..	..	1629	552	3687	1085	182	18
604	196	154	17	4840	1949	9873	3261	515	60
10	1	2	..	25	8	63	17	11	5
10	1	2	..	25	8	63	17	11	5
1	..	1	..	26	6	38	6	6	..
2	1	..	..	24	5	33	8	8	1
3	1	1	..	50	11	71	14	14	1
3	..	..	..	10	..	75	4	5	..
8	6	5	2	30	15	62	36	6	1
14	4	..	..	30	9	111	33	10	..
25	10	5	2	70	24	248	73	21	1
14	..	..	..	51	21	96	30	16	..
14	..	..	..	51	21	96	30	16	..

विद्यार्थी व शिक्षक यांचा समावेश आहे.

Enrolment and Teachers.

**६.८ आदिवासी उपयोजना विभागातील शाखानिहाय कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालये व त्यामधील विद्यार्थी  
आणि शिक्षक संख्या (१९९९-२०००)**

**6.8 Facultywise Arts, Science and Commerce Colleges, Enrolment and Teachers in  
T. S. P. Area (1999-2000)**

संस्थेचा प्रकार/Type of Institution	संस्था संख्या No. of Institu- tions	विद्यार्थी संख्या/Enrolment			शिक्षक संख्या/ Teachers	
		एकूण Total	मुली Girls	एकूण Total	स्त्री Female	
1	2	3	4	5	6	
कला	Only Arts	..	..	..	..	..
शास्त्र	Only Science	..	1	156	40	14
वाणिज्य	Only Commerce	..	..	..	..	..
कला व वाणिज्य	Arts & Commerce	..	9	5308	2443	168
कला, शास्त्र व वाणिज्य	Arts, Science & Commerce	..	12	13863	4217	462
एकूण	Total	..	22	19327	6700	644
						82

**टोप:**— या तक्त्वामध्ये कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयांतील सोस्था विद्यार्थी व शिक्षक अंतर्भूत आहेत.

Note — This information includes Junior & Senior Colleges Institutions Enrolment and Teachers.

---

---

**७. प्रौढ़ शिक्षण कार्यक्रम**  
**7. ADULT EDUCATION PROGRAMME**

---

---

## प्रौढ शिक्षण

## ADULT EDUCATION

## ७.१ प्रौढ शिक्षणावर दृष्टिक्षेप

## 7.1 ADULT EDUCATION AT A GLANCE

अ. क्र. Sr. No.	तपशील 2	Particulars 3	एकूण Total		
			पुरुष Male 4	स्त्रिया Female 5	एकूण Total 6
१. १९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे महाराष्ट्राची लोकसंख्या		Population of Maharashtra State as per 1991 Census	40826	38112	78938
२. साक्षरतेची टक्केवारी (१९९१ च्या जनगणनेनुसार)		Percentage of Literacy	76.56	52.32	64.87
३. ७ वर्ष आणि त्यावरील साक्षर प्रीढांची संख्या		Population of Literate adults in the age 7 and above	25944	16504	42448
४. ७ वर्ष आणि त्यावरील निरक्षर प्रीढांची संख्या		Population of illiterate adults in the age 7 and above	7943	15042	22985
५. १५ ते ३५ वयोगटातील निरक्षर प्रीढांची संख्या, (१९९१ च्या मर्वेक्षणानुसार)		Population of illiterate adults in the age group 15–35 ( as per 1991 Survey.)	2156	3771	5927
६. १९९९ ते ३१ मार्च २००० पर्यंत साक्षर आलेल्या नवसाक्षर प्रीढांची संख्या		Population of New Literate adults as on 31 March 2000	16.31	35.61	51.92

टीप :— १) सिंधुदुर्ग, वर्धा, परभणी, लातूर, पुणे, नांदेड व जालना औरंगाबाद, यवतमाळ या जिल्ह्यात साक्षरोत्तर कार्यक्रम  
२) १५ ते ३५ वयोगटातील निरक्षर प्रीढांची माहिती प्राथमिक शिक्षक माक्षरता मर्वेक्षणानुसार घेण्यात<sup>1</sup>  
३) एप्रिल १९९१ ते मार्च २००० पर्यंत साक्षर आलेल्या प्रीढांमध्ये संपूर्ण साक्षरता अभियानातील नवसाक्षर  
स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्याने फक्त एकूणात माहिती दिलेली आहे.

४) संपूर्ण साक्षरता अभियानात कार्यान्वित असलेल्या जिल्ह्यात तिन्ही पुस्तके पूर्ण करणाऱ्यांची संख्या नवसाक्षर झूळून

५) \*यामध्ये १५ ते ३५ या वयोगटातील नवसाक्षरांव्यतिरिक्त ९ ते १४ व ३६ ते ६० या वयोगटातील

Note :— 1) Post Literacy Campaign programme has been completed in the ten districts viz. Sindhudurg, going on Sindurang, Latur, Parbhani and Wardha districts.

2) Illiterate Adults in age-group 15 to 35 has been taken as per Primary Teachers Literacy

3) New Literate Adults from Central Based Programme & Total Literacy Campaign are included

4) Those who have completed three books in the districts where Total Literacy Campaign is

5)\*This includes the new Literates in the age group 15 to 35 and also in the age group 9 to 14

**कार्यक्रम**  
**PROGRAMME**  
**(महाराष्ट्र राज्य) १९९९-२०००**  
**(MAHARASHTRA STATE) 1999-2000**

(संख्या हजारत)

अनुसूचित जाती Scheduled Castes			अनुसूचित जमाती Scheduled Tribes		
पुरुष Male 7	स्त्रिया Female 8	एकूण Total 9	पुरुष Male 10	स्त्रिया Female 11	एकूण Total 12
4505	4253	8758	3718	3600	7318
70.45	41.58	56.45	49.08	24.03	36.77
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	8.68	—	—	8.89

कार्यान्वयित आहे. यावैकी पुणे, शिंधुदुर्ग, लातूर, परभणी, वर्धा या जिल्ह्यात निरंतर शिक्षण कार्यान्वयित आहे.  
आलेली आहे.

प्रौढ व केंद्राधारित प्रौढ शिक्षण कार्यक्रमातील नवसाक्षर प्रौढ या माहितीचा समावेश आहे. अनुसूचित जाती/जमाती पुरुष व स्त्रिया अशी वेतलेली आहे.

नवसाक्षरांचा सुद्धा समावेश आहे.

Wardha, Parbhani, Latur, Pune, Nanded and Jalna, Ratnagiri, Yeotmal and Aurangabad continuing Education

Survey.

in the total Literate Adults, since April 1991 to March 2000.

under implementation are treated as new literates.

and 36 to 60.

७.२ प्रोड शिक्षण कार्यक्रम  
7.2 ADULT EDUCATION PROGRAMME

संपूर्ण साक्षरता अभियान  
सन् १९९९-२००० चे लक्ष्य  
Target for the year 1999-2000

अ. क. Sr. No	जिल्हा / District	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	एकूण अनु. जाती Total SC	एकूण अनु. जमाती Total ST			
					3	4	5	6	7
1	2								
1	मुंबई	Mumbai	.. ..	24557 78004	102561	14671	5844		
2	नासिक	Nasik	.. ..	134505 233495	368000	32615	187115		
3	धुळे	Dhule	.. ..	156570 232431	389001	16983	288951		
4	जलगाव	Jalgaon	.. ..	63010 125170	188180	27469	51873		
5	ठाणे	Thane	.. ..	120155 207684	327839	20518	218572		
6	रायगड	Raigad	.. ..	49064 121695	170759	12088	48980		
7	अकोला	Akola	.. ..	57722 112390	170112	44747	18637		
8	चंद्रपूर	Chandrapur	.. ..	60350 103101	163451	22033	46282		
9	गढचिरोली	Gadchiroli	.. ..	73401 101702	175103	21365	67871		
	एकूण	Total	..	739334 1315672	2055006	212489	934125		
								साक्षरता कार्यक्रम	
1	अहमदनगर	Ahmednagar	.. ..	50517 144542	195059	30361	27062		
2	सोलापूर	Solapur	.. ..	69758 130242	200000	39612	9488		
3	कोल्हापूर	Kolhapur	.. ..	41070 148525	189595	32113	4875		
4	रत्नागिरी	Ratnagiri	.. ..	21372 98628	120000	13801	2368		
5	सातारा	Satara	.. ..	15548 68057	83605	12614	931		
6	सांगली	Sangli	.. ..	50204 124796	175000	28214	6276		
7	ओरंगाबाद	Aurangabad	.. ..	110464 228655	339119	62682	29271		
8	जालना	Jalana	.. ..	66298 124070	190368	32840	7239		
9	बीड	Beed	.. ..	62986 107014	170000	12015	1050		
10	नांदेड	Nanded	.. ..	154472 270428	424900	88981	59855		
11	उस्मानाबाद	Osmanabad	.. ..	36243 73491	109734	23410	16724		
12	अमरावती	Amravati	.. ..	58006 90494	148500	37434	35868		
13	बुलढाणा	Buldhana	.. ..	34638 91772	126410	35583	11010		
14	येवतमाळ	Yeotmal	.. ..	112501 187567	300068	36983	90154		
15	नागपूर	Nagpur	.. ..	51768 110533	162301	31609	43569		
16	भंडारा	Bhandara	.. ..	15745 44394	60139	6263	26631		
	एकूण	Total	.. ..	951590 2043208	2994798	524515	372371		
								निरंतर शिक्षण	
1	पुणे	Pune	.. ..	174963 164758	339721	7914	5653		
2	सिंधुरांग	Sindhurāng	.. ..	1931 7237	9168	416	23		
3	परभणी	Parbhani	.. ..	33974 25519	59493	3496	774		
4	लातूर	Latur	.. ..	7937 5521	13458	2768	540		
5	वर्दा	Wardha	.. ..	12900 19308	32208	5614	11968		
	एकूण	Total	.. ..	231705 222343	454048	20208	18958		

(भौतिक लक्ष्य व साध्य) १९९९-२०००  
 (Targets and Achievements) 1999-2000

LIBRARY &amp; DOCUMENTATION CENTRE

National Institute of Educational

Planning and Administration.

17-B, M. Aurobindo Marg,

New Delhi-110016 D-11407

SOC, No.

30-04-2002

Date

## Total Literacy Campaign

सन् १९९९-२००० मधील साध्य  
 Achievement during the year 1999-2000

	पुरुष Male	स्त्रिया Female	एकूण Total	एकूण अनू. जाती Total SC	एकूण अनू. जमाती Total ST
	8	9	10	11	12
..	21745	49397	71142	204	197
..	125478	226375	351853	31905	182502
..	48357	65847	114204	10052	61497
..	59671	117970	177641	25774	48855
..	53748	90493	144241	10262	85783
..	15828	82174	98002	3769	8014
..	45294	93553	138847	36820	14736
..	46775	73282	120057	15580	34092
..	44426	87157	131583	11868	65286
..	461322	886248	1347570	146234	500962

## Post Literacy Campaign

..	40681	93261	133942	20250	17187
..	72823	135964	208787	33175	6669
..	30674	116508	147182	25382	341
..	18233	74865	93098	13001	2368
..	11389	46199	57588	7546	569
..	40987	103542	144529	22722	2588
..	94603	187983	282586	46641	94048
..	58262	111139	169401	30400	5221
..	47388	81396	128784	16444	280
..	160128	180000	340128	10000	52875
..	24195	46773	70968	6285	4911
..	55391	85269	140660	35476	3386
..	24241	64246	88487	24906	7707
..	94355	175737	270092	35595	89778
..	48393	107715	156108	30361	27062
..	10882	48464	59346	4980	21312
..	832625	1659061	2491686	363164	336302

## Conating Education

NIEPA DC



D11407